

M. 51231
F. 51268

ATV
25000

CERURACO BIDE

ZUCENA ETA SEGURUA,

D. Antonio Maria Claret,

TRAJANOPOLISCO ARZOBISPO JAUNAC

GAZTELANIAZ IPIÑI ZUENETIC

DON MANUEL ANTONIO ANTIA

Urrietaco Erretoreac

EUSCARARA ITZULIA.

Obispo jaunaren baimenarequin.

BARCELONAN,

gaztelaniaz LIBRERIA RELIGIOSA icendatzen dan moldiz-
leguiar.

1869 GARREN URTEAN.

Obispado de Vitoria. — Examinada de nuestra orden la traduccion vascongada que V. ha hecho de la obrita titulada *Camino recto y seguro para llegar al cielo*, escrita por el Excmo. é Ilmo. Sr. Claret, y no encontrando en la version la mas mínima cosa opuesta á la fe y santas costumbres, sino que por el contrario, puede ser muy á propósito para fomentar en los fieles el fervor y sentimiento religiosos, damos por el presente nuestra licencia para que pueda darse á la prensa, ordenando á V. que antes de expedir al público ejemplar alguno impreso se remita á Nos uno á los efectos consiguientes.

Dios guarde á V. muchos años.

Vitoria 28 de enero de 1867.

DIEGO MARIANO, Obispo.

Sr. D. Manuel Antonio de Antia, Pbro., Rector de Urnieta.

FESTA MUDACORREN

URTEA	IGAN- DE-	AUR. NUM.	EPAC.	SEPTUAGES. IGANDEA.	AUTSTERRE.
1867	f	6	XXV	Otsaillar. 17. ^{an}	Marchoar. 6. ^{an}
1868	e d	7	VI	Otsaillaren 9	Otsaillaren 26
1869	c	8	XVII	Ilbeltz. 24	Otsaillaren 10
1870	b	9	XXVIII	Otsaillaren 13	Marchoar. 2
1871	A	10	IX	Otsaillaren 5	Otsaillaren 22
1872	g f	11	XX	Ilbeltz. 28	Otsaillaren 14
1873	e	12	I	Otsaillaren 9	Otsaillaren 26
1874	d	13	XII	Otsaillaren 1	Otsaillaren 18
1875	c	14	XXIII	Ilbeltz. 24	Otsaillaren 10
1876	b A	15	IV	Otsaillaren 13	Marchoar. 1
1877	g	16	XV	Ilbeltz. 28	Otsaillaren 14
1878	f	17	XXVI	Otsaillaren 17	Marchoar. 6
1879	e	18	VII	Otsaillaren 9	Otsaillaren 26
1880	d c	19	XVIII	Ilbeltz. 25	Otsaillaren 11
1881	b	1	*	Otsaillaren 13	Marchoar. 2
1882	A	2	XI	Otsaillaren 5	Otsaillaren 22
1883	g	3	XXII	Ilbeltz. 21	Otsaillaren 7
1884	f e	4	III	Otsaillaren 10	Otsaillaren 27
1885	d	5	XIV	Otsaillaren 1	Otsaillaren 18
1886	c	6	XXV	Otsaillaren 21	Marchoar. 11
1887	b	7	VI	Otsaillaren 6	Otsaillaren 23
1888	A g	8	XVII	Ilbeltz. 29	Otsaillaren 15
1889	f	9	XXVIII	Otsaillaren 17	Marchoar. 6
1890	e	10	IX	Otsaillaren 2	Otsaillaren 19
1891	d	11	XX	Ilbeltz. 25	Otsaillaren 11
1892	c b	12	I	Otsaillaren 14	Marchoar. 2
1893	A	13	XII	Ilbeltz. 29	Otsaillaren 15
1894	g	14	XXIII	Ilbeltz. 21	Otsaillaren 7
1895	f	15	IV	Otsaillaren 10	Otsaillaren 27
1896	e d	16	XV	Ilbeltz. 26	Otsaillaren 12
1897	c	17	XXVI	Otsaillaren 14	Marchoar. 3
1898	b	18	VII	Otsaillaren 6	Otsaillaren 23
1899	A	19	XVIII	Ilbeltz. 29	Otsaillaren 15
1900	g	1	XXIX	Otsaillaren 11	Otsaillaren 28

TABLA.

PAZCOA ERRESUR.	ASCENSIO	PAZCOA ESP. SANT.	CORPUS.	ABENDUA.
Apirill. 21. ^{an}	May. 30. ^{an}	Garagar. 9. ^{an}	Garagar. 20. ^{an}	Abend. 1. ^{an}
Apirillar. 12	Mayatz. 21	Mayatz. 31	Garagarrill. 11	Azaroar. 29
Marchoar. 28	Mayatz. 6	Mayatz. 16	Mayatz. 27	Azaroar. 28
Apirillar. 17	Mayatz. 26	Garagarrill. 5	Garagarrill. 16	Azaroar. 27
Apirillar. 9	Mayatz. 18	Mayatz. 28	Garagarrill. 8	Abenduar. 3
Marchoar. 31	Mayatz. 9	Mayatz. 19	Mayatz. 30	Abenduar. 1
Apirillar. 13	Mayatz. 22	Garagarrill. 1	Garagarrill. 12	Azaroar. 30
Apirillar. 5	Mayatz. 14	Mayatz. 24	Garagarrill. 4	Azaroar. 29
Marchoar. 28	Mayatz. 6	Mayatz. 16	Mayatz. 27	Azaroar. 28
Apirillar. 16	Mayatz. 25	Garagarrill. 4	Garagarrill. 15	Abenduar. 3
Apirillar. 1	Mayatz. 10	Mayatz. 20	Mayatz. 31	Abenduar. 2
Apirillar. 21	Mayatz. 30	Garagarrill. 9	Garagarrill. 20	Abenduar. 1
Apirillar. 13	Mayatz. 22	Garagarrill. 1	Garagarrill. 12	Azaroar. 30
Marchoar. 28	Mayatz. 6	Mayatz. 16	Mayatz. 27	Azaroar. 28
Apirillar. 17	Mayatz. 26	Garagarrill. 5	Garagarrill. 16	Azaroar. 27
Apirillar. 9	Mayatz. 18	Mayatz. 28	Garagarrill. 8	Abenduar. 3
Marchoar. 25	Mayatz. 5	Mayatz. 13	Mayatz. 24	Abenduar. 2
Apirillar. 13	Mayatz. 22	Garagarrill. 1	Garagarrill. 12	Azaroar. 30
Apirillar. 5	Mayatz. 14	Mayatz. 24	Garagarrill. 4	Azaroar. 29
Apirillar. 25	Garagar. 3	Garagarr. 13	Garagarrill. 24	Azaroar. 28
Apirillar. 10	Mayatz. 19	Mayatz. 29	Garagarrill. 9	Azaroar. 27
Apirillar. 1	Mayatz. 10	Mayatz. 20	Mayatz. 31	Abenduar. 2
Apirillar. 21	Mayatz. 30	Garagarrill. 9	Garagarrill. 20	Abenduar. 1
Apirillar. 6	Mayatz. 15	Mayatz. 25	Garagarrill. 5	Azaroar. 30
Marchoar. 29	Mayatz. 7	Mayatz. 17	Mayatz. 28	Azaroar. 29
Apirillar. 17	Mayatz. 26	Garagarrill. 5	Garagarrill. 16	Azaroar. 27
Apirillar. 2	Mayatz. 11	Mayatz. 21	Garagarrill. 1	Abenduar. 3
Marchoar. 25	Mayatz. 3	Mayatz. 13	Mayatz. 24	Abenduar. 2
Apirillar. 14	Mayatz. 23	Garagarrill. 2	Garagarrill. 13	Abenduar. 1
Marchoar. 29	Mayatz. 7	Mayatz. 17	Mayatz. 28	Azaroar. 29
Apirillar. 18	Mayatz. 27	Garagarrill. 6	Garagarrill. 17	Azaroar. 28
Apirillar. 10	Mayatz. 19	Mayatz. 29	Garagarrill. 9	Azaroar. 27
Apirillar. 2	Mayatz. 11	Mayatz. 21	Garagarrill. 1	Abenduar. 3
Apirillar. 15	Mayatz. 24	Garagarrill. 3	Garagarrill. 14	Abenduar. 2

IGANDE-LETRACQUIN

ASTEKO EDOCEÑ EGUN ARQUITZECO MODUAREN AZAL-
DUERA.

Igande-letrac dira zazpi: A, B, C, D, E, F, G, naiz aundiac naiz chiquiac. Asteco eguna arquizeco beguiratzen da festa mudacorretaco tabla: aurreneco pillarean daude urteac, urrengoan igande letrac. Demagun jaquin nai dala cēñ egunetan dan Eguarri-jaya 1867 garren urtean. Urte au billatu bedi lembicico pillarean, guero igande-letra, ceña dan (F) urte onetan, orain icusten da abenduco tabla, eta emen (F) letra daucaten egun guztiac izango dira igandeac, eta Eguarri-jayac F letra aldeena daucan egunetic contatzen asiric era onetan: igandea, astelena, asteartea, asteazquena, ceña dan 25 garrena, esango degu, Eguarri-jaya asteazquenean dala: era berean jaquin ditezque illaren egun señalatuetan izaten diran gañeraco festa guztiac.

Urte bisestoa danean ipintzen dira bi igande letra, tablan dauden becela: lembicicoarequin contatzen da Otsailaren 24 garreneraño, eta besteorequin egun onetatic aurreracoetan.

Ondorengo egunari edo pronosticoan Santu batzuen egunen aurretic icusten dan gurutze ☩ aundi onec esan nai du, egun hura dala jai osoa; eta beste gurutze † chiqui onec esan nai du, egun artan Meza entzuteco obligacioa dagoela, baña lana eguin ditequeala.

Ilbelta.

1	A	✠ <i>Urte Berri.</i>
2	B	S. Macario abadea.
3	C	S. Daniel martiria.
4	D	S. Tito obispoa eta confesorea.
5	E	S. Telesforo Aitaa Santua eta martiria.
6	F	✠ <i>Erregue Santuen Adoracioa</i> , eta S. Andres.
7	G	S. Raimundo Peñafort-coa confesorea.
8	A	S. Luciano martiria.
9	B	S. Marcelino obispoa.
10	C	S. Guillelmo arzobispoa eta beato Gonzalo confesorea.
11	D	S. Higinio A. S. eta mart.
12	E	S. Victoriano abadea.
13	F	S. Hilario obispoa eta confesorea.
14	G	S. Felix apaiza.
15	A	S. Paulo lembicico eremutarra, eta S. Mauro.
16	B	S. Marcelo A. S. eta mart., eta S. Fulgencio ob.
17	C	S. Antonio abadea.
18	D	S. Pedoren catabera Erromacoa.
19	E	S. Canuto erreguea eta martiria.
20	F	S. Fabian eta S. Sebastian martiriac.
21	G	S. Fructuoso ob. eta mart., eta Sta. Ines virg. eta mart.
22	A	S. Vicente et S. Anastasio martiriac.
23	B	S. Ildefonso arzob. eta Sta. Emerenciana.
24	C	A. Virgiña Paquecoa eta S. Timoteo.
25	D	S. Paulo apostoloaren conversioa.
26	E	Sta. Paula alarguna eta S. Policarpo ob.
27	F	S. Juan Crisostomo iracaslea.
28	G	S. Julian eta S. Cirilo obispoac.
29	A	S. Francisco Salescoa eta S. Valero obispoac.
30	B	Sta. Martina virg., eta mart., eta S. Lesmes abadea.
31	C	S. Pedro Nolasco fundatzallea.

Otsaila.

- 1 D S. Cecilio eta S. Ignacio obispoac.
- 2 E ✠ *Candelera edo A. Virgiñaren Eliz-Sartzea.*
- 3 F S. Blas ob. eta mart. eta beato Nicolas Longobardo-coa.
- 4 G S. Andres Corsino eta S. Jose Leonisa-coa.
- 5 A Sta. Agueda virg. eta mart. eta S. Martin de la Ascension eta beste martiri Japongoac.
- 6 B Sta. Dorotea virgiña eta martiria.
- 7 C S. Romualdo abadea.
- 8 D S. Juan Mata-coa fundatzallea.
- 9 E Sta. Apolonia virgiña eta martiria.
- 10 F Sta. Escolastica virg. eta S. Guillelmo conf.
- 11 G A. Virgiñaren zazpi servitzariac fundatz.
- 12 A Sta. Eulalia virgiña eta martiria.
- 13 B Sta. Catalina Rizzis-coa virgiña.
- 14 C S. Valentin apaiza.
- 15 D S. Faustino eta S. Jovita martiriac.
- 16 E S. Julian eta bost milla lagun martiriac.
- 17 F S. Pedro Tomas obispoa.
- 18 G S. Simeon obispoa eta martiria.
- 19 A S. Conrado confesorea.
- 20 B S. Leon obispoa.
- 21 C S. Felix obispoa eta confesorea.
- 22 D S. Pedroren catabera Antioquia-coa.
- 23 E Sta. Margarita Cortona-coa alarguna.
- 24 F † *S. Matias apostoloa.*
- 25 G S. Avertano conf., eta beato Simon Aparicio.
- 26 A A. Virgiña Guadalupe-coa.
- 27 B S. Baldomero conf. eta S. Mauricio mart.
- 28 C S. Roman abadea.

Marchoa.

- 1 D S. Rosendo eta S. Albino.
- 2 E S. Jovino eta S. Basileo martiriac.
- 3 F S. Emeterio, S. Celedonio eta S. Medin.
- 4 G S. Casimiro confesorea.
- 5 A S. Eusebio eta beato Nicolas Factor confesorea.
- 6 B S. Olegario obispoa eta confesorea.
- 7 C S. Tomas Aquino-coa iracaslea.
- 8 D S. Juan de Dios fundatzallea.
- 9 E Sta. Francisca alarg., eta S. Paciano.
- 10 F S. Meliton eta lagunac martiriac.
- 11 G S. Eulogio apaiza eta martiria.
- 12 A S. Gregorio A. S. eta iracaslea.
- 13 B S. Leandro arzobispoa.
- 14 C Sta. Florentina virg., eta Sta. Matilde erre-guiña.
- 15 D Sta. Madrona virg., eta S. Raimundo fundatz.
- 16 E S. Heriberto obispoa eta confesorea.
- 17 F S. Patricio obispoa.
- 18 G S. Gabriel Goy-ainguerua eta S. Braulio ob.
- 19 A † S. José A. Virgiñaren senar garbia.
- 20 B S. Niceto obispoa eta confesorea.
- 21 C S. Benito abadea eta fundatzallea.
- 22 D S. Ambrosio Sena-coa confesorea.
- 23 E S. Victoriano martiria.
- 24 F S. Agapito obispoa.
- 25 G ✠ A. Virgiñaren Anunciacioa edo Berriematea.
- 26 A S. Castulo martiria.
- 27 B S. Ruperto obispoa.
- 28 C S. Sixto III.^a A. S. eta confesorea.
- 29 D S. Eustasio abadea, eta S. Bertoldo conf.
- 30 E S. Juan Climaco abadea.
- 31 F Sta. Balbina virgiña.

Apirilla.

- 1 G S. Venancio obispoa eta martiria.
- 2 A S. Francisco Paula fundatzallea.
- 3 B Sta. Teodosia virg., eta S. Benito Palermo-coa.
- 4 C S. Isidoro arzobispoa eta iracaslea.
- 5 D S. Vicente Ferrer.
- 6 E S. Celestino Aita Santua.
- 7 F S. Epifanio obispoa eta martiria.
- 8 G S. Dionisio, eta S. Alberto ob. eta conf.
- 9 A Sta. Maria Cleofe.
- 10 B S. Ezequiel profeta.
- 11 C S. Leon I.^a Aita Santua eta iracaslea.
- 12 D S. Zenon obispoa eta martiria.
- 13 E S. Hermenegildo martiria.
- 14 F S. Pedro Gonzalez Telmo, S. Tiburcio eta lagunac martiriac.
- 15 G Sta. Basilisa, eta Anastasia, eta S. Lucio.
- 16 A S. Toribio obispoa, eta Sta. Engracia virg.
- 17 B S. Aniceto A. S. eta beata Mariana Jesusena virg.
- 18 C S. Eleuterio obispoa.
- 19 D S. Hermogenes martiria.
- 20 E Sta. Ines Monte Pulciano-coa.
- 21 F S. Anselmo obispoa eta iracaslea.
- 22 G S. Sotero, eta S. Cayo A. Sc. eta martc.
- 23 A S. Jorge Martiria
- 24 B S. Fidel martiria.
- 25 C S. Marcos Evangelaria, eta S. Aniano obispoa.
- 26 D S. Cleto, eta S. Marcelino A. Sc. eta martc.
- 27 E S. Pedro Armengol, eta S. Anastasio.
- 28 F † S. Prudencio obispoa, obispadu onetaco patroia, eta S. Vidal mart.
- 29 G S. Pedro martiria.
- 30 A Sta. Catalina Sena-coa virg., eta S. Pelegrin.

Mayatza.

- 1 B † *S. Felipe eta Santiago apostoloac.*
- 2 C *S. Atanasio obispoa eta iracaslea.*
- 3 D † *Gurutze Santuaren arquitzea.*
- 4 E *Sta. Monica alarguna.*
- 5 F *S. Pio V.^a A. S., eta S. Angelò martiria.*
- 6 G *S. JUAN ANTE PORTAM LATINAM.*
- 7 A *S. Estanislao obispoa eta martiria.*
- 8 B *S. Miguel Goy-aingueruaren aguertzea.*
- 9 C *S. Gregorio Nazianzo-coa obispoa.*
- 10 D *S. Antonino arzobispoa.*
- 11 E *S. Anastasio, S. Eudaldo eta S. Poncio.*
- 12 F *S. Pancraccio martiria.*
- 13 G *S. Segundo ob., eta S. Pedro Regalado confesorea.*
- 14 A *S. Bonifacio martiria.*
- 15 B † *S. Isidro necazaria.*
- 16 C *S. Juan Nepomuceno martiria.*
- 17 D *S. Pascual Bailon confesorea.*
- 18 E *S. Felix Cantalicio confesorea.*
- 19 F *S. Celestino A. S., eta S. Ivo apaiza.*
- 20 G *S. Bernardino Sena-coa, eta S. Baudilio.*
- 21 A *S. Secundino martiria.*
- 22 B *Sta. Quiteria, eta Sta. Rita Casia-coa alarguna.*
- 23 C *Santiago Apostoloaren aguertzea.*
- 24 D *S. Juan Regis confesorea.*
- 25 E *S. Gregorio VII.^a A. S.*
- 26 F *S. Felipe Neri fundatzallea.*
- 27 G *S. Juan A. S. eta martiria.*
- 28 A *S. Justo obispoa eta confesorea.*
- 29 B *S. Maximino obispoa eta confesorea.*
- 30 C † *S. Fernando Españaco erreguea.*
- 31 D *Sta. Petronila virgiña.*

Garagar-illa.

1	E	S. Simeon mongea.
2	F	S. Marcelino, S. Pedro eta S. Erasmo martc.
3	G	S. Isaac mongea.
4	A	S. Francisco Caracciolo fundatzallea.
5	B	S. Bonifacio obispoa.
6	C	S. Norberto obispoa eta fundatzallea.
7	D	S. Paulo obispoa eta martiria.
8	E	S. Medardo obispoa eta confesorea.
9	F	S. Primo eta S. Feliciano martiriac.
10	G	Sta. Margarita Escociaco erreguiña virgiña.
11	A	S. Bernabé apostoloa.
12	B	S. Juan Sahagun-goia, eta S. Onofre eremutarra.
13	C	† S. Antonio Padua-coa.
14	D	S. Basilio iracaslea eta confesorea.
15	E	S. Vito, S. Modesto eta Sta. Crescencia martiriac.
16	F	S. Quirico eta Julita, eta Sta. Lutgardis.
17	G	S. Manuel martiria.
18	A	S. Marco eta S. Marcelino martc.
19	B	S. Gervasio eta S. Protasio martc.
20	C	S. Silverio A. S. eta martiria.
21	D	S. Luis Gonzaga confesorea.
22	E	S. Paulino obispoa.
23	F	S. Juan apaiza eta martiria.
24	G	✠ S. Juan Bautistaren Jayotza.
25	A	S. Guillelmo abadea.
26	B	S. Juan eta S. Paulo martc.
27	C	S. Zoilo martiria.
28	D	S. Leon II. ^a A. S.
29	E	✠ S. Pedro eta S. Paulo apostoloac.
30	F	S. Paulo apostoloaren oroipena eta S. Marcial ob.

Uzta.

- 1 G S. Galo ob. eta S. Secundino mart.
- 2 A A. Virgiñaren Visitacioa.
- 3 B S. Trifon martiria.
- 4 C S. Laureano arzobisp. eta beato Gaspar Bono.
- 5 D S. Miguel de Sanctis.
- 6 E S. Romulo obispoa eta martiria.
- 7 F S. Fermin obispoa, eta beato Lorenzo Brindis-coa.
- 8 G Sta. Isabel Portugalco erreguiña alarguna.
- 9 A S. Cirilo obispoa, S. Cenon eta lagunac martiriac.
- 10 B S. Cristobal martiria.
- 11 C S. Pio I.^a A. S. eta martiria.
- 12 D S. Juan Gualberto abadea.
- 13 E S. Anacleto A. S. eta martiria.
- 14 F S. Buenaventura iracaslea.
- 15 G S. Camilo Lelis-coa fundatzallea.
- 16 A Gurutze Santuaren garaipena, eta A. Virgiña Carmengoa.
- 17 B S. Alejo confesorea.
- 18 C Sta. Sinforosa martiria.
- 19 D S. Vicente Paul fundatzallea.
- 20 E S. Elias profeta, Sta. Margarita eta Sta. Librada.
- 21 F Sta. Praxede virgiña.
- 22 G Sta. Maria Magdalena.
- 23 A S. Ligorio ob. eta confesorea.
- 24 B Sta. Cristina virgiña eta martiria.
- 25 C ✠ *Santiago apostoloa, Españaco patroia.*
- 26 D † *Sta. Ana, gure Andre Virgiñaren Ama.*
- 27 E S. Pantaleon martiria.
- 28 F S. Nazario eta S. Celso martc.
- 29 G Sta. Marta virg. eta Sta. Serafina.
- 30 A S. Abdon eta S. Senen martc.
- 31 B † *S. Ignacio Loyola-coa, fundatzallea, obispadu onetaco patroia.*

Abuztua.

- 1 C S. Pedro Advincula, eta S. Felix martiria.
- 2 D A. Virgiña Aingueruena.
- 3 E S. Esteban lembicico martiriaren gorputz-arquitzea.
- 4 F Sto. Domingo Guzmangoa fundatzallea.
- 5 G A. Virgiña Elurretacoa.
- 6 A J. C. gure Jaunaren bestiruditzea.
- 7 B S. Cayetano fundatz. eta S. Alberto conf.
- 8 C S. Ciriaco martiria.
- 9 D S. Roman martiria.
- 10 E † S. *Lorenzo martiria.*
- 11 F S. Tiburcio eta Sta. Susana martiriac.
- 12 G Sta. Clara virgiña.
- 13 A S. Hipolito eta S. Casiano martc.
- 14 B S. Eusebio confesorea.
- 15 C ✠ *Ama Virgiñaren Asuncioa edo Ceruratzea.*
- 16 D S. Roque eta S. Jacinto.
- 17 E S. Liberato abadea.
- 18 F Sta. Elena erreguiña alarg. eta S. Agapito.
- 19 G S. Magin eremutarra mart. eta S. Luis ob.
- 20 A S. Bernardo abadea.
- 21 B Sta. Juana Fremiot fundatzallea.
- 22 C S. Hipolito, S. Sinforiano eta S. Timoteo martc.
- 23 D S. Felipe Benicio confesorea.
- 24 E † S. *Bartolome apostoloa.*
- 25 F S. Luis Franciaco erreguea, eta S. Gines mart.
- 26 G S. Ceferino A. S. eta mart.
- 27 A S. José Calasanz-goa fundatzallea.
- 28 B † S. *Agustin obispoa, iracaslea eta fundatzallea.*
- 29 C S. Juan Bautistaren lepo-moztutzea.
- 30 D Sta. Rosa Lima-coa virgiña.
- 31 E S. Ramon Nonato confesorea.

Agorra.

- 1 F S. Gil abadea eta S. Lupo conf.
- 2 G S. Antolin obispoa eta S. Esteban erreguea.
- 3 A S. Sandalio mart. eta S. Nonito conf.
- 4 B Sta. Rosalia, Sta. Rosa Viterbo-coa, eta S. Moises conf.
- 5 C S. Lorenzo Justiniano.
- 6 D S. Eugenio martiria.
- 7 E Sta. Regina virgiña eta martiria.
- 8 F ✠ A. *Virgiñaren jayotza.*
- 9 G S. Gregorio martiria.
- 10 A S. Nicolas Tolentino confesorea.
- 11 B S. Proto eta S. Jacinto martiriac.
- 12 C S. Silvano obispoa.
- 13 D S. Felipe martiria.
- 14 E Gurutze Santuaren alchaera.
- 15 F S. Nicomedes martiria.
- 16 G S. Cornelio A. S. eta S. Cipriano ob. eta martiriac.
- 17 A S. Pedro Arbües, S. Lamberto, eta S. Franciscoren llagac.
- 18 B S. Eustaquio martiria.
- 19 C S. Tomas Villanueva-coa obispoa.
- 20 D S. Genaro obispoa eta martiria.
- 21 E † S. Mateo apostoloa eta evangelaria.
- 22 F S. Mauricio martiria.
- 23 G Sta. Tecla virgiña eta martiria.
- 24 A Ama Virgiña Mercedecoa.
- 25 B Sta. Maria Socos virgiña.
- 26 C S. Cipriano eta Sta. Justina martc.
- 27 D S. Cosme eta S. Damian martc.
- 28 E S. Wenceslao eta beato Simon de Rojas.
- 29 F † S. Miguel Goy-ainguerua eta S. Plauto mart.
- 30 G S. Geronimo iracaslea eta fundatzallea.

Urria.

- 1 A S. Remigio obispoa eta confesorea.
- 2 B Aingueru Goardacoa.
- 3 C S. Candido martiria.
- 4 D S. Francisco Asis fundatzallea.
- 5 E S. Froilan ob., eta S. Placido eta lage. martc.
- 6 F S. Bruno fundatzallea.
- 7 G S. Marcos A. S. eta confesorea.
- 8 A Sta. Brigida alarguna eta Sta. Reparada.
- 9 B S. Dionisio Areopagita eta lagunac martc.
- 10 C S. Francisco Borja eta S. Luis Beltran.
- 11 D S. Nicasio obispoa eta martiria.
- 12 E A. Virgíña Pillarecoa.
- 13 F S. Eduardo eta S. Gerardo.
- 14 G S. Calisto A. S. eta martiria.
- 15 A Sta. Teresa Jesusena virg. eta fundatzallea.
- 16 B Beata Maria Encarnacio-coa.
- 17 C Sta. Heduvigis alarguna.
- 18 D S. Lucas evangelaria.
- 19 E S. Pedro Alcantara confesorea.
- 20 F S. Juan Cancio conf., eta S. Capraccio mart.
- 21 G Sta. Ursula eta amaica milla virgíña martc.
- 22 A Sta. Maria Salome alarguna.
- 23 B S. Juan Capistrano, eta S. Pedro Pascual.
- 24 C S. Rafael Goy-ainguerua, eta S. Bernardo Calvó.
- 25 D S. Gabino, S. Crispin eta S. Crispiniano martc.
- 26 E S. Evaristo Aita Santua.
- 27 F S. Vicente, Sta. Sabina eta Sta. Cristeta martiriac.
- 28 G † S. Simon eta S. Judas Tadeo apostoloac.
- 29 A S. Narciso obispoa eta martiria.
- 30 B S. Claudio martiria.
- 31 C S. Quintin martiria.

Azaroa.

- 1 D ✠ *Santu guztien jaya.*
- 2 E Anima bedeincatuen oroipena.
- 3 F Zaragozaco ecin conta et martc.
- 4 G S. Carlos Borromeo.
- 5 A S. Zacarias eta Sta. Isabel, Bautistaren gurasoac.
- 6 B S. Severo ob. eta mart., eta S. Leonardo abadea eta conf.
- 7 C S. Florencio obispoa eta confesorea.
- 8 D Santu martiri coroatuac.
- 9 E Salvatzalleareu Erromaco Elizaren consagrac.
- 10 F S. Andres Avelino confesorea.
- 11 G S. Martin obispoa eta confesorea.
- 12 A S. Martin A. S. eta mart., eta S. Diego Alcalacoa.
- 13 B S. Estanislao Koska confesorea.
- 14 C S. Rufo eta S. Serapio martiriac.
- 15 D S. Eugenio arzobispoa eta martiria.
- 16 E S. Rufino martiria.
- 17 F Sta. Gertrudis virgiña.
- 18 G Apostoloen Elizaren consagracioa.
- 19 A Sta. Isabel Hungriaco erreguiña alarguna.
- 20 B S. Felix Valois-coa fundatzallea.
- 21 C A. Virgiñaren Presentacioa.
- 22 D Sta. Cecilia virgiña eta martiria.
- 23 E S. Clemente A. S. eta martiria.
- 24 F S. Juan de la Cruz confesorea.
- 25 G Sta. Catalina virgiña eta martiria.
- 26 A S. Pedro Alejandria-coa martiria.
- 27 B S. Facundo eta S. Primitivo martiriac.
- 28 C S. Gregorio III.^a A. S.
- 29 D S. Saturnino martiria.
- 30 E † *S. Andres apostoloa.*

Abendua.

1	F	S. Eloy obispoa eta confesorea.
2	G	Sta. Bibiana virgiña eta martiria.
3	A	S. Francisco Javier confesorea.
4	B	Sta. Barbara virgiña eta martiria.
5	C	S. Sabas abadea.
6	D	S. Nicolas obispoa eta confesorea.
7	E	S. Ambrosio arzobispoa eta iracaslea.
8	F	✠ <i>A. Virgiñaren sortze chit garbia.</i>
9	G	Sta. Leocadia virgiña eta martiria.
10	A	A. Virgiña Loreto-coa.
11	B	S. Damaso A. S. eta confesorea.
12	C	S. Sinesio martiria.
13	D	Sta. Lucia virgiña eta martiria.
14	E	S. Espiridion obispoa.
15	F	S. Eusebio obispoa.
16	G	S. Valentin martiria.
17	A	S. Lazaro eta S. Franco Sena-coa confc.
18	B	A. Virgiña Esperanza-coa.
19	C	S. Nemesio martiria.
20	D	Sto. Domingo Silos-coa abadea.
21	E	† S. Tomas apostoloa.
22	F	S. Zenon martiria.
23	G	Sta. Victoria virgiña eta martiria.
24	A	S. Delfin obispoa.
25	B	✠ <i>J. C. gure Jaunaren jayotza.</i>
26	C	✠ <i>S. Esteban lembicico martiria.</i>
27	D	† <i>S. Juan apostoloa eta evangelaria.</i>
28	E	† <i>Stu. Inocente martiriac.</i>
29	F	S. Tomas Cantorberi-coa, ob. eta mart.
30	G	Santiago apostoloaren gorputz aldatzea.
31	A	† S. Silvestre A. S. eta confesorea.

Aurreco egunari edo pronosticoan ipiñi ez diran Santuen Festac (beti egun jaquiñetan izaten ez diralaco) ceñ egunetan eguiten diran.

Erregue Santuen ondorengo bigarren igandean : *Jesusen Icen guztiz gozoarena.*

Urte bisestoa danean Otsaillac 29 egun ditu, eta 24 garrenean eguiten da *San Modesto Obispoaren* errezoa, eta 25 garrenean *S. Matias Apostoloarena.*

Lazaro igandearen ondorengo ostiralean : *Ama Virgiña Doloreetacoa.*

Pazcoa Erresurreciocoen ondorengo irugarren igandean : *San Joséren bitartecotasunarena.*

Pazcoa Espiritu Santucoen ondorengo igandean : *Trinidad guztiz santuarena.*

Corputs festaren zortziurren ondorengo ostiralean : *Jesusen Biotz guztiz Santuarena.*

Ama Virgiñaren Asuncio edo Cerurat-

zearen ondorengo igandean : *Ama Virgiñaren Aita, San Joaquinena.*

San Agustin egunaren ondorengo igandean : *Ama Virgiña Consolaciocoa edo Uba-lecoa.*

Ama Virgiñaren jayotzaren ondorengo igandean : *Mariaren Icen guztiz gozoarena.*

Agor illaren irugarren igandean : *Ama Virgiñaren Dolore gloriazcoena.*

Urri illaren lembicico igandean : *Ama Virgiña Errosariocoa.*

Ill beraren bigarren igandean : *Ama Virgiña Erremediocoa.*

Azaroaren bigarren igandean : *Ama Virgiñaren bitartecotasunarena.* Egun onetan Meza nagusia entzunaz irabazi diteque indulgencia osoa.

CERURACO BIDE

ZUCENA ETA SEGURUA.

SARRERA.

Jesucristoc bere buruaz esaten digu Evangelioan ¹: *Ni naiz Bidea, eguia eta vicitza*: eta nóla Bera bidetzat degula ibiltzea dan, Escritura Sagraduaren azaldariac diotenez, bere legue chit santua contuz gordotzea, bere Sacramentuac artzea eta bere ejemploai jarráitzeñ sayátzea; orregatic edoceñ cristauc, Jaincozco aguinte edo mandamentuac errazago gorde, eta oen bidez betico vicitza iristeco; eguingo ditu egunoro goiz-arratsetan, *cristauaren*

¹ San Juan, XIV, 6.

Ejercicioa deitzen diran devociozco lan batzuec; errezatuco du Errosario chit santua-ren parte bat, meza santua entzungo du neque aundi gabe dezaqueanean; igaroco du dembora piscacho bat oracio mental edo ishilicacoan, lan au eguiñaz bere esculanetan ari danean, bestela ecin badezaque, devociozco libururen bat iracorrigo du, baldin badaqui, eta ez badaqui, adituco du bestec iracortzen duena; eta au ere ecin duenean, ordañez erabilli bitza gogoan Jesusen gorputz guztiz santuco llagac, ceñac diran *odolezco letraz itzcribatutaco liburua*, itz zorrotz eta deadar aundiacquin esaten dagoquiguna: Amatu, amatu gurutzeco urca mendi lotsagarrian gure amorez vicia emateraño, lapurric villaüen eta gaizquilleric aundienaren guisan iltzeraño maitatu guinducen Jainco gnizon eguiña.

Asteoro joango da Eleiz-funcioetara, au da Meza nagusi eta vezperetara, sermoyac eta cristau-doctrina aditzera, Errosario-ra, etc., eta on litzaque au guztia norc bere errico Parroquian eguitea. Onela santutu al izango ditu Jaincoaren servitzuan igarotzeco señalatuac dauden egun oec, ceint-

suetan, esana dagoenaz gañera, beste obra on balzuec eguingo dituen, nola diran, oatuac eta carceletan daudenac visitatzea, ez-jaquiñai eracustea, etc.; apartatuaz gaiztoac eta perilltsuac diranetatic, batez ere indartan, dantza, amorio limuri, joco bebecatu eta guis onetaco beste gauce-tatic.

Cristau doctriñari dagocanez, sayatuco da arretaz icasten, guero icasia eguiten jaquin dezan, persona larriric alabaña, ceruco erreinoan ecin sartuco da doctriña icasi, eta icasi becela obratu gabe. Zortzitic zortzira edo amabostetic amabostera, edo illean bein beintzat confesatu eta comulgatuco da. Urteoro eguingo du confesio generala edo pecatu guztienquicoa, eta egun batzuetaraco erretiratuco da ejercicio santuac eguitera, confesore jaquintsu eta celotsu bat guiari duela.

Beti gorde bear ditu leyalqui Jaungoicoaren legueco mandamentu santuac eta bere bici-moduco eguin-bideac, alde-eguiñaz pecaturaco bideetatic, ceñac diran: lagun gaiztoac, alperqueria, jocoac, dantza desonestoac, amorio limuriac, comedia na-

barbeneguiac, eta pecatu larrian amildu-
erazo gaitzaquean guztia.

Benetan salvatu nai duen cristaiac, li-
burucho onetan arquiteco du bere eguin-
bideai ondo erantzuteco, eta Jaunaren le-
gue santu eta biguñarequin osotoro eratzen
dan viciera eguiteco bear duen guztia;
eguiñ beza onela, eta mundu onetan Jaun-
goicoari gloria emanic; joango da guero
beticotasun guztiraco bera ceruan gozatu
eta alalbatzera, ceña dan opa dedana, eta
liburu au esqueintzera muguitu nauena.

CRISTAUAREN GOICERACO EJERCICIOA.

Esnatzen danean, gurutzearen señaleara eguingo du esanaz :

Gurutze santuaren ✠ señaleara, gure ✠ etsayetara ✠, librea gaitzatzu ✠ gure Jauna eta Jaungoicoa. Aitarenean, eta Semearenean ✠ eta Espiritu Santuarenean icenean. Amen Jesus.

Guero esango du :

Jesus eta Maria, ematen dizquitzutet biotza eta anima nerea.

Jaiquita jantzitacoan belaunicaturic esango du :

Nere Jaun eta Jaungoicoa, Zugan sinisten eta esperatzen det, adoratzeko zaitut eta nere biotz guztiarekin amatzeko zaitut. Esquerrak ematen dizquitzut criatu, erredimitu eta cristau eguiñ nazulako, eta gauonetan vicia gorde didazulako. Esqueintzen eta consagratzen dizquitzut zure onra eta gloriara nere pensamentu, itz, obra eta neque guztiac. Humillqui escatzen dizut

nere pecatuen barcacioa, biotz biotzez damu det Zu ofenditu izana, eta Jesucristoren eta Virgiña chit santaren merecimentuacgatic erregutzen dizut, indazula, berriro ez ofenditzeco gracia.

Ondorean errezatuco ditu *Aita gurea*, *Ave Maria* eta *Credoa*, eta Virgiña chit santarengana itzuliric esangu dio:

O Jaincoaren Ama Virgiña, ni ematen naitzatu zure humetzat, eta zure garbitasunaren onran eta glorian esqueintzen dizquitzut nere anima, gorputza, almen edo potenciac eta sentiduac, escatuaz irichi zadazula, egundaño gueyago pecaturic ez eguiteco gracia. Amen, Jesus. *Iru Ave Maria*.

Orain deituco dio aingueru goardacoari, esanaz:

Jaungoicoac bere ontasun ondogabearen bidez zure amparu eta contura jarri nauen Aingueru Santua, argui nazazu, gorde nazazu, guialtu eta gobernatu nazazu. Amen.

Lanari equitean, esango du :

Lan au esqueintzen dizut , nere Jaungoicoa : viotz onez bota ezazu beraren gañera zure bedeincacio santua.

Egunaz sarritan alchaco du viotza Jaungoicogana oracio labur edo antsi oequin, edo guis onetaco beste batzuequin :

Nere Jaungoicoa ; Zugan sinisten det, Zugan esperatzen det ; adoratzenzaitut, gauza guzliaz gañ maite zaitut. Nere Jesus, erruqui zaitez nizaz. Nere Salvatzallea, lagun nazazu zure graciarequin, egundaño ofenditu etzaitzadan.

Jateracoan esango du :

Bota ezazu, nere Jaungoicoa , zure bedeincacioa gure gañera, eta artzera goacen alimentu oetara, iraun dezagun zure servitzu santuan. *Aita gurea* eta *Ave Maria*.

Otordua bucatzean, esquerrac emango ditu, esanaz :

Esquerrac, Jauna, eman diguzun ali-

mentuagatic, iguzu bérázaz ondo usalzeco gracia. *Aita gurea* eta *Ave Maria*.

Erlojuac ordua jotzean *Ave Maria* errezatuta, esango du:

Esqueintzen dizquitzut, nere Jaungoicoa, ordu onetaco une guztiac, eta indazu emplea ditzadala eguiten zure vorondate santua.

(Erlojuac ordua jotzean *Ave Maria* esateagatic, eun urteco indulgencia dauca emana Aita Santu Leon X garrenac).

Tentacioren batec atsecabetzen duenean ciñatucoda, edo errezatucoda *Ave Maria*, eta esango du:

Indazu, Jauna, zu iñoiz ere ez ofenditezeco gracia.

Pecatuan erori baldin bada, edo lecu eman dion edo ez dudatzen badu, bereala damutu bedi, eta viotzez esan beza:

Misericordia, nere Jaungoicoa; viotz viotzez damu det zu ofenditu izana, Zu cerala ceralaco, eta gauza guztiazgañ maite zaitu dalaco: pecatu eguiña damu det, nere

Jesus ona, eta zure graciarequin erabaquia nago, zu berriz ofenditu baño len, vicia milla bider ematera.

Nequetan esango du:

Paciencia indazu, nere Jaungoicoa, eta atsecabetzen naüen neque au arzadazu nere pecatuen satisfacioan. — Bedeincatua izan bedi Jaungoicoa. — Guztia izan bedi Jaungoicoaren icenean.

Itz oec, edo onelaco beste on batzuec esango ditu, gaiztoac utziaz, alabaña, gaiztoa becin laster ona esaten da.

Goicean, egüerdian eta illuntzean oracio-ezquillac jotzean, esango du:

Angelus Domini nuntiavit Mariæ, et concepit de Spiritu Sancto : *Ave Maria.*

Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum : *Ave Maria.*

Et Verbum caro factum est, et habitavit in nobis : *Ave Maria.*

Oribera euscaraz:

Jaunaren Aingueruac Mariari berri una

eman cion : eta Espiritu Santuaren obraz aurdun arquituzan. *Ave Maria.*

Ona emen Jaunaren servitzaria : eguin bedi nigan zuc diozun becela. *Ave Maria.*

Jaincoaren Semea Guizon eguinzan : eta gure arteanbicitu zan. *Ave Maria.*

Bedeincatua eta alabatua izan dedilla Aldareco Sacramentu guztiz adoragarria, eta gure Ama Andre Maria chit santaren sortze garbi garbia ; bere izatearen lembi-cico unelic jatorrizco pecatuaren mancha gabe sortua.

Ondorean escatzen da bendicioa.

Arratsean animen ezquilla jotzean , esango du *De profundis*, ezperen *Aita gurea* eta *Ave Maria.*

Elizacoac eriarengana dijoacenean, indulgenciac ira bazteco, lagunduco dio Jaun aundiari al baldin badu, eta ecin badu, belaunicaturic adoratuco du, eta *Aita gurea* eta *Ave Maria* errezatuta, esango du :

Gure senide gaizqui dagoen orri eman zayozcatzu , Jauna , bere salvacioraco eta zure gloriaraco bear dituen graciac.

ARRATSERACO EJERCICIOA.

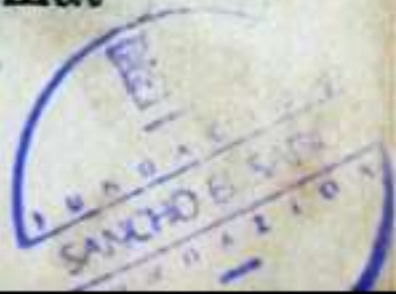
Oeratu baño len belaunicatuco da, eta *gurutze santuaren* eguiñic esango du :

Nere Jaun Jaungoicoa , zugar sinisten eta esperatzen det, adoratzen, eta biotz biotzetie amatzenzaitut; esquerrac ematen dizquitzut criatu , erredimitu eta cristau eguin nazulaco, eta egun onetan bicia gorde didazulaco. Indazu nere pecatuac ezagutu , eta oezaz damutzeco bear dedan gracia.

Emen examiña eguingo du, bere buruari galde-
tuaz :

¿Gaur cér eguin det? ¿Nola eguin det? ¿Eguin bear nituen gaucetatic, eguin gabe cér utzi det? Eta examiña acabatuco du contriciozco acto iracequi batequin, esanaz :

Nere Jesucristo Jauna , Jaungoico eta guizon eguiazcoa, nere Eguillea, Aita eta Erredimitzallea, Zugar sinisten eta esperatzen det, eta Zu, ontasun neurri gabea eta ecingueyago erruquitsua ceralaco, amat-

zenzaitu gauza guztien gañean, eta nere amorez gurutzeco arbola santuan ishuri cenduen odol guztiz preciosuagatic, diot, damu dedala Zu ofenditu izana; damu det, nere Jaungoicoa, damu gueyago ez izana; eta bildurizateco infarnuric, eta esperatzeco gloriaric ez balitz ere, damutzennaiz bacar bacarric Zu cerana izanagatic, gorrotatzen ditut nere pecatuac, oec eguiñaren damu det, eta gaitz guztiac, baita eriotzabera erenayago nuque gañera baletozquit, Zu berriz ofenditu baño len: erabaquitzen det, Jauna, peccaturic gueyago ez eguitea, eta zure ofensaco bide guztietatic apartatzea; eta esqueintzen dizquitut nere vicitza, lan eta nequeac, nere pecatu guztien satisfacioan; eta escatzen dizudan becela, ala esperatzen det zure ontasun eta misericordia neurri gabea barcatuco dizquidatzula, eta emango didazula gracia emendatzeco, eta irauteco zure adisquidetasunean eta gracian nere eriotzaco orduraño. Amen.

Bereala esango du :

Gau onetan, Jauna, pecatu gabe gorde nazazu, eta gaitz guztietatic libra nazazu.

Sayatuco da jartzen, eriotzaco orduan arquitzea naico luquean estaduan, eta dembora piscacho bat igaroco du pensatzen, ordu artan cén guichi balioco dioten aberastasunac, onrac, atseguñac eta jostaqueta eroac; cér pena emango dioten pecatu eguñac, eta cér satisfacioa obra onac, eta esango du :

¡Cér izango litzaque nizaz ! nere Jaungoicoa, gau onetan ill, eta contuac ematera zure tribunalera joan bear banuque ! ¿gracian ote nago, edo pecatu mortalean ? ¿Confesio onac edo gaiztoac eguin ditut ? ¿Cér estadutan arquitzen ote naiz ? ¿Iñori gorrororic badiot, edo besteren gauzaric nere mendean badaucat ? ¿Biraüac botatzeco, murmuratzeco, jayetán lan eguiteco, edo loiqueri ichusiac eguiteco oituraric badet ? ¿nere eguinquizunai ondo erantzuten diet, eta dembora santutasunean igarotzen det ? ¿Galdera oei cér erantzuten diet ? ¡Ay ene !

céin gogorra dan igaro bear dedan juicioa, eta céin bildur izan bear naizan, ez banaiz damutzen eta senzalten, dembora emalen zadan bitartean.

Guero guichienez esango dituzu *Aita gurea*, *Ave Maria* eta *Credoa*; eta Aingueru guardacoari 26 garren orrian dagoen oracioa.

Oeratutacoan esango du :

Zure gracion, ó Trinidad guztiz santua, ni ill nadilla! Jesus eta Maria, ematen dizquitzetet violza eta anima nerea.

Azquenic Jaungoicoari bere bendicioa escatuco dio, gurutzeraren señalea beregan eguiñaz, eta esanaz :

Jaungoico guztiz altsu dan Aitaren, Semearen ✠, eta Espiritu Santuaren bedeincacioa nigana betor, eta nerequin beti egon bedi. Amen.

**Ondo, eta provechu
aundiarequin confesatzeco mo-
dua.**

Cristau chit maitea : importanci aundico egui au jaquin, eta buruan ondo sarturic

iduqui bear dezu : batayatu ezquero pe-
catu larria eguin dutenentzat ez dagoela
confesioa, edo *condenacioa* baicic. Confe-
sioa edo Penitenciaco Sacramentua, Jesu-
cristoc ipiñia izan zan, gracia emateco zori
gaiztoan galdu dutenai; eta gueitzeco, zori
onez gordetzen dutenai; da peccatariaquin
Jaincoaren artean paqueac eraguiten di-
tuena, da gaiztaqueria eta peccatuzco itsa-
soan murguildu ciranac, betico ondatuac
izatetic libratu nay badute, itsasi bear za-
yen ol bacarra; da cristauari, peccatuac
bere animan idiqui diozcan zaurietatic sen-
datu nai badu ematen zayon erremedio ba-
carra; baña jaquin bear dezu, ezen, sasoi
onean eta bear dan eran ematen ez dan sen-
dagayac, eriari aurrerapenic eguiten ez
dion becela, ala, Penitenciaco Sacramen-
tuac ere ez dituela sendatuco zure animaco
gaitzac, artzen ez baldin badezu bere saso-
yea, edo orain Jaincoa esqueinca dago-
quizun edo dembora egoquia eta osasunez-
co egunac diran onelan; edo gaizqui artzen
badezu, esamiñaren, damuaren, proposi-
toaren, confesioaren edo satisfacioaren fal-
taz; baña provechuarequin artu nayeay

icusten zaitudan ezquera, eracustera noa-
quizu cér moduz eguin bear dezun.

Examiña aurreco oracioa.

¡Oh Jainco beticoa eta ezagutu eciña!
Zure escu guztiz altsu eta jaquinduria neur-
rigabearequin gauza guztiac criatu, eta
chit leyalqui, eta azcartasun guztiarequin
gordetzen duten leguea bacoitzari ipiñi die-
zun orrec criatua naiz ni ere, ecer ecetic
atera ninduzunean; zu amatu eta servitze-
co, eta gai onetara nere pensamentu, itz
eta obra guztiac zucentzeco. Onetaraco,
Jauna, izandu naiz criatua, eta ipiñi dida-
zun legue au uztarri biguñ eta carga arin-
bat izan arren; nic criatura esquer gaiztoco
eta lotsagabe onec itzez ezpada, obraz esan
dizut: *etzaitut servituco*... despreciatu det
zure legue santua, biurriqueria aundiena-
requin ishecatu, ofenditu eta injuriatu edo
iraindu zaitut, bada ausardia izandu det

cerorren aurrean pecatu eguiteco... ¡Cér lotsagabequeria, ¡ene Jaungoicoa! Barcatu, Jauna, Barcatu nere culpac, bada eguin isanaz damutua nago: argui ezazu nere adimentua, diran beçela azagutu ditzadan, pizcortu nere memoria, guztizaz oroitu nadin, iracequi ezazu nere vorondalea, gorrotatu eta confesio on eta penagarri baten bidez nere animatic bota ditzadan.

Virgiña chit santa, ondu nai duten peccatari errucarrien ama eta bitartecoa, erregutu ezazu benetan ondu, eta nere pecatu guztiac confesatu nai ditudan onegatic; eguizu guztiac gogora ecarri, eta damu eguiazcoarequin gorrotatu ditzadala. Nere Aingueru goardacoa, nere devociozco santuac, erregutu ezazute nigatic, badacutsute cein premia aundian arquitzen naizan, confesio on bat eguiteco.

Orain zure conciencia esamiñatuco dezu beguiratuaz Jaincoaren legueco aguinteai, Eleiz Ama San-

tarenai, etazure vicimoduco egulm bideai: icusico dezu certan utseguin dezun, eta cembat bider: mandamentu bacoitzaren contra eguin dituzun utseguiteac ciertoro cémbat diran jaquin albaditzaquitzu, esango dituzu, ezperen guichi bat gora beera eguin dituzula iduritzen zaizquitzunac, edo cembat demboran iduqui cenduen oitura gaiztoa, eta egunoro edo asteoro cembat bider erori oi ciñan.

Mandamentuen gañean examiña.

↳ Lembicicoan. Examiñatuco dezu, éa Erligio Santuaren misterioric ucatu edo dudatu dezun. Fedearen contra itz eguin dezun, Iracorri dituzun, edo cere mendean dauzcatzun liburu gaiztoac; edo debecatu bear liraqueanac. Jaincoaren misericordiaz etsi dezun. Bere Providenciaz quejatu ceran, beraren ela ganza sagraduen contra gorrotoa artuaz. Ea Deabruari deitu dituzun, sorguinquerietan parte artu edo sinistu dezun, edo arte gaiztoac usatzen dituzlenai iritzia escatu diezun. Aztiengana joan ceran, gauzaren bat jaquiteco, nai cenduena iristeco, edo gaitzen batetic libratzeco, edo sorguinqueri edo aztiqueria

oetacoen bat cerorrec artu dezun, edo ce-
requin darabiltzun.

Bigarrenean. Ea juramentu falsoric
eguin dezun, noiz chancherian edo lagun
urcoaren calte gabe izan. Ea juramentu
gaiztoric, eta lagun urcoaren caltean eguin
dazun. Ea juramentu eguin dezun eguia-
ren gañean, baña premia gabe. Ea jura-
mentuetara emana ceran. Ea oitura gaiz-
toren bat quentzeco confesoreac emancitzun
penitenci sendagarria, demagun, juramen-
tu, arnegu edo blasfemia, birau, itz loi,
murmuracio, guezur edo beste itz gaiztoren
bat saltatzen citzatzun bacoitzean, gurut-
zebat lurrean mingañarequin eguin eta
muñ eguiteco, eta Ave Maria bat : batez
ere, bacarric zaudenean, errezatzeco,
aguindutacoa, cumplitu dezun. Jaincoaren,
Virgiña chit Santaren, Aingueru eta San-
tuen contra blasfemia edo arnegüac bola
dituzun. Volo edo promesic Jaincoari, Ama
Virgiñari, Aingueru eta Santuai eguinda,
cumplitu ez dituzun.

Irugarrenean. Jai egunean lanic eguin
dezun, ea lana ordu bi baño gueyagocoa
izandu dan, ea gendeac icusi duen, eta

beragatic gaitzeraco bide edo escandaloric eman dezun.

Ea igandeetan eta beste jayetan meza devocioz entzun dezun, edo egondu ceran jolasean, lo edo arreta gabe zabartua, icusi bear elciñituen gauzai beguira. Ea jai egunetan joan ceran doctriña, sermoi eta beste Eliz-funcioetara. Ea egun oec igaro dituzun beste obra santu batzuetan, edo bacarribetico utzitzeco itza batayo santuan eman cenduen munduco obra galgarrietan.

Ea zazpi urtera irichi ciñan ezquero urtean bein bederic confesatu ceran, eta ea hondo. Ea amargarren urtetic aurrera Pazcoa-demboran comulgatu ceran. Ea ogueita bat urte bete ciñituen ezquero, egun señalatuetan, non eta etcetduen eragoz penic, barautu ceran. Ea araguaia eta arraya, nastu ecin ditez quean egunetan nastu dituzun. Ea gaizqui eguiteari, utzi, damutu, confesatu eta penitenciazco frutu egoquiac eguin gabe salvacioa irichi uste izan dezun, eta etceran sayatu ere obra onac eguiten.

Laugarrenean. Ea zure guraso, maisu edo nagusiac, itzez edo eguiguera farra-

garri eta lotsagabeaquin ofenditu dituzun, edo aen contra marmarretan aritu ceran. Ea obedienciaric ecarri diezun edo ez, aratsean campoan ez ibiltzeco, lagun gaiztoaquin ez biltzeco, joco-eche eta pecaturaco periltsuac diranetara ez joateco aguin-
du dizutenean. Ea obeditu diezun edo ez mezatara, doctriña eta sermoyac aditcera, eta beste Eliz-funcioetara joateco, Sacramentuac artzeco eta gañeraco obra onac eguiteco esan dizutenean. Ea zure vicimodua ateratzeco parazaitusten estudio, lanquinza edo officioa icasten arretaz sayatu etceralaco, obediencian faltatu diezun. Ea eheco gaucelan obeditu diezun. Ea aguin-
du dizuten guztia alic azcarren, eta jaquin becin ongui eguin dezun. Ea cerbait aguin-
du dizutenean arpegui beltza jarri diezun, marmar edo mushinca egondu ceran, eran-
tzuquiac eguin dieztezun, edo ez dezula eguingo esan diezun. Eheco buru edo carga dezuna bazera, ea zurehume edo mendecoen aciera onaz conturic izan ez dezun, ejemplo gaiztoric eman, edo gaitzeraco bidea lecarquean gauzaren bat beren artean eguiten utzi diezun. Ea madaricatudituzun.

Ea doctriñara bialtzeco, eta meza ondo entzuten icasiarazotzeco conturic iduqui dezun.

Bostgarrenean. Lagun urcoari gorroloric iduqui, edo diosala ucatu diozun, edo berazaz venganza artu nai izan dezun. Et-sayarequin paqueac eguin nai izan ez dituzun, edo escandalo edo consellu gaizto-
ren bat eman diozun. Itzez edo obraz iñor lotsaaraci dezun, edo cereburuari, edo besteri, eriotza edo gaitzen bat opa izan diozun.

Seigarrenean. Gogoracio loyetan, obraz eguiteco asmoric ez bacenduen ere, atseguin artu dezun. Ea itz desonestoac esan, canta loyac aditu edo cantatu, liburu edo paper gaiztoac iracorri dituzun. Ea estampetan, cajacho, alaja eta orratzetan, etc., imagiña ichusiac dauzcatzun. Ea itzez edo obraz pecatu loyera iñor muguerazo dezun, aguertuaz pecatu eraguin nai ciñion personaren estadua eta cerea, eta gai onetan aguertu bear diran gañeraco gauzac. Ea liquitsqueriaren bat cereburuarequin eguin dezun, edo descenciaren contraco modaquin lagun urcoari escandaloric eman diozun.

Zazpigarrenean. Lagun urcoari ondasu-
netan calle eguiten sayatu ceran, edo nai
izandu diozun. Ea besteren gauzaric ostu,
edo cere mendean bide gabe iduqui dezun.
Ea zure languintzaco eguinbideai ondo
erantzun diezun edo ez, gauza billatua edo
biurtu bearrecoa biurtu dezun edo ez. Ea
sal-erosietan eguindezun bide gabe quera-
ric, dala precioan, dala neurrian, edo dala
gauzaren calidadean edo baten ordez beste
bat emanaz. Ea epetan emandaco gauza
gatic corrittu geyeguia quendu dezun. Ea
artu-eman bat bidezqui eguin ote citequean
dudatzen cenduenean, confesoreari iriltzia
escatu ciñion.

Zortzigarrenean. Ea guezurric esan de-
zun, eta izandu dan lagun urcoaren cal-
lean : ea ezcutuan cegoen pecatu larria,
ciertoa izan arren, azaldu dezun, edo echee-
tan paquea galerazteco bideric jarri dezun
Bide gabeco juicioric eguin dezun, edo zu-
re nagusien vicimoduaren gañean erausian
jardun ceran. Ea lagun urcoari quendutaco
onra biurtu, eta satisfacio eman diozun.
Bederatzigarren eta amargarren manda-
mentuac daude sartoric seigarrenean eta
zazpigarrenean.

Zure estadu edo vicimoduaren contra eguin izan ciñitzaquean ut seguiteen contua ateratzeco, zuri dagoquizuna beguira ezazu, aurrerago arquituco dezun *Estadu diferenteetaco eguimbideetan*, eta icusico dezu cértan uts eguin dezun.

Conciencia examiñatuta, eguin dituzun pecatuac ezagututacoan, oen damu eguiazcoa ceregan sortuerazoco dezu: bada bestela alperrie necatu eta burlatua gueldituco cera, saciz sasi, eta mendiz mendi eiz alchatzen ibilli, eta arquitzean, zabarqueriaz arma disparatu ez diolaco, necatua becin burlatua guelditzen dan eiztaria becela: damu au, bada, escatuco diozu Jaungoicoari. Virgiña chit Santaren bitartez, errezatuaz zazpi *Aita gurea eta zazpi Ave Maria bere doloreen*, oroipenean, eta eguingo dituzu contriciozco eta atriciozco actoac, esanaz.

Examiña ondoreraco oracioa.

Jauna ¡ay nere doacabea! ¿cér eguin det?... pecatu eguin det zure contra... ofenditu zaitut, injuria eguin dizut... galdu det gracia eta gloriaraco escu eta derecha guztia, eta infarnua irabaci det!... eta au ez bein bacarric, ezpada contatu al nezaquean baño gueyagoetan. ¡Ay Jauna! Ain-

gueru chit ederrac deabru beltz ichusi biur-
tuazizateco, pensamentuzco pecatu larribat
asco izandu zala gogora ecartzeac izutzen
nau. ¿ Céin naz cagarria, bada, etzan guel-
dituco nere anima, aibeste pecatu gogoz-
co, itz eta obrazcoen ondorean? Pensatzen
dedanean, baldin nere pecatuac partituco
baliraque beste aibeste. Aingueruen ar-
tean, deabru-pilla bat eguiteco nerau ba-
carric asco izango nintzaqueala, eta eguin
ditudan pecatu ambat deabruen gaiztaque-
ria eta ichusitasuna nere animan badauca-
dala, nere buruaz izu eta icaraz betelzen
naiz... Aingueruac, pecatu eguin zutenean
deabru biurtu, eta beragatic infarnuco leiz-
ondarreraño amilduac izan ciran; eta neri,
¡oh nere Jaungoicoa! ichedon ciñidan, pe-
nitencia eguin nezan... ¿noiz arte, Jauna,
gaizqui usatu bear det zure ontasun eta
pacienziatz? ¿noiz arte sor eta gor culpa-
garri onetan oatua egon bear det, beñere
pecaturic eguin izan ez banu becela? ¡Ay

ene!... pecatu eguin det... mundu guzliac
bañogueyagobalioduen gracia galdu det...
galdu det ceruraco nere escu guztia... in-
farnya merecitu det... eta achi achica noa
belico pena eta belico neque oñacezco to-
qui izugarri artara... ¡Ay Jauna! toqui
artzaz oroitzean, arri eta zur eguiñic guel-
ditzen naiz... baña nere negar malco oec
dira, eguin dizudan ofensa benetan damu
dedalazcoaren señailea. Baldin guizonbati,
munduco ondade edo aciendaric aberatse-
na esqueñi izan bacizayon, pecatu eguiten
zuen une berean guztia quenduaz gañera,
armaz pasatua izatecocondicioarequin, ¡cér
nolacoa ez litzaque izango aren pena eta
lantua pecatu eguin ondorean, icustean
bere culpaz guelditu dala hacienda gabe
ezecic, eriotzara condenatua! ¡Ay ene!
cembait aundiagoac ez dute izan bear nere
negar eta damuac, Zuc aguindu ciñidan
gloriaraco escua orain nere culpaz galdu
ezecic, nere gaiztaqueric gatic infarnue-
tara condenatua arquitzen naicenean.

¡Ay Jauna! Orain ezagutzen det, nere etsairic aundiena nerau izan nintzala, eta pecatu eguiñaz nere buruari eracarri diez-
candan ambat calte, iñorc bestec ecin era-
carrico cizquidala. ¡Cér eroqueria!... Bar-
cacioa, Jauna; barcacioa, bada naucazu
benetan damutua. ¡Ah! benic bein peca-
tuaren gaiztaqueria nigan bacarric guel-
ditu izan balitz... baño damugarriena eta
gueyen gueyen sentiarazolzen didana da,
icustea Zugandaño iristen dala, bada eman
nizun tratu gaiztoa. Bai, nere Jaungoicoa,
bai, pecatu eguitean despreciatu zaitut,
isecatu zaitut, gurutziltzatu zaitut Juduac
baño milla bider gogortasun gueyagore-
quin, oec, alabaña, etcinduen ezagutzen,
nic bai ordea: eta ala ere, Zu baño mai-
teago izandu ditut Barrabas nere vicioac,
eta ¡gauza izugarria! pozic prestatu naiz
borrerotzat zuri vicia quentzeco. ¡Ceruac,
arritu zaitezte!

¡Barcacioa, bada, Jauna!... ¡erruquia!

¡misericordia! Zure oñetan auspestzen naiz seme ondatzallearen guisan graciaren soñeco ederra gabetanic, eta nere vicio eta pecatuzco zarpa-zarrez estaliric. ¡Ah nere Aita! ¿Cér da ni doacabe onec eguin nuen? ¡eguin nuen pecatu Zure contra, eta cere arpegui Jaincozcoaren aurrean!... Ez det mereci eman zadazula zure semearen icen onragarria; baña zure servitzarien artean bederic ar nazazu... Emen daucazu, Jauna, zure oñetan Magdalenaren antzeco pecatari bat, berarequin berdiña ez bada ere bi gaucetan, ceñac diran, gaiztaquerian nic ari, eta damutasunean arc niri gañez eguitea: baña Jauna, zure oñetan, eta zure ministro confesorearenetan nere pecatu aundiac negarrez aitortzen ditudanean, uste det nere utsune au Cerorrec erremediatuco dezula. ¡Oh nere Jesus ona! apaizac absolucioa ematen didanean eguizu, nere barrumbean aditu ditzadala araco Magdalenari zucendu ciñiozcan itz biguñ

becin consolagarri aec : *Barcatuac dituzu zure pecatuac... zoaz paquean*, eta animaco poz contentuan. Indazu, Jauna, ezcatzen dizudan graci au Jesucristoren merecimentuacgatic, Virgiña Mariaren dolo-reacgatic, eta ceruco Santu eta lurreco justuen merecimentu eta bitarteagatic. Amen.

Confesioa eguiteco modua.

Confesorearen oñetan jarrico cera, seme-ondatzallea bere aitarengana alderatu zan lotsa eta humiltasunarequin, edo Magdalenac Jesusen ganatzean aguertuzuen damuarequin. Baldin norbaitzuec ichedoten badaude, jarrico cera, itzic eta erriertaric eguin gabe, dagoquizun toquian : eta emen zure potenci eta sentiduac osotoro cereganduric, pizcortuerazoco dezu zугan aleguñean cere pecatuen damua, contriciozco eta atriciozco actoac maiz berrituaz.

Confesonariora alderatzeco chanda datorquizunean belaunicaturic, escuac elcarganduco dituzu : guero gurutze santuaren señalea eguinda, burua oso macurturic, esango dezu *Nipecataria*, etc., eta confesioari asiera emango diozu era onetan :

Jauna (edo Aita) onembeste dembora da confesatu ez naizala. Cumplitu nuen (edo ez) penitencia. Onalaco estadu eta ofi-ciocoa naiz. Examiñatu det nere concien-cia, badacarzquit nere pecatuen damua eta emendatzeco propositoa, eta uts-eguin de-dan guztiaz acusatzen naiz.

Lembicico mandamentuan acusatzen naiz uts-eguin dedala... *Emen esango dezu ondo examiñatu ondorean arquitu dezuna.*

Bigarren mandamentuan acusatzen naiz... *Orobat esango dituzu mandamentu onen contra eguin dituzun uts-eguiteac, ciertoro cembat diran baldin badaquizu, ala esango dezu; esperen cembat bider gui-chi bat gora beera illeoro, asteoro edo egu-noro erori oi ceran.*

Era onetan joango cera cere burua acusatzen, mandamentuai eta zure vici-moduco eguim-bideai beguiratuaz, pecatu bacar bat ere isbilic gorde, eta oen larritasuna, dala bildurrez edo dala lotsaz, gui-chitu gabe; guztia conciencian dauzcatzitzun eran, humilqui eta arguiro esaten dituzula, ciertoac cier-toacbecela, eta dudazcoac dudazcoacbecela, adie-razoaz nórequin pecatu eguin dezun, edo cerebu-ruarequin, edo beste personaren batequin, eta ea persona hura aidea zan edo ez, eta sér estadutacoa.

Baldin azquenengo confesiotic oraingoraño dem-bora guichi igaro bada, ascoco dezu, mandamentu guztia banaca pasatzeari alde batera utziric, eguin dituzun pecatuac esatea. Etzera acusatu bear ere condicioaren azpian, esanaz:

Baldin Jaungoicoa amatu ez badet; baldin itz gaiztoren bat esan badet; baldin bear becelaco devocioarequin, etc., meza-lan egon ez banaiz, acusatzen naiz; *quis onetaco acusacioac, alabaña, ez dute deus servitzen: bacar bacarric uts-eguin dan hura sencilloro eta garbiro esan bear da.*

Conciencia garbiarequin zori onez arquitzen bacer, esango dezu :

Jauna (edo Aita), azquena confesatu nintzanelic, Jaunaren misericordiaz ez det arquitzen gauza larrian uts-eguin dedanic, eta Sacramentu onen gai cierto eta jaquintzat ipintzen det nere vicitza igaroco *onelaco edo alaco* pecatu, ceñazaz acusatzen naizan.

Emen, zure pecatuac gogora ecarri, eta eguin izanen damu berria arturic, acusatuco cera confesaturic dauzcatzitzunetatic larrienetaco bat edo gueyagoaz : azquenic esango dezu :

Acusatzen ere naiz nere vicitza guztico

pecatu larri eta venial guztizaz, ceintsuen barcacioa Jaungoico gure Jaunari, vicitza ontzeco asmo sendoarequin berriro escatzen diodan, eta zuri, Aita, penitencia eta absolucioa, mereci dedala, baldin baderitzazu. Dembora berean, diña ez banaiz ere, escatzen dizut comulgatzeco baimena.

Guero confesorearen on-esanac arreta aundiarequin adituco dituzu, cerbaitetan descuidatu ote ceran, eta beste ecertan ere pensatu gabetanic; eta absolucioa ematen dizun bitartean, esango dezu auspezturic *Nere Jesucristo Jauna*, etc., 31 garren orrian dagoen becela.

Baña beste pecauren bat guero gogoratzen bazazu, esango diozu confesoreari, absolucioa eman dedizun baño len, bere itz-aldia bucatzen duenean.

Confesio ondoreraco oracioa.

O Jesus guztiz biotz beraa, Aita ontsu eta consuelo guztiaren Jaungoicoa, cerutic lurrera nere amorez jechi, eta gurutze batean il ciñan sendaguin guztiz aditua eta onguillea, nere gaitz guztiac sendatze-co, zure zañetaco odolarequin erremedio chit eraguillea, arestian artu dedan Peni-

tenciaco Sacramentuaren bidez aplicaturic,
ipiñi cenduena; milla esquer ematen diz-
quitzut aiñ oneguin aundiagatic, nai nu-
que ceru-lurrac alaba zaitzatela eguin di-
dazun mesede aiñ señalatuagatic; ain go-
goan izango dizut, Jauna, mesede au,
non, beragatic orain lurrean, eta guero
ceruan betiro cantatuco ditut zure miseri-
cordiac. Indazu, nere Aita, Eguille eta
Erredimitzallea, nere pecatu guztien bar-
cacio eta indulgenci oso bat. ¡Ay céin da-
mu aundia daucadan oec eguin izanare-
na! Graci au indazu zure pasio eta erio-
tza guztiz santuaren merecimentuacgatic,
eta zure Ama eta nereea dan, Virgiña chit
santarenacgatic. Erabaquitzen det peniten-
cia eguitea zure Jaincozco justiciari al de-
zaquedan ambateco satisfacioa emateco;
gaurdandic eguin eta sufrituco dedan guz-
tia esqueintzen dizut, Jauna, zure onra eta
gloria gueyagoraco, eta nere culpa eta pe-
catuen satisfacioan. ¡Ah Jauna! Oraindaño

ofensac eta bidegabequeriac eguin badizquitut, emendic aurrera ematu nai zaitut, eta nere biotzeco amorio guztiaz amatuco zaitut. Nere argaltasunaz ez ditecela ber-
riz baliatu nere etsayac, eta ez dizadatela berriro irentsierazo nere pecatuen puzoi, confesorearen oñetan errebestatu nuena ; orretaraco alde-eguingo det, pecatu-bide servitu didaten persona eta lecu guzlietatic, baliatuco naiz confesoreac eman cizquidan neurri guztizaz, eguiñaz gañera, onetaraco egoqui dala neroni deritzadan guztia. Graci au, indazu, Jauna, bada Maria Virgiña chit santaren. Aingueru eta Santu guztien bitartez escatzen dizut ; eta irichi uste det, nere escaera humill au zure merecimentu eta misericordia neurri ga-bean indartzen dalaco.

Baldin era ona eta beta badituzu, cumplituco dezu bereala confesoreac emandaco penitencia ; nun eta berac, noiz cumplitu señalatu etzizun ; eta bereala ecin badezaquezu, lembaitlen eguingo dezu.

Comunioraco prestaera.

Jaun aundia ondo artzeco , badaquizu lau gauza chit bearrac dirala , ceñac diran : *barau naturala edo oso osoa , concienciaco garbitasuna , artu bear dezunaren ezagüera , eta artzeco zalea .*

1.^{oa} *Barau naturala edo osa osoa* da, aurreco gau-erditic Jauna artu arteraño ecercho ere jan eta edan gabe egotea. Baña nai det jaquin dezazun, ecen, barau au ez dala ausitzen mascatzen ez diran gauzen batzuec, demagun orratz bat, ari edo locarri bat, edo guis onetaco beste gauzaren bat aoan sartze utsarequin ; nola ere ez dan ausitzen arpeguia garbitzean asnasea artzearequin batean aoan sartzen dan ur tantoren batequin ; ez ortz gañetic irten dilequean odolarequin ; ez eta ere apaltzean ortz edo aguin tartean guera citezquean condarrac istuarequin batean irentsitzearequin. Azquenic, gau guztian lo eguin gabe ego-teac ere, ez du eragozten comunio santua artzea.

2.^{ona} *Concienciaco garbitasuna* dago pe-

catu larriric gabe arquitzean. Baña nola deabruac comunio santua ascolan galerazi nai izaten oi duen, confesioan azlutaco ulseguiteen batzuec gogora ecarrierazoaz, oarterazo bear dizut, ecen, ulseguite oec ariñac badira, azcoco dezula beren damua artzea, eta quezca gabe comulga zaitecela; baña larriac badira, confesorearengana itzuliric, guztia esayozcatzu; baña, eroso eta lotsaquizunic gabe au ecin eguin badezaquezu, comulgateguian arquitzen ceralaco, edo zuzaz gaitz-pensatzeco bidea guendeari emango ciñioquealaco; asco izango dezu, zauden lecuan biotzez contriciozco acto bat, confesatzeco propositoarequin eguita, eta comulgatu zaitezque baltete quezca gabe; cergatic jaquin bear dezu, ecen, guis onelaco ulseguiteac barca tuac izan citzaizquitzula confesatu ciñanean cenducan pecatu guztienquico damuaren, confesoreac eman cizun absolucioaren eta Sacramentuac sortzen duen graciaren indarrez; etzatzubada, gueratzen, pecatu oec Penitenciaco tribunalean aitortu bearra baicic, ceña complituco dezun, esanaz diranbeeela, urrengo confesioan.

3.^{ena} Artu bear dezunaren *ezagüera* iduquico dezu, baldin ondo pensatzen badezu, eta badaquizu, céin dan Christo, hostia consagratuan zuc artu bear dezuna, eta céin ceran zu, béra artzen dezuna.

4.^{ena} *Artzeco deseoaz* aditzen da, aracozure animac, Jaunari cere bularrean ostata emateco iduqui bear dituen amorezco antsi eta zale vici aec: eta jaquizu, ecen, cembat iracequiagoac diran antsi oec, ambat aundiagoac izango dirala Jesucristoc emango dizquitzun graciac.

Persona batzuec galdetzen dute ¿ea egüerdi ondorean Jauna artu ole ditequean? Eta Aita Jaenec (178 garren orrian) eratzuten die, bayetz; baita ordu bata, ordu biac edo irurac joac balira ere: eta grandetza aundia biltzen dan egunetan, Jubileo eta Misioetaco demboran, nola gendeac, beren confesioac eguiteco ichedopen luceac Elizan eguin oi bear izan dituzten, dembora oetan beranduago ere comulgatu ditequeala.

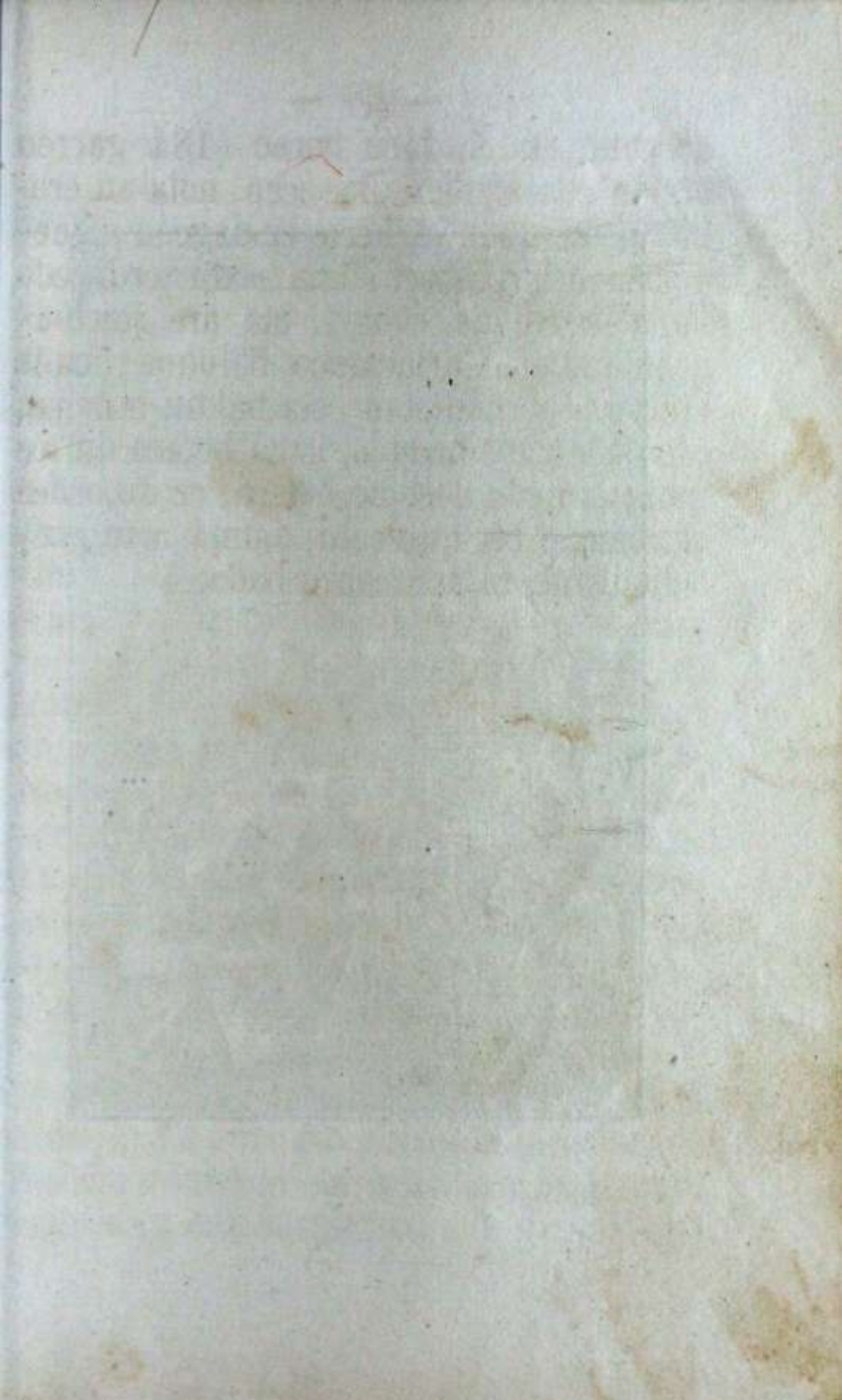
Oetacoen batzuec orobat galdetzen dute ¿ea cémbat demboran isturic bota gabe egon bear dan Hostia Sagradua artu on-

dorean ? eta A. Jaen berac (184 garren orrian) erantzuten die, ecen, nola au erabaquitzen duen legueric ez dagoen, gueyentsuenean ascoco dala ordu erdi edo laurden batean egotea, eta are guichia-goan premia arlaratuco baluque; baña onelaco suertaldietan, eta baldin ecer jan edo edan gabe badago, istua botaco du toqui garbi edo decente batera, ez du ordea gai onetan sér quezcatu, Jauna artu zue-netic dembora asco igaro bada.

Provechu aundiarequin comulgatzeco modua.

Comulgatu baño len pensa ezazu arretaz cèin dan artzera zoacen Jesucristo, eta zù cèin ceran.

Jesucristo da Jaungoico eta guizon eguiazcoa: Jainco danez da Aita belicoaren Semea, hura becela Jainco dana: da guztiz altsu, aberats eta jaquintsua; da beraren aurrean ceruco cimenduac icaratzen diran, eta beraren beguirunez Serafiñac beren egoaquin arpeguia estaltzen dioten Jainco hura; bera da ecin çonta al Aingueruc servitzen dutena; da munduaren Eguillea, eta jarri ciozcan legueac leyaltasun aundienarequin gordeaz, bere Jaun eta Jabetzat errespetatzen eta adoratzen duena.

Guizona danez da. Virgiña chit santaren Semea, guizon guztien artean ederrena eta onena; eta Jainco eta guizon zalaric ezcultatatu zan oguiaren eta ardoaren antz irudien-pean, era onetan gure barrumbèan

sartu al izan cedin, gure alimentu eta vitza izateco eta guri ondasun guztiac emateco.

Eta zu, ¿nor cera? ¡Ah!... gorputz eta animaz eguiñicaco gauza bat: animaren aldetic cera criatura ez-jaquin, bat, peccatua sortua, Jaincoaren on-eguiñai erantzuteco esker gaiztooa, oneraco naguia, gaitzeraco azcarra eta macurra, aimbesteraño, non Jaunaren besoac eutsi ez baczun, erorico ciñan peccaturic aundienetan; eta are gueyago, gareguiten ceunden onezquero infarnuetan.

Gorputzaren aldetic etcera, gaitz guztien eta eriotzaren-pean zauden doacabe bat baicic; cera loya, cera lurra, cera autsa, cera errañu bat, cera utsa...

¡Eta Jainco ain noble orrec etorri nai du zugana, ceran becin doacabea ceralaric! Beragatic bada, sayatuco cera apaintzen zure anima, uste dedanez graciazco estaudan eta chit bearrac dituen virtutez lagundua badago ere, nola diran fedea, errespetoa, bildurra, humiltasuna, confianza, deseo eta amorioa. Gorputza ere prestatuco dezu barau natural edo osoarequin,

arpeguia eta escuac eramana garbiac, eta buruco illea ez mundutarren erara, ezpada onesqui orrazatua, eta soñeco decente batequin jantzia; eta azquenic, sentiduac cereganduco dituzu, daesatea, premia beartzen ez bazaitu, egongo cera iñora beguiratu, eta iñorequin itzie eguin gabe.

Comunie aurreraco oracioa.

Nere Jesucristo Jauna, ceru-lurren Eguille eta gordelaria, aitaric amoriotsuena sendaquin edo medicuric erruquitsuena, maisuric jaquintsuena, gure animen artzairic onguilleena, ona emen nun daucazun, zure aurrean egon dear ez luquean, eta are guichiago zure mai sagadura alde-ratu bear luquean pecatari errucarri au. ¡Ay Jauna! Zure untasun neurri gabe orrec nigana etorri nai duela, pensatzen jartzzen naizanean, izutzen naiz... eta nere vicitza guztian zure contra eguin ditudan pecatu ugariai beguiratzen dietedanean, osotoro lotsaturic beartua arquitzen naiz

zuri esatera: Jauna, ez etorri nigana,... alde-eguzi nigandic, bada naiz pecatari errucarri bat.

Baldin San Juan Bautistac bere buruaz uste bazuen, zure oñetacoen locarriac ascatzeco diña etzala, ¿ain onra aundi au nola nic merecico del? Baldin aingueruac, dizuten beldur eta errespetoagatic, beartuac badaude zure aurrean icaraz egotera, ¿nola ez naiz ni icaratuco zure mai Jaincozco orretara alderatzean eta bertan eseritzean? Baldin Virgiña chit santac, zure Ama izateco autua, eta criatura uts bategan arqui ditezquean doai, privilegio eta gracia guztiaz ornitua egon arren, zure servitzaritzat badauca bere burua, eta zuri, bere errai chit garbietan izatea emateco diña iñola ere ez dalacotzat, ¿izan nezaque nic, pecatari errucarri, argaltasunez eta uts-eguitez betericaco onec, zu nere barumbear artzeco ausardia? ¡Ay Jauna! ¿Etzaitu izutzen gaizquille onec?... etzaitu

nazcatzen nigana etortzeac , eta vici-lecu ain despreciagarri eta ciqueñean sartzeac?

Eguia da , Jauna , Zugana alderatzeco nic viotzic izango ez nuela, aurrena cerorrec deitu ez baninduzun, ez bein bacarric, ezpada nigana etortzeco daucazun gogoa aguertzeco barrengo inspiracio edo viotz muguidac senti-erazotzen dizquidatzun guztian, esaten didazula beste Zaqueo bati becela: *Jechi zaitex , Zaqueo , bada zure echean gaur ostatu eguin nai det*: Baña Jauna , ¿cérc zacartzu nigana? ¿Nere merecimentuac ? ¿Nere virtuteac? ¿Nola autan artu ditzaque virtuteac eta merecimentuac ni becelaco pecatari batec ? ¡Ah! orain conturatzen naiz , Jauna ; nere miseriac, nere premia... au da orretaratzen zaituena. ¡Oh amorio ecin aundiagoa!

Zuc esan cenduen, eriac dirala, ez osasundunac sendaguiñaren premia dutenac; eta orra cergatic etorri nai zatzazquidan : nere premia estua badacutsu , eta erre-

mediatu nayac niganerazotzen zaitu. Eta eguiaz, Jauna, ain errucarria da nere animaren izaera, non, garbiro esan dezaquedan: buru gañetic oñ-azpiraño parte sanoric nigan ez da arquitzen: ;aimbesterañoocoac dira nere uts-eguiteac! Ala ere, emen naucazu, Jauna; aurrean jartzen naizatzu, ez Zure diña banaicela uste dedalaco, ezpada Zu gabetanic eciñ vici naicelaco; banatorquizu bada, beartzu bat aberatsarengana becela, nere miseriac estali ditzatzun, eta nere uts-eguite eta argalqueric naucaten estutasunetic libra nazazun: banatorquizu, ceren atsedenic ematen ez didaten gaitz aundiac zuc bacarric sendatu ditzazquidaquizun: beguirada erruquitsu bat indazu, Sendaguin Jaincozcoa, eta nere potenci eta sentiduac gueldituco dira sendatuac.

Emen piscacho batean guelditu zaitez confianza osoarequin aguertu zayozcatzu Jaungoicoari zure animaco eta gorputzeco gaitz guztiac, eta guero esazu.

Virgiña chit santa, Cana-Galileaco ez-comberriaz cupituric, arquitzen ciran estutasunetic, atera ciñituen ezquero, uraren ardo biurtze miraritsu hura Jesusgandic irichi ciñienezan esca zayozu nere alde ere onen antzeco mirari bat eguin dezala, bera ondo artzeco bear ditudan gracia emanaz; Zuri etzizun egundaño arpegui illunic jarri; beti aditzen zaitu; empeña zaitez, bada, nigatic, eguizu aleguiñ guztia, ¡oh, céin premi aundia dedan!

Aingueru santuac, icusten nazute nóla noan mai sagrada, eta jatera zuen oguia dan hura bera; irichi zadazute joan nadilla, ornituric ezta-janciarequin, eta virtute guztien apaindurarequin.

¡Oh ceruco biztanle santu guztiac! empeña zaitezte nigatic, eta eguizute Sacramentu Beneragarri orretara alderatu nadilla zuec alderatzen ciñaten becela, bertatic atereaz nic ere zuec ateratzen ciñituen frutuac, eguiaz esan dezaquedan: *Ni bici*

naiz, baña ez ni, espada Cristo da nigan bici dana. Fede, esperanza, confianza eta amorio onequin Zuganatzen naiz, nere Jaun eta Jaungoicoa.

Comunio aurreraco oarquera.

Jaquin bear dezu ecen, Sacramentuac ematen duten gracia, artzen dituenac daucan gai edo neurriaren ambatecoa dala. Cembat eta leorragoa eta errechintsuagoa dan sutara botatzen dan egurra, ambat eta berealago piztutzen dan becela, moduren batean esan diteque, Jaincozco su bat dan Comunio Sagraduac ere, ala iracequitzen duela gugan Jaincozco amorioaren labea, munduco gaucetatic berecituagoac, eta virtuteen urrin gozoagatic gar-eguin-corrangoac arkitzen gaituen eran: eta emendic contu atera dezaquezu, nolacoa izan bearco dan zure ernaitasuna, biotzetic lurreco gaucen gogo eta zalea quendu, eta virtute guztietaco obretan sayatzen.

Al cindezquean moduric onenean prestatutacoan, eta comunio Santua eman bear duen apaizac, aldarera igota, sagrarioco atea idiquitzen duen bitartean, esango dezu *Ni peccataria*: guero pizcortuco dezu zure fedea eta confianza, eta apaizac copoia atera, Hosti Sagradua artu, eta *Ecce Agnus Dei* esaten duen bitartean, zuc esango dezu:

Oh Aingueruen ogui vici eta alimentu ceran Hosti Sagradua, nic adoratzan zai-

tut. Oh nere Salvatzallea ; nie adoratzen zaitut : Zuri sinisten dizut, Zugan esperatzen det, eta Zu amatzen zaitut.

Guero, apaizarequin batean, eta al dezaquezun devocioric iracequienarequin esango dituzu iru bider Centurionarem itz oec.

Nere Jesucristo Jauna, ez naiz, ni Zure Jaincozco Magestadea nere eche pobrean sarteearen diña ; baña zure itz guztiz santuac izan ditzala barcatuac nere pecatuac, eta nere anima sendatua eta salvatua.

Itz oec bucatutacoan, aoa isildu bedi, eta viotzac itz-eguin beza amoriozco eta deseozco acto labur, baña iracequiaquin. Hostia Sagraduarequin apaiza datorquizunean burua zucenduric, bi escuquin zapia cocozpean ipiñico dezu, eta aoa moduz zabalduric, pishcabat ateraco dezu mingaña, bertan eroso Hosti Sagradua jarri ditequean : au artutacoan, aoa ichita iduqui ezazu, baña mascatu eta deseguiten utzi gabe, eta istuarequin ezatu edo biguñduric bereala irentsico dezu. Au guztia arretaz eguiñ arren, ao-sapayari itsatsico balitzayoque, ez dezazula, arren, beatzarequin uqitu ; aparta ezazu mingañarequin erreverenciaz ; eta au ere asco ezpada, ur pishcabat ar zazu, eta bustiric pasaco da.

Comunio ondoreraco oarquera.

Jauna artutacoan cere potenci eta sentidu guztiac cereganduric, erretiratuco cera, edo capillan bertan, edo elizaco beste parteren batean, zure animarentzat irabaci aundiac ateratzeco muga au, izan dezaquezun onena, aprobechatu dezazun. Comulgatuta bereala etzaitez irten Elizatic, Judas, deabrua guiari zuela, irten zan becela; ez ezazu eguin ere cristau ascoc, apostolu doacabe oni jarraituaz, egaiten dutena, au da, elizatic camaora lembaitlen irtenaz, mesedeac escatzen Jesusequin egon baño, deabruarequin joan nayago izatea. ¡Ay onelacoen errucarriac!... Ez dago cergatic isilic egon; onelacoac dira benic bein, gende gaizqui-aci, moldacaitz eta modu gabeac; cergatic ¿gauza jaquiña ez da, ecen, aciera onac eta cortesiac escatzen dutela, personaje aundi bat echera gu onratzera datorquigunean, guichienez ondirudien jolasarequin arrera ona eguin deza-yogula? Eta baldin eseritzen danean, edo aurreneco itzac zucentzen dizquigunean, berari atze-aldea emanaz lotsaturic utzico

baguenduque , ¿ gure portaera ichusi au ez luque artuco moldacaitzqueria basatitzat? ¿ Cér icen , bada , emango diegu comulgatuta bereala , Jaun aundia ostatuz artu izan ez balute becela , elizatic irteten diranai? ¿ Deituco diegu aberéac?... ¡ Oh! bai , abereac dira ; otsoac , ez persónac. ¿ Ez deritzatzu ? icusi dezagun. Otsoa da abere bat arraparia becin irentsillea ; mocadu onaren zale beti izanic , ez ditu utzitzen irentsi gabe , arrapatu al ditzaquean arcume guri guicenac ; eta ala ere , gueyenean igar eta argal egon oi da : ¿ eta cergatic? jaten duena ausmartzen ez duelaco : orobat , bada , guertatzen zaye esaten ari gueran cristai ; jaten dute bai , eguiaz , edo obelo esateco , irentsitzen dute Jesus , munduco pecatuac quentzen dituen Bildots mancha gabea , eta mocadu ain indartsua artu arren , beti argal icusico dituzu virtutean ; eta venturaz. ¡ Ay au eguia ez baltz! venturaz beti , pecatu mortalean , ¿ eta cergatic ain zori gaiztoco desdicha ? Ceren otsoac , arrapatutaco arcumea ausmartu gabe irentsitzen duen becela , ala oec ere jaten duten Bildots Jaingozcoa , ausmartu

gabe, au da, cér artu duten ecer ere pen-
satu gabe. Zuc bada, ez ezazu orrelacoric
eguin; contrara, ordu erdi batean edo
laurdenean bederic ari zaitez, cere bular-
rean artzeco zori ona izan dezun Jainco
amoriotsu oni aguronac eguiten eta mese-
deac escatzen, esanaz.

Comunio ondoreraco oracioa.

Milla esquer, Jesus guztiz maitagarria,
milla esquer, nigana etorri, eta nere vio-
tzeco bici-lecu pobrean sartuaz, orain eguin
didazun mesede pare-gabeagatic... ¿Eta
nondic neri orrembeste dicha? Icusten zai-
tut nere animaco besoetan anciñaco Simeo-
nenetan becela, eta onelaco ondasun Jain-
cozcoac zoraturic, deadar eguingo det are-
quin batean: Pozic ilconaiz, bada aimbes-
teraño deseo nuena irichi det... irichi det
mundu onetan irichi ditequean ducharic
aundiena. ¿Cér esquer, bada, eman al niz-
quitzuque nic, gracia guztia ez ecic, oen
Emallea berequin daucan gracia onegatic?

¡Oh Aingueru santuac! guztioac Jauna alaba ezazute, eta nere ordez esquerrac eman zayozcatzute... ¡Oh ceruco Santu eta lurreco justuac! onen mesede aundiagatic Jaunari esquerrac ematen lagun nazazute.

¡Oh Virgiña chit Santa!... Jaungoicoac eguin cizquitzun mesede bereciai ain ongui erantzuten jaquindu cenduena, eguizu, arren, nic ere jaquin dezadala erantzuten, eta bear becelaco ezquerrac ematen; baña nola au ecin bai dezaquedan, eman zayozcatzu cerorrec nere ordez.

Ceruan eta lurrean diran criatura guztiaac zuri, ¡o nere Jaungoicoa! nere ordez esquerrac ematea nai nuque; baña ondo ezaguturic daucat, onela ere zuri dagoquizun, eta zuc mereci becela ecin erantzungo nizuqueala : orregatic bada, Cerori esqueintzen zaitut nere gorputz, anima potenci eta sentidu guztiaquin, eta ala, emendic aurrera beti esango det San Paulo Apostoloarequin : *Ni vici naiz, baña ez ni,*

ezpada Cristo da nigan vici dana. ¡Oh nere Jaungoicoa! gaurdandic zurea izango naiz beti; beragatic, zure gauza bat becela apaindu nazazu, zu ondo amatzeco bear ditudala daquizquitzun virtute guztiaquin.

Icusten zaitudanean nere animaco ostalari eguiñic, osotoro izaturic eta arrituric guelditzen naiz; eta Magdalenaren guisan neregandic irtenic, ecin aspertuz nago beguira zure misericordia bazter gabeai. ¿Nigan, cér icusi benduen, Jauna, nigana etortzeco? ¿Virtuteac?... baña ¿nola virtuteac, baldin batere gabe arkitzenbanaiz? ¿Merecimentuac?... ¡ay! peccatari errucarri bat naiz ni. ¿Norc edo cér muhaitu zaitu, bada, nere viotzecoa, nigana etortzera? ¡Ay! badaquit: estutzen nauten miseriac, ondatua naucaten premia. ¡O cein ona ceran, nere Jaungoicoa!... Utzi zadazu, bada, Jauna, zure oñ guztiz santuac laztantzen, eta biguñtasun eta amoriozco negar-malcoz bustitzen, ez naiz

alchaco, ez, zure oñetatic, alic eta nere pecatuen barcacie oso oso bat Magdalenari becela eman dizadazuneraño; ez eta nigandic joaten utzi ere, zure bendicio santua bota zadazun arteraño.

¡Oh eta cein maite zaitudan, nere Jaungoicoa! ¡cer penagarria beti zu amatu ez izana! Zu ofenditzeco ausardia izandu nuela gogoratzen dedanean, arpeguia lotsaz betetzen, eta viotza pena vicienez erdiratzen zat. Bai, nere zañetaco odolarequin naituzque garbitu nere pecatuac. Zu amatu gabe, eta zu ofenditzen igaro nituen egunac ez nitzque nai sartzea nere vicitzaco urteen contuan. Baña emendic aurrera,... ¡ceru-lurrac! nere asmo onen testigu izan zaituzte; emendic aurrera elzaitut gueyago ofendituco, eta zure gracia laguntzen naüela, amatuco zaitut nere viotzeco indar guztiaquin.

Eta ez ori bacarric, Jauna, ezpada eguiñ-ala eguingo det mundu guztia ere

amatu zaitzan, eta inoren ofenditu etzaitzan; eta nere viotzean erruquizco jar-lecuan becela jarri, eta graciac neri emateco prest, eta esca ditzazquizudala bein eta berriz leyatuaz gañera, oraindaño escatu ez ditzazquizudalaco espaz icusten zaitudan ezquero, nere naguitasuna utzirik, escatzen dizut: lendabici, peccatori errucarri guztiac convertitu ditzatzula: ¿ez dacutsu, Jauna, nola dijoacen peccatuzco leicean gueroago eta gueyago ondatzen? Bigarrena, justuai, zure servitzu santuan azquen-iraupena daguiezula: asiera onac ¿cér balioco lieteque, baldin azquen zori gaiztoea baluteque? Irugarrena, anima bedeincatuac purgatorioco penetatic ateraric, zure gloriara eraman ditzatzula. ¡Ondo daquizu cén maite zaituzten, eta Zuganaco cein eresi vicia daucaten! Laugarrena, nere guraso, aide, adisquide eta onguilleai bear dituzten graciac eman ditzazquizuzula. Bostgarrena, elizac toqui guztietan garaitu deza-

la, eta gure erreinuac zori ona izan dezala. Seigarrena, nere oracioen premian dauden guztiac bedeinca ditzatzula. Guzti-oi iguzu zure Jaincozco gracia, zure amorio eta bildur santua, eta azquenic Aitarequin eta Espiritu Santuarequin vici ceran eta erreinatzen zauden gloria. Amen.

Oracio au bucatutacoan, zure vizi-moduco eguin-quizunac betarie utzitzen badizute, egongo cera consideratzen soseguz Jesusec zugatic cémbat eguin eta eraman zuen: bildu zaitez al-eguiñean bular-rean daucazun Jesus orren inguruan, béra adoratzten dauden Aingueruacquin; eta oec eguiten ditzuten bederatzi malla edo coroen onran errezatuco dituzu bederatzi *Aita gurea*, *Ave Maria* eta *Gloria*, aurreneco seyac esqueñico diozcatzu Jesusi, ceñarequin viotzez laztanduco ceran, gogora ecarriaz beraren bost llagac eta arantzazco coroa; eta guero Pio VII garrenac 1821 garren urtean emandaco indulgenci osoa, eta zortzitic zortzira confesatu eta comulgatu oi diranac egunoro irabaci dezaquetela beste aguri batean erabaqui zuena, irabazteco, esango dezu ondorengo.

Oracioa.

¡Oh nere Jesus on eta maitea! Beguira nazazu zure aurrean auspezturic: devocio-

ric iracequienarequin erregulzen dizut, josi ditzaizquidatzula nere viotzean fede, esperantza eta caridadezco sentimentuac, nere pecatuen damua, eta egundaño Zu gueyago ez ofenditzeco asmo sendoa, nic zure bost llagac, al dezaquedan erruqui eta amorio guztiaz gogoan darabilzidan bitartean, abiatuaz araco Davit profeta santuac Zuzaz ¡oh nere Jaungoicoa! esan zuen artatic : *Nere escu-oñac zulatu dituzte, eta nere ezur guztiac contatu ditezque.*

Azquenic beste iru *Aita gureac* errezatuco dituzu, esqueñiaz *Virgiña* chit santari, irichi dizazun humiltasuna, garbitasuna eta amorioa :

Betaric badezu, eta devociac muguitzen zaituela baderitzatzu, chit provechu aundiarequin igaro dezaquezu dembora piscaren bat ondorengo meditacio oetacoen batean.

LEMBICICO MEDITACIOA. — *Jesus aurra.*

Baldin *Virgiña* chit santac zure besoetan *Jesus aurra* ipiñico balizunque, ¿cér esango ciñioque? ¡Oh nola adoratuco cenduquean!... Ez da ipuia edo aundiscada,

ezpada egui eguia ; comulgatu ceranean, cerequin daucazu Jesus... escayozu, bada, bere Jaincozco amorioa.

BIGARREN MEDITACIOA. — *Jesus da arguia, da justiciazco eguzquia.*

Mundu au eguzqui gabe ¿cér izango litzaque? ¡illuntasuna! ¡otztauna! ¡gabetauna! Orra bertan egongo litzaqueana : orobat guizona Jesus gabe, mundua eguzqui gabe baño izango litzaque are desdichatuagoa. Escayozu, bada ; argui dezala zure adimentua bere graciarequin , Jaincoaren amoriozco labe bat berotu eta iracequi dezala zure bularrean.

Ar zazu zure aitatzat, esposotzat, amorio-laguntzat, adisquidetzat, maisutzat, artzaitzat, medicutzat; aguertu zayozcatzu zure uts-eguileac, zure griña biurriac, etc., eta escayozu guztien erremedioa.

Comulgatu ondorean batzuec consideratzen dituzte beren buruac, sentidu eta potencietan eri baleude becela, eta Jesus dala zendaguin edo medicua, eta esaten diote : nere begui oec, Jauna, senda itza-

tzu, bear ez dutenari beguiratu ez dezayoten; senda ezazu nere mingañ erausi, guezurti, gaizqui esale, etc., au; senda itzatzu nere belarri, escu, oñ, eta beste sentidu oec; senda ezazu nere adimentua, nere memoria eta vorondatea. Senda ezazu nere anima, bada eguin du pecatu. Zori onecoa fede viciarequin comulgatzen dana, eta comulgatutacoan bere barrumbean daucala Jesus uste duena; eta zori onecoa izango da esperantza viciarequin bear duena escatzen diona, bada irichico du, itsuac, elbarriac eta gañeraco eriac, Evangelioac esaten digunez, irichi zuten becela.

Besto batzuec berriz, comulgatzen diran becin laister beguiratzen diote Jesusi beren viotzean eserita balego becela; eta animac bereganatzen ditu bere potenci eta sentidu guztia Jesus adonatu dezaten eta bedeincatu ditzan. Eche batean aundizqui bat sartzen danean eche-jabeac bere hume eta mendecoac Jaun oni aurrera ecarri, eta esqueintzen diozcan becela, ala animac ere bere potenci eta sentiduac Jesusi aurrean jarri, eta esqueñi bear diozca. Viotz guztia beti betico emango dio, eta Jesusen amo-

riora, Jesus besteric, eta Jesusgatic baicic maitatu gabe, oso osoric consagratuco du.

Consideracio oetacoen batean cerbait dembora igarotacoan, joango cera echera modestia guztiarequin, eta mesede ain aundi au ez dezazula aztu egun guztian. Eztayetara goicetic dijoana, egun guztian apaindua ibilli oi da; ala, Jesusen eztayetara joateco zori ona izandu zuenac, egun guztian egon bear du virtutez apaindua. Baña egun onetan ez ecic, zure vicitzaco guztietan ere sayatu bear cera vicitzen, virtutean eta pecatu larriric eguin gabe, ondorengo guertaldi onetan Indioar galai batezaz iracortzen dan becela:

Indietaco misiolari batec itzcribatzen du, ecen, gure Erligio santura eracarri zuen galai bati doctrina eracutsi, batayatu, eta Comunio sagradua eman cionean, erri artatic alde-eguin izuela joateco beste batzuetan predicatcera: urtea betetzean misiolaria itzuli zan ostera erri bertara; galayac ez alzuen jaquindu, non, bereala joan citzayon, eta escatucion Comunio santua. Gogo onez emango dizut, ene seme, misiolariac erantzun cion, baña preciso dezu aurrena, urtearen buruan eguin dituzun pecatuen confesioarequin prestatzea.—¿Cér aditzen det? galaiac erantzun cion: ¡cér! cristau batec Comunio sagraduaren bidez bere viotzean Jesus artu ondorean, ¿nola izan al diteque, bertatic pecatugatic bota, eta aren lecuan deabrua para dezala? ¿esan nasazu, Jauna, aimesterañoco esquer ga-

bequeriaric... alaco billauqueriaric... gaiztaqueria ain ichusiric baditeque?

Galai onec becela contu aundia iduqui bear dezu zuc ere, beti gracion irauteco, eta Comunio sagra-
dua artu nai izateco. Arc izan bazuen maiz comul-
gatzeco egoquiera, ¡oh nola eguingo zuen! Zu,
bada, confesorearen baimenarequin comulga zaite
Sacramentuarquiro al dezaquezun guztian, ceren
ala eguiñaz glori aundia irabacico dezu; bada Ma-
ria agredaco beneragarriari Virgiña chit santac esan
ciola Santa arc berac aseguratzen duenez, comul-
gatu diranetatic ascoc izango duten gloriac comul-
gatu etziran martiri ascorenac ambat balioco du:
baña Jaun aundia sacramentuarquiro cere bularrean
artu ecin dezazuquenean, ordañez, gogoz edo deseoz
artuco dezu, edo ber bera dana, eguingo dezu itz-
eguitera goacen Comunio espirituala edo gogozcoa.

Comunio espirituala edo gogoz- coa.

Comunio espirituala edo gogozcoa da devocioric errazena, labor eta prochugar-
riena, eta dembora berean jar dueraric go-
zoen eta atseguñena. Eguin diteque nun
nai, noiz nai, onetaraco ez daucagu iñori
ecer escatu bearri, ez demboraric galdu
bearri, ez gure eguinquizunac utzi bear-
ric, ez eta eritasunac eragotzi dizaiguquean

bildurric : nai izatea asco da. Argatic Agueda Gurutzeco beneragarria eun bider comulgatzenzan egunaz , eta beste aimbeste bider, gabaz; beata Juana Gurutzecoaren vicitza , comunio espiritual edo gogozco beti ciraüen bat zala esan diteque : ain da gauza erraza. Berac dacarquian prochuari beguiratzen badiogu , ascoco da esatea, ecen, aitatutaco Juanari Jesucristoc, aguertu citzayon batean esan ciola : Gogozco comunioan, eguiatz comulgatzen zanean ambat gracia ematen ciola. Zuri ematen zatzuna aimbesterañocoa ez bada ere, ceren elzeran hura becin devocio iracequicoa, beti izango da aundia, baldin al dezaquezun devocio eta berotasun guztiaz eguiten sayatzen bacera.

Gogozco Comunio au, bada, ez da besteric , ezpada Jesus Sacramentatua eguiatz artzeco, eta mai sagradura alderatzeco dicha dutenai Berac ematen dizten gracia eta mesedeetan parte-izateco gogo edo zale iracequi bat ; baña gogo onec escatzen du conciencia pecatu larriric gabe iduquitzea, edo bere pecatuen damu eguiatzcoa aurrena vio-

lizean sortuerazolzea. Errazago eguin dezazun, ona emen.

Gogozco comunioa eguiteco modua.

¡Oh Jesus nere Jaun eta Jabea! chit firmo sinisten det, eguiaz zaudela Zu Aldareco Sacramentu adoragarrian. ¡Ay nere Jaungoicoa! ¡céin aundia litzaquean nere dicha viotzean artu al bacinduzquet!... Uste det, Jauna, Zu nere onetara etorri, eta cere graciaz beteco didazula.

Maite zaitut, nere Jesus guztiz gozoa... ¡céin damu dedan Zu beti maite ez izana!... Ojala egundaño ofensa eta bidegabequeriaric eguin izan ez banizun ¡nere viotzeco Jesus guztiz gozoa!... nere vici-lecu bearsuan artu nai zaitut.

Batayo santuan eguindaco aguindu edo promesen berritzea, cristauac bere jayotzaco egunean beinzat urteoro eguin bear duena.

¡Oh nere Jaungoicoa! Milla esquer zure antz irudira eguin, batayo Santuarequin graciazco vicitza berria, eta Espiritu Santuaren doai eta virtuteac eman, eta zure Elizaren hume (seme edo alaba) eguin nazulaco.

Neretzat egun ain zori oneco artan nere aita-pontecoaren aoz Satanas eta bere obrac, arroqueria eta vanidade guztiac utziaz gañera, itz eman nuen sinisten nuela Jaungoico bacar bat dan Aita, semea eta Espiritu Santuagan, sinisten nuela Eliza Catolicoa, Santuen Comunioa eta Zuc aguertulaco gañeraco eguia guztiac, eta azque-
nic, sinismen onetan, eta zure aguinte santuac leyalqui gordetzen vici eta iltzeco asmoa artzen nuela.

Baña ¡ay nere Jaungoicoa! promes santu

eta aundi oec ¡cén gaizqui bete ditudan !
Lecu eman diet nere etsayen losenchai : vi-
citu naiz Satanasen bandera-pean ; mun-
duco atseguin eta vanidadeac ichuturic
ibilli naiz deabruaren pompa eta zoraque-
ria galgarrien ondoren ; munduco onra,
aberastasun eta beste gauza circill galcor-
rac nayago izando ditut, cere humeai Zuc
aguintzen dieztezun ondasun ceruco eta
beti dirautenac baño , gauza guztien ga-
ñean Zu maite izan bearrean , utzi zaitut
pecatu eguiñaz, eta despreciatu zaitut gau-
zaric ecerecenacgatic. Zuretzat bacarric vi-
ci, eta nere pensamentu, itz eta obra guz-
tiac zuri esqueñi ordez , guztiaac zucendu
ditut nere gurari gaiztoac betetzera , eta
bacar bacarric neretzat vicitu naiz. ¡Ay
ene! ausi ditut zure legue Santuac, Eliza-
coac eta nere vicimoducoac. Baña Jauna,
Zuzaz, ozterontzeco guztia berriro ulzitzen
det , gaurdandic gorrotatzen ditut nere
gaiztaqueria guztiaac , oen barcacioa hu-

millqui escatzen dizut ; eta uste det , zure Seme maitearen merecimentuacgatic barcatuco dizquidatzula.

Viotz onez ar zadazu, nere Jaungoicoa, nere batayoco egunean eliza guztiaren aurean eguin nizquitzun promesen gaurco berritze au, bada arreta eta leyaltasun guztiarequin bete nai ditut ; eta orretaraco, orain ezagüera gueyago daucadan onetan diot, ecen, utzitzen dedala betico Satanas ; bere pompa eta obra guztiaquin. Ez diot egundaño nigan lecuric emango Satanasi, ez eta berarequin danic guichiena cutsatzen dan beste odocein gauzari ere. Contu aundian vicico naiz, arroqueriatic, guticiatic, loiqueriatic, iraiñac , gulac , envidiatic, alperqueriatic eta guezurrac menderatu ez nazaten, eta pecatu datequean guztia utzico det , daquidalaco pecatua Satanasen lana dala.

Arreta aundia jarrico det nere viotzetic ateratzeco ondasunen , onren , munduco

aundi-nai eta atseguñen amorioa , daquidalaco au guztia ez dala , gure etsai galgarri infarnuco deabruac gure animac achitzeco asmoarequin paratzen duen lazo, edo zabaltzen duen sare bat baicic. Sayatuco naiz gogoan erabiltzen cein ecerezqueria dan vanidadea , eta cein galcorrac munduco ondasunac; nere viotzac lurreco gaucen gogo eta jayera guztia osoloro utziric, bacar bacarric Zu nere ondasun guztia , beticoa eta pare gabe ona ceran ori amatu zaitzadan.

Bai , Jauna , bai , fede , esperanza eta caridadean, eta aguindu dizudan obediencia eta leyaltasunean nai det vici eta ill. Sinisten det Erromaco Eliza, Santa, Catolica eta Apostolicuac sinisten duen guztia, eta gaiztotzat daucat berac gaiztotzat daucan guztia.

Gueyagoren gueyago ez det berriz nere esperanza jarrico munduco ondasun, onra, edertasun , gaztelasun eta lurreco beste

ecertan ere; ezpada Zugan, nere Jaungoicoa: bai, Zugan jartzen det nere zorion guztia; Zu bacarric cera nere esperanza berri onen gaya. Oraindic mundu onetan gueratzen zaizquidan egunac, Zu leyalta-sun eta amorio guztiaz amatzen eta servi-tzen igaroco ditut.

Amatu nai zaitut, nere Jaungoicoa, nere viotz guztiaz, nere anima guztiaz eta nere aleguin guztiaz: gaurdandic esqueintzen dizquitut nere pensamentu, deseo, itz eta obra guztiac, nere gorputza, nere anima, nere ondasunac, nic dedan eta dezaque-dan guztia; eta erabaquiric naucazu; nere mendean dagoen guztiaz ez usatzera zure onra eta gloria gueyagoraco, eta cerorrec nai dezun erara baicic.

Amatzen zaitut, nere Jaungoicoa, eta beti amatuco zaitut gueroago eta gueyago nere viotzeco amorio guztiarequin, Zu amatzeari iñoiz ere utzi gabe: ez vicitzac, ez eriotzac, ez ondasunen esperantzac, ez

gaitzen bildurrac, ez nere adisquideac, ez nere elsayac, eta ez mundu onetaco ecer bestec ausierazo al-izango didate Zuri leyal izateco orain eman dizudan itza, eta testigu ipintzen ditudan ceru-lurren aurrean berritzen dizudana. Viotz osoz jartzen naiz ala Zure aginduetara, nola nere nagusi eta buru diranac aguintzen didaten guztira.

Oec dira, Jauna nere asmo eta deseo berriac, berétan vici eta ill nai det: eta Cerorrec eman dizquidatzun becela, uste det, obraz eguiten ere Zure graciarequin lagunduco didazula; ondo daquizu, alabaña, Zure gracia gabe nic ecer ere ecin eguin dezaquedala.

Berritu ezazu nigan, oh Erredimitzalle Jaincozcoa, Batayoan ishuri ciñizquidan fede, esperanza, caridade, humiltasun, eta beste gañeraco virtuteen espiritua, laguntz oequin indarturic menderatu dezaquedan peccatura arrastaca naraman nai-

eraguille , edo gaitzeraco nerezco griña ;
nere etsayai gogor eguin , eta orain eguin
dizudan aguindu edo promesari leyalqui
erantzun dezayoquedan ; bada au guztia
escatzen dizut zure odol guztiz preciotsua-
ren merecimentuacgatic , zure Ama mai-
tearen , ceruco Aingueru eta Santuen , eta
lurreco justuen merecimentu eta valimen-
tuagatic. Amen.

Cristauari erregua.

Mundu onetan eta bestean zori onecoa
izango cera ; oh cristaua ! baldin Batayo
santuan Jaungoicoari eguin ciñiozcan pro-
mesac leyalqui cumplitzen sayatzen bace-
ra : baña ; zure zori gaiztocoa , baldin des-
leyala bacera ! cergatic acabaera gabeco
infarnu bat da ichedoten dagoquizuna ;
bada contuetaco egunean , araco erreme-
dio gabe aguertu bearco ceran juicio ar-
tan , zure salatzalle aundia izango da bu-
ruan para cizuten zapi zuria , ceñac adie-
razten duen , daquizun becela , zure vicitza

guztian izan bear dituzun oitura onaen garbitasuna. Adi ezazu, ezperen onaco guertaldi au. Condaira edo historietan iracortzen degu, ecen, Elpidóforo ceritzan battec Batayoa, Murita Cartagoco diacono Baten escutic artu zuela, eta guero gure Er- ligio santua ucatu, eta Arrioren herejia edo doctriña gaiztoac sinisturic, Catolicoen cantraco juez izatera elduzala. Nola Mu- rita zan Jesucristoren gurutz adoratzalle leyal bat, preso artuta eramanzuten Elpi- dófororen tribunalera; baña Muritac bere burua ez al zuen icusi fede-ucale onen aurrean, non paltricaratic bereala atera zuen Batayoan para cion zapi zuria, eta oroituera zoric berarequin Jaungoicoari or- duan eguin ciozcan promes, orain ausita ceuzcanac, esan cion: *Au da, gaiztaque- riaren servitzari zauden Elpidóforo, au da, zure vicitzaren contu ematera aguertu bearco ceran egunean, Jaincoaren Magis- tadearen aurrean salatuco zaituen jantzura.*

Orobat diotsut, cristaüa: ¡ zu erruquie- na, baldin Batayoan aguindu cenduena le- yalqui gorde bearrean, fedea ucatzen, edo

emandaco itza ausitzen badezu! ; Zu erru-
quiena , baldin aguindutacoa leyalqui ez
gordeaz gañera , cristau eguiazcoen vici
moduaz gaizqui esaca , murmuracioan,
iseca, irri eta farra eguiten aritcenbacera!
; Zu erruquiena; diotsut berrit ere, cerga-
tic zapi zuriac, eman bear dezun ejemplo
ona adierazten duen candela iracequiac,
eta Batayo santuan eguiten diran osteron-
tzeco ceremonia sagradu guztiac izango
dituzun, zure salatzalle aundienac eta go-
gorrenac, orain pecatu eguiñaz persegui-
tzen dezun Jesusec juzgatuco zaituen egun
icaragarri artan! Sinistu dezazula edo ez,
onezaz oroitu zaitecela edo ez, egunen bat
etorrico da ; venturaz ez dezu urruti! ce-
ñean ilco ceran, juzgatua, eta eguiten di-
tuzun obra on edo gaiztoai dagocaten eran
salvatua edo condenatua izango ceran; eta
onetatic libratzea gatic eguiñ al guztia egui-
ten badezu ere , libratuco etzera.

MEZAREN GAÑEAN ICASBIDEA.

SARRERA.

Cristaüa ari ditequean gaucetan onena da Meza santua, orain Jaungoicoa alabatzeco, orain beragandic artutaco mesedeen esquerrac emateco, naiz salvatzeco bear diran laguntzac iristeco, eta naiz eguindaco pecatuen satisfacio emateco.

Cristauac ez du mezatan berac bacarric erragutzen, dio san Juan Crisostomoc, arequin batean Aingueruac, santuac, Jesucristoc berac ere erregutzen dute. Zori onecoac igande eta beste obligaciozco egunetan ez ecic, beste gañeracoetan ere meza devocioz entzuten duten personac, bada mundu onetaraco eta bestecoraco merecimentu aundiac biltzen dituzte. San Luis Franciaco erregueac bi entzuten cituen egunoro, San Isidro ere bere lanari eguin baño len, entzuten zuen egun guztietan, beste Santuasco eta ascoc orobat eguiten suten becela.

Zuc ere, cristau chit maitea, eguizu orrella, aberatsa edo eroso vici zeitequeana izan ez arren, eta bai languille beartsu bat, San Isidro zan becela; oroitu zaite araco esaera arzaz: *Meza entzun eta garagarra emategatic etzan iñoiz galdu jornadaric*. Meza santua egunoro entzutea eragozten dizun gauza venturaz izango da, zure eguinquinac atzenduco zaizquitzulaco quezca edo belaric eza baño obeto, mundutarraia eta murmuratzalleai zuzaz ilz-eguiteco bidea emango diezulazcoaren bildurra. Ala baltiz, diotsut, ecen, oen erausiac ez ditzaizula ecertan artu, Jesucristoc eracusten digun becela: eguin zaite entzun-gor, bada berac ichuac izanic, ichu-aurreco izan nai dule: azaric ez berac jan, eta besteai jalen utzitzen ez dien baratza-zayaren zacurrac becelacoac dira oec ere. Mesederen baten esque aundizqui bati zoazquionean, eche-atarian zaunca dauden zacurrai ez diezu nosqui casoric eguiten: orobat bada eguin bear diezu zuc ere, gorputzeco eta animaco graci-mota guztiac eman bear dizquitzun ceru-lurren Jaun eta Jabearen echean sartu etzaitecen, beren esamesa eta

burlazco marruaquin izutu nai cinduzte-
quean munduco zacur oei. Ez ezazu aztu,
eliza dala Jaungoicoaren echea, eta sartu
nai izan bear dezun ceruco atea : eta are
guichiago, an ez dirala sartuco zacurrac,
ceñac diran guizon gaiztoac, ezpada con-
trara, San Juanec dionez, campora botiac
izango dirala.

Oroitu zaitez nola san Isidro, san Luis
eta beste Santu batzuec ere autan erabi-
lliac izandu ciran ; eta alaco erausleai nai
nuque nic erantzun dizayezula San Luisen
itz oequin : *Ez luteque nosqui itz bat ate-
raco, basoan eicean, edo dado-jocoan dem-
bora doblatua igaroco banuque* : Badaqui-
gu Maria Magdalenari ere esamesaren or-
dez chaloac eguiten citzayozcala munduco
arroqueria , jostaqueta eta zoraquerietan
dirua ondatzen cebillen bitartean ; baña
zan guztia Jesucristoren servitzuan consa-
gratzea osotoro erabaqui zuen becin las-
ter, milla mingañ cirauaren antzecoac be-
ren larde-puzoitsua bota zuten aren gañe-
ra : eta are arrigarriagoa dana, Apostoloac
berac, Judasi cerraicatela, ain gaizqui
artu zuten aren eguiera , non Jesucristoc

berac irten bear izandu zuen beraren alde, eta defenza eguitera. Sinistu nazazu, bada, cristaiia : egunoro Meza entzun ezazu zure confesorearen iritziarequin, cere eguinquizunen calteric gabe albadezaquezu, eta desprecia ezazu mundutarrac, edo beren buruac santu-ustecoac dauzcatenac esan dezalequean guztia. Etorrico da egunen bat Jesus defentsalle ateraco zatzuna, dembora batean Magdalenari becela.

Meza entzuteco Eleizara zoacenean, pensa ezazu zoacela Calvariora, arquiteco Jesusec an esqueñi zuen odolezco sacrificioan; bada aldarean esqueintzen dana da Calvariocoa berpera, an odola eguiatz ishurias, eta emen ishuri gabe esqueñia izatea beste diferencia gabe: an bein bacarric esqueñi zuen, eta emen egunoro esqueintzen du; baña an becela emen ere esqueintzen dio Aita Beticoari gure salvacio eta erredencioraco: Juduen gaiztaquenz, lancai edo instrumentuzaz becela servitu zan Calvarioan, aldarean ordea, digun amorio ganez-eguiñaz servitzen da; amorio au izanic, egunoro esaten diran Mezac ambat bider sacrificio berpera berrituarazten diona.

Meza entzuteco Eleizara ceranean , pizcortu ezazu zure fedea , eta pensa , baldin zure aitaren edo senarraren sacrificioa edo eriotza icusten egon bear bacenduque , ¡oh, nolacoa izango litzaquean orduan zure violetzeco pena eta naigabea ! Ez da au ipuia, ezpada egui eguia : Meza entzuten dezu-
nean, Jesus zure animaren aita eta senarraren sacrificio eta eriotza icusten arquitzen
cera. ¡Ah! eguia oec cristaiac gogoan balebiltzquite... ez farraric, ez erausiric, ez loric eguingo luteque, ez liraque icusico
ere erligioaren pena chit vici eta cristau sencilloren escandalo aundiarequin gure Eleicetan egunoro eguiten icusten diran
ecin conta al uts-eguite, Jaincoari zor zayon beguirune eta errespetoaren contra-
coac : ¡cér pena! itz gogor oec arpeguira ecin eman litzayezteque cristaiaren anlzic
icenean bestetan ez duten personai, aim-
beste despreciogatic Jainco aserretu batec
gure gañera descargatzera dijoazquigun
castiguen vistan icaratu gabe, eta gure Er-
ligio Jaincozcoaren eguinquizun adoragar-
riena berritzen dan dembora berean egui-
ten diran gaiztaqueri ain izugarriac zañe-

taco odola gelatzen duten becela, arpeguia lotzaz estali gabe; cuadro lotsagarri eta izuti oni stalqui bat bota nai nioque nic, iñorc icusia izan ez dedin... baña gauza cierto eguia da... errespetoaren falta ain aundi, ain aguiricoi eta egunorocoacquin, gure aldareetaco sacrificioa, Calvariocoa berpera dalazcoaren prueba bat, berac uste eta nai izan ez arren, zori gaiztoan ematen dutela, bada Juduac, Jesusen iseca eguiteco, Calvarioan, jostaquetan, farraz eta erausian ari, eta aren Jaincolasuna ucalzen zuten becela, ala onelaco cristau, gure Erligio santuaren deshonra diran oec ere, Jesus berari farra eta burla eguiñ, eta atze-aldea ematen diote. Guis onetan Jesusequin Calvarioan portatzen ciran Juduac, gaiztaqueri ain aundira bultzatzen cituen deabru-pilla batez beteac ceuzcaten beren gorputzac, Eleizan devocio gabe egoten diran cristaiac, pecatu mortalean daude, eta ala, deabruac dirala esan nai ez badegu, benic bein deabruaren mendecoac dira, beren erreverenciaren falta ichusi eta sacrilegiozcoacquin besteac ere muguierazotzen dituztelaco, aec berac eguiten dituz-

ten becelaco burla eta desprecioac eguitera.

Zu, bada, au iracortzen dezun cristau maitea, zaude Elizan atencio eta devocioz, naiz Meza entzutecoan, naiz beste devocio-ren bateraco sartzen ceranean, inoiz ere bertan itzquetan egon gabe, bada Jaunaren echea da oracioracoa, eta ez erausiracoa. Baña premiaren batec itz-eguitera beartzen bazaitu, eguizu ishilchoric, eta alic itz guichienacquin; eta baldin inorc cerbait galdetzen badizu, erantzun ere zayozu laburqui, eta arc bestec aditu ez dezaquean eran: bada bestela itz-eguiten dizunaren pecatuaren culpan zuc ere parte izanic, descargatuco luque Jesusec zure gañean arenean becela azotezco euri-jasabat, orain Eleizatic, eta guero gloriatic botaco cinduqueana, Judu Jerusalengo templo-desonratzalleac beste dembora batean bota cituen becela.

Chit erregutzen ere dizut, egon zaitecela Eleizan jantzi decente eta honestasunari dagocan moducoarequin; amilla beintzat jantziric, eta egundaño ez mauca utsean, edo bizcarretic cintzilic amilla edo elasticoa

dezula, guizacumea baldin bacera; eta emacumea bacera, ec soñeco escotatu, honestasunaren contracoarequin, eta besoac ontzi-garbitzalleen guisan aguirian dituzula, eta burua ere, ez belo edo sare meaz, ezpada zure alderdietan usatzen dan manteliñaz estalia, eta iñola ere etzera joango buru utsean, cergatic ala joatea, gaiztotzat dauca San Pauloc, eta onequin Elizaco Gurasoac. Premiatic edo beste eguitecoren batec beartzen bazaitu aundizquiren baten edo errico buruen aurrera joatera, ¿ez dezu aleguiña eguiten garbi, chucun eta decencian aguertzeco? ¿cergatic bada, guichienez berebat eguingo ez dezu Erregueen Erregue, eta Jaunen Jaun dan Jesusen aurrean aguertzeco elizan sartzen ceranean? Azquenic oarterazotzen dizut, ecen, elizara zacurric ez dezazula egundaño cerrorrequin eraman, gauz ichusi eta decenciaren contracoa dalaco.

Apaizac aldaretic Meza emanda aldeguin, eta cere errezo bereciatic eguiten dituzunean, modesti aundian irtengo cera elizatic; ontzitic ur bedeincatua artu eta sartzean becela ciñaturic, Jaunari eguingo

diozu erreverencia (belaun biacquin baldin Jauna patente edo aguirian badago, batequin sagrarioan ichita badago, eta aldare nagusico imagiña principalenari burumacurtze bat, eliza guztian Jaun Sacramentaturic ez badago): gurutzearen señailea eguizu devocioz ez presaca, eta euli quentzen ari danac eguin oi dituen becelaco quiñuacquin, Satanasi atsegin eman ez dezayozun, bada ematen zayo gaizqui eguiten dan guztian. Gendea eroso irten dedin, zaude cere lecuan, bulzaca, eta elizac azpian artu bear bacinduzque becela, presaca, eta bereala andic igues-eguin neyea ibilli gabe: ichedon ezazu bada, genderic gueyena irten arteraño, eta orduan irten al izango cera sosegu onean, nola ere izango dezun lecua devocioz ciñatzeco; eta ala eguin dezaquezun, ematera noaquizu cristaiaren señaile onen adiera labor bat.

Ciñatzea eta santignatzea da, gure Er-
ligio chit Santuaren misterio aundienen aitormen labor bat: ciñatzen gueraneaneguiten ditugu iru gurutze, edo iru bider gurutzearen señailea, ceñarequin aitortzen

degun Jaungoico bat iru personetan ; becoquian edo copetan eguiten dan gurutzeac señalatzen du Aita ; aocoac Semea ; eta bularretacoac Espiritu Santua. Santi-
gualzen gueranean, becoquitic guerriraño eta ezquerreco sorbaldatic escuicoraño
gurutze bat eguiten degu : becoquitic guerrira escua jechitzeac adierazten du, Trini-
dade guztiz Santuaren bigarren persona edo Semea, Aita Beticoaren albotic Maria Virgiña chit santaren sabelera jechi zala ;
eta ezquerreco sorbaldatic escuicora escua pasatzearequin adierazten degu , Espiritu Santuaren obra izan zala Encarnacioco misterioa ; escuac azquenic elcargana biltzen dira, eta elcar-biltze onequin adierazten degu, ecen, Jaincozco eta guizonezco izate biac, Cristo dan persona bacar bategan bat-eratu cirala. Escu onela bilduac arrimatzen dira bularrera, edo muñ eguiten zaye, adierazleco, ciñatzean eta santiguatzean eguiten ditugun gurutze eta eguierac señalatzen dituzten misterio aundiai nólaco errespeto eta beneracioa zor zayen ; eta eguiten dan gurutzeac adierazten du Jesus gurutz-iltzatua.

Cristaüac , santiguatzeco demboran cer esan eta eguiten , eta gurutzeac cér adierazten duten , ondo pensatuco baluteque, ¡ oh , cembait maizago , eta ceñen devocio gueyagorequin eguingo lutequean gurutzearen señaleara , San Luiseac becela , ceña chit maiz ciñatzen zan, ezanaz, bere amac ala eracutsi izan ciola ! ¡ Ah , cembait gaitz ala animaco , nola gorputzecoetatic libratuco liraquean , bada au da bete betean, ciñatzen gueranean esaten ditugun itzacquin Jaungoicoari escatzen dioguna ; aitatu nitzaquean beste ascoren artean San Benitoc , prestatu cioten edari puzoituz betericaco ed-ontzi edo vaso baten gañean gurutzearen señaleara eguin da eriotzatic libratuaz ; beregan probatu zuen becela ! Bera-gatic bada, Jesucristogan nere senide chit maitea , on-esan oec ar itzatzu ; gurutze santua maiz usa ezazu ; baña , batez ere eguin bear dezu oeratzean eta jaiquitzean, echetic irtetzean , elizan sartu eta ateratzean, eta edocer lan asitzean. Maisuac beren icasleai , ait-amac beren humeai , eta nagusi echecoandreac beren mirabeai eman bear lietequean lecio edo icas-bide aurre-

nengoetacoa , au nai niteque nic ezatea ;
bada aurtasunetic icasico baluteque , joh,
eta cembat gaitzetatic danoc gordeco lira-
quean!...

**Mezatan berritzen diran misterioen
adierazte laburra.**

Ornamentu Sagraduac jantzia dagoen
Apaizac iduritzen du Cristo gure Erredi-
mitzallea bere pasio santuan.

Ornamentuac jazten abiatzean , burutic
beera ipintzen duen *Amitoac* adierazten du
arantzazco oroa : eta *asma ezazu norc jo
zaituen* esanaz , isecatzen ari citzayozca-
nean , arpeguia estaltzeco jarri cioten eun-
zapia.

Albac adierazten du Herodesen echean
erobati becela desprecio eguiñaz , para cio-
ten soñeco zuria.

Cinguloac , Jetsemanico baratzan Jesus
lotu zuteneco socac.

Estolac oroituarazten digu , preso cera-
matenean lepotic ceucan soca.

Manipuloa da azoteac emateco pillareari
estutu cioten cordelaren señalea.

Casullac adierazten du Pilatoren echean,

arantzat coroatua cegoalaric, jantzi cioten granazco soñecoa.

Calizac adierazten du Jesusen obia edo sepultura; eta *Corporalac*, bere gorputz guztiz santua mezlitua izan zan maindirea.

Introito edo mezaren sarrerac adierazten du, Limboan ceuden justuac, bérac eta gu erredimitzeco Cristoc mundura eguin bear zuen etorrera ichedoten zuten eresi edo deseoa vicia; eta aen deadarrac adierazteco bereala esaten dira *Kirieleisonac*, ceñac gure itzcuntzan esan nai duten: *Jauna, izan ezazu guzaz erruquimentua.*

Gloria in excelsis-ec gogora eracartzen digu, Aingueruac eta artzayac Cristo jayozanean izan zuten poza.

Dominus vobiscum-en ondorean apaizac esaten dituen *Oracioac* adierazten digute, gugatic cembat bider erregutu zuen Cristoc bere vicitzaco demboran.

Epistolac adierazten du Profeteen predica, batez ere San Juan Bautistarena.

Gradualac, edo Epistola ondorean iracortzen danac adierazten du, Cristoren eremuco bacartasuna; eta Aleluyac iduricatzen du, deabruac tentatu eta garaituta-

coan, Aingueruac eguin ciozcaten servitzuac.

Evangelioac adierazten du Cristoren predicua. Eta Evangelioa esateco Meza-Liburua aldarearen ertz batelic bestera aldatzen da, adierazteco, Cristo Evangelioa predicatzen erriz erri cebillela. Evangelioa iracortzean zutic egon oi guera adierazteco, nolaco azcartasunarequin artu bear degun, Evangelioan eracusten zaigun Cristoren leguea; eta bucatzean esaten da: *Laus tibi, Christe* buru-macurtze bat eguiñaz, gure mendetasunaren señalean.

Credoa da, cristañiac sinistu bear duen guztia bertan bildua dagoen oracio labur bat; eta apaiza, *Et Homo factus est* esatean belaunicatzen da adierazteco, cembait humildu zan Jauna gure izatea artzean, eta beragatic, gu ere cémbait humilldu bear gatzaizcan gure Jaun eta Jabe dan Jaungoicoari.

Apaizac eguiten duen hostia eta calizaren ofrenda edo esqueñiac gogora eracitzen digu, gugatic nequeoñaceac eramateco eta iltzeco Cristoc aguertu zuen vorondate chit azcar eta oso osoa.

Apaizac, gendeaganontz beguira jarrita, *Orate, fratres* esateac oroitu-arazten digu araco pauso hura, ceñean Cristoc, odolco icerdia ceriola baratzan oracio eguindacoan, bere icasleacgana joan da esan cien: Zaute ernai, eta oracio eguizute, tentacioan erori etzaitezten.

Prefacio-ac eta *Sanctus-ec* adierazten dute, Erramu egunean Cristoc Jerusalemen eguindaco sarrera ospasu eta vitorea, eta erriac eguin cion arrera atseguñezcoa.

*Canon-ea*n oracioac ishilic esaten ditu apaizac, gogora eraci dizaigun, Cristo Juduacgandic alde-eguin, eta bere icaslequin Efren-era ezcutuan joanzala, eta baita errespeto aundi bat sortuarazteco ere gure viotzetan, cergatic gauza bat navarbenegui eguiten baldin bada, gauza jaquiña da ecen, bereala barreatzen dalaco, erraz despreciatzen dala.

Hostia eta caliza alchatzen dira gogora ecarri dezagun, Cristo gurutzean alchatua izan zala.

Pater noster-ac adierazten ditu, Cristoc, ill zan baño lensheago, Aita Beticoari zucendu ciozcan itzac; eta *Pater noster-ac*

esandacoan apaiza ishilic dagoen dembora pisca arc, Cristoren gorputza obian egondutacoa, eta Abrahamen seno edo limbora bere animac eguin zuen jechiera, ari ichedoten ceuden Santuac andic ateratzeco, adierazten duen becela.

Pax Domini-c esan nai du, Cristoc piztu ezquero, bere icasleai eta Mariai eguin cien aguerquera.

Agnus Dei-c oroituarazten digu, nola Cristo, bere piztuera ondorean igo zan ceruetara an gure bitarteco izateco.

Apaizac esaten dituen *azqueneco oracioac* dira, Cristoc Aita Belicoari ceruan gugatic zuzentzen diozcanac adierazten dizquigutenac.

Ita missa est-ec adierazten du apaizac, sacrificio hura Eliza guztiagatic, Purgatorioco animacgatic, eta guztiontzat ceruco graciac iristeca esqueintzean, Jaincoaren bialdu eta ministro baten lana eguin duela. Apaizac azquenean ematen duen *Bendicioa* da, Cristoc azquen-juicioco egunean justuai emango dienaren adigarri bat.

MEZA SANTUA DEVOCIOZ ENTZUTECO
MODUA.

ESQUEÑIA.

O nere Jaungoicoa, nic esqueintzen dizut Jesucristo gure Jaunaren gorputz eta odolaren sacrificio au, nere Jabe bacar eta Eguilletzat ezagutzen zaitudalazcoaren señalean; neri eta beste gañeraco criaturai eguin dizquigutzun mesede guztien esquer-onean; nere pecatuen eta guizon guztienen satisfacioan, purgatorioco animen, batez ere premia aundiena daucatenen, eta ni geyen zor, naitz ayenen sufragioan; eta azquenic peccatariai on-viurtzeco gracia eta justuai iraupena zure erruquimentu Jaincozcoagandic iristeco, guztioz zure gracion vici eta ill gaitean. Amen.

*Adierazten du, gure pecatuac Cristoc nola bere
gañ artu eta aecgatic pagatu zuen.*

Confesioan.

Apaiza aldarera iristean ciñatuco cera, esango dezu *Ni peccataria* eta ondorengo.

ORACIOA.

Nere Jesucristo Jaun Jaungoicoa, zure pasioa alderatu citzazunean, nigatic atsecabetua eta penatua, eta Jetsemanico baratzan Aingueru batec consolatua izatea nai izan cenduena ; indazu , nere pena eta neque guztia vorondate onez eramateco gracia , Zurequin batean orain padecituric, guero zure pasio guztiz santuaren merecimentuetan part-artzeco dicha izan dezadan. Amen.

*Adierazten du limboan ceuden anima santuac
Jaincoaren Semea guizon equiñic icusteco
ceuzcaten deseoaac.*

Introitoan.

ORACIOA.

O nere Jesus pacienciaz betea, Judas galduaren laztanáz zure etsayai saldua eta entregatua, armadunac preso artuta, lotua, eta Anasen echera eramana izatea nai izan cenduena ; ez nadilla ni, arren, guizon biurriren batec edo aidur gaiztoco espirituac lilluraturic , pecatu batean ere erori, eta ain guichi lagun urcoari salduqueriaric eguin eta calteric eracarri, ezpada eguin dezadala gustian zure vorondate santua. Amen.

*Adierazten du Trinitade guztiz Santua, ceñari
iru bider escatzen zayon misericordia.*

Kirieleison-ean.

ORACIÓA.

O nere Salvatzalle guztiz viotz beraa , erruquizco beguirada bat eguiñaz penitencia eguiazcoaren negar samiñac Pedrori, iru bider ucatu bacinduen ere eman ciñiozcana ; beguirada erruquitsu bat neri ere eguidazu, Zure aurrean nere peacatuacgatic negar eguin , eta Zu ez pensamentuz, ez itzez eta ez obraz egundaño ez ucatzeco bear ditudan graciac zure ontasunetic mereci dit-zazquidan. Amen.

*Adierazten ditu Jesusen jayotza cantatzen zuten
Aingueru eta Serafiñac.*

Gloria in excelsis-ean.

ORACIOA.

O, nigatic sufritzeari asiera emateco, Aingueruac lurrean paquea Zu jayo ciñanean publicatuaz, gloria eta alabantzac cantatu cizquitzen nere Eguille chit maitagarria ; zure amorioarequin lagun nazazu , estrabiatie asita gurutzeraño sufritu cenduen guztiagatic, amatu eta alic onguien alaba zaitzadan ; eta indazu , Zurequin eta nere lagun urcoacquin betibat eguiñic egoteco bear dedan animaco eta gorputzeco paquea. Amen.

Adierazten du Jaincoaren ongui-naya guizonai beraren ezagüera ematean, eta iru Erregueen adoracioa.

**Aurreneco Dominus vobis-
cum-ean.**

ORACIOA.

¡Oh Aita Beticoaren argui destiat-
zallea! Erregue Magoac, Zu adorat-
zera joan citecen arguitu ciñituena,
eta nigatic padecitu eta odola ish-
urtzeco circuncidatua izatea nai
izan cenduena; argui ezazu nere
anima, zu adora zaitzadan guztiz
altsu edo poderosotzat; mortifica-
cioaren mirra, oraciaoren incensua,
eta caridade eguiazcoaren urrea es-
queintzen dizquitzudala, guelditu-
nadin circuncidatua, eta mundu one-
taco gauza guztietatic apartatua.
Amen.

*Adierazten du nola Apostoloac predicatu zuten
penitencia.*

Epistola eta Gradual-ean.

ORACIOA.

O, zure erligioco eguiac guizonai eracusteco Apostoloac iracasi baciñituen ere, Pilatoren tribunalera erama-na, eta guezurretan salatua izatea nai izan cenduen Maishu guztiz jaquin-tsua ; eracutsi zadazu guizon gal-duen doctriña gaiztoetatic bereci, eta zure ministroen bidez eracusten diz-quadatzun eguiac sinistu eta obraz eguiten. Amen.

*Adierazten du Cristoc munduan predicatu
zuen doctrina.*

Evangelio-an.

ORACIOA.

¡ Oh Jaquinduria ondo gabea !
guizonai pecatutic alde-eguiteco pre-
dicatu ciñiena , eta Pilatoren eche-
tic Herodesenera , beren arteco pa-
queac equñic , adisquidetasun es-
tuenean vicitzeco nere amorez era-
mana izatea nai izan cenduena ;
indazu , arren , nere animaren etsa-
yac jartzen dizquidaten lazo eta
sareac azpiraturic , oezaz balia nadi-
lla , guero eta gueyago menderatu
nadin zure vorondate santua. Amen.

*Adierazten du Evangelioaren frutua, eta aitor-
tzea aoz, viotzac sinisten duena.*

Credo-an.

ORACIOA.

¡Oh , zure fede santua neri eracusteco aimbeste pena padecitu, eta borreroen arrabi amorratua ventzut-zeco martiriai ain irmotasun sendoa eman ciñien nere Erredimitzalle guztiz maitea! fede vici bat indazu, Zuc eracutsi cenduen guztia, eta alatzat zure Eliza santac aipatzen eta sinisteco aguintzen diguna sinistu dezadan , fede santu onetan bertan vici eta ill nadin. Amen.

*Adierazten du Cristoren doctriñac dacarrela
fedea, eta aitortzeco laguntza.*

Caliza aguertzean, eta ofertorio-an.

ORACIOA.

¡Oh, borrero viotz gabeac larru gorrian ipiñia, azotatua, eta arantzaz coroatua izatea nai izan cenduen Jesus guztiz inocentea! indazu, arren, lurreco gaucen gogo eta jayera guztia nere viotzetic quenduric, Zuggan nere quezca eta amorio guztia ipintzeco gracia, zure Majestade Jaincozcoaren onra eta gloriara vorondate osoarequin neque eta atsecabe guztiaac sufritzeco prest egon nadin. Amen.

*Adierazten du nola Pilatoc Jesus inocentetzat
aitortutacoan, escuac garbitu cituen.*

Lavatorio-an.

ORACIOA.

Nere Jesucristo Jauna, eta Jainco viciaren Semea, inocente eta culpa gabetzat Pilato aguintariac aitortua ceundelarie, Judu esquer-gaiztocoen uju eta deadar arrabiatuac aditu nai izan ciñituena; arren, zure Jaincoz-co gracia indazu, nere animaren et-sayen tar-tean beti garbi vici naite-quean, eta pensamentu gaiztoen eta guizon galduen vorondatearen bidez egundano tristetua eta naigabetua izan ez nadin. Amen.

*Adierazten du Jesucristoren Jerusalemgo sarre-
ra, eta nola Juduac Sanctus cantatzen cioten.*

Prefacio eta Sanctus-ean.

ORACIOA.

¡Oh Israelgo Erreguea! garailari baten guisan Jerusalemen sartu ciñanean, pozcario eta chalo aundiaquin artu bacinduzten ere, erri arc berac despreciatua, eta gurutze betean itzera Pilatoc sentenciatua izátea nai izan cenduena; eguizu, nic ere munduco atseguin guztia gorrotatu, eta desprecioac viotzez laztanduric, nere gloria guztia arqui dezadala mortificaciozco gurutzea eramaten, eta nere pecatuen penitencia eguiten. Amen.

*Adierazten du Cristo gure Jaunaren pasioaren
asiera.*

Canon-ean.

ORACIOA.

¡Oh gure animen artzai chit leya-
la! zure pasioan ecin conta al des-
precio eta billauqueria beracgatic,
sufrituaz gañera, vicia emateraño
maitatu ciñituena; indazu, arren,
Jauna, bidegabekeria eta persecu-
cio guztiac zure amorez sufritzeco
gracia, nere vicitz onen ondoren
Zugan descansatu, eta beticoera guz-
tian bedeinca zaitzaquedan. Amen.

*Adierazten du Pazcoa-arcumearen irudia, eta
beste gañeraco guztien acabaera.*

Consagración-an.

ORACIOA.

¡ Oh, azqueneco aparían legue zarreco irudi guztiai bucaera, eta Apostoloai Sacramentu guztiz Santuan cere gorputza, anima eta Jaincotasuna eman ciñien Jesus guztiz gozoa! arren, gueyago pecaturic ez eguiteco, eta ceruco Ogui orren biguñtasun eta gozotasunean part-artzeco gracia indazu: ¡ ala vici gaitela, Zu nigan, eta ni Zugan! Amen.

*Adierazten du nola Cristo gooratua izanzan
gurutzean.*

Hostia alchatzean.

ORACIOA.

O, gurutzeco aldaréan mundu guztico Erredencioaren diñaco sacrificioa izan ciñan Jesucristo nere Jaunaren gorputz sagradua, nic adorazten zaitut.

Adierazten du Cristoren zaurietatic ishuri zan odola.

Caliza alchatzean.

ORACIOA.

Gure salvacioraco Aita Beticoari
esqueña izan ciñan gurutzean ishu-
ritaco Jesucristo nere Jaunaren odol
preciotsua, nic adoratzen zaitut.

512

*Adierazten du Cristoren pasioac oraindic badi-
raüela, eta beraren eriotza.*

**Hostia eta caliza alchatu
ondorean.**

ORACIOA.

Nere Jesucristo Jaun Jaungoicoa,
escu-oñac gurutzeari josiac cenduz-
cala, Aita Beticoari guizon guztiac-
gatic, eta batez ere gurutz-iltzatu
cinduztenacgatic erregutu ciñiona:
biguñtasun eta pacienci eguiazco
bat, arren, indazu, nere etsayac zuc
nai becela amatu ditzadan, eta gor-
rotatzen nautenai eta gaitz eguiten
didatenai on eguin dizayedan. Amen.

*Adierazten du nola Josec eta Nicodemoc Cristo
gurutzetic erachi zuten.*

Omnis honor et gloria esatean.

ORACIOA.

O Jesucristo nere Salvatzallea, zure Ama chit santa Juan zure icasle maiteari, eta au zure Amari gurutzean odola ishuriaz gomendatu cionona; ni ere, aei biai aguindu cionien elcarganaco amorio estuari narraicala, Zuri gomendatzen naitzatzu; amorio-señale ain bidezcoaren sarian Zurequin amarez, bat-eguitea, eta aen bien bitartez perill eta desgracietan gaitz guztitic gordea izatea mereci dezadan. Amen.

*Adierazten du nola Cristo limbora jechü, eta
anima justuac andic atera cituen.*

Sed libera nos a malo esatean.

ORACIOA.

O nere Jesus guztiz gozoa : Jain-
cotasunarequin batean zure anima
limbora, Guraso Santuen animai li-
bertadea emateco jechi zan becela,
escatzen dizut, nerea ere infarnutic
libratuaz, pecatuaren limbotic atera
dezazula, mundo onetatic irtetzean,
lembaitlen, joan dedin zure alaban-
zac glorian Guraso Santuacquin ba-
tean cantatzera. Amen.

*Adierazten du nola Emausco icasleac ezagutu zuten
Cristo oguia partitzean.*

Hostia partitzean.

ORACIOA.

O Jaquinduria cabu gabea, piztu ondorean Emausco icasleai aguertu, eta chit arritu eta poztuac utziaz, cein ciñan oguia partitzeco moduan ezagüerazo ciñiena; aguert zadazu, arren, Jauna, nere salvacioraco on nuqueala daquizun guztia, zure piztuera edo Erresurreccioaren frutu miragarriac goza ditzazquidan. Amen.

*Adierazten du Cristoc piztu ondorean, bere icas
leai paquea emanaz, egin cien aguerquera.*

Pax Domini esatean.

ORACIOA.

O Jesus gloriaz betea, zure piz-
tuera miragarrian icasleai aguertu-
ric, paquea eta elcarrequico armoni
ona bein eta berriz encargatu ciñie-
na; graciazco vicitzara piztu ezazu,
arren, Jauna, nere anima, zugandic
egundaño bereci gabe beti amatu
zaitzadan, eta beti diraüen paquea
eta descansua gozatzeco, Zurequin
ceru-errira igotzea mereci dezadan.
Amen.

*Adierazten du nola Cristoc pecatuac barcatzeco
escubidea bere icasleai eman cien.*

Agnus Dei esatean.

ORACIOA.

Nere Jesucristo Jauna, zure tormentu eta eriotza lotsagarrian aguer-tu cenduen pacienci arrigarria icusi zutenetaco asco , bularrac joaz , beren pecatuacgatic negar eguiñic Zugana convertitu ciran ezquero ; zure pasio eta eriotza guztiz santuen bitartez escatzen dizut , arren , indazula nere pecatuen eguiazco damu bat , eta gueyagoren gueyago Zu ez ofenditzeco gracia. Amen.

*Adierazten du nola Cristoc, cerura igo baño len,
bere icasleacquin jan zuen.*

Comunioan eta ondorean.

ORACIOA.

O Jesus guztiz garbia, nere amorez arrizco obi berri batean ipini izatea nai izan ciñana; lurpetutaco irugarren egunean piztu, eta berro-
guei egunean Apostolu maiteai ascotan aguertuaz, zure Pizte eguiazcoaren prueba aguirienac ematen ciñien bitartean, bérac eta beren ondorengoac pecatuac barcatzeco zure escubidez ornitu ciñituena: indazu, nere Jaun eta Jaungoicoa, zure ministroai eguiten diedan confesio on baten bitartez graciaren vicitzara pizturic, nere biotza izan dedilla garbitua eta berritua, egunen batean aguertu nadin jantzi zuriarequin ceru-errian, anima santuen artean.
Amen.

*Adierazlen du nola Cristo ber-bere virtulez ce-
ruetara igo zan.*

**Atzeneco Dominus vobiscum-
ean.**

ORACIOA.

Nere Jesucristo Jauna, zure Pizte
gloriatsuaren ondorengo berrogei
egunac beteric, icasleac beguira ce-
gozquitza cerura igo ciñana; in-
dazu, arren, zure amorez munduco
gauza guztiaz nere anima gogaitu,
eta cerucozaz bacarric zaletu dedilla,
nere deseo guztia jarriric Zugan, ó
nere Jauna, dicha osoaren iturri,
eta anima cristaiaren descansu guz-
tia ceran lecu santuan becela. Amen.

*Adierazten du nola Cristoc, aguindu becela, Es-
piritu Santua bialdu zuen.*

Apaizac bendicioa ematean.

ORACIOA.

O zure icasleai, oracio iracequie-
nean ceuden demboran Espiritu San-
tua bialdu ciñien Jesus guztiz amo-
riotsua ; nere biotza, arren, osotoro
garbi ezazu, Jaincozco Espiritu or-
rec berac nere animan vici lecu at-
seguña arquturic, bere graei eta
doai Jaincozcoaz apaindu eta conso-
latu dezan. Amen.

*Adierazten ditu Cristoren Jaincotasunezco eta
guizatasunezco misterioac.*

Azqueneco evangelioan.

ORACIOA.

O Jesus, animen salvacioaren celeritari guztiz iracequia, Mezaren sacrificio santuan berritu diran zure Jaincotasunezco eta guizatasunezco misterioac, Apostoloen bidez munduco erri guztiai adieraci ciñiena; al dedan humilltasun guztiaz escatzen dizut, nere Jauna, eramán nazazula gloriara, an, arpeguiz arpegui Zu icusiaz, beti beti alaba zaitzadan. Amen.

Evangelioa bucatutacoan belaunicaturic, esango dezu :

Milla esquer Jaun Soberanoa, orain Mezaren sacrificio santu au entzuten utziaz eguiñ didazun mesedeagatic: bertan eguiñ ditudan uts-eguiteac barca zaizquidatzu, zure pasio eta eriotzaren oroipena nere viotzean josia guera dedilla, eguiñaz zure penac nere pecatuac eracarri cizquitzen ezquero, oen damu eguiazco bat iduqui dezadan. Amen.

Orain erreza ezazu *Aita gurea*, *Ave Maria* eta *Credoa*, guero *Acto contriciozcoa*, eta azquenean esango dezu :

Nere viotza uzten dizut, Jauna : zure bendicioarequin joango naiz nere eguitecoetara, indazu, bada, Jauna ; *eta ciñatuaz*, *ezango dezu*: Jaungoico guztiz altsudan Aitaren, Semearen eta Espiritu Santuaren bendicioa betorquit, eta beti begonigan. Amen.

Virgiña Maria, izan zaitzaquit beli nere amparua eta guaria. Amen.

Gloria edo Credoa Mezatan apaizac esaten ez baidu, berai dagozcaten oracioac zue ere utzi ditzaquitzu. Oracio mental edo ishilicacoan ari nayago

bacenduque, Meza entzun dezaquezu pasioco pausoren bat meditatzen, edo Errosario santua errezatzen, batez ere dolorezco misterioac gogoan darabiltzquitzula. Eta au errazago eguiñ dezaquezun, lembicico misterioa errezatutacoan, contu eguiñic baratzaco agonietan Jesusi beguira zagozcala, cereburuari itz eguiozu era onetan:

¿Céin da, nere anima, orraco padecitzen dagoen ori? nere amorez guizon eguinzan Jaungoicoaren Semea... Aita Belicoaren Semea... ceru-lurretaco Erreguea... nere Jaungoicoa... nere Aita... nere Eguillea... nere Erredimitzallea...

¿*Eta sér padecitzen du?* ¡Ay sér pena gogor eta icaragarriac!... naita naiez izan bear zuten gogorrac eta izugarriac, aen oroipen utsac, odolezco icerdi ugari bat atera erazo cion agoni stuenean para zue-nean... *Ene aita*, gure Jesus onac bere Aita Beticoari deadar eguiten cion: *caliz au nigandic aparta ezazu, albaditeque, edan bearric izan ez dezadan... baña ez bedi eguiñ nere vorondatea, espada zurea*, Emen jarri citzayozcan beguien aurrean bere pasio eta eriotzaco tormentu guztiac, bizcar sagradua idiqui eta zauritu bear

cioten bost milla azoteac, buru guzliz santua batetic bestera zulatu bear cioten irurogueita amabi arantzac, masallecoac, istuac, isecac, desprecioac, gurutzea, iltzeac, beazun ospiñac, arrencurac, eta guztiaz gañ gure esquergabequeria.

¿Eta au guztia norengatic padecitzen du? Ni pecatari doacabe onegatic; aimbeste billanqueria eta ofensa eguiñ diozcadan onegatic; pecatu larrian erori naicen bacoitzean, nigan cegoenez, aditu ez becelaco gogortasunarequin berriro gurutz iltzatu dedan onegatic...

¿Eta cergatic padecitzen du? cerura eraman nai naüelaco; ni condenatzea nai ez duelaco, nere pecatuacgatic belicoera guztian amorratu... desesperatu... eta gar eguiñ bearco nuquean suzco labe goritu aetan ni erortzea naiz ez duelaco...

Eta au guztia ala izanic, ¿ez det nic estimatuco, aimbesteraño maitatu naüen nere Jaungoicoa? ¿Ez ditut nic gorrotatuco, negar gogotic eguiñaz, nere Jaun eta Jaungoicoari aimbeste pena eracarri diozcaten pecatuac? ¿Nola paciencian eraman al izango ez ditut nere pecatuen satisfacioraco

bialdu nai dizquidan nequeac, daquidalaric, infarnuco pena izugarriac aimbeste bider aecquin irabaci izan ditudala? ¡Ay nere Jaungoicoa!... Bai, ilco naiz pecatu eguiñ baño len... berriz etzaitut egundaño ofendituco... nere pena eta neque guztiac penitenciaco espirituz artu asmo ditut, eta esqueintzen dizquitut, nere amorez zuc eramán ciñituenacquin balean, oecquin nereac bat eguiñic servitu ditzazquidaten, eguiñ ditudan pecatu chit ascoren satisfacioan. ¡Ay nere Jaungoicoa eta Aita ona!... ¡Ah iñoiz ere ofenditu izan ez bacindudan!... ¡Ah beti servitu eta amatu izan bacindudan!... Jaungoicoaren Ama Virgiña chit santa, peccatarien gordelecu eta Jaincozco amorioaren Ama ceran ezquero, zure Semeagandic irichi zadazu, orain nere pecatuac, castiguaren bildurrez baño obeto, ontasuna bera dan Jaungoicoaren contraco ofensac diralaco gorrotatuaz, eta beracgatic negar eguiñaz, aren gracia eta adisquidetasuna iristeco bear dedan laguntza, eta guero betico gloria. Amen. Eta onetara gueyago beartu zaitzadan, agur eguingo

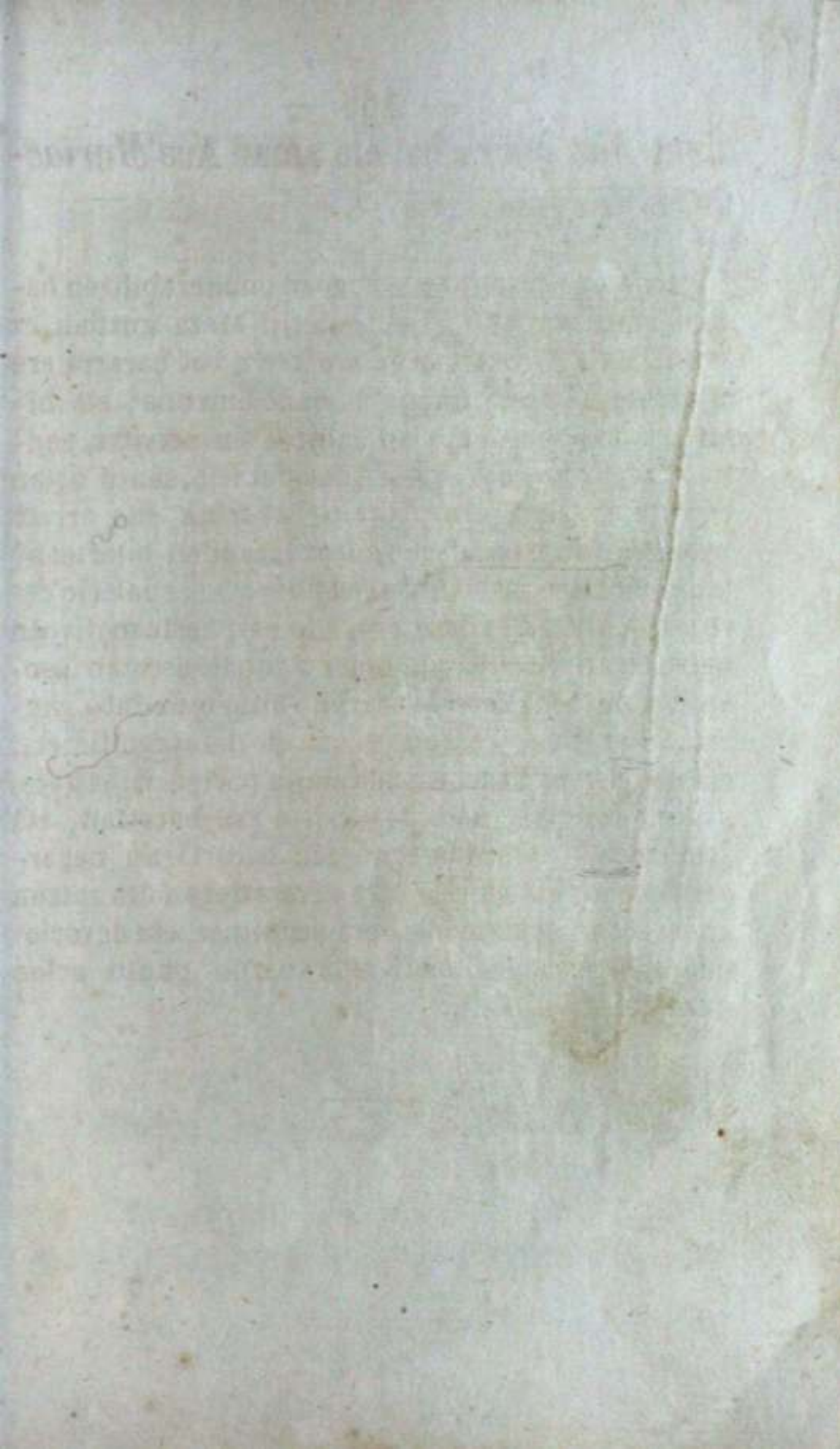

dizut *Aita gurea* bat eta amar *Ave Mariacquin*.

Pensamentu santu oec gogoan ondo erabiltzen badaquizquitzu, naiz ecer besteric Meza guztian ez eguiñ, naiz Errosarioaren amarreco bat bacarra ere ez errezatu, Meza izango da ondo entzuna, eta bitarteco dembora labur an Jaincoaren servitzu santuan ondo igaroa. Baña consideracio santu oetan egoten ez badaquizu, orain zabartua edo arreta gabe arquitzen ceralaco (gogoz etzauden bitartean) orain viotzeco otztasunez, edo devocio-señaleric ceregan sentitzen ez dezulaco, edo naiz beste motivoen batzuecgatic; ceintzuen bidez Jaunac ascotan probatuco zaituen, bereci dazazun viotza munduco gaudetic ez ecic, cerequico amorio gueyeguitic ere, etzera tristetu bear, ezpada alaitu paciencia artzera, gogora ecarriaz, nóla Jesucristo ere baratzan, eta guretzean, iru orduz egon zan bacartasan negargarrienean, eta pasaco cera errezatzera falta zatzun gañeracoa, lengo modu bera seguituaz, eta devociomuguida viciagoa senti-uste dezun puntu aetan gueldituaz.

IRUTASUN EDO TRINIDADE GUZTIZ

SANTUARI TRISAGIOA.

Trisagioaren sortzea.

Trisagio guztiz Santuaren devocioa ez la guizonac bere buruz sortutacoa, ezpada Jainco beraren obra, bada berac inspiratu edo somaerazo cion Isaias profetari, aditu zuenean nóla cantatzen cioten Serafiñac, aundiscatzeco Eguillearen gloria.

Eleizaco historia edo condairac esaten digutenez, Serafiñen eta beste Aingueru-co-roen escolan icasi zuen, ceruetara bat batetan San Paulo becela alchatua izan zan aurrac. Teodosio Gaztea Sort-aldeco emperadore zan demboran, Jesucristoren jayotzatic 447 garren urtean, lecu ascolan sentitu zan lur-icara chit aundi bat, ala bere iraupenagatic, nola eracarri cituen ondamen izugarriacgatic eguin zana, arteraño icusi izan ciranetan gogoangarriena. Sei illabete aldean iraun zuen, eta bien bitartean Constantinopla-urico eche galantenetan eta Quersonesoco murru sendo guztian

eguindaco calteac, ecin conta alacoac izan-
du ciran. Toqui ascotan lurra idiqui zan,
eta bere errayetan uri osoac guelditu ciran
ondatuac; iturriac lecu batzuetan agortu,
eta besteetan berriac aguertzen ciran; lur-
icaren golpeac ain indartsuac ciran, non
suaritzic aundienac sustrayelatic ateratzen
cituen, lenago erriberac ciran lecuetan
mendiac, eta mendiac baicic etziranelan
leice-zulo aundiac aguertzen ciran. Icha-
soac u-bazterrera botatzen zituen arraitzar
aundiac; eta urac legorrean utziric itsaz
bazter edo playac eta ontziac, estaltzera ci-
joacen isla edo ugarte aundiac.

Onelaco estutasunean uste izan zan er-
rietatic alde-eguitea zala gauzaric onena;
eta ala eguin zuten Constantinoplaco biz-
tanleac Teodosio emperadorearequin, onen
arreba Pulqueria, San Proclo ango obispo
eta bere clero edo eliz-guizon guztiacquin
batean. Bilduric *Campo* ceritzan lecu ba-
tean, erregu iracequi eta deadar aundiac
zucenizen cituzten cerurontz laguntz esque
estura ain larrian: baña egun batean goi-
ceco zortzietatic bederatzien tartean lurrac
eman zuen astindua izan zan ain oi ez be-

celacoa, non guichic eguin zuen, nola etzituen berritu anciñaco diluvio edo ugaldeac eracarri cituen ondamenac. Susto onen ondoren icusi zan, guztiaac arrituric utzi cituen guertacari au. Bat batetan aidean jasoan izan zan urte guichico mutillcho bat *Campoan* ceuden guztiaac goronz nola cijoan beguira cegozquiotela, alic eta beguietatic ezcutatu citzayoteneraño. Cerbait dembora, igarotacoan, lurrera jechizan, cerura alchatua izan zan era berean, bereala eraman zuten Obispoaren, Emperadore eta oraindic osoloro arritua cegoen gendetzaren aurrera, eta contatu cien nóla ceruco coroen artean arquitu izan zan, eta Aingueruai aditu cien cantatzen onaco itz oec: *Jaungoico Santua, Jaungoico partitza, Jaungoico illezcorra, izan ezazu guzaz erruquimentua*: eta nóla aguindu citzayon, an bilduric ceuden guztiai emateco, icusquera onen berria. Aurra, itz oec esan-da, ill zan.

Guertacari au aditutacoan, San Procloc eta emperadoreac aguindu zuten canta sagradu au anche guztioac batean canta ceza-tela, eta lur-icara bertatic guelditu, eta

lur guztia sosegatu zan. Emendic asiera izan zuen dembora estu eta negargarrietan Trinitade guztiz Santuari deitzeco, Calcedoniaco Concilio edo batzarre aundientsuac cristau fededunai erregu-bidetzat jarri cien Trisagioaren devocioac; emendic dator Obispo ascoc devocio au, indulgencia ugariacquin aberastuaz, ontzat emana izatea; eta emendic, azquenic, dator, devocio au modu egoqui batean jarria, aimbeste bider eta beti guztien baimen eta poz aundiarequin moldizquidatua izana, beguiratuaz escut-arma sendo bati becela, Jaungoicoac gure pecatuen castiguan lurrera bialtzen dituen gaitz guztien contra.

Trisagioa errozaten dan guztian indulgencia irabazteco

ESQUEÑA.

Erregutzu dizugu, Jauna, Eleiza santaren estaduagatic eta beraren gobernatzalleacgatic; fede santua gueyago eta gueyago zabaltzeagatic, heregiac deseguiteagatic, principe catolicoen arteco paque eta

elcartasunagatic, fede-gabeen, herege eta pecatari guztien conversioagatic, iltzer dau-den eta bidean dabiltzanacgatic; purgato-rioco anima bedeincatuacgatic, eta gure Ama Eleiza santaren gañeraco motivo pia-dosoacgatic. Amen.

ʎ. Trinitade Santua eta bat dana be-deincatua izan bedi, orain, eta beti, eta dembora guztien demboretan.

℞. Amen.

ʎ. Jauna, nere ezpañac idiqui itzatzu.

℞. Eta nere aoac zure alabantza eguin-go du.

ʎ. Nere Jaungoicoa, amparuzco be-guirada eguidazu.

℞. Jauna, lashterca lagundu nazazu.

ʎ. Gloria Aitari,

Gloria Seme Belicoari,

Gloria Espiritu Santuari,

Dembora guztien demboretan.

℞. Amen. Aleluya.

Garizuma demboran esaten da:

Alabantzo Zuri, betico gloriaren Jaun
Erregue ceran orri.

Contriclozco actoa.

Iru personetan Jaungoico guztiz maita-
garri bat ceran Aita, Semea eta Espiritu
Santua, Zugan sinisten det, Zugan espe-
ratzen det, eta Zu amatzen zaitut nere violz
guztiaz, nere gorputz, anima, sentidu eta
aleguiñ guztiaz; Zu ceralaco nere Aita,
nere Jabea eta nere Jaungoico ecin gue-
yago ona, eta gauza guztiaz gañ amatua
izatea mereci dezuna, damu det, Trinida-
de guztiz Santua, damu det, Trinitade
guztiz erruquitsua, damu det, Trinitade
guztiz maitagarria, cerana izanagatic ba-
carric Zu ofenditu izana: erabaquia nago,
eta itz ematen dizut egundaño gueyago
ofendituco etzaitudala, eta berriz pecatu
eguin baño lenago illico naizala: uste osoa
daucat zure ontasun guztiz aundi eta mi-
sericordia neurri gabea, barcatuco diz-

quidatzula nere pecatu guztiac, eta eman-
go didazula gracia irauteco zure Iruta-
sun edo Trinitade guztiz maitagarriaren
eguiazco amorio eta devocio chit viotze-
coan. Amen.

Himnoa.

Eguzqui erretzalleac du alde-eguin :
Zuc, betico argui cerana,
Viotzetara ishuri zaiguzu,
Zure amorioaren gar bana.

Egun sentian eta egüerdian,
Bai zaitugu alabatzen,
Ceruan beti Zu icusteagalic,
Gaudelaco suspiratzen.

Glori guztia orain ta beti,
Aitari eta Semeari,
Eman bizaye, eta orobat
Espiritu Santuari. Amen.

Aitari oracioa.

¡Oh Aita Beticoa! nic ez det icusten lecu

guztietan tristura eta aisecabea baicic Zu ez bazauzcat, besteric badiote ere mundujarraileac. ¿Cér dit neri gurari loyetan elziña dagoenac esatea, araguiaren atseguñac gozatzea dala bere zorion guztia? ¿cér dit, aundinai batec orobat esan dezala, deseo duen gloria aul-utsezcoa gozatzea dala bere atseguñic aundiena? ni beintzat, dagoquidan aldetic beti arico naitzatzu esaten zure Profeta eta Apostoloacquin batean, ecen, nere zorionic aundiena, nere ondasun eta gloria guztia dala, nere Jaungoicoarequin bat eguitea, eta beti bere ondoan, inoiz ere alde-eguin gabe egotea.

Aita gurea eta Ave Maria bat, eta guero baderatzi bider:

Santua, Santua, Santua, martiztielaco Jaun Jaungoicoa ceru-lurraç daude zure gloriaz beleac.

Eta coruac eranzuten du:

Gloria Aitari, gloria Semeari, gloria Espiritu Santuari.

Semeari oracioa.

O betico eguia, ceñazaz ostean engañoia eta guezurra beste gauzaric nic icusten ez dedan. ¡Oh nola guztia iduritzen zadan samiña zure limurcari biguñen aldean! ¡Oh céin guezurtitzuac eta ichusiac deritzaizquidan guizonen jolasac, aditzen zaituztenen violzetara zucentzen dieztezun vicitzaco itzen parean! ¡Ah! ¿noiz elduco da estalqui edo irudipen gabe tratatuco nazun ordua, eta zure gloriaco atseden-lecuan garbiro itz-eguingo didazuna? ¡Oh cér trataera! ¡cér edertasuna! ¡cér arguitasuna!

Aita gurea eta Ave Maria bat, eta guero bederatzi bider :

Santua, Santua, Santua, etc.

Espiritu Santuari oracioa.

O amorea, ó Jaun guztiz aundiaren doaya, Jainco beraren atseguñen eta zo-

riontasunaren billcuya: ¡cér atseguña dan anima batentzat egolea zure onlasunaren leice ondo-gabea, eta zure consuelo ecin esan becelacoaz dan guztia belea! ¡Ah atseguñ engañarriac! ¿cér dezute zuec cer icusi, Jaungoicoac anima leyal bategan, on deritzayonean ishuritzen daquien gozotasunic chiquienaren parean? ¡Oh! oetaco apur bat ain gozoa baldin bada, ¿cembait gozoagoac izango ez dira ugaldea becela neurri gabe eta guztiz oparo Zuc ishurico dituzunean? ¿noiz izango da au, nere Jaungoicoa, noiz?

Aita gurea eta Ave Maria bat, eta guero bederatzi bider :

Santua, Santua, Santua, etc.

Antifona.

Zu, Aita Jaungoico sortu gabea, Zu Semebacar sortua, Zu Espiritu Santu pozquidatzallea, Irutasun Santu eta berececiña, violz guztiaz aitortzen, alabatzen eta

bedeincatzen zaitugu. Gloria daguizula Zuri dembora guztien demboretan. Amen.

ŷ. Bedeincatu dezagun Aita, eta Semea, eta Espiritu Santua.

℞. Alabatu eta alchatu dezagun secula guztietan.

Oracioa.

Iru personetan Jaungoico bacar bat ceceran Jauna, zure gracia, zure amorioa eta zurequico elcartasuna betiro iguzu, mundu onetan eta bestean amatu eta gloria eman dizazugun Zuri Aita Jaungoico, Seme Jaungoico, eta Espiritu Santu Jaungoicoari, bada Jaincotasun batean vici cera dembora guztien demboretan. Amen.

Trinidad e guztiz doatsuari erregu iracequia.

ŷ. Aita Betico, eta guztia dezaquezun Jaungoicoa :

℞. *Criatura guztia e amatu eta gloriaztu zaitzatela.*

Jaincoaren itz-aundi, Jainco neurri gabea :
Criatura guztiac, etc.

Espiritu Santu, Jainco cabu gabea : *Cria-
tura guztiac*, etc.

Trinidad e guztiz Santu , eta Jaungoico
eguiazco bat bacarra : *Criatura guz-
tiac*, etc.

Ceruelaco Erregue, ill-ezcor eta icus-eci-
ña : *Criatura guztiac*, etc.

Sortutaco gauza guztien Eguille , gorde-
tzalle eta gobernaria : *Criatura guz-
tiac*, etc.

Degun vicitz au zugar, zugandic eta zurea
dan gure vicitza : *Criatura guztiac*, etc.

Iru personetan vicitza Jaincozcoa eta ba-
carra : *Criatura guztiac*, etc.

Aunditasun garayeneco ceru Jaincozcoa :
Criatura guztiac, etc.

Guizonentzat ezcutatua dagoen ceruaren
ceru goyena : *Criatura guztiac*, etc.

Eguzqui Jaincozcoa eta sortu gabea : *Cria-
tura guztiac*, etc.

Inguru oso-eder muga gabea : *Criatura guztiac*, etc.

Aingueruen janari Jaincozcoa : *Criatura guztiac*, etc.

Erruquizco uzlargui ederra : *Criatura guztiac*, etc.

Mundua arguitzen dezun argui lembicicoa eta irucoia : *Criatura guztiac*, etc.

Animaco eta gorpulzeco gaitz guztietatic : *Libra gaitzatzu, Jaun irucoia.*

Pecalutic eta gaitz-bide guztietatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Zure aserre eta sumiñetic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Supituco eta ustecabeco eriolzatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Deabruaren sare, lazo eta inguruetic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Loiqueriaco espiritutic, eta onen pizcor-garrietatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Araguiaren gurari charretatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Iraiañ, gorroto eta borondate gaizto guztic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Izurte, gosete guerra eta lur-icaraetatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Ichasoco eta leorreco ecaitzetatic : *Libra gaitzazu*, etc.

Gure fede santuaren etsayetatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Gure etsayetatic, eta oen lazoetatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Betico eriotzatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Zure Irutasuneco Batasunagatic, eta Bata-
suneco Irutasunagatic : *Libra gaitza-
tzu*, etc.

Zuen personetaco berdintasun berezcoaga-
tic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Zure Trinitadeco misterioaren aunditasu-
nagatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Zure Trinitadearen icen, esan ecin dite-
queanagatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Zure icen miragarri, Bat eta Irucoi one-
gatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Zure Trinitade guztiz Santuaren anima devotoai diezun ongui-nai ain aundiagatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Zure Trinitade maitagarriaren devotoen batzuec arquitzen diran erriac gaitzetic librantzen dituzun amorio aundiagatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Deabruac beren contra zure Trinitade guztiz Santuaren devotoengan ezagutzen duten virtute Jaincozcoagatic : *Libra gaitzatzu*, etc.

Gu peccatarioc : *Erregutzen dizugu*, adi *gaitzatzu*.

Deabruari gogor eguiten jaquin dezagula zure Trinitadearen ganaco devociozco armacquin : *Erregutzen dizugu*, adi *gaitzatzu*.

Gure animetan dagoen zure imagiña egunoro eta gueyago edertu dezazula zure graciaren apaingarriaquin : *Erregutzen dizugu*, adi *gaitzatzu*.

Fededun guztiac saya ditecela zure Trini-

dade guztiz Santuaren chit devotoac izaten: *Erregutzen dizugu, adi gaitzatzu.* Guztioac irichi ditzagula zure Trinitadeciñ esan alaco orren devotoenzat gordeac dauden zoriontasun ugariac: *Erregutzen dizugu, adi gaitzatzu.*

Fede-gabeen uts-eguiñac des-eguin ditecela, aitortzean guc zure Trinitadearen misterioa: *Erregutzen dizugu, adi gaitzatzu.*

Purgatorioco anima guztiac zure Trinitadeco misterioaren virtutezalaitasun aundia senti dezatela: *Erregutzen dizugu adi gaitzatzu.*

Zure erruquimentuz diña zaitecela guri aditzera: *Erregutzen dizugu, adi gaitzatzu.*

Jaungoico Santua, Jaungoico portitza, Jaungoico ill-ezcorra, gaitz guztietatic libra gaitzatzu, Jauna.

Au iru bider esaten da.

TRINIDADE GUZTIZ SANTUARI ESQUEÑIAC.

1. ¡Oh Trinidad guztiz doatsua! nere anima zureantz-irudira, eta ceruraco eguin cenduen ezquero, itz ematen dizut, bera salvatzen empeñu eta aleguin guztia eguingo ditudala. Zure amorez sayatuco naiz ere nere lagun urcoen animen salvacioan.

2. Nere anima salvatzeko eta zuri gloria eta alabantza emateco, badaquit zure Jaincozco leguea gorde bearrean nagoela: itz ematen dizut, bada, nere beguietaco niniac becela gordeco dedala, eta besteac ere bere bat eguin dezaten, aleguiñean sayatuco naizala.

3. Zu alabatzen arico naitzatzu emen lurrean, eta uste det, lan berau obetoago eguingo dedala guero ceruan; orregatic maiz Trisagioa errezatuco det, eta esango del berso au: Gloria Aitari, Semeari, eta

Espiritu Santuari. Eta beste gañeracoac ere alaba zaitzaten, aleguiña eguingo del. Amen.

ÿ. Aita eta Semea Espiritu Santuarequin bedeinca dezagun.

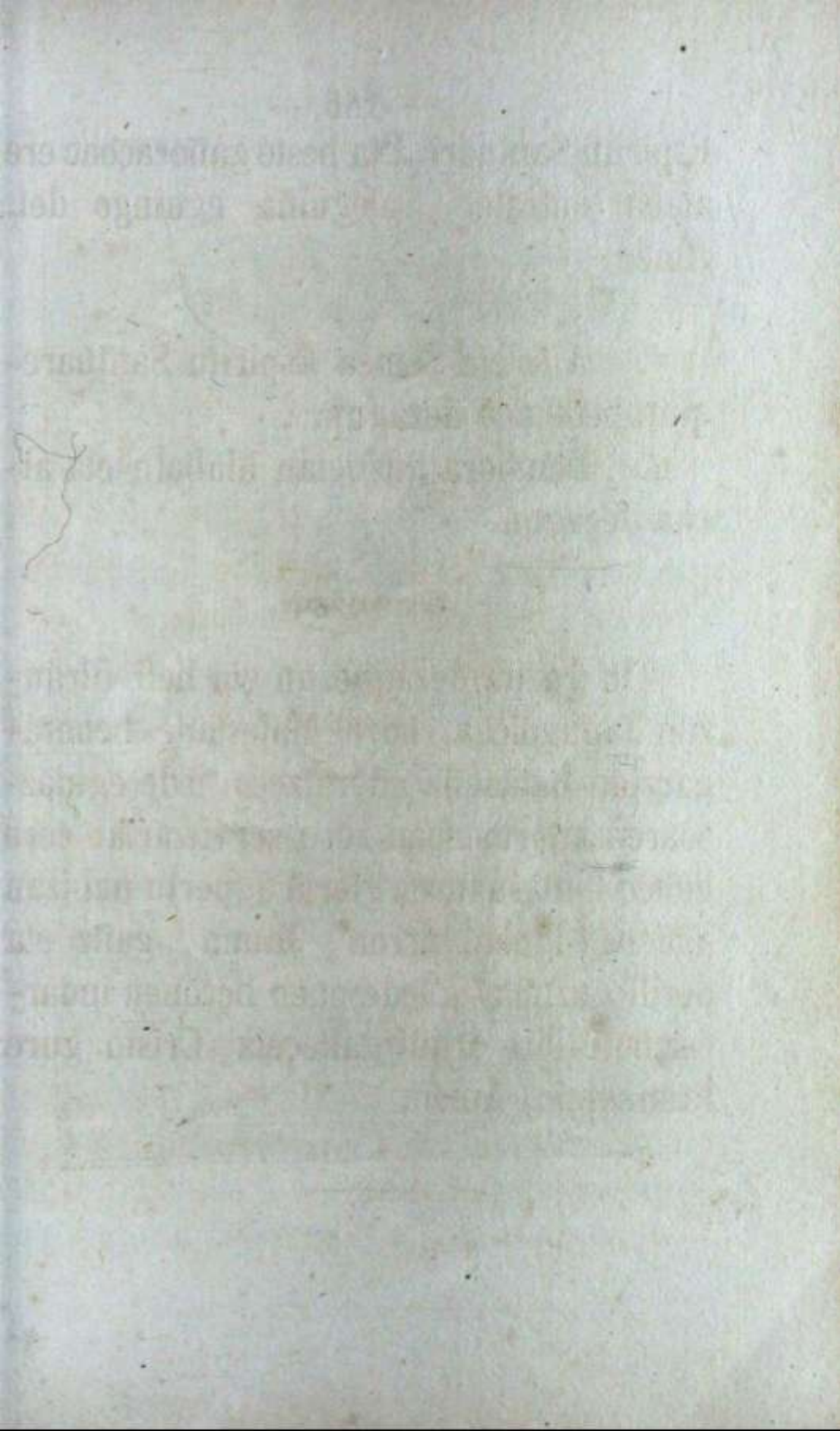
R. Dembora guztietan alabatu eta alcha dezagun.

Oracioa.

¡ Oh guztia dezaquezun eta beti dirauzun Jaungoicoa, zure Majestade benegarrian Batasuna adoratzeco, fede eguiazcoaren aitormenean zure serviltzarai cerebetico Irutasunaren gloria aguertu nai izan ciñiena! iguzu, arren, Jauna, gailz eta perill guztietatic fede onen beronen indarrez beti libre arqui gaitecela, Cristo gure Jaunagatic. Amen.

ALDARECO SACRAMENTU GUZTIZ

Santuari

VISITA.

Jaun Sacramentatua visitatzea da, du-
daric gabe, cristaiac dauzcatzin devocioen
artean Jaungoicoaren gogocoenetacoa be-
cela, beretzat prochugarrienetaco bat.

Devocio au ain biguña da, non, irtetzen
dan Jaungoicoa maite duen animagandic,
moduren batean berac jaquin gabe nóla;
ceren viotzez Jaungoicoa maite duen anima
berez dijoa bere amorioen atseguña egui-
ten duenaren billa, ceña dan Jesus bere
amorio-labea, edo Aldareco Sacramentu
guztiz Santuan.

Evangelioac esaten digu, ecen, gorputza
dagoen lecuan, an bilduco dirala arranoac.
Arranoac lur guztiaz gañ becela, virtute
eta santutasunean alchatzen diran anima
onac, biltzen dira Jesusen gorputz Sacra-
mentatuaren inguruan.

Eta nola Sabaco erreguiña joan zan Jerusalem Salomon bere jaureguian eta erregue-aulquian visitazera, ala beren griña edo gurarien erreguiña eta aguintari diran anima onac ere, datoz visitazera Salomon baño jaquintsuagoa dan Jesus bere Jaureguian, au da Eleizan, eta bere erregue-aulquian, erruquimentuaren aulquia dan Aldareco Sacramentuan.

Eta Sort-aldeco Erregueac Belenen Jesus adoratzeco lecu urrutietatic etorrita, urrea, incensua eta mirra doayac esqueñiciozcaten becela, cristau onac bere bat eguiten dute: nola bai diran orain beren griñen erregueac, guero cerucoac izango diran becela, datoz adoratzera Jesus Aldareco Sacramentuan, eta esqueintzen diote neque-penen edo mortificacioaren mirra, oracioaren incensua eta caridadearen urrea, gueraturic Jesus poz contentuz eta viotzeco maitatzalle oengana esquer onez beteric: Adisquide bat bere adisquide batzuec visitazen duten becela, béra ere oec visitatua icustean, betetzen ditu graciaz, eta ematen die misericordia orain, eta guero azquen-juicioco egunean esango die:

Atozte, nere Aitaren bedeincatuac, atozte prestatua dagoquizuten ceruetaco erreinoaren jabe eguitera, bada zuec etorri zalzaizquidate visitatzera amorez preso eta eri becela Aldareco Sacramentuan nengoenan.

Au iracortzen dezun cristaüa, Jaun Sacramentuta egunoro visitatzeco aleguiña eguizu, albadezu Jauna patente edo aguirian dagoela, edo bestela sagrarioan ichia dagoenean; eta Eleizara ecin baciñaque, eguingo diozu visita cere echetic, edo arquitzen ceran toquitic, Sacramentu guztiz Santua dagoen Eleizara beguira jarriaz.

Oracioa.

Nere Jesucristo Jaun, Jainco viciaren Semea, ona nola natorquizun Virgiña chit santarequin, Aingueru, ceruco Santu eta lurreco justuacquin batean Zu visitatzera eta adoratzer Hosti Sagradu onetan, nun, ceruan becin eguiazqui, almen edo poderez eta gloriáz beteric zaudela men mentetan sinisten dedan; eta zure merecimen-

tuen bitartez irichi uste det belico gloria, jarraitzen badiet cintzo zure dei Jaincozcoai: eta zuc didazun amorio ondogabearen esquer onez amatu nai zaitut nere violtz eta anima, sentidu eta aleguin guzliarequin.

Zure Circuncisioan eta Pasio guztiz santuan ishuri cenduen odol preciotsuagatic escatzen dizut, ó nere animaren Salvatzailea, Salvatzalle-lan au eguin dezazula nerequin, zure Ama chit santaren bitartez emanaz oraciozco eta devociozco doayac iraupenarequin batean, emengo vicitz au aitzen zadanean, guia nazazun ceruan gozatzen dezun belicora. Amen.

Ó Zure pasioaren oroipena Sacramentu miragarri orretan utzi ciñiguzun Jauna; iguzu zure gorputz-odolac bertan adortzeco gracia, eta zure misericordia neurri gabearen señalean eguizu irabaci dezagula Jubileo santu onetaco indulgenci oso osoa, ceñaren bitartez escatzen dizugun osasuna

eta zoriona Erromaco Aita Santuarentzat, gure Obispo jaunarentzat, gure Erregue catolico eta bere Erregue-echetarrentzat eta erreinuco gobernatzalle eta cargudun guztientzat. Baita ere erregutzen dizut, ó nere Jaungoicoa ; purgatorioco anima be-deincatuen betico atsedenagatic ; eta az- quenic iguzula guztioi hure salvacioco bi- detic egundaño alde ez eguiteco gracia, vicitza negargarri onen ondoren, gloriaco doatsueran Zu betiro icusi eta goza zaitza- guquean. Amen.

Aita Beticuari oracioa.

Ó nere Jaun Jaungoicoa ; ceruetan vici- ceran jar-lecu goilitu eta santutic begui- rada bat emanic, icusi ezazu gure Apaiz- aundi eta zure Seme Jesucristoc, bere se- nideen pecatuac eta gure gaiztaqueria ugariac borratuac izateagatic esqueintzen dizun Jauscañi edo Victima guztiz santu ori. Gure senide Jesucristoren odola dea-

darca dagoquizu Hosti sagradu onetatic. Entzun zayozu, Jauna, itzali ezazu zure aserre bidezcoa; beguirada erruqui eta biguñ bat eguiguzu, eta barca zaguzu. Zure icena erri onetan eta zure fededunen artean deitua izandu dan ezquero, etzaiguzu Inzatu graci au, diguzun amorio orregatic beragatic escatzen dizugu, ó nere Jaungoicoa, eta zure erruquimentu aundia gurequico usa ezazu. Ala izan dedilla.

Oracioa.

¡ Oh ceruco Aita Jaincozcoa! fede eta confianzarequin escatzenzatzun guztia ematen dezuna: nere viotzeco amorio eta animaco esperantza guztiarequin escatzen dizut, bada, nic, peccatarien conversioa, justuen iraupena, eta purgatorioco anima bedecatuen alivioa; escatzen dizquitzut guztiontzat zu gueyago amatzeco eta servitzeco bear dituzten graciae, eta bereciro nerezatzat escatzen dizut Jaincozco amorioa, eta

gauza guztietan beli eguin dezadala alic ondoen zure vorondate chit santua.

Graci oec errazago irichi, eta nere utseguile, culpa eta pecatuacgatic satisfacio emateco, esqueintzen dizut Jesucristo zure Semea, lurrera bialdu cenduenean, eta gure Salvatzalletzat eman ciñigunean cenducan caridade neurri gabeco eta beticoarequin batean. Esqueintzen dizut beraren guizatasuna, vicitza, pasio eta eriotza guztiz santuac. Esqueintzen dizquitzut beraren virtute miragarriac, eta gugatic eguin eta sufritu zuen guztia. Esqueintzen dizquitzut beraren lanac, nequeac, oñaceac eta odola. Esqueintzen dizut Mezaren sacrificio santuan esqueñi dan eta esqueñico dan ambat bider. Esqueintzen dizut Comunio sagraduan artu izandu dan eta izango dan, eta Aldareco sacramentu guztiz santuan adoratua izandu dan eta izango dan beste aimbeste bider. Esqueintzen dizut beraren paciencia eta amorioa, sufritzen guizonen

esquergabequeria ; desprecioac, arneguac eta sacrilegioac. Esqueintzen ere dizquitzul Maria Virgiña chit santaren merecimentuac, ceruco Santu eta lurreco justu guztienac. Zure ontasun eta misericordia neurri gabeagatic, eta Jesucristoren, Maria chit santaren eta Santuen merecimentuacgatic uste det, ó nere Aita ona, escatzen dizquitzudan gracia oec, orain emango dizquidatzula, eta guero dembora guztien demboretan vici ceran eta erreinatzen zauden betico gloria. Amen.

Sacramentu guztiz beneragarriari eta Maria chit Santaren viotz sagraduari anima onac bederatzi Coroetaco Aingueruacquin batean eguiten dioten

ADORACIOA.

Aurrera pasa baño len jaquin bear da, ecen bederatzi Aingueru-coroac daudela iru mallatan partituac : lembicicoan daude Serafiñac, Querubiñac eta Tronoac; bigarren goan daude Dominacioac, Virtuteac eta Potestadeac; eta irugarren goan Principaduac, Arcangel edo Goi-Aingueruac eta Aingueruac.

Aurreneco bi mallacoacquin adoratzten dute Jesus bere bost llagatan eta arantzazco coroan; eta irugarrengoacquin escatzen diote Mariari humilltasuna, garbitasuna, eta amorioa era onetan:

Adoratzten det, nere Jesus, Serafiñen coroarequin batean zure escuico escuco llaga, eta escatzen dizut indazula Jaincozco amorioa, amorezco gar vicienacquin amatu zaitzaquedan Serafiñac amatzen zaituzten becela. Amen.

Aita gurea eta Ave Maria.

Adoratzten det, nere Jesus, Querubiñen coroarequin batean zure ezquerreco escuco llaga, eta escatzen dizut indazula jaquiunde, ezagutu eta amatu zaitzaquedan Querubiñac ezagutzen eta amatzen zaituzten becela. Amen.

Aita gurea eta Ave Maria.

Adoratzten det nere Jesus, Tronoen coroarequin batean zure escuico oñeco llaga, eta erregutzen dizut indazula barrenge paque eta sosegua, nere viotza izan dedin

erregue aulqui eguiazco bat Zu, paquezco Erregue ceran ori atsedeteco, Tronoen co-roan atsedeten dezun becela. Amen.

Aita gurea eta Ave Maria.

Adoratzen det, nere Jesus, Dominacioen coroarequin batean zure ezquerreco oñeco llaga, eta escatzen dizut indazula nere griña guztian ventzulu eta mendean iduqui al izaleco gracia, amatu eta servitu zaitzadan Dominacioac amatzen eta servitzen zaituzten becela. Amen.

Aita gurea eta Ave Maria.

Adoratzen det, nere Jesus, Virtuteen coroarequin batean Zure violzeco llaga, eta escatzen dizut indazula bear dedan gracia irmotasun aundiarequin eguiteco virtute guztietaco obrac. Amen.

Aita gurea eta Ave Maria.

Adoratzen det, nere Jesus, Potestadeen coroarequin batean zure arantzazco coroa, eta erregutzen dizut indazula animaren et-sayen contra lazqui pelealzeco bear dedan

al, graci eta indarra, onela irichi dezadan gloriaco coroa. Amen.

Aita gurea eta Ave Maria.

ALDARECO SACRAMENTU GUZTIZ

SANTUARI ESQUEÑIAC.

---

1. Egunoro visitazera etortzeco itza ematen dizut, Jauna, eta Eleizara ecin banetorque, ehetican eguingo dizut visita.

2. Itz ematen dizut, Jauna, urlean bein beintzat etorrico naitzatzula Zu artzera, Eleizac aguinduric daucan becela, eta urte barrumbean al dedan maicena artuco zaitut Sacramentuarquiro, eta erlojuac egunoro jotzen duen ordu bacoitzean eguingo det Comunio espirituala edo gogozcoa.

3. ¡Ay Jauna! Sacramentu orretan ematen didazu zure viotza, zure gorputza zure odola, zure anima, zure Jaincotasuna eta dezun guztia; eta ordañez, nere viotza

escatzen didazu. ¡Ay nere Jesus! men menetan diotsut:

Nere gorputz ta anima,
Viotza oecquin,
Ara, Jauna, or dituzu
Naicen guziarequin.
Zurea naiz, Nere Arguia,
Esqueñi nintzatzun,
Aguindú nai guztia,
Eguin dizadazun.

ALDARECO SACRAMENTU GUZTIZ

SANTUAREN BERSOAC,

Sacris solemnibus doñuan cantatzecoac.

¡O arrigarria
Icusten dedana!
Da zoragarria
Sinisten dedana;
Ecer ez batean
Aundiena dana
Dago mundu zabalean.

Anima nerea,
Considera ezazu,

Cristau chit maitea,
Arren, pensa ezazu,
Ta zure buruan
Beti iduqui ezazu
Dagoena onela munduan.

Gauza chit chiquian
Danic aundiena,
Hostia batean
Gauzaric onena,
Onela arquitzen da
Eguin cinduena,
Iñor guichi oroitzen da.

O cer pensatzen det
Nic egun guztian,
Cér nic eguiten det
Egun ta arratsian?
Ez det nic pensatzen
Mirari ain aundian,
Ala ez det adoratzén.

Jaun pare gabea,
Adoratzén zaitut,
Jaun guztiz maitea,
Nic amatzen zaitut;
Bada aldarean
Or icusten zaitut
Modo guztiz humillean.

Aundia izan ta ere
Guztien gañean,
Ezdezu batere
Ezagun hostian ;
Zu or sinisturic
Modu ain humillian,
Gaude guztiz arrituric.

Baña Jesus ona,
Itz eguin bear dizut
Izanic guizona,
Au galdetzen dizut,
Cer gusto cenduen
Aditu nai dizut,
Orrela guelditzeco emen.

Ay cristau maitea,
Esaten didazu,
Naiz zure Jabea ;
Bada adizazu,
Amorez dintzala,
Arren sinistzazu
Jarri nagoen bezala.

Nere atseguñac
Dira personacquin,
Nere aleguñac
Egotea beracquin ;
Ala nai izan nuen

Milagro aundiacquin
Guelditu zuequin emen.

Amorio onezaz
Nor da acordatzen?
Mundu ero orrezaz
Cerate zoratzen;
A esquer gabeac,
Nola da au pasatzen?
Esquer gaizto emalleac.

Gabaz ta egunez
Ni beti elizan,
Zuec casoric ez
Baicican guichitan;
A cristau zoroac,
Nai dezute izan
Orren esquer gaiztocoac?

Munduco aundiac
Ondo lagunduac,
Ta nizaz guztiac
Zaudete aztuac;
A viotz gogorrac,
A engañatuac,
Zaudete nerelzat gorrac.

Lagun onarequin
Egon nai dezute,
Baña guichirequin

Logratzen dezute ;
Ona emen nago,
Ni nai banazute,
Ni becin onic ez dago.

Emendic aurrera
Maizago joango naiz,
Jauna, zure echera ;
Orchen egongo naiz,
Zu acompanyatzen,
Ta gozatuco naiz,
Aleguiña zu alabatzen.

Ecin dedanean
Zugana allegatu,
Ceren nere echean
Bear dedan gueratu,
Andic eguingo det,
Zu or adonatu,
Zugan maiz pensatuco det.

Oraindic gueyago
Anima garbia,
Orrecquin ez dago
Eguiña guztia ;
Ni emen naucazu
Zure janaria ;
Ala maiz artu bear nazu.
Ya nere goserie

Ez dago zuetan,
Ni maiz artzalleric
Guichi guztietan,
¿Cér arrazoirequin
Vici ceruetan,
Uste dezute nerequin ?

Zuen amorioz
Emen zoraturic,
Zuen suspirioz
Emen humillduric ;
Baña naucazute
Despreciaturic,
Arren artu nazazute.

Zuen premiari
Ez det nic izpiric,
Zuen onagatic
Onela jarriric ;
Arquitzen naiz emen
Janari eguiñic,
Jartzeco zuen barrenen.

Ondo daquizute
Dala au eguia,
Baña daucazute
Violza naguia,
Beti paraturic
Mundura beguia,

Zuen animac galduric.

Indar guichirequin

Anima da arquitzen,

Ez banau berequin

Maiz errecibitzen ;

Etsayac argatic

Asco du eguiten,

Zuec ni ez artzeagalic.

Argui zaitezte bein

Au ezagutzeco,

Atozte lembaitlen

Ni errecibitzeco,

Jarriric gracion,

Ala mantentzeco,

Mayaric dan onenian.

Arrazoya dezu

Jaun maitagarria

Ondo esan dezu

Jaun zoragarria ;

Zuc beti daucazu

Gure egarria,

Ta zuzaz guera gu aztu.

Nic ezagutzen det

Nere esquer gaiztoa,

Bertatic artzen det

Zuganaco asmua ;

Oraindaño egon naiz
Zuzaz chit aztua,
Baña ya egongo ez naiz.

Aldan ondoena
Zugan viurturic,
Al dedan maicena
Ondo prestaturic,
Or izango nazu,
Culpa claraturic,
Zure gracia indazu.

Zu artuarequin
Maiz modu onetan,
Izatea zurequin
Ceru altuetan,
Esperatuco det
Nere egunetan,
Baita ere logratuco det. Amen.

ESTRIBILLOA,

edo cant-astea.

Muguitu gailecen
Jauna adoratzera,
Anima gailecen
Maiz visitatzera,

Bai Sacramentuan,
Eta artutzerá
Anima ondo garbituan.

**Artutaco mesede guztien, ala ceruco nola
Iurrecoen**

ESQUER EMATEAC.

I. Eman al esquer guztiaç nere viotz eta anima guztiarequin ematen dizquitzut, nere Jauna, ez izanetic orain daucadan zure antz-irudi onetara atereaz, criatu ninduzulaco, utziaz beren ecerecean beste ecin conta al anima, nereá becela criatu izan baciñitzaquean ere, inoiz criatu etziñituenac.

Milla esquer ematen dizquitzut mesede onegatic, eta ni criatzean ciñidan amorioagatic.

II. Ematen dizquitzut al ditudan esquer guztiaç cristau eguin ninduzulaco. Nere anima criatu cenduen egunean, beste asco criatu ciñituen, batzuec fede-gaboen artean, besteac heregeen artean; nereá

crislauen artean, eguiñaz ni ere oetatic bat. ¿Norc, Jauna nigatic erregutu cizun, besteacgatic baño gueyago? ¿Edo noiz merecitu nuen nic besteac baño gueyago? Esquerrac ematen dizquitzut mesede onegatic, eta eguitean ciñidan amorioagatic.

III. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jaungoicoa, eta bear becelacoac ematen lagundu daquidala erregutzen diot ceru guztiari, zure Seme guztiz santua eman ciñigulaco diguzun amorio aundiaren seña-lean, bada ona cera, eta neurri gabea da zure misericordia. Eta gañera eman diguzu, izan ere dedin gure ispillu, gure maisu, gure Erredimitzalle eta gure Salvatzalle.

IV. Eta Zuri, nere Jesus, esquer berperac ematen dizquitzut, gu guztiocgatic eguin eta sufritu dezun orrembestegatic.

V. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, didazun amorez guizon eguin, Maria Virgiñagandic jayo, abere-ascan paratua, circuncidatua eta Egiptora deserritua izan ciñalaco.

VI. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, nere amorez batayoa artu, tentatua

izan, Evangelioa predicator, eriac sendatu, eta illac ere pistu ciñituelaco.

VII. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, ogueita amairu urtean, lanac, nequeac, desprecioac, persecucioac, bidegabehueriac eta injuriac nere amorez sufritu ciñituelaco.

VIII. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, zure icasleacquin Pazcoa, nere amorez celebratu nai izan cenduelaco, berai oñac garbitu, eta humilltasuna eracutsi ciñielaco; Aldareco Sacramentu guztiz benegarria ipiñi, eta bertan munduaren acabaeraraño gurequin egongo ciñala aguindu ciñielaco.

IX. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, nere amorez Jese manico baratzen odola eta ura icerditzeraño agoñian egon ciñalaco, eta ill nai ezean ceundela Aingueruac alaitu cinducelaco, eta Aita Beticoaren vorondatearequin bat-eratu ciñanean Judasec saldua, gañeraco apostoloac utzia, Juduac lotuta preso Jerusalemgo carricaelatic eramana izatea sufritu cenduelaco.

X. Esquerrac ematen dizquitzut, nere

Jesus nere amorez lembici Anasen aurre-
ra masallecoa artzeco, eta guero Caifasen
echera desprecioz eta chiztuz betea izateco
eramana izatea nai izan cenduelaco, bada
Apaiz nagusiak aitortu zuen illbearra ciñala,
gendea galdu elzedin.

XI. Esquerrac ematen dizquitzut, nere
Jesus, nere amorez guezurrezco testiguac
salatua, eta desprecioz, burlaz eta chistuz
bete cinduzten Jerusalengo aundizqui aen
guztien batzarre aundientsuac erioizara
condenatua izatea sufritu izan cenduelaco;
gañera sufritu ere cenduen gau artan ar-
peguia estalita, masallecoac eman eta pro-
feta guezurtitzat tratatzen cinduzten guizon
billauen mendean egotea; eta zure penen
pena gueyagoraco izan zan Pedro aposto-
loac eguin cizun ucoa.

XII. Esquerrac ematen dizquitzut, ne-
re Jesus, nere amorez preso artu eta Jeru-
salengo carricac barrena gendearen uju eta
iscambilla tar-tean Pilatoren echera: andic
Herodesengana, eta onec ero bat haciña
becela zuriz jantzierazoric, berriz Pilato-
gana bialduerazotzea sufritu cenduelaco;
eta onec, culpagabea ciñala aitortu arren,

azolaerazolzea, aranzaz coraalzea, zu utzita Barrabas auquecalzea, eta azquenic eriotzara condenatua izatea nai izan cenduelaco.

XIII. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, nere amorez gurulzea sorbaldan artuta Calvarioraño eramán cenduelaco, bidean zure Ama chit santarequin topo eguñic, eriotzara lagundu cizulaco, gurulzearen pisutzarrac oso aulduric, ascotan erori ciñalaco urratuaz arpeguia, escuac eta belaunac, eta gueratuaz ichusitua eta ichuragabetua gorputzean eta soñecoan cenducan odolari itsasten citzayon autsarequin.

XIV. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, Calvariora iristean nere amorez larru gorritua, gurutzean josia, eta alchatua izatea nai izan cenduelaco, bertan esan ciñituen zazpi itzetatic batean zure Ama gure Amalzat emanic, eguin ciñizagunquean graciatic aundienelaco bat eguin ciñiguzulaco; eta gañera ospiña eta beazuna edan ciñituelaco, eta Profetac Zuzaz esana ceucaten guztia eguin eta sufritu cenduenean, nigatic ill nai izan ciñalaco.

XV. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, nere amorez gurutzean lapur birren erdian illa ceundela, soldadu bati zure sayetsa lantzarequin idiquitzen utzi ciñiolaco, andie irten ciran ur-odolacquin Eva berria dan zure Esposa Eleizaren zazpi Sacramentuac ipintzeco: gurutzelic erachi ta Daria zure Amaren besoetan jarria, eta guero odi edo sepulcro batean paratua izatea nai izan cenduelaco.

XVI. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, irugarren egunean nere amorez piztu ciñalaco, zure ama chit santari, beste Mariai eta icasleai ascotan aguertu ciñitzayelaco, eta oei mundu guztian predicatu eta eracutsi bear zutena, eracutsi nai izan ciñielaco.

XVII. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, nere amorez, piztu ciñanetic berroqueigarren egunean, icasle guztia beguira cegozquitzula cerura ciñalaco, nun zauden eserita Aita Jaincoaren alde escuetic, arequin gure alde bitarteco eguiten.

XVIII. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, cerura igo ciñanetic amargarren egunean, nere amorez Maria chit san-

taren, Apostoloen eta icasleen gañera Espiritu Santua bialdu cenduelaco, eta guztiac aren doai eta graciaz beteac gueldituric, Jaincoaren gauza miragarriac adierazten asi ciralaco.

XIX. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, nere amorez zure Aitac Zu bialdu cinduen becela, zuc ere Apostoloac munduz mundu bialdu ciñituelaco; baita ere ematen dizquitzut, Pedroren gañean zure Eleiza fundatu; eta infarnuco ateac beraren contra egundaño garaituco elzutela promestu cenduelaco.

XX. Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jesus, nere amorez zure Eleiza San Pedroren ondorengoia dan Aita Santuz, Obispoz, Apaicez eta Eleiz guizonez beti ornitu izan dezulaco, cintzo eta zure icenean gobernatu ditzuten zure odol preciotsuarequin erredimitu dituzun anima guztiac.

XXI. Al ditudan esquerrac ematen dizquitzut nere pecatnac barcatu dizquidatzun aldi guztiacgatic, oelatic eta oen bideetatic gorde nazunacgatic, Aldareco Sacramentu guztiz santua eta beste gañeracoac artu ditudanacgatic, eman dizqui-

datzun graci eta doai guz iacgatic, zure la-
guntzarequin ala barrendic nola campotic
eguin ditudan obra on guztiacgatic, eman
didazun nere Aingueru goardacoagatic, eta
mesede oec guztiac eguitean aguertu dida-
zun amorioagatic.

XXII. Ematen ere dizquitzut al ditu-
dan esquerrac, vicitz an igarotzeco, eta Zu
servitu al izateco eman dizquidatzun osa-
sun, mantenu eta munduco ondasunaega-
tic, arquituric beste asco ni baño obeac,
nic becelaco osasunic eta mantenuric ez du-
tenac. Damu det au guztia zure servitzu
santuan obeto empleatu ez izana, eta ema-
ten dizquitzut esquerran on eguin oec guz-
tiacgatic, eta mesede oec eguitean aguertu
didazun amorioagatic.

XXIII. Azquenic, esquer guztiac ba-
tean ematen dizquitzut, eguin dizquidatzun
mesede, ala ceruco nola lurreco, gorpu-
lzeco eta animaco, daquizquidan aguirico
eta ez daquizquidan ezcutuco guztiacgatic;
al ditudan esquer guztiac ematen dizqui-
tzut zor zaitudan guzti guztiagatic, eta me-
sede oec eguitean aguertu didazun amo-
rioagatic.

JAUNGOICOARI ESCATU BEAR DIOGUNA.

I. Jauna , ni doacabe baño Zu erru-
quitsuagoa , eta ni artzeco baño Zu ema-
teco zaletuagoa zauden aiñ liberal eta on-
guillea ceran ezquero , humillqui escatzen
dizut barca zaizquidatzula nere pecatu guz-
tiac, bada damu det nic Zu ofenditu izana,
cerana izanagatic, ontasun ondogabea ce-
rataco, eta escatzen dizut indazula eriotzco
pecatuan egundaño ez erortzeco, eta peca-
tu venialetatic gordetzeco gracia, Jesucristo
zure Semeagatic.

II. Erregutzen dizut , nere Jauna eta
Aita , salva nazazula, eta ez condenatu,
ezpada eraman nazazula cerura Santuac-
quin eta Aingueruacquin batean azquen
gabeco vicitzan Zu bedeincatzera , amatu
eta gloriaztutzera , Jesucristo zure Semea-
gatic.

III. Erregutzen dizut , nere Jauna eta
Aita , indaizquidatzula Zu obeto amatzeco,
servitu . eta on-iristeco nere animac bear
dituen graci , doai eta laguntza guztiac,
batez ere azqueneco asnasea emango dedan

arterañooco iraupena ; escatzen dizut inda-
zula nere lagun-urco guztiaquico paquea
eta amorioa ; eta guero eta zure gogo gue-
yagocoa izan nadin , escatzen dizquitut
humilltasuna, garbitasuna eta osterontzeco
virtuteac, Jesucristo zure Semeagatic.

IV. Erregutzen dizut , nere Jauna eta
Aita, conveni bazaizquit, indaizquidatzula
munduco ondasunac, vicia, osasuna, man-
tenua, onra, poz contentua, eta gauz oec
guztietatic escatzen dizut bacar bacarric
zure gloria gueyagoraco eta nere animaren
oneraco izango dana , Jesucristo zure Se-
meagatic.

V. Erregutzen dizut , nere Jauna eta
Aita, aldedan guztia, pecatu mortalean
daudenacgatic, egoera ain errucarritic ir-
ten ditecen ; iltzer edo agonian daudenac-
gatic, beren pecatu guztien onezco damu
aundi bat iduqui dezaten, iñor ere ez de-
dilla joan beste mundura Sacramentu san-
tuac artu gabe, ezpada guztiaac ill ditecela
paquezco laztanean ; escatzen dizut purga-
toriooco anima bedeincatuacgatic, irten di-
tecen bereala neque-penazco toqui artatic :
baita ere escatzen dizut, ene Aita, lagun

urcoen premia guzlienquico eta bacoitzarenquicoacgatic; eta bereciro nere aide, onguille, adisquide eta etsayacgatic, nere oracio argaletara gomendatu diran guztiacgatic, eta azquenic, erregutzeco itza eman dietedan aec guztiacgatic, Jesucristo zure Semearen icenean.

VI. Al dedan guztia erregutzen dizut, nere Jauna eta Aita, fedegabeen eta peccarien conversioagatic, heregeac bide onera eracartzeagatic, fede eguiazcoaren alchae-ragatic, Aita Santuagatic, Cardenal, arzobispo, obispo, anima-zai, eta beste apaiz eta Eleiz servitzariacgatic, persona erligioso eta beren buruzayacgatic, emperadore, erregue eta beste gañeraco aguintariacgatic: guztiocgatic escatzen dizut, nere Jauna eta Aita, eta nai det guztioc menmenetan Zu amatu eta servitu zaitzagula, Jesucristo zure Semeagatic.

VII. Erregutzen dizut, nere Jauna eta Aita, ugaritu ditzatzula zure Eleizan apaiz on eta celotsuac, aleguiñean landu dezaten zure maistia; eman zayezula gende guztiai Jaincoaren itza aditzeco gogoa, aditu eta berazaz provechatu ditecela, zureleguesan-

tuaren aguinteac eta Evangeliocono conse-
lluac gordeditzetela, confesioco eta comu-
nioco Sacramentu santuac ondo eta maiz
ar ditzatela : gogozco eta aozco oraciara
zaleluac eta emanac izan ditecela ; Maria
chit santari devocio aundia izan dezayote-
la , gorputzeco eta animaco obra miseri-
cordiazco guztietan saya ditecela ; guztiac
vici ditecela ondo ezagaturic zure bildur
eta amorio santuaren balioa , Jesucristo
zure Semeagatic.

VIII. Azquenic, nere Jauna eta Aita,
escatzen dizut oraingo guiz-aldia viotzeraño
quiratstua eta cutsatua daucan min-vicia-
ren erremedioa, eta nai nuque des aguertu
dedilla gure artetic orgullqueria eta en-
vidiazco deabru-espíritu ori, iñoren men-
dean eta obediencian bera egon gabe, guz-
tiai aguindu eta mendean iduqui-nayeco
deseo eragabe ori ; orrezaz gañera , edo-
cein eratan eta beti gozatu naya, ecer ere
eta iñoiz ere sufritu nai ez izatea , nondic
datorren ez beguiratzea norc bere ondo-
izateari baicic , guticia , bidegabequeriac
eta gailz guztiac, des-aguertuerazoaz pa-
quea, leyalasuna, caridadea eta elcarta-

suna : eguizu, Jauna piztu ditecela guizonen artean Jesucristo zure Semeac eraculsi cizquigun jarraicai edo ejemplo, icasbide eta virtuteac, bada Bera ere vici da eta erreinatzen du Zurequin eta Espiritu Santuarequin dembora guztien demboretan. Amen.

JAINCOZCO AMORIOAREN JARDUERA edo ejercicioa.

Amatzea, ongui nai izatea becela da, dio Santu Tomasec; eta nola ecin opa ditzazquiozcaguquean Jaungoicoari, dauzcatzian ondasunac baño aundiagoac, oec nai izan dezayozcaguque Jaungoicoari, izan ditzala atseguñ artuaz, ceña dan bera ematzeco modu chit egoqui bat, eta eguingo da onela :

I. Nere Jaungoicoa, izan zaitez Jainco, ceran becela, orain eta beti belico; bada Zu ala izateaz, ni violetez poztutzen naiz. Zuc daucazu escual cabu gabea; izan zaite Jainco guztiz altsu, ceran becela. Zuc dezu jaquiunde neurri gabea; izan bedi chit ordu onean, izan ezazu jaquiunde neurri gabea, dezun becela. Zuc dezu ontasun neurri gabea, caridade neurri gabea, erruquimentu neurri gabea; izan itzatzu, Jauna, ontasun caridade eta erruquimentu

neurri gabeac, dituzun becela. Zuc, Jauna, dezu misericordia, providencia eta liberaltasuna; izan itzatzu, Jauna misericordia, providencia eta liberaltasuna, dituzun becela. Zu, Jauna, cera azquen gabe gloriatsua eta doatsua; izan zaitez muga gabe gloriatsua eta doatsua, ceran becela.

II. Zu, Jauna, cera Irucoi eta Bat, Aita, Semea eta Espiritu Santua, iru persona bereci eta eguiazco Jainco bacar bat, izan zaitez Irucoi eta Bat, ceran becela, Cera gauza guztien Eguille eta Gordetzalle, cera Aingueruen eta gure Salvatzalle eta Glori-emalle; izan zaitez ordu onean, ceran becela, bada orrezaz nic chit atseguin artzen det.

III. Zu, Jauna, ezagutzen cera cerori neurri gabeco ezagüerarequin; ezagutu zaitez Cerori ezagüera neurrigabearequin, ezagutzen ceran becela, bada ezagüera neurri gabea chit dagoca neurri gabeco izateari. Zu, Jauna, amatzen cera neurri gabeco amorioarequin; amatu zaitez, Jauna, amorio neurri gabearequin, amatzen ceran becela, bada amorio neurrigabea ondo dator neurri gabeco ontasunarequin.

Zu, Jauna, gozalten cera azquen gabeco atseguinarenquin; goza zaitez, Jauna atseguin azquen gabearenquin, bada atseguin azquen gabea ongui dago azquen gabeco gloriarenquin. Ezagutu zaitez, nere Jaungoicoa, ezagutzen ceran becela, amatu zaitez amatzen ceran becela, goza zaitez gozalten ceran becela orain eta beti belico, eta izan zaitez Jainco, ceran becela.

IV. Zu, Jauna, cera guztien Jabe baccar, Aingueruac eta doatsuac ceruan, eta guizonac lurrean amatzen, alabatzen eta servitzen zaituztena; izan zaitez guztien Jaun eta Jabe, eta guztioac amatu, alabatu eta servitu zaitzagula ceruan eta lurrean inoiz ulzi gabe.

V. ¡Oh Jauna! nore convertitu al litzaquean arkitzen diran fede gabeco eta peccatari guztia, eguinaz etzaitzala inore ofenditu, eta guztia, gugatic nai dezun ambat, amatu, alabatu, bedeincatu eta servitu zaitzatela! Onetaraco nere odola eta milla bider vicia nic emango det, nerez ecer ecin badezaquet ere. Cerorrec eguizu, Jauna, bada nic deseaten det, guztia ari ditecela zure servitzu santuan orain bet

belico: nai eta deseo del Jauna, criatura guztiac, ala icusten diranac nola ez diranac, eta criatuac eta oraindic criatu gabeac egunoro eta uneoro ambat bider amatu, alabatu eta bedeincatu zaitzatela cembat bateco atera ditezquean orretaraco jarriac dauden amar lumero jaquiñacquin; Jauna, eguizu zuc, bada nic ecin dezaquet.

¡Oh Jesusen viotza, ama ezazu Jaungoicoa nere ordezt!

¡Oh Mariaren viotza, ama ezazu Jaungoicoa nere ordezt!

¡Oh Santu guztien viotzac, ama ezazute Jaungoicoa nere ordezt!

¡Oh Aingueru coro guztiac, ama ezazute Jaungoicoa nere ordezt!

¡Oh criatura guztiac, ama ezazute Jaungoicoa nere ordezt!

¡Oh Jaincozco su, beti garretan zauden eta iñoiz itzaltzen etzerana! ¡Oh Jesusen viotz, beti iraquithen zauden eta iñoiz oztutzen etzerana! eguizu, nere viotza egon dedilla beti iraquithen eta gar eguiten Jaincoaren amorezco sulan.

¡Oh nere Jaungoicoa! urtu nai nuque zure amorioan, des-eguindu nai nuque

zure amorioan icatz gorituen gafiara bo-
tatzen dan incensua quetan des-eguiten
dan becela. ¡Oh nere amorioa! ¡oh amorio
nerea!

MARIA CHIT SANTARI VISITA.

¡Agur Maria, Virgiña eta Jaungoicoaren Ama! pecatari errucarri bat banaiz ere, confianza aundienarequin auspestzen naiz zure oñetan, sinismen osoan egonic, Zu cerala guizonai Jaunaren gracia guztia cere valimentu indartsuarequin iristen dieztezuna. Zu cera chit aberatsa, eta ni beartsu bat; Zu cera Ama, eta ni gaiztoa bederic, naiz zure humea; *ezagüerazo zadazu, nere Ama cerala.* ¡Cein amac izango luque viotzic utzitzeco bere humeari sufritzen, socorritu al balezaque! Eta Zuc, ain escualdi aundia izanic, ¿ez nazu socorritzen? Oroitu zaitetz, ¡oh Maria Virgiña chit beraá! laguntza esque eta amparu billa Zugana joan diranelatic iñor Zuc utzia izandu danic, egundaño aditu izandu ez

dala : ¿ eta nic izan bear det , guztientzat beti idiqui zan ate au ichia arquiteu bear dedan aurrenecoa eta bacarra? baña , ala balitz ere , ez det etsico , contrara uju aundiagoa eguingo det , eta ez naiz ishilloduco , alic eta escatzen dizudana ematen didazun arteraño . Bai , nere Ama eta Señora , adiezazu nere erregua , irichi zadazu zure servitzu santuan irautecò gracia , eta Jaincoari nai ez daquiola , baña guertatuco balitzaket pecatuan erortzea , eguizu ez dezadala arquiteu descansuric , alic eta confesio on bat eguin , eta nere pecatuaren barcacioa irichi dezadan arteraño .

Escatzen ere dizut justuen iraupena eta pecatarien conversioa . ¿ Cér nai dezu eguittea nic oecgatic ? gogo onez prestatzen naitzatzu oen conversioraco al ditzaquedan bide guztizaz valiatzera . Orobat escatzen dizut purgatorioco anima bedeincatuacgatic , nere guraso , aide , adisquide , onguille , eta nere oracioetara gomendatu diran

guztiacgatic ; Aita Santuagatic eta gure Obispo Jaunagatic ; Cardenal , Arzobispo , Obispo , anima-zai eta beste gañeraco apai-zacgatic ; guizon eta emacume erligiosoacgatic , berac santu batzuec izan , eta ala gañeraco guztiac santutu ditzaten ; era be-rean escatzen dizut zure laguntza , fede santu catolicoa gueyago eta gueyago zabalzeagatic , heregien , cisma eta vicioen des-eguimentuacgatic ; Erregueagatic , eta erreinuco , provincietaco , uri eta errietaco gobernari eta cargadunacgatic , iduqui dezaten Salomonen prudencia , jaquiunde eta aciertu guztia , hura becela sayatu , eta irichi ditzaten erreinuraco ondasunac , pa-quea eta zoriontasuna ; eta , azquenic , erre-gutzen dizut nere lagun urco guztiacgatic , batez ere eriacgatic ; ichian eta des-erri-tuac daudenacgatic , eta leorrean eta urean bide eguiten dutenacgatic , eman zayezte-zun guztiai bear dituzten graciac .

Zure violza are gueyago cucurtu deza-

dan graci oec guztia escatzen dizquitut
Trinidad guztiz Santuari beti izan diozun
amorioagatic. Aldareco Sacramentu guztiz
adoragarriarenganaco zure amoriagatic,
San Joaquin eta Santa Ana zure gurasoai,
San José zure senarrari, San Juan apos-
toloari, San Ildefonso, Santo Domingo, San
Buenaventura, San Bernardo, San Ignacio
eta San Ligorio zure devoto bicañenai izan
ciñien eta diezun amorioagatic; eta oec
guztiac asco ez baldin badira, ipintzen di-
tut bitartecolzat bederatzi coro Aingueruac,
Patriarcac eta Profetae, Apostoloac eta
Evangelariac, martiriac, obispoac eta con-
fessoreac, Virgiñac eta alargunac, ceruco
Santu Santac eta lurreco justu guztia. Bai
Virgiña chit Santa eta Jaincoaren Semea-
ren Ama, ain valimentu indartsuarequin
ecin utzico nazu nere erreguac aditu eta es-
calzen dizudana irichi gabe. Amen, Jesus.

Trinidad guztiz doatsuri iru *Aita gurea*, *Ave
Maria* eta *Gloria*, Maria chit Santari eman ciozcan
gracien esquer onean.

Bedeincatua izan bedi, Maria,
Zure garditasun ori,
Bada Jainco bera da gozaten
Beguiria edertasun orri.
Zuri, ceruco Princes aundia,
Gaurtic esqueintzen nago ni
Anima, vicitza eta viotza,
Ez ulzi, arren, zure hume oni.

Verso oecgatic emanac daude 39600 eguneco indulgenciac, eta Ave Maria chit garbia esanda irabazten dira 2580 egunecoac, eta beste aimbeste: Pecatu gabe sortua erantzutean.

MARIAREN VIOTZ SAGRADUARI

ADORACIOA.

Adoratzen det ;oh Virgiña eta Jaungoicoaren Ama! Principaduen coroarequin batean zure Viotz sagradua, eta escatzen dizut irichi zadazula zure Seme Jesusengandic viotz manso eta humillecoa beti izateco gracia. Amen.

Aita gurea eta Ave Maria.

Adoratzen det ¡oh Virgiña eta Jaungoicoaren Ama! Goi-angueruen coroarequin batean zure Viotz sagradua, eta erregutzen dizut irichi zadazula zure Seme Jesusengandic nere gorputzeco, animaco eta viotzeco garbitasuna. Amen.

Aita gurea eta Ave Maria.

Adoratzen det ¡oh Virgiña eta Jaungoicoaren Ama! Aingueruen coroarequin batean zure Viotz sagradua, eta erregutzen dizut irichi zadazula zure Seme Jesusengandic nere lagun urcoacquin caridadea, celoa eta gañeraco obra misericordiazcoac, eguiten jaquiteco, eta eguin al izateco gracia. Amen.

Aita gurea eta Ave Maria.

BESTE ORACIOA BAT MARIA CHIT SANTARI.

Oroitu zaitez, ó Maria Virgiña chit be-
raá, laguntza esque eta socorru billa Zuga-
gana joan diranetatic inñor Zuc utzia izandu

lanic, egundaño etzala aditu izandu. Con-
fianza onequin alaituric Zuganatzen naiz ni
ere, ó Virgiñen Ama Virgiña, eta nere
pecatuen pishupean lantuac emanaz, ven-
turatzen naiz jartzzen zure begui benera-
garrien aurrean. ¡Oh Jaungoicoaren Ama!
ez itzatzu, arren, despreciatu nere erre-
guac, ezpada viotz onez aditu eta ar itza-
tzu. Ala izan dedilla.

Aita Santu Pio IX garrenac eman cituen 300 egu-
neco indulgenciac, oracio au devocioz errezatzen
dan aldi bacoitzagatic; eta egunoro errezatzen baldin
bada, irabazten da illean indulgencia oso bat, con-
fesatu eta comulgaturic visitatzen bada Eleiza bat,
errezatuaz bertan Aita Santuaren intencioraco.

Maria chit Santari agurrac eta Esqueñiac.

1. Chit ondo daquit, Virgiña guztiz
santa, gauza bearra dedala zure devoto
eguiazcoa izateco pecatu-mota guztietatic
alde-eguitea, zure virtuteac jarraitzea, Sa-
cramentu Santuac maiz artzea, gogoco di-
tuzun obsequioen batzuec zuri esqueintzea,
eta errezoac eta zure servitzuco gañeraco

gauzac ondo, gozoro eta aspertu gabe eguita; onetan guztian arico naiz, bada, zure laguntzarequin, Zuri, nere Ama, atseguin emateagatic.

2. Orduoro errezatuco det Ave Maria bat. Egunoro Errosarioaren parte bat. Asteoroco larumbatetan barautuco naiz, edo cerbaitetan mortificatuco det nere gorputza. Illaren lembicico igandeetan artuco ditut Sacramentu Santuac, eta errezatuco det Errosario osoa.

3. Zure amorez eta zure honran sayatuco naiz, dezaquedaneraño, misericordiazco amalau obretan.

MARIAREN GORTEA.

**Mariaren Gortea icendatzen dan Billadan
sartuac daudenac
Virgiña chit Santari eguiten diozcaten
visitetan esan ditzatequen**

ORACIOAC.

Gurutze Santuaren señaleagatic, etc.

ŷ. Nere Jaungoicoa, zure laguntza indazu.

℞. Jauna, bereala socorri nazazu.

ŷ. Gloria Aita Beticoari.

℞. Gloria Seme Soberanoari.

ŷ. Eta dembora guztietan,

℞. Gloria Espiritu Santuari. Amen.

ORACIOA.

Ceru-lurretaco Erreguiña Soberana,
Jainco guizon eguiñaren Ama eguiarcoa,

eta guizon guztien Ama erruquitsua, nere icenean eta zuri Gortea eguiteco billada piadosoan sartuac dauden guztienean natorquizu nere visita au esqueintzera, violz violtez erregutuaz, beguirada viguñ eta erruquisu bat gu guztioi eguin dizaguzula. Irichi zaguzu, Señora, zure Seme onagandic gure pecatu guztien barcacioa, Zuri atseguñ eguiñic mundu onetan anima garbi eta amorio biguñarequin, irichi dezagun Zu icusi eta zurequin gozatzea ceruan. Ala uste degu, ó Ama ona, confianza osoa jarritic zure amorio biguñ eta amparu indartuan, eta dembora guztien demboretan Aitarequin eta Espiritu Santuarequin vici dan eta erreinatzen duen zure Seme eta gure Jaun Jesusen merecimentu cabu ga-beetan. Amen.

AGURRAC.

1.na Ó Maria, Aita Jaincoaren Alaba maitea; Maria, Seme Jaincoaren Ama vir-

giña; Maria, Espiritu Santu Jaincoaren
Esposa garbia: zure Sortze mancha ga-
bearen bitartez erregutu ezazu zure Gor-
teco billada onetan sartuac dauden guz-
tiacgatic, bada aen icenean eta nerean
agur eguiten dizut, esanaz Aingueruare-
quin:

Ave Maria, etc.

ŷ. Santa, Santa, Santa cera Maria,
infarnuaren, doctriña gaiztoen eta peca-
tuaren garailea, zure gloriáz beteac daude
ceru-lurrac.

ŷ. Gloria Aita Jaincoaren Alaba maite
Mariari; gloria Seme Jaincoaren Ama vir-
giña Mariari; gloria Espiritu Santu Jain-
coaren Esposa garbi Mariari.

2.na Ó Maria, gure bitarteco ernai eta
Ama biguña, zure amatasun Jaincozco eta
virgiñtasun chit garbiaren bitartez erregu-
tu ezazu billada onetaco guztiacgatic, bada

oen icenean eta nerean agur eguiten dizut, osanaz Aingueruarequin :

Ave Maria, etc.

Ÿ. Santa, Santa, Santa cera Maria, Jainco eguiazcoaren Ama eguiazcoa, zure gloriáz beteac daude ceru-lurrac.

Ÿ. Gloria Aita Jaincoaren Alaba maite Mariari; gloria Seme Jaincoaren Ama virgiña Mariari; gloria Espiritu Santu Jaincoaren Esposa garbi Mariari.

3.na Ó Maria, naigabetuen consolatzallea, eta zure Eleicetan eta Aldareetan zu visitatuaz atseguñ ematen dizuten guztien amparatzalle maitea; zure eriotza doatsua-
ren eta gorputz eta animan Ceruratze gloriatsuaren bitartez erregutu ezazu billada onetaco guztiacgatic, bada oen icenean eta nerean agur eguiten dizut, esanaz Aingueruarequin :

Ave Maria, etc.

ŷ. Santa, Santa, Santa cera Maria,
illcor errucarien gorde lecuca; zure glo-
riaz beteac daude ceru-lurrac.

Ŕ. Gloria Aita Jaincoaren Alaba maite
Mariari, gloria Seme Jaincoaren Ama vir-
giña Mariari; gloria Espiritu Santu Jain-
coaren Esposa garbi Mariari.

ORACIOA.

¡Oh Jaincoaren Semearen Ama chit gar-
bi, ceruco Erreguiña, eta guizonen vicitza
eta esperanza gozoa! Aditu zayozu, arren,
Señora, lagundu eta salvatu gaitzatzula,
billada onetaco guztien icenean humillqui
erregutzen dagoquizun oni. Zure escuetan
dago nor nai salvatu, dio San Buenaven-
turac. ¡Oh deitzen zaituztenen osasuna,
esango dizut Santu berarequin: *O salus te
invocantium!* Salva gaitzatzu, Señora, sal-
va gaitzatzu.

Emen Virgiña chit santa gueyago guga-

nontz limurtzeço , eta gure alde jarriera-
zotzeco , esango dira beraren *Letaniac eta*
Salvea.

Ondorean aldan devocio iracequienarequin eta
confianza osoarequin escatuco zayo Ama ain biguñ
eta erruquitzu oni, itzuli dizagula egunoro eguiten
diozcagun visitaetatic bat , berac ere gu visitatuaz
guere eriotzaco orduan , mundu onetatic besteraco
gure pausoa izan dezagun ariña eta ona Jaunaren
beguietan. Onetaraco esango da ondorengo

ORACIOA.

Ó Maria Virgiña chit gozoa, zure Seme
Jaun Jaungoicoac gurutzean azqueneco as-
nasea eman zuen aurretic, San Juan icasle
maitearen personan zure amorio biguñera
gomendaturic utzi ninduen becela, indazu
neri ere baimena utzitzeco zure escuetan
nere anima, nere gorputza, nere vici guz-
tia, nere pensamentu, itz eta obra guztiac-
quin; baña batez ere, araco beticoera guz-
tiraco nere patua erabaquico dan azque-
neco une eta trance estu hura. Eta zure
eriotza zorionecoan cere Seme guztiz santu

ac visitatua, eta aren laguntzarequin ce-
rura eramana izan ciñan ezquero, erregu-
tzen dizut, ó Amorio ederraren Ama bi-
guña, asistitu nazazula nere eriotzaco tran-
cean, ama cariñosa batec bere errayetaco
semeari asistitzen dion becela, une bat ba-
carrean ere nigandic alde-eguin gabe. ¡ Ah,
Señora! zure laguntzarequin eriotza santu
bat eguingo dedalazco esperanza osoa dau-
cat; baña laguntz ori gabe, nago betico
galduco naicelazco bildur aundi batequin.
Eta eguiatz, nere argaltasun eta ecereza
icusiric, ¿ nola gogor eguin al izango diot
infarnuco legoyari, eta atzeratu al izango
ditut beraren eraso ain aundiac, ain por-
titzac eta aimbesterañocoac, baldin Zuc,
infarnuaren garaile ceran orrec nere aur-
rean jarriaz, pelean sartzera alaitzen ez
banazu? ¿ Nola sufritu al izango det nic
juicio estu eta cheche hura, baldin Zu,
Juezaren eta nere Ama ceran orrec lagun-
tzen ez badizazu, bitartecotasuna nere alde

eguiñaz? ¿Nola eraman al izango det nic, nere pecatutzar eta conta al baño gueyagoen contuaritze icaragarria, baldin Zuc escusatzen ez badizquidatzu zure Seme Jaincoaren tribunalean, irichiaz guztien barcacioa?

Entzun itzatzu, bada, nere erregu humillac, ó Ama chit maitagarria, lagundu nazazu nere azqueneco agonian, eta ez nazazu desamparatu trance ain estu eta zugarrían. Nere viotz guztitic escatzen dizudan mesede au etzadazu ucatu, Señora, indazula erregutzen dizut, zure Semeari agonian cegoela lagundu ciñion amorio aundiagatic, nere amorez burua macurtzen eta gurutzean iltzen icustean ishuri ciñituen malco ugari eta samiñacgatic. Egui-zu, ó nere Ama, ez dedilla izan neretzat alperric galdua beraren odol guztiz preciotsua; ezpada des-eguiñduric orain eta nere eriotzaco orduan deabruaren lazo eta engañoac, eta libraturic beraren erasoeta-

tic , eman dezadala nere azqueneco asna-
sea zure laguntza eta amparupean , goza-
tzeco Zurequin batean betico atseguñac
ceruco glorian. Amen.

Ama graciazcoa, Ama misericordiazcoa,
gure etsayetatic gorde eta ampara gailza-
tzu orain eta guere erioztaco orduan.

Anima galtzalleac
Nere agoni tristean
Testigantza gogorra
Eguiten didanean,
Betico ni galtzeco
Ipintzen duenean
Bere astruci guztia
Menaz ta aleguñean :
Trance larri estu artan,
Nere Ama on, Maria,
Zu izan bearco zazquit
Amparu ta alegria.
Etsai guztien contra
Indazu vitoria,
Gracia mundu onetan
Ta ceruan gloria. Amen.

VIRGIÑA CHIT SANTAREN ONRAN ERROSARIOA.

SARRERA.

Errosarioa icendatzen dan oracioa da, Meza santuaz ostean Jaungoicoaren eta Virgiña chit Santaren devocioric gogocoena, guizon guztienzat prochugarriena dan becela : esanarequin Jaincoaren Amac berac eracutsi ciola aita santo Domingo aundiarri, munduco premiatic estaltzeco erremedio eraguilletzat, eta emateco guizonai beren buruac salvatzeco bear dituzten graciatic; eta bera errezatzen esaten diran amarrecoac dirala, animac cerura joatean igotzen diran escallera aundico mallac becela, eguiña dago Mariarenganaco devocio bicañena dan onen alabanza. Zori onecoac milla bider, araco Mariari devociozco zor au pagatu gabe egunic utzitzen ez duten persona eta familia aec; bada graci aundi eta ugariac artuco dituzte Ama on onegan-

dic vicitzan, are bereciagoac eriotzaco orduan, eta azquenic betico gloria.

Eguia da ascoc egunoro, edo beintzat gueyenetan errezatu oi dutela, baña ain gaizqui, non, uste izan ditequean, Maria onretzeco baño obelo bera isecatzece eguiten dutela, eracarriaz beren buruai Virginiã orren graciẽ ordez beraren aserredidezcoa; zuc bada, desgraci au ceregan sentitu bearra izan ez dezazun, aditu nazazu, ala baña esatera noaquizu, laburcho bederic, cẽr moduz errezatu bear dezun.

Errosarioa errezatzen asitzean jarrico cera modu egoqui eta devociozcoan, utziaz Aingueruen eta guizonen Erreguiniãrequin itz eguiteco ongui ez diruditen egoera guttiac; ez dezu egon bear itz-eguiten, edo lo, edo ao-zabalca, edo bucatu besteac baño lenago edo gueroago, ez eta errezatu ere cantuan ari baciña becela, bada orrec dacar loalea edo devocioa galeraztea; lan santu oni ez dagocan gauzaric ez dezu galdetuco, eta errezatzen etzera asico besteac beren partea errezatu arteraño; bada goragalea ematen duen gauza da aditzea ba-

tzuei *Santa Maria* esaten , besteac *Ave Mariaren* erdiraño oraindic irichi baño len guztia alperric galduaz, eta itzcuntza naspillatu bat elcarren artean erabilliaz , ceñarequin aditzera ematen duten , ez Jaincoaren Ama onratzeco , ezpada deabrua jostatzeco bildu dirala. Ez ezazu , bada, zuc orrela eguin : para ezazu arret aundia itzac esateco sosegu onean , osoac eta ez erdi-janac edo ebaquiac becela, beta eman zayezu lagunai eguin dezaqueten bere bat, eta guztia joan dedin devocio onean. Itz-eguin bear baciñoque lurreco erreguiñaren bati, etziñaque nosqui nola nai egongo beraren aurrean , ezpada alic errespeto aundienean eta modutsuenean, eta gañera contu aundia jarrico cenduque , ala cerorrec itz-eguin bearco ciñoqueanean , nola aditzeco arc erantzungo lizuqueana : piztu ezazu, bada, zure fedea, eta jaquizu, ecen, Errosarioa errezatzen zaudenean, ceru-lurretaco Erregue eta Erreguiña diran Jaungoicoarequin eta Mariarequin itz-eguiten dezula , eta pensamentu onec moduz eta contuz egonerazoco zaitu. Eta irichi ditzaquitzun devocioz errezatzen dutenai eman

oi diozten graci, ala gorputzeco nola animacoac, mundu onetaco eta bestecoac, ecarri itzatzu gogora meditatzen dezun misterio bacoitzean part-artzen duten personac, eta onec ere lagunduco ditu, zu salvatzeco Jesus eta Mariac cémbat eguin duten eza-güerazotzen: gogoracio oecquin zure violetza erdiratuco da pecatu eguiñaren, eta mesede aundienai esquergabequeri ichusienacquin erantzunaren damuz; iracequico cera Jesus eta Mariaren pausoai jarritzeco deseo vicietan, eta escatuco dieztezu bear dituzun graciac, eta ez dudatu emango dizquitutela; eta sayatuco cera cerorren salvacioa iristen ez ecic besteena ere, ceña escatu, eta aen bitartez irichico dezun. Erreza ezazu, bada, Errosario santua devocioz eta atencioz, eta uste det, obraz jarrico dezula ala eguiteco contura ecarri-razo dizudan guztia.

Errosarioa errezatzean loalea badatorquizu, alcha zaitez bereala, eserita baldin bazaude eta erreza ezazu ibillian, edo beguiac urez busti itzatzu. Baña danic onena litzaque eheco guztia belauñicatzea, guelan beti iduqui bear dezun Virgiña chit

santaren imagiña aurrean, ceñari agur eguingo diozun sartzen eta irtetzen ceran guztian, esanaz benic beiñ : *Agur, Maria chit garbia, pecatu gabe sortua.*

Astelen ostegunetan errezatzen dira *Gozozco* misterioac; astearte ostiraletan *Dolorezcoac*; eta asteazquen, larumbat eta igandeetan *Gloriazcoac*; baña egun oetacoen batean guertatzen balitz Jesucristo gure Jaunaren edo Ama Virgiñaren jai, misterioen bat oroituazten diguna, esaten dira misterioari dagozcanac, eta ez asteco egunari beguiraturic esan bear ciranac; demagun : ¿Jesucristoren jayotzaco eguna guertatzen da asteartean edo ostiraletan ? *Dolorezcoac* utziric, mediatu bitez *Gozozcoac*. ¿Ama Virgiñaren Asuncioa edo cerura igozaneco jaya dator astelenean edo ostegunean ? utzi bitez *Gozozcoac*, eta mediatu *Gloriazcoac*, etc., etc., eta orobat eguin bedi urte barrumbeco beste gañeraco jayetan.

ERROSARIOA ERREZATZECO MODUA.

Gurutze Santuaren, etc.

Jauna, nere ezpañac idiqui itzatzu.

Eta nere mingañac zure alabantza eguingo du.

Nere Jaungoicoa, amparuzco beguirada eguidazu :

Eta nere etsayetatic gorde nazazu.

Gloria Aitari, Semeari, eta Espiritu Santuari.

Dembora guztien demboretan. Amen.

ESQUEÑIA.

Gure pensamentu , itz eta obra guztiac zucendu eta ontzat ar itzatzu , gure Jaun Jaungoicoa : eta Zuc , Virgiña Soberana, irichi zaguzu zure Errosario chit Santua devocioz errezatzeco gracia.

Gaur mediatu bear ditugun misterioac dira...

Lembicico misterio gozozcoa.

Lembicico misterio gozozcoa da , Maria chit Santaren errai garbi garbietan Jaungoicoaren Semea Guizon eguitea : misterio onen erreverencian errezatuco ditugu *Aitagure* bat, amar *Ave Maria* eta *Gloria* bat.

Bigarren misterio gozozcoa.

Bigarren misterio gozozcoa da , Maria chit Santa bere lengusu santa Isabel visitazera joan zanecoa : misterio onen erreverencian errezatuko ditugu *Aita gure* bat, amar *Ave Maria* eta *Gloria* bat.

Irugarren misterio gozozcoa.

Irugarren misterio gogozcoa da , Jaungoicoaren Semearen Jayotza Belengo esca-
ratzean : misterio onen erreverencian erre-
zatuco ditugu *Aita gure* bat , amar *Ave*
Maria eta *Gloria* bat.

Laugarren misterio gozozcoa.

Laugarren misterio gozozcoa da, Maria chit Santaren Purificacio edo Garbiquera, eta Jaincoaren Semea Eleizan sartzea: misterio onen erreverencian errezatuco ditugu *Aita gure* bat, amar *Ave Maria* eta *Gloria* bat.

Bostgarren misterio gozozcoa.

Bostgarren misterio gozozcoa da, Maria chit santac bere Semea galdu ondorean, legue-jaquintsuacquin argüimenduan Elei-zan arqitu zuenecoa: misterio onen erre-verencian errezatuco ditugu *Aita gure* bat, amar *Ave Maria* eta *Gloria* bat.

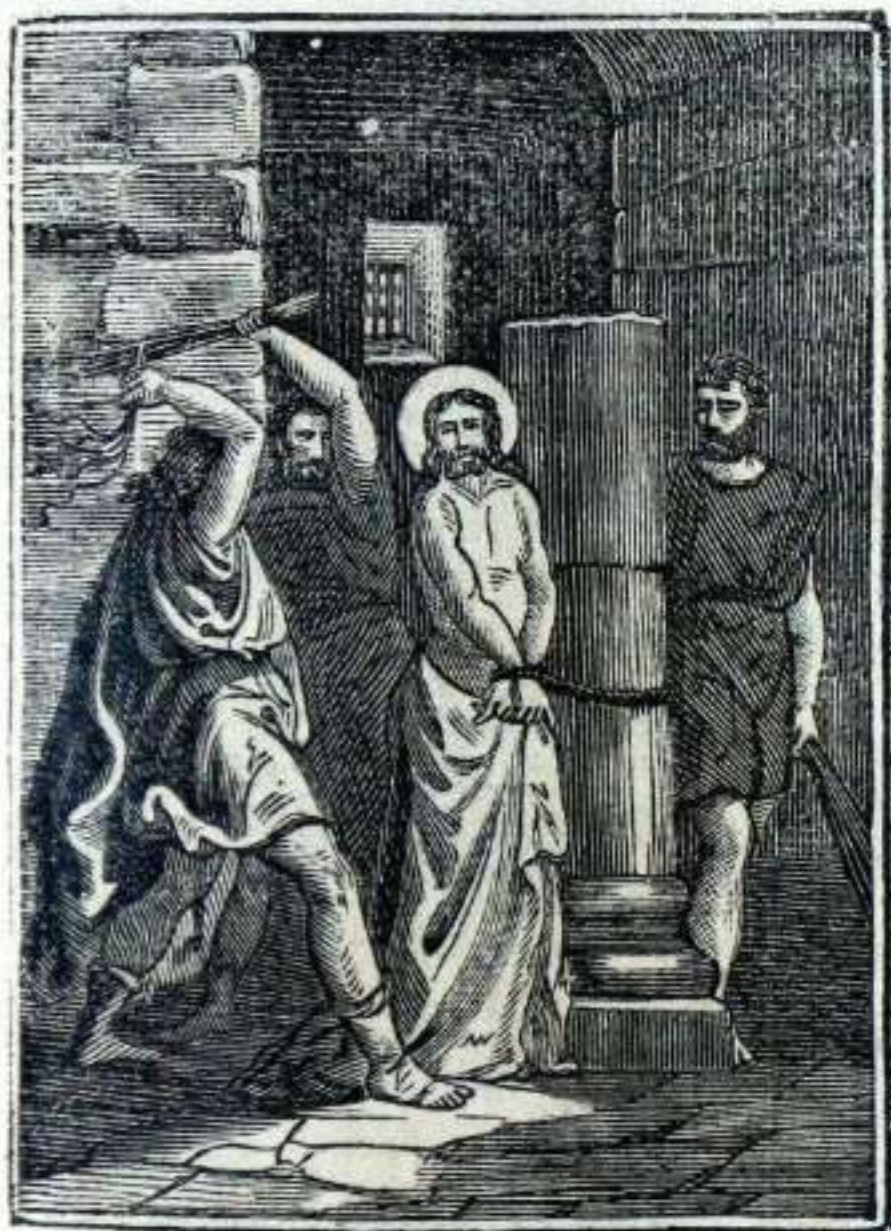
Lembicico misterio dolorezcoa.

Lembicico misterio dolorezcoa da, odola eta ura icerditzerañoco agonian Jesucristo gure Jaunac eguin zuen baratzaco oracio triste eta cupigarría: misterio onen erreverencian errezatuco ditugu *Aita gure bat*, amar *Ave Maria* eta *Gloria bat*.

Bigarren misterio dolorezcoa.

Bigarren misterio dolorezcoa da, Cristo gure Jauna pillare bati loturic, gogortasun aundiarequin odola lurrera ishurtze-raño azotatua izando zanecoa: misterio onen erreverencian errezatuco ditugu *Aitagure* bat, amar *Ave Maria* eta *Gloria* bat.

Irugarren misterio dolorezcoa.

Irugarren misterio dolorezcoa da, Jesus gure Erredimitzallea arantzaz corotua, istuz betea, masallean joa eta lotsagarriri tratatua izandu zanecoa : misterio onen er-reverencian errezatuco ditugu *Aita gure* bat, amar *Ave Maria* eta *Gloria* bat.

Laugarren misterio dolozkoa.

Laugarren misterio dolozkoa da, Cristo gure Jaunac pena eta neque aundiarequin Calvarioco mendiraño bere bizcar gañean gurutzea eraman zuenecoa : misterio onen erreverencian errezatuco ditugu *Aita gure bat*, amar *Ave Maria* eta *Gloria* bat.

Bostgarren misterio dolorezcoa.

Bostgarren misterio dolorezcoa da, Cristo gure Erredimitzalleac escu-oñetatic gurutzean josia izandu zanean, bertan gure amorez vicia eman zuenecoa: misterio onen erreverencian errezatuco ditugu *Aita gure bat*, amar *Ave Maria* eta *Gloria* bat.

Lembicico misterio gloriazgoa.

Lembicico misterio gloriazgoa da, Cristo gure Jaunaren Pizte garaya : misterio onen erreverencian errezatuco ditugu *Aita gure bat*, amar *Ave Maria* eta *Gloria bat*.

Bigarren misterio gloriazcoa.

Bigarren misterio gloriazcoa da, gorputz eta animan Cristo gure Jaunaren Ceruratzeko miragarria : misterio onen erreverencian errezatuko ditugu *Aita gure* bat, amar *Ave Maria* eta *Gloria* bat.

Irugarren misterio gloriuzcoa.

Irugarren misterio gloriuzcoa da, Espiritu Santuaren etorrera Apostolu Bilcui sagraduaren gañera: misterio onen erreverencian errezatuko ditugu *Aita gure* bat, amar *Ave Maria* eta *Gloria* bat.

Laugarren misterio gloriuzcoa.

Laugarren misterio gloriuzcoa da, Maria chit santa gorputz eta animan cerura zanecoa : misterio onen erreverencian errezatuco ditugu *Aita gure* bat, amar *Ave Maria* eta *Gloria* bat.

Bostgarren misterio gloriuzcoa.

Bostgarren misterio gloriuzcoa da, Ma-
ria chit Santa cera-lurretaco Erreguiña
Soberanatzat coroatua izan zanecoa : mis-
terio onen erreverencian errezatuco ditugu
Aita gure bat, amar *Ave Maria* eta *Gloria*
bat.

AGURRA.

Agur Maria , Aita Jaincoaren Alaba ;
agur Maria, Seme Jaincoaren Ama ; agur
Maria , Espiritu Santuaren Esposa ; agur
Maria, Trinitade guztiz Santuaren Eleiza
eta Sagrarioa ; agur Maria , jatorrizco pe-
catuaren mancha gabe gracion sortua.
Amen.

ESQUER EMATEAC.

Milla esquer ematen dizquitzugu, Erre-
guiña Soberana, zure escu onguilletic egu-
noro artzen ditugun mesedeacgatic : idu-
qui gaitzatzu , arren , Señora , orain eta
beti cere amparu eta mantupean, eta gure
deseo onetara are obeto jarrierazo zaitza-
gur, agur eguingo dizugu Salve batequin.
Salvea, Jaungoicoac salva zaitzala, etc.

AMA VIRGIÑAREN LETANIAC.

Jauna, erruqui zaitez guzaz.
Cristo, erruqui zaitez, guzaz.
Jauna, erruqui zaitez guzaz.
Cristo, adi gaitzatzu.
Cristo, entzun gaitzatzu.
Ceruelaco Aita Jaungoicoa, Erruqui zaitez
guzaz.
Munduaren Erredimitzalle Seme Jaungoi-
coa, Erruqui, etc.
Espiritu Santu Jaungoicoa, Erruqui, etc.
Trinidadre Santu Jaungoico bat cerana,
Erruqui, etc.
Maria Santa, Erregutu ezazu gugatic.
Jaincoaren Ama Santa,
Virgiñen Virgiña Santa,
Cristoren Ama,
Jaincozco graciaren Ama,
Ama chit garbia,
Ama chit casta,
Virgiña ceralaric Ama,
Ama tacha gabea,
Ama sortzez garbia,

Erregutu ezazu gugatic.

Ama maitagarria,
Ama miragarria,
Eguillearen Ama,
Salvatzallearen Ama,
Virgiña chit beguiratua,
Virgiña beneragarria,
Virgiña alabagarria,
Virgiña escual aundicoa,
Virgiña beraá,
Virgiña leyala,
Virtute guztien ispillua,
Jaquinduriarien eser-lecua,
Gure atseguin ecarlea,
Ontzi espirituala,
Ontzi onragarria,
Devociozco ontzi bicaña,
Arrosa misteriozcoa,
Daviden dorrea,
Marfillezco dorrea,
Urrezco echea,
Elcartasunezco cucha,
Ceruco atea,
Egun sentico izarra,
Erien osasuna,
Pecatarien gorde-lecua,
Atsecabetuen pozquidatzallea,

Erregulu ezazu gugotie.

Cristaüen laguntza,
Aingueruen Erreguiña,
Patriarcaen Erreguiña,
Profetaen Erreguiña,
Apostoloen Erreguiña,
Martirien Erreguiña,
Confesoreen Erreguiña,
Virgiñen Erreguiña,
Santu Guztien Erreguiña,
Jatorrizco pecatuaren mancha gabe
sortutaco Erreguiña,
Errosario chit Sagraduaren Erregui-
ña,

ʎ. Munduco pecatuac quentzen dituzun Jaincoaren Bildotsa.

R. Barca zaguzu, Jauna.

ʎ. Munduco pecatuac quentzen dituzun Jaincoaren Bildotsa.

R. Adi gaitzatzu, Jauna.

ʎ. Munduco pecatuac quentzen dituzun Jaincoaren Bildotsa.

R. Erruqui zaitez guzaz.

ʎ. Jaincoaren Ama Santa, erregutu ezazu gugatic.

R. Cristoren aguinduen diña eguinizan gaitean.

Erregutu ezazu gugatic.

ORACIOA.

Erregutzen dizugu, Jauna, ishuri dezazula gure animetan zure gracia, Jesucristo zure Semearen Guizon eguitea Aingueruac adierazoric ezagutu guenduenoc, beraren pasio eta eriotzagatic eramana izan gaitean gloriaco piztuerara. Gure Jaun Jesucristo berperagatic. Amen.

MARIA CHIT SANTAREN

ZAZPI DOLOREETACO COROA.

Gurutze Santuaren , etc.

Jaüna , nere ezpañac idiqui itzatzu.

Eta nere mingañac zure alabantza eguingo du.

Nere Jaungoicoa , amparuzco beguirada eguidazu.

Eta nere etsayetatic gorde nazazu.

Gloria Aitari , Semeari , eta Espiritu Santuari.

Dembora guztien demboretan. Amen.

PRESTAERACO ORACIOA.

Virgiña mancha gabea , Ama erruquit-sua , penaz eta samintasunez betea ; vio-

tzeco mendetasun guztiarequin erregutzen
dizut arguitu dezazula dere adimentua eta
iracequi nere vorondatea, viotz vici eta
cupidacorrez erabilli ditzadan gogoan Coro
santu onetan aipatzen diran Doloreac, ira-
baci al izateco lan santu onetan aritzen di-
ranai aguindutaco graci eta mesedeac.
Amen.

Lembicico dolorea.

Zuzaz, Señora, cupitzen naiz, zure Semearen pasioan zure viotza batetic bestera pasatuko zuen dolorezco ezpata Simeonec adieraci cizunean sentitucenduen Doloreagatic. Indazu, nere Ama, senti ditzadala nere viotzean zure Semearen pasioa eta zure doloreac: Dolore onen oroipenean artaratzen zaitudalaric *Aita gurea*, zazpi *Ave Maria* eta *Gloria* batequin.

Bigarren dolorea.

Zuzaz, Señora, cupitzen naiz, Egiptora igues-
eguitean, biraje luce artan pobre eta premiaz bete-
ric sentitu cenduen doloreagatic. Indazu, Señora,
nere etsayen persecucioetatic libra nadilla: arta-
ratzen zaitudalaric dolore onen oroipenean *Aita gu-
rea*, zazpi *Ave Maria* eta *Gloria* batequin.

Irugarren dolorea.

Zuzaz, Señora, cupitzen naiz, zure Semearen galleran Jerusalem iru egunez izan cenduen dolo-reagatic. Indaizquidatzu, arren, damu eguiazcoaren malcoac, zure Semea aimbeste bider galdue-razo didaten pecatuacgatic negar eguin, eta betico arquitu dezadan: artaratzen zaitudalaric dolore onen oroipenean *Aita gurea*, zazpi *Ave Maria* eta *Gloria* batequin.

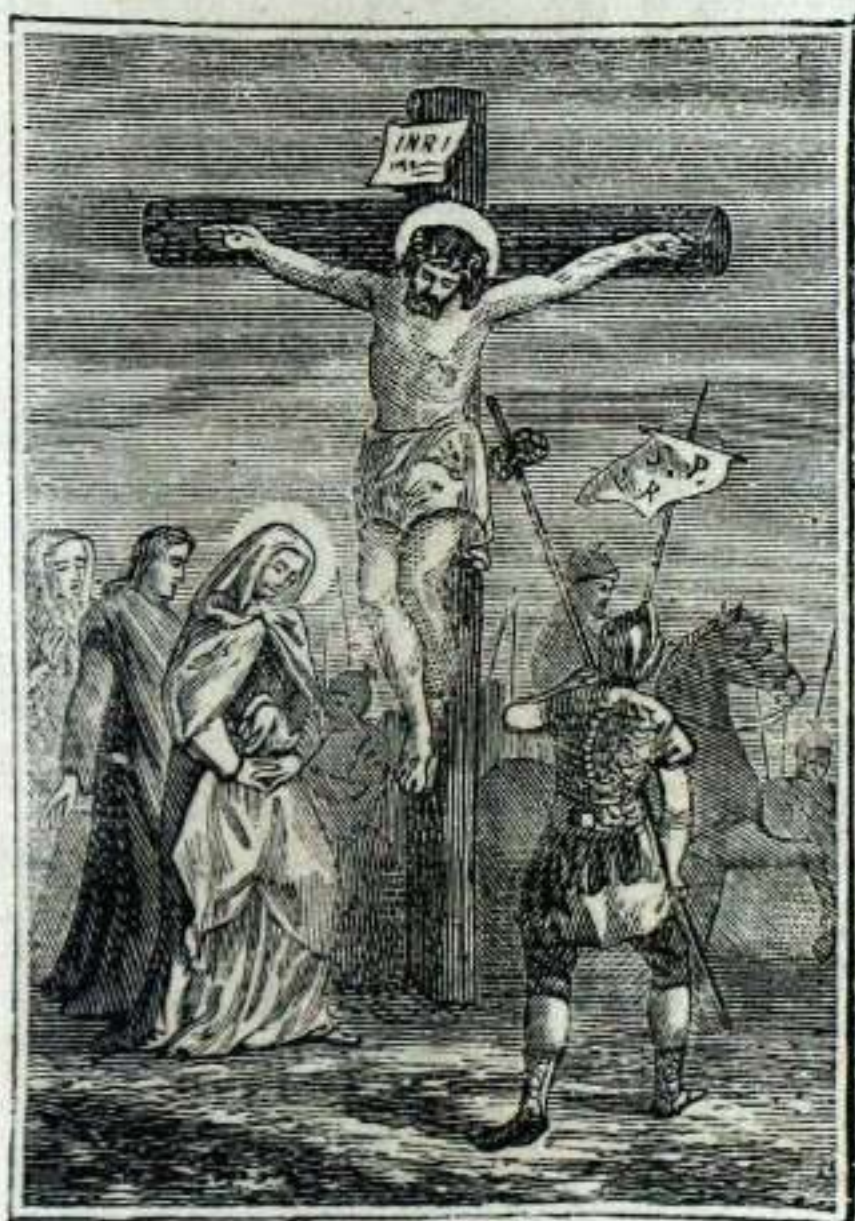
Laugarren dolorea.

Zuzaz, Señora, cupitzen naiz, zure Semea gurutzearquin cargaturic Calvariora, iseca, burla eta eroricoen artean bide eguiten icustean izan cenduen doloreagatic. Indazu, Señora, nere pena eta neque guztien gurutzea paciencian eramateco gracia : artaratzen zaitudalaric dolore onen oroipenean *Aitaguea*, zazpi *Ave Maria* eta *Gloria* batequin.

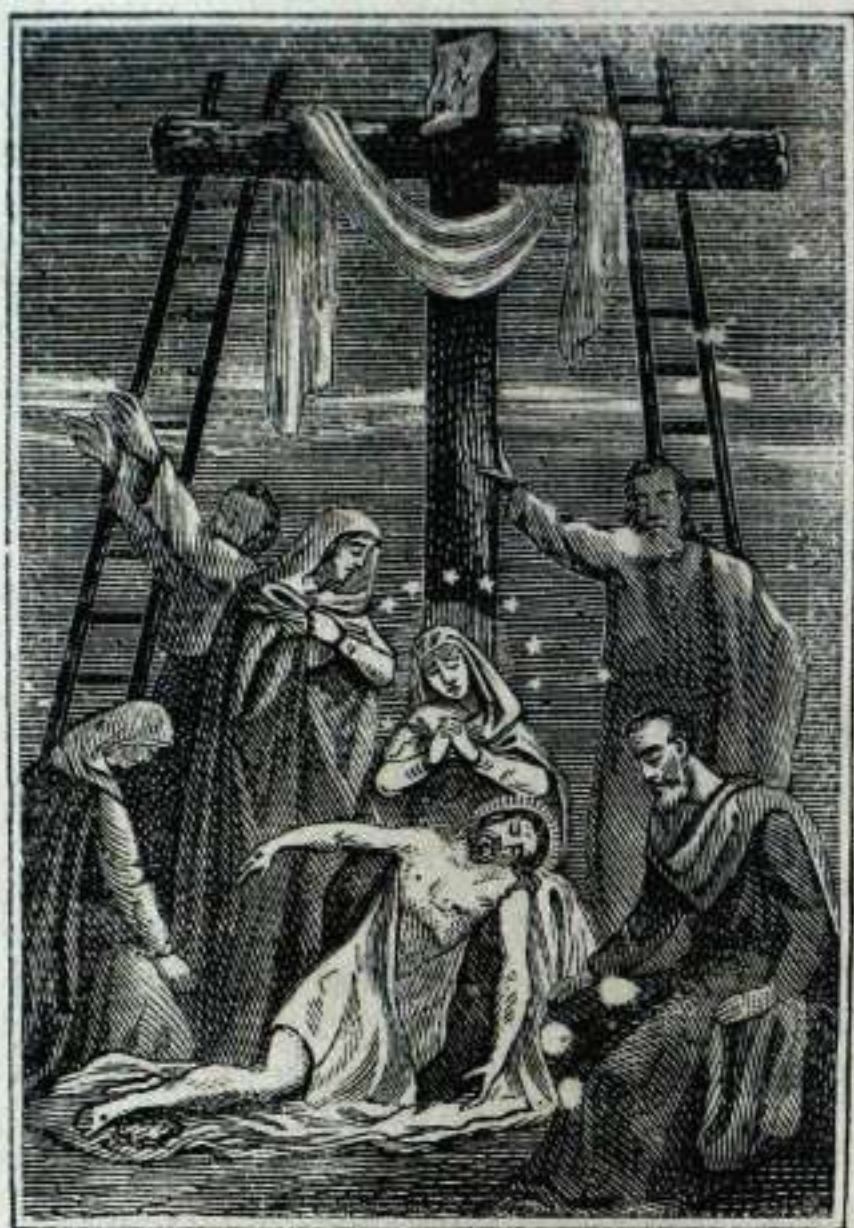
Bostgarren dolorea.

Zuzaz, Señora, cupitzen naiz, zure Semea lapur biren erdian gurutzean josia icustean izan cenduen doloreagatic. Eguizu, Señora, ni ere nere vicio eta griñac gurutziltzaturic vici nadilla: artaratzen zaitudalaric dolore onen oroipenean *Aita gurea*, zazpi *Ave Maria* eta *Gloria* batequin.

Seigarren dolorea.

Zuzaz, Señora, cupitzen naiz, zure Seme guztiz Santuaren gorputz illa, eta aimbeste llagaz eta zauriz odol-ustua cere besoetan artzean izan cenduen doloreagatic. Eguizn, Señora, vici dedilla nere viotza Jaincoaren amorioac eritua, eta munduco gauza guztietaraco illa : artaratzen zaitudalaric dolore onen oroipenean *Aita gurea*, zazpi *Ave Maria* eta *Gloria* batequin.

Zaspigarren dolorea.

Zuzaz, Señora, cupitzen naiz, zure Seme maitea lupertutacoan, cere bacardadean izan cenduen doloreagatic. Eguizu, Señora, lurreco gauza guztietaraco illic gueraturic, Zuretzat bacarric vici nadilla : artaratzen zaitudalaric dolore onen oroipenean **Aita gurea**, zazpi *Ave Maria* eta *Gloria* batequin.

Zure begui chit garbiac cere Seme mai-
tearen vicitza, pasio eta eriotzan ishuri ci-
tuzten negar malcoen oroipen eta erreve-
rencian esqueintzen dizquitzut iru *Ave*
Maria.

ORACIOA.

Maria Virgiña chit garbia, Simeon pro-
fetac aldeaurrez aditzera eman cizun dolo-
rezco ezpataz violza erdiratua; Egiptora
igues eguitean ernaitzu eta premiaz ingu-
ratua; Seme galdutacoa billatzen triste eta
atsecabelua; gurutzearequin cargatua ci-
joala topatzean samintasunez eta negarrez
betea; agonian eta iltzen icustean naiga-
betua eta ansiatua; Seme illa besoetan
cenducanean penaz eta oñacez gañ eguiña;
lurpetua ut zeitzean bacardanean eta con-
suelo gabe guelditu ciñana: humillqui er-
regutzen dizut, ecen, baldin escatzen di-
zudan gracia balitz Jaungoicoaren gloria
gueyagoraco eta nere animaren oneraco,

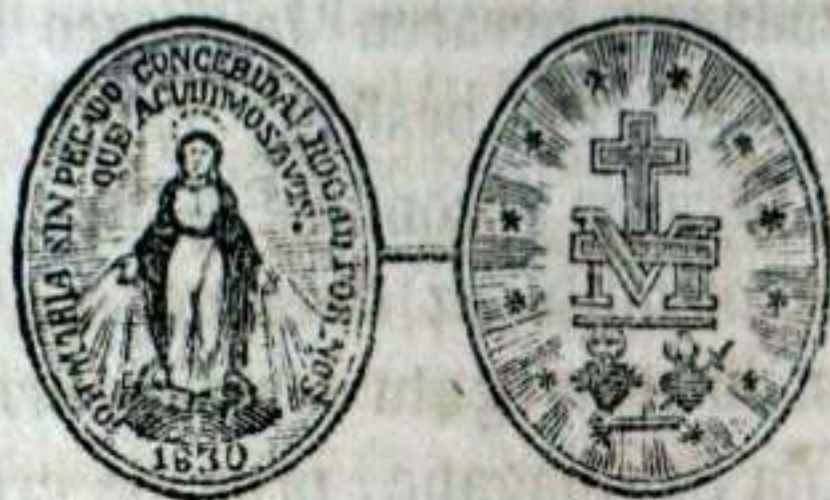

irichi zadazula beraren Jaincozco Magestadeagandic, eta bestela, eguin dedilla guztian beraren vorondate santua, eta nic iñoiz ere ofenditu ez dezayodala. Orobat escatzen dizut erregutu dezazula Erromacogure Aita Santuagatic, principe cristaiën arteco paque eta elcartasunagatic, fede santua gueyago eta gueyago zabaltzeagatic, herejiac des-eguiteagatic, fedegabeen conversioagatic eta turcoen beerapenagatic: beguira zayezu erruquiz zure devotoai, eta eman zayeztezu graciazco lagunta bereci bereciac Jaungoicoaren eta zure gloria gueyagoraco. Amen.

Acabaera emango zayo *Salvaerequin*.

CRISTAU GUZTIAI ERREGUA,

erabilli dezaten gorputzean

Virgiña chit santaren escuplariora, errosarioa,
errosarioa edo medalla.

Chit ona eta alabagarria da Maria Virgiña chit santaren escuplariora, edo errosarioa, edo medallaren hat nor berac soñear edo berequin erabiltzea, ceren orrela Maria onratzen da, eta gu guera socorrituac ala gorputzeco nola animaco premietan Liburuetan iracortzen danez, Maria Virgiñaren escuplariora, errosarioa edo medallaren bitartez sendatutaco personac, eta gorputzeco gaitzetatic ere gordeac izandu diranac, conta al baño gueyago dira. Eguiaz beraren virtutearen indarra ain aundia eta anciñacoa da, non, testamentu zarrean arquitez dan nolerebait señalatua eta idu-

ritua; bada Erregueena deitzen dan III garren liburuan, II garren capituloco 26 garren biursachoan iracortzen da, Abiatar libratua izan zala merecitu izan zuen erioztatic, Salomonec esan cion becela : ¿ eta cergatic ? ceren eraman izan zuen Mariaren ichura edo irudia zan Testamentu zarreco cucha.

Asco dira animaco gaitzetatic sendatu diranac ere, bada Virgiña chit santaren medalla gorputzean ipiñi edo erabiltzearequin convertitu dira ; ondo zabaldua, jaquiña eta urte guichiz ononzcoa da Ratisbona juduaren conversio sonatua : eta ¿ cembat eta cembat convertitzen diran egunoro, Mariaren Viozeco Archicofradi edo elcartasunean sartutacoac partitzen dituzten medallaen bitartez, beste asco gueyagoc gauzau bera dala bide gracian irauten eta virtutean aurreratzen duten bitartean !

Beragatic, bada, zuc, cristau chit maittea, erabiltzu beti cerequin Maria chit santaren escuplario, errosario edo medalla, eta adora ezazu goicetan oelic jaiquitzean, bada bidezco gauza da ; zuc ere gai onetan hume onai jarraitzea, au da, goicean jai-

quitzen diranean , escuetan muñ eguitea beren gurasoai : eguizu berebat arralsean esnatzen baldin becera , eta bidezquiago tentacioren batec atsecabelzen bazaitu , ceren estura artan Mariari benaz deitu ezquero , ez dezu cersaz bildur izanic , eta alimoa galtzeco bideric ; alabaña , baldin berari deica irmo irauten badezu , nic segurutzen zaitut , beli garai ateraco cerala. Eta escuplarioa , errosarioa edo medalla cerorrec erabilli ez ecie , cere partelic eguiñ bear dezu aleguiña besteac ere erabilli dezaten , era onetan gordeac izan ditezquean gorputzeco eta animaco gailz guztietalic , eta parte izan ondasun ain aundian.

GURUTZE-BIDE EDO CALVARIOCO

EJERCICIO SANTUA.

—
OARQUERA.

Cristaüac eguiten dituen devocio guz-
tien artean aundiena eta onena, eta Jesu-
sec bere bizcar argalduetan gurutze astu-
na eramamaz Calvarioco mendira igo za-
nean eguiñ cituen gueraaldi edo estacioac
eta bidea Jesusalena joan da visitatzen di-
tuztenençzat señalatuac dauden ecin conta
al indulgenciac irabazteco moduric erra-
cena eta erosoena, da *Gurutze-bide* edo
Calvarioa icendatzen dan ejercicioa; ceren
eguiñ dezatequen persona-mota guztiac
noiz nai eta nun nai, beren eche, famili eta
eguinquizunic utzi gabe; bada onetaraco
asco da, devocio au fede vici eta pecatuen
damuarequin eguitea, aita Santu Clemen-
te XII garronac erabaquia eta ontzat ema-
na daucan becela.

Cristau guztiac beguiratu dezayoten devocio oni, gai chit egoqui bati becela viotzetan irocequitzeo gugatic aimbeste eguin eta padecitu zuen Jesusi izan bear diogun amorioa, jez degu asco izango gogoratzea, Maria Virgiña chit santa izan zala devocio oni asiera Jerusalenen eman ciona, munduan igaro dan guertacari negargarriena guertatu zan egunean bertan, bere Seme viotzecoa obi edo sepulcroan utzi zuenean, eta guero bere gañeraco vicitza guztia, Maria Agredaco beneragarriac dionez, onetan pasatu zuena? ez da azco izango jaquitea, Luis Blosioc aseguratzen duenez, Cristoc bere servitzarielaco bati itz oec esan ciozcala: *Ez dago beste gauzaric neretzat ain gogoco danic, nola icustea, devocioz eta humillqui meditatzen dutela animac nere pasioa?* Edocein cristauc ar beza, bada, gogotic devocio au, eta icusico du cein gauza ciertoa dan, ondasun guztiac beronequin etorrico zayozcala.

Baldin devocio au eguiteco persona asco biltzen badira, chit egoquia izango da apaiz batec laguntzea, eta ala ecin ditequeanean, escatuco diote Jaungoicoari eman dizayo-

tela devociozco espiritu iracequi bat, ber-
ritu al izateco Beraren Jaincozco Majesta-
deac gugatic bide ain necosoan igaro ci-
tuen pena, naigabe eta tormentu guzlien
oroipena.

Devocio au nola bai dan ain eguin er-
raza, uste del cristau on guztiac eguingo
dutela guichienez igandeetan, jaya santu-
tzeco bide egoquienelaco bat becela cem-
bait errietan oitura dagoen becela, obeago
balitz ere ostiral guztietan, eta oraindic
are obeago egunoro eguitea. Puerto Mauri-
cioco Leonardo beneragarria misioetan ce-
billela irichi zan bertaco biztanle gueyenac
Calvarioco ejercicio santua egunoro egui-
ten zuten alderdi batera, eta doatsu onec
dio, ecen, orregatic vici cirala garbi pe-
catuetatic, aurreratuz virtuleco bidean,
eta bilduz gloriaraco merecimentu uga-
riac. ¿Izango da, bada, norbait au aditu-
ric, devocio santu au eguingo ez duenic?
eta doatsu onec berac dio, ecen, Jesucris-
toren pasioa devocioz meditatzeac prochu
eta irabaci aundiagoac dacartzquiala ur
eta ogui barautzeac, odola isurtzeraño gor-
putza azotez ceatzeac, eta dauiden Salmo

guztiac errezatzeac baño. Ez det uste, bada gueratuco dala iñor, dembora piscacho bat consideracio onetan egunoro igaro gabe, ain prochugarria, ain erraza, eta edoceanec, bere lanean ari dan demboran, eta dagoen lecutic irten gabe eguin dezaqueana dan ezquero.

Jaquin bear da, ecen, apaiz batzuec badaucatela, Aita Santu Gregorio XVI garrenac emanic, Jesucristoren imagiñac bedeincatzeco escubidea, eta ala, Eleizara edo Calvarioco gurutzeetara joan ecin ditzaqueanac, eguin dezateque devocio au apaiz oec bedeincatutaco imagiñen aurrean, eta irabaci indulgenciac.

Estacio bacoitzeraco ipintzen diran oracioac ez dira bertan dauden becela nai ta nai-ez esan bearrecoac indulgenciac irabazteco; oec ez dira ipiñi, devocio au persona mota guztiai erraztutzeco baicic, badaasco da consideratzea estacio bacoitzean, Cristoc bertan padecitu zuena, ceña dan devocio au eguiten duanari batez ere escatzen zayona, eta indulgenciac irabazteco beardana.

Nola Jaincoaren gracion egotea dan gau-

zaric lenena eta bearrena indulgenci oec
eta beste edocein irabazteco, devocio oni
eta beste onelacoai asiera eman baño len,
prestatuco da cristaiia contriciozco acto ira-
cequi batequin; eta guero errezatuco du,
naiz bere devocioac eracusten dion mo-
duan, edo naiz emen ipiñia dagoen bece-
la; eta azquenean esqueñia edo ofrecimen-
tua, gurutzearen señaleari beti aurretia
eguinda.

SARRERA.

Gurutze santuaren señaleari, etc.

CONTRICIOZCO ACTOA.

Nere Jesucristo Jauna, Jaungoico eta
guizon eguiazcoa, nere Eguillea, Aita eta
Erredimitzalea, Zugan sinisten eta espe-
ratzen det, eta Zu; ontasun neurri gabea
eta ecin gueyago erruquitsua ceralaco,
amatzen zaitut gauza guztien gañean, eta
nere amorez gurutzeco arbola santuan is-
huri cenduen odol guztiz preciotsuagatic,

diot, damu dedala Zu ofenditu izana; damu del, nere Jaungoicoa, damu gueyago ez izana, eta bildur izateco infarnuric eta esperatzeco gloriaric ez balitz ere, damutzen naiz bacar bacarric Zu cerana izanagatic, gorrotatzen ditut nere pecatuac, oec eguiñaren damu det, eta gaitz guztiac baita eriotza bera ere nayago nuque gañera baletozquit, Zu berriz ofenditu baño len: erabaquitzen det, Jauna, peccaturic gueyago ez eguitea, eta zure ofensaco bide guztietatic apartatzea; eta esqueintzen dizquitut nere vicitza, lan eta nequeac, nere pecatu guztien satisfacioan; eta escatzen dizudan becela, ala esperatzen det zure ontasun eta misericordia neurri gabea, barcatuco dizquidatzula, eta emango didazula gracia emendatzeco, eta irauteco zure adisquidetasunean eta gracion nere eriotzaco onduraño. Amen.

ESQUEÑA.

Jaun Soberanoa, humilltasun guztiare-
quin esqueintzen diot zure Jaincozco Ma-
gestadeari ejercicio santu onetan eguin,
consideratu eta errezatuco dedan guztia,
izan dedin Zuretzat atseguñezcoa, eta ne-
retzat cerbaiten beliocoa; batez ere lur-
rean zure ordecoac diran Erromaco Aita
Santuac, zure ontasun neurri gabea dala
bide nic irabaci nai ditudan indulgenci
guztiac ematean iduqui duten intencio, as-
mo eta motivoacgatic: eta era berean nere
pecatuen barcaciocaco, eta oecgatic mereci
ditudan penen paguraco, eta purgatorioco
animen, bereciro zor gueyago dietedan
aen alivioraco, caridadeac edo justiciac
aguintzen didan eran, edo zure Jaincozco
Magestadeari obeto deritzayon moduan.
Amen.

Lembicico estacioa.

Pensa ezazu, anima cristaiia, lembicico estacio onetan, nola munduaren Erredimitallea gogorquiro azotatua izan zanean Pilatoren echean, juez gaizto onec eman zuen eriotzaco sententia vicitzaren Egui-llearen contra; ela esango dezu ondo-rengo

ORACIOA.

Ó Jesus guztiz gozoa, esclavo billau bat baciña becela humilltasun aundienarequin

padecitu, eta erri desleyal aren aurean
cate gogorrez loturic, zure Jaincozco Ma-
gestladearen contra juez galdu arc eman
zuen eriotzaco sentenci bide gabea aditu
nai izan cenduena; indazu, Jauna, zure
ejemploarequin nere arroqueria beeratu-
ric, eta mundu onetaco desprecioac humill-
qui eramanic, guera nadilla libre etsayac
anima lotu nai didaten cateetatic, oec
zure graciarequin deseguinduric, irichi
naitequean gloriaco alseguñac gozatzer.
Amen.

Errezatuco dezu *Aita gurea, Ave Maria* eta *Glo-
ria*, eta guero esango dezu:

Jauna, eguin det pecatu; damu det Zu
ofenditu izana; misericordia, nere Jesus
gutziz gozoa: zure graciarequin artzen det
egundano gueyago peccaturic ez eguiteco
asmoa. Amen.

Ondorean muñ eguingo diozu lurrari, humilta-
sunezco señalet onequin Cristo gure Jauna adora-
zeco intencioarequin, esanaz:

Adoralzen eta bedeincatzen zaitugu, Cristo, ceren zure gurutze santuarequin ni pecatari au eta mundu guztia erredimitu guinduzun.

Bedeincatua eta alabatua izan bedi Jesucristo gure Jaunaren pasioa eta eriolza, eta gure Ama Andre Maria chit Santaren sortze garbi garbia, bere izatearen lembicico unean jatorrizco pecatu gabe sortua; *eta erantzuten da. Amen.*

Estacio bacoitzean esango da *Aita guretic* oneracionoa.

Bigarren estacioa.

Pensa ezazu, anima cristaiia, bigarren estacio onetan, nola Jesusi ipiñi cioten bere sorbalda argal eta mimberatuan gurulzearen pishutzarra; eta emen-esango dezu ondorengo

ORACIOA.

Ó Jesus gloriaco Erreguea, Juduen vorondatera, gogorquiro atormentatua izateco, entregatua izatea sufritu, eta zure etsayen deadar arrabitsuac aditzeaz batean gurulzearen pishu astuna artu cenduena;

indazu, Jauna, nere vorondatea zurera menderatzeco, eta penitenciaco gurutzea pozic gañean artzeco gracia, nere pecatuac-gatic men menetan eguiñaz, irichi nadin gloriaco atseguñac betico gozatzer. Amen.

Aita gurea eta gañeracoac, lembicico estacioan becela.

Irugarren estacioa.

Pensa ezazu, anima cristaiia, irugarren estacio onetan, nola cijoan emen Jesus negarrez eta suspirioz bere gurutzearequin, eta onen pishutzarrac menderaturic lur-

rera erori zan; eta zucenduco diozu ondo-
rengo

ORACIOA.

Ó Jesus guzliz maitagarria, gurulzea-
requin necatu eta aulduric, beraren pishu-
tzarrac lurra joerazo cizuna, ezagutu gue-
nezan gurutze orretan irudituac ceuden
gure pecatuen larritasuna; zure Jaincozco
erruquimentuagatic, escatzen dizut, ar-
ren, indazula pecatutic jaiquitzeo, eta
zure mandamentuac irmo eta leyalqui gor-
deaz nere gorputza mortificatzen beti vici-
tzeo gracia, Zu amatzea izan dedin mun-
du onelaco nere eguinquizun guzlia, go-
zalzeo guerogurutze santuaren frutu eder-
rac glorian. Amen.

*Aita gurea eta gañeracoac, lembicico es-
tacioan becela.*

Laugarren estacioa.

Pensa ezazu, anima cristaiia, laugarren estacio onelan, nola gure Jesus maileac, gurutzearequin cargaturic cijoala topatu zuen bere Ama chit santa pena eta naigabez betea, eta bata besteari beguiratzean, dolore eta samintasunaren indarrez biai viotzac erdiratu citzayezcatela; eta esango dezu ondorengo

ORACIOA.

Ó Erreguiña Soberana, eta andre guztien artean Amaric tristeena eta naigabe-

tuena; zure Seme Jesusi, bere beguielaco
arguia illunduric, arpeguia ichusituric,
gurulzearen pishu astunarequin neque-
oñacez cegoela beguira cegozquionean zure
violza baletic bestera pasatu zuen dolorezco
ezpata gogorragalic, arren, irichi zadazu,
Ama guztiz naigabelua, aimbeste pena eta
oñaceen motivoa nere pecatuac izandu ci-
ran ezquero, oecgatic negar samiñac eguin
al izateco gracia, confesio eta penitencia-
requin anima garbituric, arqui nadin zure
aldean ceruco glorian. Amen.

*Aita gurea eta gañeracoac, lembicico es-
tacioan becela.*

Bostgarren estacioa.

Pensa ezazu, anima cristaiia, bostgarren estacio onetan, nola Simon Cirineoarra artu zuten juduac emen Jesusi gurutzea eramaten laguntzeko, eztaren Magestadearen erruquiz, ezpada bidean ilco citzayelazcoaren bildurrez gurutzearen cargatzarac erasanic ; eta emen errezatuco diozu ondorengo

ORACIOA.

Ó Jesus guztiz maitagarria, Calvario bidean gurutze chit astuna eramane ececic,

gurutzeco ondasunetan parte izan dezagun, Cirineoaren personan eramalen guc ere laguntzea nai izan cenduena; indazu, Jauna, gracia, espiritu iracequi eta devocio aundiarequin laztantzeco nere buruaren ucaizean dagoen gurutzea, eta ulzitzeca osoloro oitura gaiztoac, zure pausoai era onetan jarraitzen diozcadala, irichi ditzadan betico gloriaco atseguñac. Amen.

Aita gurea eta gañeracoac, lembicico estacioan becela.

Seigarren estacioa.

Pensa ezazu, anima cristaiia, seigarren estacio onetan, nola Jesusi bidera atera ci-

zayon Veronica ceriltzan emacume santa hura, eta ain auldua, eta arpeguia icerdiz, autsez eta masallecoz ain ichusitua icustean, aren Jaincozco Magestadeaz cupitu zan, eta bere buruco zapia escuetan arturic, onequin arpeguia garbitu cion: eta emen errezatuco dezu ondorengo

ORACIOA.

Ó Jesus, edertasun paregabecoa, istu loyez ichusitua cenducan arpeguia emacume erruquitsu arc bere buruco zapiarequin garbitu cizunean, zure arpegui guzliz santuaren imagiña bertan estampaturic utzi cionona; estampa ezazu, arren, Jauna, nere animan zure arpeguiaren imagiña, eta indazu, caridade eguiazcoarequin beli nigan gordetzeco mesedea eta gracia, egunen batean aguertu dezaquedan ala zure betico glorian. Amen.

Aita gurea eta gañeracoac, lembicico estacioan becela.

Zazpigarren estacioa.

Pensa ezazu, anima cristaiia, zazpigarren estacio onelan, nola Jesus gure Jauna, gurutzearen carga aundiarequin osotoro argaldua eta auldua cegoelaco, lurrera erori zan bigarren aldian Jerusalendic irte-teco ate batean ; eta emen eguingo diozu ondorengo

ORACIOA.

Ó Jesus guztiz santua, gurutzearen pis-hutzarrarequin bigarren aldian lurra jo erazotzeraño , zure gorputz beraac sentitu

zuen neque ain aundiagatic, erregutzen dizut, nere viotzeco laztana, argui deza- zula nere adimentua, eguiten ditudan pe- catuen larritasuna ezagutzeco, eta indazula gracia, amilldu ez nazaten belico penata- ra, ezpada vici dedin nigan beti Zu ama- lizeco, servitzeco eta alabatzeco gogoa, ala mundu onetan nola ceruco glorian. Amen.

Aita gurea eta gañeracoac, lembicico es- tacioan becela.

Zortzigarren estacioa.

Pensa ezazu, anima cristaüa, zortzigar- ren estacio onetan, nola emacume erru-

quitsu batzuec eguiten cituzten negar saminañac icustean Jesus, culpa gabea izan arren, gurutz-iltzatzera ceramatela, eta nola Jaunac consolatu cituen, esanaz : « Jerusalemengo alabac, ez nigatic negar eguin, «ezpada cerongatic eta ceron humeacgatic; » eta emen errezatuco dezu ondorengo

ORACIOA.

Ó Jaincozco Maishu Soberanoa, Calvarioco bidean pena ecin aundiagoarequin cijoacenean, zure egoera errucarriaz cupitzen ciran emacume piadosoai beren buruacgatic eta beren pecatuacgatic negar eguiten eracutsi cñiena ; indazu, Jauna, contriciozco negar-malco saminañac ishurias, eguin ditudan pecatuzco obra guztiac beracquin borratzeco gracia, nere anima orrela garbituac, iraunaz beti zure gracia eta adisquidetasunean, goza ditzan acabaera-

ric izango ez duten gloriaco atseguñac.
Amen.

*Aita gurea eta gañeracoac, lembicico es-
tacioan becela.*

Bederatzigarren estacioa.

Pensa ezazu , anima cristaiia , bedera-
tzigarren estacio onetan , nola Jauna gu-
rutzearen pishuaundiarequinirugarren al-
dian erori zan emen lurrera, bere ao san-
tuarequin muñ-eguiteraño; eta jaiqui eci-
ñic cebillela berriro erori zan ; eta esango
diozu ondorengo

ORACIOA.

Ó Jesus guztiz beraá, irugarren aldian lurra jolzeraño zure persona sagradua bultzaca erabiltzen juduai utzi ciñiena, indazu, nere Jaungoicoa, zure gracia, nere etsayen bidegabequericac sufritzeco, eta zure amorez nere vorondateari contra eguiteco, eramanaaz paciencian mundu onetaco neque eta atsecabeac, irichi nadin gloriaco atseguñac gozatzerá. Amen.

Aita gurea eta gañeracoac, lembicico estacioan becela.

Amargarren estacioa.

Pensa ezazu, anima cristaiia, amargarren estacio onetan, nola Jesus gure Erredimitzalleari Calvarioco mendira irichita-coan, bere soñecoac quendu ciozcaten cupida gabe, eta ospiñez nastutaco ardoa edaten eman ciolen; eta esango dezu ondorengo

ORACIOA.

Ó Jesus guzliz ona, zure soñeco santuac tiraca quentzen judu odolguiroai utzi nai izan ciñiena, berrituaz orrela zure zauriac, eta guztien aurrean larrugorrian gueratuaz; zure oñace eta pena oecgatic, eta

beazunez nastutaco ardoa ematean sufri-
araci cizutenagatic escatzen dizul, arren,
Jauna, ez ditzadala edan nic munduac es-
queintzen dizquidan atseguin, pecatuzco
beazunez nastutacoac, ezpada nerequico
amorio era gabea utziric, jarraitu dezayo-
dala gurutzeco arbolan larrugorrian niga-
tic egon nai izan zuenari, guero bera icusi
dezadan glorian. Amen.

*Aita gurea eta gañeracoac, lembicico es-
tacioan becela.*

Amaicagarren estacioa.

Pensa ezazu, anima cristaiia, amaica-
garren estacio onetan, nola gure Jesus

onari gurulzearen gañean elzanerazoric es-
cu-oñac josi ciozcaten , eta beraren Ama
eta gure Andre Maria oñacearen indarrez
naigabetua guelditu zan lembicico mallu-
colpea aditzean ; eta erreza ezazu emen
ondorengo

ORACIOA.

Ó Jesus guztiz erruquitsua , gurulzean
etzinda zure escu-oñ sagraduac bertan il-
tzez josierazotzeraño viotza erretzen cendu-
can amorio ecin aundiagoagatic , escatzen
dizut, nere Jaungoicoa, zure caridade esan
al baño aundiagoco orren bidez ez ditza-
dala luzatu nic egundaño gaiztaqueriara
nere escu-oñac , ezpada zure Jaincozco
amorioac nere viotza zulaturic , zure gra-
cia eta misericordia neurri gabeagatic vici-
nadilla beti gurutz-iltzatua edo osotoro ema-
nazure servitzu santura, erreinatzeco guero
Zurequin glorian. Amen.

*Aita gurea eta gañeracoac, lembicico es-
tacioan becela.*

Amabigarren estacioa.

Pensa ezazu, anima cristaiia, amabigarren estacio onetan, nola Jesucristo gure Jauna gurutz-iltzatutacoan, sartu zuten colpez gurutzea arcailz baten zuloan, eta bere Ama chit beraa guelditu zan samiñtasunezco ichaso bat eguiñic, egoera ain errucarrían bere viotzeco Semea icustean; eta errezatuco dezu ondorengo

ORACIOA.

Ó Jesus gure animen esposo maitea, lapur biren erdian gurutze santuari josi cin-

duztenean, lurretican jasota mundu guztia icusi ciñiltzan moduan ipiñiric, tormentu gogorrenac padecitu ciñituena; senda itzalzu, arren, Jauna, nere animaco gaitzac, eta eguizu, alcha dedilla nere anima Jaincozco gaucetan eta beti dirautentan pensatzera, despreciatuaz mundua bere arroqueria eta zoraqueriacquin, Zu bacarric maitatu zaitzadan, eta zure amorez, glorian icusico zaitudan arteraño mundua eta nere burua gorrotatu ditzadan. Amen.

Aita gurea eta gañeracoac, lembicico estacioan becela.

Amairugarren estacioa.

Pensa ezazu , anima cristaiia , amairugarren estacio onetan , nola Aingueruen Erreguiñac artu zuen besoetan Jesus gure Salvatzallearen eta bere Seme guztiz maitearen gorputz illa , Joséc eta Nicodemoc gurutzetic erachi zutenean ; eta emen errezatuco dezu ondorengo

ORACIOA.

Ó Aingueruen Erreguiña Soberana, eta Ama dolorez gañ eguiña, zure Seme guztiz santu, aibeste tormentuen indarrez

illa gurutzetic erachita cere besoetan artu
cenduenean zure violza bele zuten ecin
conta al pena aecgatic , erregutzen dizut,
Ama chit erruquitsua, cere besoetan artu-
ric nere anima, gorputzetic berecitzen da-
nean , eramam dezazula zure Seme guztiz
santuaren aurrera, oroituric cémbat pade-
citu cenduten berarengatic Zuc , Señora,
eta aren Jaincozco Magestadeac , juzgatu
nazan, ez nere culpac mereci duten bece-
la , ezpada nere amorez ishuri zuen bere
odol Jaincozcoaren , eta zure pena ecin
aundiagoen merecimentu cabu gabeai da-
gocan moduan ; lagundu zaitzadan guero
gloriaco atseguñetan. Amen.

*Aita gurea eta gañeracoac, lembicico es-
tacioan becela.*

Amalaugarren estacioa.

Pensa ezazu, anima cristaiia, azqueneco estacio onetan, nola emen lurpetu zuten Cristo gure Salvatzallearen gorputza; eta esango dezue ondorengo

ORACIOA.

Ó gure animen Erredimitzalle Jaungoico Soberanoa, gure pecatuacgatic gure contra emana cegoen eriotzaco sententia zure odol Jaincozcoarequin borratzeco, gurutze lotsagarri batean lapur biren erdian vicia emateraño, amorio ecin aundiagoarequin

aimbeste pena eta tormentu padecituta guero, belico vicitzaraco piztutzeco, obian ipiñia izatea nai izan cenduena; zure pasio, eriolza eta lurpetze guztiz santuen mercedimentu cabugabeacgatic erregutzen, dizugu, Jauna, egon ditecela guretzat lurpetuac eta belico utziac mundu onelaco atseguin guztia, eta dagoela gure viotzetan beti viciric zure pasio eta eriotz guztiz santuen oroipena, eta vicitz onetan Zu amatu eta serviltzeco gogoia, ondorean pizturic sar gaitezquean zure glorian. Amen.

Aita gurea eta gañeracoac, lembicico estacioan becela.

Gurutze-bide edo Calvarioco ejercicio au devocioz eguiten duenac irabaci ditzaque oguei indulgencia oso, osoac ez diranac conta al baño gueyago eta gañera, atera Purgatoriotic anima bat. (Icusi bedi *Ferraris* Indulgencien gañean 5 garren capituloan).

DEVOCIOZCO ESPIRITUZ

GURUTZEA ERAMATEN JESUCRISTORI

JARRAITZEKO MODUA.

Jesucristori gurulzea eramaten jarraitu nai dion cristaiñac jaquin bear du, ecen, *cristaiñ* icen onec, Cristoren icasle edo jarraile esan nai duela, eta icen noble eta onra aundico au egoqui eraman nai baldin badu, eguin bearrean dagoela, Jesusec bere Evangelio santuan aguintzen diguna, da esatea, baldin berari jarraitu nai badiogu, guere buruai contra edo uco eguin, gurulzea artu, eta seguitu bear diogula. Itz oecquin, Eleizaco azaldariac diotenez, Jesucristoc escatzen digu barrengo eta campoco illdura edo mortificacioa, seguitu nai baldin badiogu. Animaco edo barrengo mortificacioa dago sartua itz oetan: *uca dezala bere burua*, edo vici dedilla, gogo duena eguiteco vorondateric ez balu becela; eta gorputzeco edo campoco mortifica-

cioa, beste oelan : *ar dezala bere gurutzea*. San Francisco Salescoac dionez , araguiac ondo gordetzeco gatzá becin premiazcoa degu illdura edo mortificacioa : bada gatzarequin aragui illac urte guztian ondo gordetzen badira ere, gatzic gabe galtzeratzen, usantzen eta arrez betetzen diran becela ; ala, mortificacioaren gatzarequin gucere iraungo degu virtutean , eta gatz au gabe vicio guztien bazcatzat servituco degu, eta azquenean osotora galduco guera ; eta ona emen cergatic cion San Pauloc aimbeste segurantziarequin : *Senideac...* *araguiaren nayerara vici bacerate*, berari atseguin eguinaz , eta mortificatu gabe, *illco cerate*, condenatuco cerate ; *baña aragua mortificatzen badezute*, *vicico cerate*, salvatuco cerate. Nic bada, zuen animaco prochua opa izanic, uste izandu det convenico zazutela aguertzea, cer dan mortificacioaren icenez aditzen deguna, eta bera eguiteco modua, onela lagundu dezaquezozuten Jaunari gurutzea eramaten.

Mortificatzea bada, ez da iltzea, ezpada ecitza eta mendean iduquitza ; eta ala, mortificacioa da, guizonaren griña eta bar-

rengo muguida eragabeen gubernu eta
guiari on bat becela, oec beñere asaldatu
gabe egon ditecen beti fedearquin argui-
tutaco arrazoyaren mendean. «¿Cér gauza
«da mortificacioa?» galdetzen du devoto
batec (A. Croisset, bigarren liburua, Ga-
rizumaco aurreneco ostiralean); eta eran-
tzuten du: «Da amoriozco eriotza bat, vi-
«cirtza gaiztoa iltzen duena, sentiduetatic
«anima des-itsasi, gorputzetic bereci, eta
«espirituz vicierazotzen duena: da amorioz-
«co sacrificio bat, ceñean apaiza edo sacri-
«ficatzallea dan Espiritu Santua, illcaya edo
«victima gorputza, aldarea viotza, ganibeta
«penitencia, sua amorioa, eta onen frutua
«gloria: da gaiztaqueriaric eta borrero ga-
«beco amoriozco martirio bat, ez fedeagatic
«sufritzen dana becin odoltsua, baña bai
«luceagoa eta penagarriagoa, norc bere na-
«yez, eta moduren batean vorondate gue-
«yagorequin artzen duena bada ere: da Je-
«susen sacrificioaren seguimentua, bada
«mortificacioan osatzen du bere pasioa, gu-
«re gorputzaceguiten ditu berearen bizacai
«edo miembroac, animatzen gaitu bere es-
«pirituarequin, parte ematen digu bere ne-

«que-oñaceetan, merecizen dizquigu bere
«graciaren ondasunac, eta alchatzen gaitu
«gloriaco erregue-aulquira.» Au da aita-
lutaco jaquintsuac diona : eta uste del esana
dagoen onelatic conturatuco cerala, ecen,
ez dala legoya pintatzen duten becin odol-
guiroa, eta lenago izu eta icara ematen
cizuna, orain gauza ariñtzat artuco dezu-
la; beragatic, bada, noaquizu, mortifica-
cioa cembat modutacoa dan aditzera ema-
tera.

Au da bi modutacoa, obligaciozcoa bata,
eta devociozcoa bestea. Obligaciozco mor-
tificacioaren eguitecoa da, Jaincoaren le-
gueco aguinteac eta guere vici moduco
eguimbideac betetzeco eragozpen edo ara-
zotzat izan dizaguquean guztia ecitzea edo
quentzea. Vorondatezcoa edo devociozcoa
da, berez pecatu edo gaiztoac ez diran gau-
zaen batzuec ez eguitera muguierazten gai-
tuena, bada onelaco gauzac pecatu gabe
eguin baditezque ere, prochu aundicoa da
eguin gabe utzitzea, Jaungoicoari esquein-
tzeco chit gogoco zayon sacrificio bat: de-
magun, berez ez da pecatu, jardin edo
lorategui zoragarri bati beguira egotea, ur

prescoa edatea, etc.: ala ere ecin esan ditteque cembaterañocoa dan, gauz oec Jaincoaren eta Mariaren amorez eguin gabe utzizetic animari datorquion prochua. Eta esan det, mortificacio guisa onen prochua data esan al baño aundiagoa, ceren dan moduren batean naita nai ez eguin bear deguna; bada gauza jaquiña da, vorondatezco edo devociozco gaucetan mortificatzen ez daquienac, edo nai ez duenac, ez duela jaquingo, edo ecingo duela obligaciozcoac diranetan ere.

Devociozco mortificacio au da bi modutacoa, bata mortificacio-eguillea, eta bestea sufrigarria icendatzen dana. Eguillea dago, billatzean norc bere gogoz, eta jaincoari eta Virgiña chit santari dien amorio aundiagatic, neque-pena eta lotsa sentierazteco gai diran gauzac, era onetan erre-gali edo manequio bat berai esqueintzeco. Sufrigarria dago, sufritzean pacienciarequin, eta Jaungoicoaren vorondatera osotoro jarri eta menderaturic, gueroc billatu eta nai izan gabe penatuarazten gailuzten gauzac, nola diran persecucioac, bidega-bequeriac, injuriac, lapurrelac, eritasu-

nac, otz-beroa e eta guis onelaco beste gauzac. Barrengo mortificacioa onena e eta bi-cañena bada ere, beste guztien anima edo muguitzallea dalaco, alaz guztiaz ere, arguitasun gueyagoraco aurrena cerbait esango degu campoco edo gorputzeco mortificacioaren gañean, e eta emendic, bide idiquitic becela, pasaco guera gañeracora.

CAMPOCO EDO GORPUTZECO MORTIFICACIOA.

BEGUIEN MORTIFICACIOA.

Inocenciaren partea da ichu izatea, cion Senecac; e eta eguiaz, esperiencia negargarri batec eracutsi digu, ecin conta aladirala, beguietatic inocencia galduric, vicio e eta gaiztaquerietan amilldu diranac, ceñaren pensamentuac jaquintsu fede gabe bati nastu cion centzua aimbesteraño, non, irichi zan, Tertulianoc contatzen duenez, bere beguiac escuacquin ateratzera. Eguiada, cristau batec ez dezaqueala, e eta ez

duela eguin bear , gaiztaqueria bat beste
gaiztaqueria batequin quentzeco doacabe
arc eguin zuena ; baña eci edo mortificatu
bear ditu , bai , beguiac , Jesucristo gure
Jaunac becela , ceñac ain gordeac iduqui-
tzen cituen beli, non, Evangelariac conta-
tzen digute cembat bider alchatu cituen,
adierazleco begui alchatze au zala argan,
noiz beñetaco eta oi etzuen becelaco gauza
bat. Beragatic zuc ere illduratu edo mor-
tificatuco dituzu beguiac, onaco aldi oetan :

1.^{oa} Ez dituzu icusico pecatuzco pensa-
mentuac zure animan pizcortuerazo dilza-
lequean gauzac, nola diran, irudi edo ima-
giña deshonestoac , descenciaren contraco
comediac , endamas dantzarequin eguiten
diranean, bada dantza eguiteco modua eta
orretaraco usatzen dan jazquera iduqui
bear dira pensamentu loyen pizcorgarri-
tzat : eta eguiac asco eta asco , comediac
iraun zuen bitartean beren gurari liquitsac
lotan becela iduqui izan cituztenac, dantza
asitzearequin batean sentitu ciran pensa-
mentu loi samalda batec erasoac , ceñac
atseguin limurizco sutan erreaz , eraguin
ciezten beste aibeste pecatu larri. Ascoi

guertatzen zaye Alipiori guertatu citzayona, ceña, San Agustiñec contatzen digunez, bein batean joan zan comedira gauza gaizloai ez beguiralzeco asmoarequin, baña bein ara ezquero, beguiratu cien, pecatu eguin zuen, eta besteai ere eguiñerazo cien. Etzaitez, bada, joan zu, onestahun guichirequin jantzita personac egon oi diran billadaetara, diot dantza eta jostaldietara; eta carrica eta placetatic zoacenean, etzayozu beguiric ezarri emacumeai, guizonetza bacera, orobat guizonai, emacumea bacera, batez ere bear becelaco descenciarequin jantzita ez badaude; eta gai onetan zure quezca eta errecehoa aundia goa izen dedin, esan bear dizut, ecen, persona batzuezaz servitzen dala deabrua, animac infarnuraco inguratzeco, soldadutzaraco gende billa edo erosten ibilli oi diranac becela.

2.na Baita ere apartatuco dituzu beguiac gauza.arro, icusmirazco eta importa etzaizquitzunetatic, esanaz Profetarequin: *nere beguiac, Jauna, aparta itzatzu, arroqueria icusi ez dezaten.* Gauz oelan eta beste onelaco, danic inocente eta onestoac

izan ditezqueanelan beguiac izitzen edo mendean iduquitzen jaquitea, da laguntza chit indartsu bat onean aurreratzeo. San Francisco Borjacoagatic esaten da, ecen, mirotsaquin eicean eguiten zuenean, oec eizari itsasten citzayozcanean, beguiac beerraturic etzuela icusten: eta San Luis Gonzagacoaren vicitzan iracortzen da, icusgarri miragarrienelan arquiteu bear izaten zuenean, aec icusteco atseguña beguiac etziela ematen. Zuc ere noicean bein berebat eguizu, batez ere carrica, plaza eta gende asco biltzen dan toquielatic ibilli bearra izaten dezunean. Noicean bein diot-sut, ez beti, ceren aguinduco banizunque beti ala ibiltzeo, ez nuque ecer aurreratuco, gueyegui escatuco nizuquealaco. Aurrenean gogorcho eguingo zatzula, badaquit; baña guerora sentituco dezu erraztasun aundia, eta berarequin paquea, atseguña eta merecimentua mundu onelan, eta sari bicañ bat bestean.

3.^{ena} Zure beguiac illduratu edo mortificatu nai ez badituzu, eta bai cerbait egurastu, loreac, arbolac, baratzac, echeac eta berengan pecaturaco perillie ez duten

guis onetaco beste gauza onac icusiaz, oitu zaitez anima Eguillearen ganonz jasotzen, gogora ecarriaz Béra dala edertasun, apainduria eta egoquitasun guztiaren iturri eta asiera, eta Beragandic artua dala munduco criatura edo gaucetan distiatzen icusten dezun edertasun, doai eta egoquitasun guztia, eta pauso bat aurreraturic, esazu : *Baldin des-erri bat baicic ez dan mundu onetaco gaucen edertasuna aimbesterañocobada, ¿nolacoa izango da ceru-erricoren?*

BELARRIEN ILLDURA EDO MORTIFICACIOA.

1.^{oa} Sayatu bear cera belarriac illduratzen, iñoiz ere aditzeric eman gabe ipui loyai, jolaz eta canta deshonestoai, ceñac diran, San Pauloc dionez, oitura onac galtzen dituztenac, eta egungo egun triste oetan zori gaiztoan sobra aditzen diranac. Deshonesto eta gaizqui-esale oezaz amuaz becela baliatzen da deabrua animen arantza eguiteco, edo eiztaria deicari edo erreclamoaz becela gaitzic uste ez duten chori chiquiac sarean achitzeco. ¡Oh! cem-

baiti aditzen zayen esaten egunoro: nic ez nuen egundano pecatu eguingo, ez ere alaco liquitsqueric jaquingo, baldin araco itzqueta, canta jolas hura, etc., aditu izan ez banu. Alde eguizu, bada, persona zabar eta gaizqui-esaleelatic.

2.^{ena} Etzera egongo ere aditzen murmuracioac, personen tachac eta jaquilea ecerere importa elzatzun munduco beste gauzac, ceñac, beste calteric ez badacarquizute ere, beintzat zureburuamilla cheaqueriaz bete, barrengo paquea galerazo, eta distraitu edo zabartuco zaituzte ecin gueyagoraco oracioan, mezatan eta beste devocioac eguiten zaudenean. Orrela jolastutzen diranen artean arquitzen ceranean, sar-erazo itzatzu modu onarequin beste itz-pideren batean, albadezu, lengo jolasa aldatuaz edo galdeera prochugarriren bat berai zucenduaz: eta ataca estali au zuc nai beciñ ongui ateratzen ez bali-tzatzuque, bereci zaitez albadezu, eta ecin badezaquezu, arpegui beltz eta copeta il-luna jarri zayezu, adierazteco, onelaco jolasac ez dituzula ontzat ematen; eta duda gabe, centzatuco dira, cergatic Espiritu

Santuac esaten digu, ecen : *Ifarrac lañoa garbitzen duen becela, arpegui illunac atzeratzen duela murmuratzallearen mingaña.*

SUDURREN MORTIFICACIOA.

Sudurrac illduratuco dituzu alde-eguiñaz usai gozoa banatzen duten gaucetatic, nola diran essenciac, pastillac, baltsamo belarrac, usai-urac, etc.; neren emacume-queri oec usatzen dituenac, ondo aditzera ematen du aragui atseguñcoi bat dala. Bidezco gauza da Jaungoicoari, gauza guztien Jaun eta Jabe eguiazcoari becela, incensuz eta urrin gozozco beste licurtaz onra ematea; baña oec usa ditzala illcor batec, sarri quiratstu eta nazcagarrituric arren janari izan bear duenac, da ecin gueyago ichusia dirudiena. Ez ezazu izan bada usai gozoen conturic, contrara sufri itzatzu pacienciarequin hospitaletaco usai gaiztoac, oatuac daudenen guelatacoac, carceletacoac, etc., etzaitez gueratu toqui oelara visitac eguin gabe bertaco usai gaiztoa ez aditzeagatic, bada Jaungoicoac saristatuco

zaitu obra on orregatic bere Evangelio santuan aguindua daucan becela.

MINGAÑAREN MORTIFICACIOA.

Contu aundia ipiñi bear dezu mingaña ecitzen, iristatu ez dedin itz arro, alper, loi edo cere buruaren alabanzacoetan, birau, arnegu edo blasfemietan, edo beste gauza, Jaincoarentzat iraintsuac, eta ce-rorrentzat edo lagun urcoarentzat caltegarriac izan ditezqueanetan. *Minguiñarequin pecatu eguiten ez duena, da guizon on on bat, dio Santiago Apostoloac, eta Origenesec itz oec adierazteco, dio, ecen : Bere burua mingañezco pecatuetatic gordetzeco patu ona duenagatic bayeztu ditequeala, eguiatz on ona dala ; eta uste izan diteque, mingaña escuratzera irichi danac, erraz zucenduco eta gobernatuco dituela bere barrengo muguidac. Eta eguiatz, esperenciac eracusten digu, mingaña gaiztaqueri-billcui bat dala, eta persona devotoac ere Satanasec achituac izaten dirala mingañaren lazoetan. Orregatic beraren gobernuan ipiñi bear da arret aundia chit, beliatuaz one-*

taraco San Bernardoc ematen duen conse-
juaz , dionean : *Limaz pasa dedilla bi bi-
der mingañac bein bacarric esan bear due-
na* ; ceñarequin adierazotzen dizun , ecen ,
itz-eguiñ baño len , beguiratu bear dezula
soseguz , ea esatera zoacena dan edo ez
Jaungoicoaren vorondateari dagocan era-
coa , ea izango dan lagun urcoaren pro-
chuan edo caltean. Oarquera onec libra-
tuc zaitu , eguingo ez bacenduque , esan
izana damu izango cenduquean asco itze-
tatic. Itz-eguizu , bada , guichi , seguituaz
Senecaren consejua , ceñac cion : *Ez det
izandu egundaño isillic egonaren damuric,
bai ordea itz-eguiñarena*. Eta Espiritu San-
tuac seguratzan du , ecen : *asco its-egui-
tean , ez dirala pecatuac faltatzen*. Zaude,
bada ishillic , diotsut berriz ere , eta ez
ezazu itz-eguin premiatic , caridadeac edo
obedienciatic beartzan ez bazaitu ; eta orre-
taraco baliatu zaitezque ondorengo oar-
quera oezaz :

1.º Pensa ezazu , Jaungoicoac itzcri-
batu eguiten dituela zuc esaten dituzun
itzac , eta juicio egoanean escatuc dizula
guztien contua , baita alper edo gaitz-ga-

becoena ere, bere Evangelio santuan esaten digun becela.

2.^{ena} Itz-eguin bear dezun aurretic jaso ezazu viotza Jaungoicoagana, eta escayozu gracia ez mugaraitzeco, esanaz Profetarequin: *Para zayozu, Jauna, sillu bat nere aoari, eta nere ezpañai alde guztietatic ichitzen dituen ate bat, itz-eguiteco bear becelaco centsuarequin.*

3.^{ena} Igues eguizu, jolasean irristatzen edo gueicho pasatzen cerala, oituraz daquizun jolas, persona eta toquietatic.

4.^{ena} Etzaitez ari chancherian, ez ezazu iñor ciricatu jostaqueta larrietara, eta ez usatu adigarri gaiztoan artu ditezquean itz estarilic, edo lagun urcoa tristetu ditzaquetenic.

5.^{ena} Itz-eguizu zencill eta garbi, engaño gabe, eta ez itzatzu aguertu egundano lagun urcoaren faltac; eta oec baldin ondo jaquiñac eta zabalduac, edo berez sortuac badira ere, beti on izango da artzea bideric onena, nola dan isiltzea, ez baidu, alabaña, iñorc ondo eramaten bere tachac zabaltzea, edo autan erabiltzea.

6.^{ena} Gorrota itzatzu erriertac, edo ce-

rean beli irmo egon naya : zure iritzia eman bear dezunean, eguizu modu onez eta gozoro, eguiac garaitzeco deseoarequin, eta iñoiz ere ez cerearequin irtelzeagatic edo gogoac ematen dizuna eguiteagatic : contrara, cere setarequin irtetzea baño nayago izan bear dezu, conciencian albaditeque, besteen iritzira jartzea, emendican etorricozatzun animaco prochu aundiagatic; ceren gauza jaquiña da, ohea dala, modutsua izatea sesatsua baño, ¡ Cémbat despitatic, icusi-ecin eta pecatuetatic gordeco ceran on-esan oec eguiten badituzu !

7.^{ena} Itzic ez ezazu esan iñoiz cere alabazan, eta ez contactu ere cere burua jaquintsutzat, indartsu edo virtuletsutzat iduquitzeco asmoan esan edo eguin dezun gauzaric, bada nola ez dan ondo norc bere burua alabalzea, eguingo ciñaque despreciagarria. Eguin ez dezazun, bada, utsic aimbeste importanciaco gauzan, oroitu zaitetz Jaungoicoa beguira dagoquizula, aditzen zaituela, eta itz-eguiten dezun guztia-
ren contua escatuco dizula.

MIGUSTOAREN MORTIFICACIOA.

Milla modutan eci diteque migustoa; eta da ain importanci aundicoa, non, San Gregorioc balerezalantza gabe aseguratzen du, ecen : *jan-edaneraco zale queyeguia aurrena menderatzen sayatzen ez danac, alperric ventzutu usteco dituela guñeraco vicioac.*

Iduqui bedi, bada, gauza ciertotzat, guizonac ez duela vici bear jateco eta edateco, ezpada jan eta edan bear duela vicitzeco. Jan eta edan bear da vicia gorde eta irosotzeco, ez sentiduai atseguñ eguiteco; eta eguia oec artu bear ditugu guieritzat gure jan-edanen cembate edo cantidadea eta calidadea neurtzeco. *Janean mortificatzen ez danac, cion Santa Catalina Senacoac, ecin datequean gauza, gorde dezaqueala bere inocencia, bada jateco zale eragabeac galdu zuen Adan gure lembicico gurasoa.*

Jan-edanetan gueicho igarotze guztia, gorputz-animentzat da caltarquitsua. Duda-ric ez dago, eritasun gueyenac dirala jan-

edan eragabeen ondoreac. Sorreria edo apoplejiac, berunzacoac, gorputzetic eguin eciñac, sabeleco miñac, sayetsecoac eta beste asco et asco, gueyenean ase-beleac dacartzquienac izan oi dira. Baña gorputzeco eritasun oec, berez gaitz aundiac izan arren, ez dira ecerezqueria batzuec baicic, jetecco zale gueyeguiac eracartzen dituen animaco gaitzen parean.

*Sabela betea daucan batec, tentacio loiric ez sentitzea, ecin datequean gauza, cion Casianoc; eta ona emen cergatic chit contuz escuratzen zuten jan-edanetaraco zale gueyeguia, garbitasuna aimbesteraño estimatzen zuten Santuac. Santo Tomasec esaten digu, ecen: *deabruac zale onequin persona bat tentatu eta ventzutzen duenean, gueroz ez duela tentatzen loiqueriarequin.* San Geronimoc Eustoquia virgiñari itzcribatzean, esaten cion: *ardoac eta gaztetasuna dira sucarric bi, atseguin loyen gogoa viotzean pizcortzeco.* Eta beste gauza batzuen artean, ciosan: *gaztigatzen dizut, ecen, Jesucristoren esposa nola bai ceran, igues eguin dezayozula ardoari, puzoyari becela.* Eta Salomonec dio Proverbioetaca*

liburuan : *Ardoa da araguiaren atseguin ecarlea, da oen pizcorgarri bat; eta guero galdetzen du : ¿Norentzat izango dira lantu eta negarrac? ¿Ez dira izango ardotara emanac diranentzat, eta ed-ontzichuac us-tutzen daquitenentzat?* Nola au guztia ondo baidaquien mundu onetaco eta besteco gure zori-gailzaz chit atseguin artzen duen Satanasec, idiquierazo ditu aimbeste ardan-degui, sagardotegui, cafetegui eta edari vicitegui, ceñac diran beste aimbeste su-arma becela castidadeari eta gañeraco virtuteai guerra eguiteco; bada gaiztaqueria guztiac, baita herejia edo fede-ucatzea ere loiqueriatric datoz, gaztelaco esaera batec dion becela : *Ez da herejeric emacume gabecoric.*

Eta ala, cere burua gaitz aundi oetatic gorde dezazun, zabilta contuz jan-edanacquin : etzaitez egundaño sartu premia gabe tabernan, cafetegui edo jan-edanac saltzen diran echeetan; ez ezazu jan eta ez edan ordu jaquiñaz campora : eta orduan ere, jaten asteraco bota zayozu bedeinca-cioa jaquiari, eta bucatzean, eman zayozcatzu esquerrac Jaungoicoari mesede one-

gatic. Etzaitez izan araco abere beltz, arte arbolapean ezcur jaten, erregali hura norc bialtzen dien icusteco bururic alcha gabe aritzen diran aen antzecoa; contrara, jasa ezazu anima Jaungoicoaganon z jaten asitzean, eta noicean bein esayozu viotzez: *Jauna ez det jaten, eta edaten, gauz oetan atseguin artu dezadan, ezpada vicia gordetzeco eta zu servitzeco indarrac izan dit zadan.* Ez det, ordea, esan nai onequin, pecatu dala janean atseguin artzea, ceren ori dan gauza bat izatez deguna, eta Jaungoicoac orretara ondo zuzendua; baña bai izango litzaque, baldin gusto artze utsagatic bacarric jango balitzaque. Gustoarequin jatea, eta gusto artzeagatic jatea ez dira gauza berebat: lembicicoa cillegui da, ¿norc, alabaña, jango luque gustoaren pizcorgarri gabe? Bigarrena da pecatu edo falta bat, ceren dan contraco aldera gauza eguilea: da, gauza berat zart artzea, bera iristeco bide edo bitartea baicic ez dana; da, servitzea besteric eguin bear ez dan gauzaz gozatzea; da des-eguilea, azque nic, ciertol zat jarria utzi degun esaera hura; ecen: *guizonac ez duela vici bear ja-*

teco eta edateco, espada jan eta edan bear duela vicitzeco.

Jateco edo edatecoaz iñoiz ez quejatzea, da mortificatzeco modu bat chit alabagarria: bidezco gauza da eheco buruac iduquitzea bere mendecoen contua; baña onelacoac ez beza esan iñoiz jaquia dagoela ondo edo gaizqui maneatua, otza edo be-roa, gueza edo gacia; espada jan beza dacarquioteña, eta dacarquioteñ moduan, nun eta igartzen ez dion gaitz eguingo diola gorputzari edo animari, nola litzaquean gorputzeco ondo-*ez* bat eracartzea edo gure legue santuco mandamenturen bat austea. Santo Tomasec etzuen escatu iñoiz beretzat bacarricaco jaquiric, eta beti esaten zuen, ecen, ematen ciotenarequin contentu guelditzen zala. San Ignacioc etzuen aguertu egundaño aurrean parataco jaquia artu naiz-*ezic*, eta egosi gabea edo gaizqui maneatua egon arren, etzuen esparic ematen. San Juan Climacoc ere guztitic jaten zuen eta gañeracoac jan arteraño chit soseguz ichedon oi zuen, danoc batetan bucatzeco. Baita ere da mortificacio gañ gañecoa, utzitzea jan gabe araco zale vicia ematen

diguten jaqui edo fruta aec, eta mortificacio-modu au iñor oartu gabe eguiten danean, virtutezco obra asco eguin ditezque, zucenduaz edo esqueñiaz Jaungoicoari sacrificio edo on-iriste oec Cristoren gurutzea daramagun bitartean ; izan gabetanic araco aec becelacoac , ceintsuezaz negar malcoacquin quejatzen dan San Paulo, esanaz, dirala Cristoren gurutzearen etsayac, beren sabela Jaincotzat daucatenac.

UQUITZE-SENTIDUAREN MORTIFICACIOA.

Ez ezazu iñoiz eguin edo uqitu gauz ichusiric, badaquizu, alabaña, ori dala pecatu nazcagarri bat; utzico ere dezu elcarri elduric eta guis onetaco beste jostalluetan ibiltzeco batzuec daucaten oitura ichusia eta ondo ez dana; ceren dan descenciaren contraco gauza eta iñola ere eram ecin ditequeana; iduqui ezazu gogoan beti araco esaera hura: *Escu jocoa, billau jocoa*. Eta emacumeacquin ez ezic, cere moduco lagunacquin ere ez dezu eguin bear alaco gauzaric ; bai aciera onac era-

gozten duelaco, eta are obeto garbitasunaren contra dalaco.

GORPUTZ GUZTIAREN MORTIFICACIOA.

Guere gorputza edo araguia da gure animaren elsairic gogorrena, odolguiroena eta icaragarriena, orain berarequin bat eguiñic dagoelaco, eta orain setatsuena dalaco; alatan non, esan ditequean, egunoro armatzen diozcala lazoca pecatuan amildue-razotzeco. Da brincoca erraz asitzen dan zaldi eci-gabe bat, frenoa artzera, edo animaren servitzura, ceñelaraco eguiña izan zan, nequez jartzen dana: bada frenoa danic guichien ascatzen bazayo, ez bacar-ric naico du bidezcoa dan eta naita naiez zor dioguna, ezpada eramango gaitu ar-rastaca becela aragui gurarietara. Ez aztu, gorputzari, laneraco abere bati becela contu eguin bear diogula, emanaz jaten gure servitzua eguiteco bear duena, eta ez er-regaloan iduquitzeco, gueyegui guicendu-ric, uztarria artu edo paratzen zayon zama eraman nai ez-ean jarri ez dedin: oro bat, bada, eguin bear degu gorputzarequin, au

da, eman bear diogu jaten vicitzeco eta laneraco bear duen ambat, ez ordea erregaloraco, abereac becela guriguri jarriric, nai ez badegu ecicaiz eguitea, eta eramangaitzala arrastaca eragabequeria guztielara, vicierazoz ez centsu-dunari dagocan eran, ezpada griñen mendean abereen guisan, edo are eta oquerrago, ceren oec badute berezco argui bat guzti guztian guiatzen dituena, baña argui au ere des-aguertzen da, dudaric gabe; bere griñen mendean vici danagan. Eri bati, aren sendaera bere gaña artzen duen sendaguiñ edo medicuac bereala dieta aguintzen dion becela, au da, dagoela jan eta edan gabe, edo arditzala neurri laburragoan eta aulagoac, calte eguingo diotela ezagutzen dituen alimantu batzuec, encargatuaz ere gorde dedilla osasungarriac ez diran aiceetatic eta gueyegui itz-eguitetic, dembora berean erreceatuaz botica edo sendagai, egoquienac eta osasuna berriz iristeco artaracoenac deritzaizcanac; alashe, eta ez beste moduz tratatu bear da gure gorputz, griñaz eta jayera macurrez gashotua dagoena: beraren sendaerari equin bear zayo dietare-

quin, griñac pizcortu edo indartu ditzate-
quean jan-edanac quenduaz edo urrituaz,
alde-eguiñerazo bear zayo animaco calte-
ren bat eracarri dezayotequean persona
eta toquietatic, dembora berean errecela-
tuaz mortificacio batzuec, ceñac artuco di-
tuen boticacoac becela, confesore pru-
dente eta jaquintsu batec aguintzen diozcan
eran, edo benic beiñ eramango ditu pa-
ciencian eta quejatu gabe, gueroc billa ez
gabiltzala atsecabetzen gaituzten gauzac,
naiz izan ditecela oec lagun urcoacgandic,
naiz abere, pizti eta elchoetatic, eta naiz,
azquenic, munduco elementuetatic datoz-
quigunac; nola dan, neguan otza pacien-
ciarequin eta penitenciaco espirituarequin
nocitzea, eta ecin berotua edo sutara ecin
alderatua; uda berrian buruco miña; udan
beroa, euliac, arcacusoac, etc., uda atze-
nean elchoac edo chimichac, etc.

Nic ezagutzen det persona bat, arcacu-
soac ozca eguiten diotenean, bere buruari
esaten diona modu onetan: «Ots, abere-
«cho oec picatzen die guizonai onela, lem-
«bico eta guztien gurasoac pecatu bacar
«bat eguin zuelaco: orain bada, baldin

« persona baten pecatu bacarragatic pica-
« tzen badie guztiai, ¿cembat arrazoi gue-
« yagorequin guztiaac picatu bear lizuteque,
« aimeste pecatu eguin dituzun orri? » Eta
utzitzen die ari zayozcala beren bearra
eguiten , picatuaz eta odola chupatuaz eta
mortificacio au sufritzen du pacienci aun-
dienarequin eta penitenciazco espirituan.
Zu ambesteraño iristen ez bacera , virtute
guichiago dezulaco , sufri ezazu beintzat
oraindaño baño cerbait gueisheago ; pensa
ezazu , ecen , baldin pecatu larrian iltzeco
desgracia izaten badezu , gueyago padeci-
tuo dezula infarnuan, nora joango ceran ;
edo bestela purgatorioan , bada ara joan
bearco dezu naita naiez, baldin orain mor-
tificatzen ez bacera , edo pecatu venialen
edo confesaturic dauzcatzun larriac mereci
duten penaren penitencia eguiten ez ba-
dezu ; oroituco cera , alabaña , nola doc-
triña liburuac dion, Penitenciaco Sacra-
mentuarequin barcatzen dirala peccatariac
mereci dituen infarnuco penac , ez ordea
purgatorioco guztiaac.

Gauz ona eta chit prochugarria cendu-
que ere beste mortificacio gogozcoren bat

eguitea, San Pauloc eguiten zuen becela,
cionean : *Nere gorputza castigatzen det,*
animaren servitzura beartu dezadan ; baña
gogozco mortificacioac eguiten asi baño len,
zure asmoa aguer zayozu humillqui eta
garbiro cere confesoreari, ceñac ondo be-
guiraturic zure osasunari, eguinquizun eta
vicimoduari, esango dizun cer dan, Jaun-
goicoaren gusto gueyagoraco zuc eguin
dezaquezuna.

BARRENGO MORTIFICACIOA.

NAICUNDE SENTICORRA.

Naicunde senticorrac dauzcatzi bi almen
edo potencia : bata deitzen da aserregarria,
eta bestea zalegarria ; bi almen oec dira
pasio edo griñen eser-lecua. *Griña* itz one-
zaz aditzen ditugu naigarri sentitzallearen
mugnida eragabeac ; bada guzaz campo-
raco gauzac edoceiñ motivorengatic egui-
ten dutenean uquitze guisaco bat gure sen-
tiduetan, orduan oec muguierazotzen dule

naicunde senticorra, eta emendic dator muguida oni deitzea griña edo pasioa.

Griñac dira amaica: sei zalegarriaren aldecoac; eta bost aserregarriarenecoac. Lembicico seirac dira: amorioa, gorroloa, deseoa, iguesa, poza eta tristura. Aserregarriaren parteco bostac dira: esperanza, etsimena, billdurra, ausardia eta iraiña.

Griña edo pasioac ez dira berenez ez onac eta ez charrac. Esan dezaquegu dirala gorputzeco ezavici edo humoreen guisacoac, ceñac, beren neurrian daudenean gorputzari osasuna eracarri eta gorde, baña gueitu edo guichitu ezquero, eritasunac, eta azquenic eriolza dacarquiolen becela: ala griñac ere, arrazoyaren mendean, eta onec zaituac baldin badaude, dira virtute guztien meatze bat, baña asaldatzen badira, contu eguin diteque, vicio, culpa eta pecatuzco osin bat dirala. Orregatic chit conveni da iduquitzea guztia osotoro escuratuac arrazoyaren leguetara, eta baldin iñoiz, oartu gabea, beraren contra alcatzen badira, zaldi ecicabeac becela, oartu becin laster arrazoi beraren bridacquin menderatu eta escuratzea. Era

onetan griñac mortificatuac iduquitzetic daloz animaco sosegua, eta viotzeco paquea, ceñac diran ondasun paregabecoac, mundu onetan ere cernco zorientasuna lendaraz gozaerazotzen digutenac.

IRUDIGUIÑ EDO IMAGINACIOAREN MORTIFICACIOA.

Irudiguiña edo imaginacioa ecin dagoque gueldiric; orregatic conveni da arierazotzea beti gauza on eta prochugarrietan, eta onetaraco servituco dizute ondo-rengo gazligu oec:

1.^{coa} Gogoraeracico diozcatzu pensamiento on eta prochuzcoac, gaiztoac bereala burutican quentzeco contu aundia iduquiaz, cergatic bein sartzen utzitzen badiezcatzu, guero zuc uste becin erraz ez dituzu bolaco.

2.^{ena} Contu eguin zayezu gorputzeco sentiduai, ichita iduquiaz animari caltea eracarri lezayoquean guztiraco; bada jaquin bear dezu, imaginacioa illduratzeco necalzen danac alperricaco lana eguingo

duela, baldin aurretic gorputzeco sentiduac illduratzen sayatzen ez bada.

3.^{ena} Egundano etzaitez egon alperric : ari zaitez beti Jaungoicoaren servituzco gaucetan , lagun urcoaren prochuzcoetan eta zure vicimoduari dagozcan eguinquinunetan ; ceren imaginacioa era onetan arazotua egon ezquero , ez da zabartuco ece-rezquietan eta gauza caltegarrietan .

4.^{ena} Pensa ezazu , zure itz eta obrac ez ecic , pensamentuac ere juzgatu bear dituen Jueza dan Jaungoicoaren aurrean zaudela . ¿ Eta zure gogoai igarrico liequean guizonaren aurrean venturatuco etziñaqueana , venturatuco cera pensatzera Jainco Juez onen aurrean ?

ADIMENTUAREN MORTIFICACIOA .

Guizonagan dagoen on eta char guztia-
ren sustraya , adimentua da . Sacrificio
aundia eguiten dio Jaungoicoari , norc bere
censu edo adimentua menderatzen dionac ,
batez ere onaco aldi oetan :

1.^{coa} Norc beregan sentitzen duen na-
guitasuna quendu edo ventzutzean , obli-

gaciaz jaquin bear dituen gauzac icasteco ; bada bacoitzac chit ondo jaquin bear ditu gauz oec, baldin eracarri nai ez badu bere gañera Jaungoicoaren ira eta aserrea, Apostoloac itz oecquin dion becela : *Ez daquiena, izango da ez ezagutua.*

2.^{ena} Ber bere iritzia nagusiagoenera jartzean, ontzal emanaz aec aguintzen dutena, eta beti obedituaz, nun eta aguintulacoa ez dan Jaincoaren leguearen contracoa.

3.^{ena} Ber bere iritzia utzitzean besteren iritzira, beste hura bera becin jaquintsua eta nagusiagoa izan ez arren, editzen da, gauza gaiztoen gañean ez danean, ceren alacoetan ez dezaquezu, eta ez dezu bear ere menderatu ; baña suertaldi onezaz campora, ez ezazu sortu despifaric eta etzaitez leyatu, ezpada jarri bestearen iritzira, cergatic San Francisco Salescoac dion becela, bestec nai duenera jartzea da caridadearen frutua, familietan eta gañeraco lagun urcoetan paquea eta amorioa sortzen eta sendutzen duena.

4.^{ena} Gauza callegarri eta ecerezquerien jaquin-naya mortificalzean, naiz izan de-

dilla jaquin-nai au ala liburu gaiztoac eracusten duten gaucen, nola murmuratzaileac echean, auzoetan eta errian pasatzen dan guztia banatzen dutenen gañean.

5.^{ena} Besteren itzac eta obrac ez juzgatzean, baldin nagusi izateac onetara bartzten ez badu, bada ala danac egon bear du ernai, eta celatatu bear du bere mendecoac esaten eta eguiten dutena, edo dezatequena, gaizqui esan edo eguin badute, centzatzeco, eta bestela aldeaurrez eragozteco; baña gañeracoan, iñorzaz juzgatu bear da beti alic ondoena; eta argui arguiro gaiztoac diran gaucetan ere, beti juzgatu bear da erruquiz, gogora ecarriaz, uts-eguiteric asco gueroc ere baditugula, eta lagun urcoaren lecuan arquituco baguiñaque, eta Jaincoac eutsico ez baguinduzque, hura baño gaiztoagoac izango guiñaqueala.

OROIPEN EDO MEMORIAREN MORTIFICACIOA.

Oroipena illduratu bear da ondorengo gauz oetan :

1.^{oa} Escuratu pensamentu galduac, eta

sayatu lagun urcoac eguin dizquigun char-
queric aztulzen ; eguin orobat icusi edo
aditu izan diran gauza loyacquin, eta beste
edoceiñ gauza gaizto, gogoratzen zaguna-
requin.

2.^{ena} Ez lecurric eman viotzean, iduri-
pen gaitoz anima betetzen, eta oracio dem-
boran arreta galerazten duten pensamentu
arro eta balio gabecoai.

3.^{ena} Burura datozquigun pensamen-
tuai, danic onenac badira ere, ez eman
lecurric, demboraz campora datozquigu-
nean, nola dan oracioan, mezatan eta beste
devocioetan gaudenean, baldin obra per
oecquin ondo eratzen ez badira. Eta oroi-
pena beti ondo empleatua iduqui dezagun,
gauzaric onena da chit maiz gogoratzea,
Jaungoicoa beti beguira dagoquigula.

GUEREQUICO AMORIOAREN ETA VORONDATEA-
REN MORTIFICACIOA.

Blosio beneragarriac itz-eguitean voron-
datea mortificatzearen gañean, dio, ecen,
Jaungoicoari ecin esqueñi dezayoqueala

iñorc, bere vorondatearen sacrificioa becin beraren gogoco sacrificioric; eta beste toqui batean dio, Jaincoaren gloriaraco edo amerioraco norc bere vorondatea, beste-rena eguiteagatic, mortificatzen duenac ematen diola Jaunari atseguin bat, ogui eta ur dembora lucean barauturic, eta bere gorputza azotez gogorqui cealaturic emango lioquean baño aundiagoa. Eta contrara, vorondate illduratugabeac animari eracartzen dion caltea da aimbesterañocoa, non, San Bernardoc dionez: *ez litzaque izango infarnuric, ez balego guerequico vorondateric.*

Guerequico vorondatearen mortificacioa eguingo degu ondorengo aldi oetan:

1.^{coa} Eguin bear dan lan bacoitzean jaquindu ezazu, edo para arret aundia jaquiten cén dan Jaungoicoaren vorondatea.

2.^{ena} Escatu Jaungoicoari mortificacio au, cere buruaz desconfiatuaz, eta bera-gan confianza osoa jarriaz, uzte izanic guztia baditequeala bere graci santuarequin.

3.^{ena} Esan sarritan oracio labur oec, edo oen antzecoén batzuec: *¿Cér nai dezu, nere Jaungoicoa nic eguitea? Eracutsi zadazu,*

Jauna, nere gogoa ucatzen, eta zurea eguiten. Zure vorondatea eguin bedi, ala ceruan nola lurrean. Ez det nai. nere Jaungoicoa, zuc nai dezuna baicic. Jauna, egizu nizaz on deritzatzuna.

4.^{ena} Sayatu zaitez eguiten zure vorondatea baño obeto besteena, pecatu gabe eguin edo utzi ditezquean gaucetan, eta modu batera edo bestera eguitea ecer importa ez dutenetan, jarcen ceralaric guztien mendean Jaincoaren amorioagatic. Eguite santu au da prochu aundicoa, bada orrela nor bere mendetasunezco acto edo obrac dijoaz lagunduac beste virtutezcoenacquin; eta unetic unera sortzen zaizquigun era onac contuz aprobechatzen baditugu, Jaungoicoari chit atseguin emanaz gañera, asco aurreratuco guera perfeccioco bidean. Gai onetan faltatzen dute asco persona, beren buruac santutzat eta perfeccionayecolzat dauzcatenac, eguiatz chit guichi badira ere: inoren mendean eta ecertan contraric eguin gabe berac nai dutena, eta gogoac ematen dien moduan eguin dezaquelen bitartean dira chit onac eta contuzcoac; baña cerbait gogor edo contra egui-

ten badiezu , icusico dituzu bereala chimpartac darizcatela jartzen , itz zorrotzac esaten , quiñuca eta arpegui illunarequin beren gozacaitza aguertzen , eta lembicico itzean aserre vician sartzeco gai obean daudela, fosforo candelacho bat gauza latz batequin chalacatzean iracequitzeo baño. Onelacoacgatic esan diteque, araco ain egoqui datorquien esaera hura. *Santu campoan, eta deabru echean*, gogaicarriac diralaco, nóndic edo nola irabazten edo galtzen diran somatuco duenic ez dalaco. ¡ Doacabeac !

5.^{ena} Sayatzea eguiten guere vorondatearen contraco eguiñ-aldi asco, gure barrumbe gaiztoa griñatzen edo zale dan gauz aetan ez ecic, baita berez gaiztoac ez diranai jayeraren bat dietegunetan ere, eta au da egui eguiaz, norc bere buruari uco eguitea.

6.^{ena} Artzea Jesucristo, gure eguiñquizon guztien ispillutzat, viotz viotzean desseo aundi bat sortuaz humilldua eta despreciatua izateco, eta beragatic aguinte eta onratatic itzuli ibilli ez ecic, lambide despreciagarriac eta iñorc opa ez dituenac nai

izatea. Bere buruari alabanza ecarri leza-
yoquean gauzaric egundano ez contalzea,
nun eta Jaincoaren gloriac eta lagun ur-
coaren prochuac artaratzen ez duen. Erre-
prensioaren bat, culpadun izan ez arren,
ematen zayonean, ishiltzea bere burua gar-
bitu gabe, guztia Jaincoari esqueñiaz, eta
pensatuaz ori eta are gueyago mereci du-
tela bere pecatu orducoac edo lenagocoac :
eta orretan guztian ez nai izatea iduqui de-
zatela persona humilltzat eta virtutetsutzat,
ezpada culpadun eta uts-eguille bat balitz
becelacoa.

7.^{ena} Gogo prestu eta erabaqui bat idu-
quitzea, nagusiagoac aguintzen diotena
eguiteco ez ecic, baita naico dutela igar-
tzen diona ere, aguertu edo aguindu de-
zayoten arterano ichedon gabe.

8.^{ena} Quentzea viotzetic munduco gau-
zaen jayera edo naitasuna, Jaungoicoa, edo
Jaungoicoagatic baicic besteric amatzen ez
dan moduan. Munduco gaucen utzitze au-
chit conveni da perfeccioan aurreratze-
co. Beragatic jarri bear da arret aundi bat
gauzaric chiquien eta ecerez-enai ere jaye-
ratic ez artzece, ceren ascotan onelacoac

violza betetzen dute aundiac, baliosoac, ederrac eta banacacoac ambat edo gueyago. Emendic ezagutzen da, ecen, jayera au alaco gauza chiqui edo cheaquerietara batec sentitzen duen becin lashter ayenatu bear dituela, violza beracquin itsatsi dedin baño len, bada criaturetaraco jayera eragabeac sarrera isten dio Jaincoaren amorioari, idiquiaz guerequicoari; eta jaquin ecen, mundu onetan daucagun edo usatzen degun guztia iduqui bear degula batiere jayera edo violza berarequin itsatsi gabe, beti prest egonaz guztia utzitzeco, ala conveni dala dirudigunean, eta ez dirala estimatu bear, Jaincoa servitzeco gai onecoac diranez baicic.

9.^{ena} Artzea nequeac, penac, bidegabehueriac, lotsaquizunac eta desprecioac osotoro jarriric Jaungoicoaren vorondatera, eta beraren escu onguilletic datoizquigun erregali batzuec becela; eta perfecciora bide-eguiteco, eguin bear da ondorengolau modu oetara:

1.^{coa} Gauzaric necosoenac eta gaizenac ere sufritu paciencian, gogoan iduquiaz San Pauloren esaera au: *In tribulatione*

patientes, paciencitsuac naigabezco demboran.

2.^{ena} Pacienciarequin sufritu ez ecic, eman esquerrac Jaunari, beretzat eta bere adisquide maiteenentzat gorde zuen caliz samiña guri edanerazolzean eguiten digun mesedeagatic.

3.^{ena} Sufritu pacienciarequin eta esquer onez ez ecic, baita pocic ere apostoloac becela, *ceñac*, liburu santuac diotenez, *pocetz beteric irtetzen ciran aucitegui edo tribunaletatic*, *Jesusen icenagatic desprecioac eramateco dicha izan zutelaco*.

4.^{ena} Sufritu pacienciarequin, esquer onez eta pocic ez ecic, baita Jesucristoc becela, beraren amorez gueyago eta gueyago padecitzeco deseoarequin ere, bada Jaunoni, aimbeste pena, desprecio eta naigabeacquin gurutzean josiric cegoela, are gueyago padecitzeco egarriac erretzen cion viotza. Eta Jaungoicoa men menetan maite dutenengan, amorioa dan becin vicia da sufritzeco gogoa ere, eta atsecabeac artzen dituzte gloriatzat, San Pauloc bere buruagatic segurutzen duen becela, esanaz :

Nic ez dezadala atseguñic artu Jesucristo nere Jainaren gurutzean baicic.

Emen daucazu aguerturic, ó cristau chit maitea, cer eguin bear dezun, Jesucristori jarraitu nai badiozu: cere buruari uco eguiñ bear diozu, eta gurutzea arturic aren atzetic joan bear dezu; au eguiten ez duena, ez da izango egundano on ona edo perfecta. Gure izateari au gauza gogorra iduritu arren, ez dauca erremedioric, orretara jarri bearrean arkitzen da. Baña ¡ó gauza negargarria! au da eguiten ez dana. Asco dira, bai, Jesucristori Taborco mendira seguitzen diotenac, baña ¡cein banacac! Calvariocora. Esan nai det, guztioac Jaincoaren adisquideac guerala, ondasunac eta atseguñiac ematen dizquigunean, baña eritasunac, atsecabeac edo beste gaitz batzuec bialdu ezquero, orduan atze-aldea ematen zayola. Etzaitez izan zu oelacoa, ezpada ar ezazu ematen dizuna. Ondasunac bieltzen badizquitzu, etzaitez aspertu esquerrac ematen, miretsiaz beraren zугanaco ontasuna; eta neque edo atsecabeacquin probatzen bazaitu, jarri zaitez

osotoro beraren vorondatera , uste izanaz ori dala zuri conveni zatzuna , eta berac, mereci ez bazuen ere, zugatic are gueyago sufritu zuela ; eta era onetan irichi al izango cera, azquenic, aiñ menetan opa dizudan ceruco gloriara. Amen.

PACIENCIA.

BERA IRISTECO BIDEAC.

¡Cristaüa ! negar eta penazco valleda onetan deserritu bat cera ; eta ona emen cergatic ain premiazcoa dan zuretzat paciencia, nola jaten dezun oguia. ¿Nai dezu menetan irichi ? nic promestutzen dizut eceztatuco nazun bildur gabe, eguiten baidituzu ondorengo gaztigu oec :

1.^{coa} *Aserre zaudenean, ishildu zaitetz.*
Aserre viciac dirauzun bitartean ez ezazu ecer eguiñ, ez itzic esan, ceren esan edo eguiñ dezunaz, guero artuco cenduquean

damuaz gañera, venturaz erremediatu eciñac izango liraque zure berotasun orrec lecarzquian calteac.

2.^{ena} Oroitu zaitez, ecen, baldin Jaungoicoac vicia quendu izan balizu aurreneco decatua eguin cenduenean, oraiñ arquituco ciñala infarnuan gar eguiten, eta padecitzen emen orain baño gueyago; eta emen padecitzen dezun eta an padecituco cenduqueanaren arteco auquera emango balitzatzuque, ¿etzentzuque autuco emengo, utziric infarnucoa? Eguizu bada contu, emengo penac Jaungoicoac ematen dizquitzula, an padecitu bear cenduqueanaren ordañez. ¿Eta ez ditazu sufrituco?...

3.^{ena} Alcha ezazu cerura zure pensamientoa, eta beguira, ceñ aundia dan an ichedoten dagoquizun gloria, pacienciarequin emen sufritzen baldin badezu: ez dute ez cer icusuric vicitz onetaco penac, ordañez Jaungoicoac guero emango dizun gloria eta sariarequin; eta jaquin bear dezu, ecen, ceruco sari aundi aec, San Gregorioc dion becela, ecin iñorc irichi ditzaqueala neque aundien bidez baicic; eta neque oec eraman bear dira paciencian eta

Jaungoicoaren gracion, ez dute bestela deus servitzen ceruraco.

4.^{ena} Pensa ezazu, pacienciarequin eta Jaunaren gracion sufritzen ez duenic ez dala izango gloriaz coroatua; argatic San Juanec icusi zuen, nóla ceruco Santu guztiac ceramazquiten escuetan palma adarrac, ceñac adierazten duten martirioa, edo vicitz onetaco penac sufritzen izan zuten paciencia. Iracorri itzatzu Santuen vicitzac, Jesus eta Mariarenac, eta icusico dezu, nolaco pacienciarequin sufritzen cituzten lotsa gaiztoac, persecucioac, miseriac eta tormentu mota guztiac, batere culpa-ric ez bazuten ere; eta zu pecatari errucarri, aimbeste dembora onetan infarnuan gar eguiten egon bear cenduquean orrec, ¿ez dezu sufrituco?

5.^{ena} ¿Ejemplo oec asco ez dituzu artaratu zaitecen? jartzera noaquizu, bada, beguien aurrean beste bat, deritzadanez, muguituco zaituena: atoz nerequin, goacén Calvariora... ¿Icusten dituzu Jesusen aldamenean nauden araco bi guizon aec? biac dira lapurrac: biacdaramazquite pena berdiñac; biai Justiciaren bidez quentzen

zaye an vicia... baña, ¡cein besteric dan bata bestearen patua! Bata, urcamenditic paraisora dijoa, eta bestea, gurutzetic infarnura; ¿eta cergatic? ceren au desesperatzen dan, paciencia artu nai ecic, besteac bere sententia pacienciarequin sufritzen duen bitartean. Jaquizu, bada, guizon guztia daramatela beren gurutzea mundu onetan; baña diferenci onequin, au da, gurutzea paciencia, Jaunaren gracion eta humillqui daramana, osotoro sinisturic, ori eta are gueyago bere pecatuacgatic mereci duela, joango da cerura lapur onarequin; baña arrabiz, arneguz eta desesperacioz beneric daramana, lapur gaiztoarequin joango da infarnuetara, beticotasun guztian amorratzen egolera.

6.^{ena} Pacienciaren virtutea irichico dezu, Jesusi eta Maria chit santari humillqui escatzen badiezu, onetaraco goiceoro erre-zatuaz *Aita gurea* batequin iru *Ave Maria*. Nequetan maiz esango dezu: *Nere Jesus, socorri nazazu; Virgiña chit Santa, lagundu nazazu: Jaincoaren icenean izan dedilla; izan dedilla nere pecatuen pagu eta satisfacioan*. Arratzean beguiratuco dezu, ea

egunaz ecertan uts-eguin dezun , eta uts-eguiñic arquitzen badezu , oec ambat *Ave Maria* esango dituzu.

Orquera.

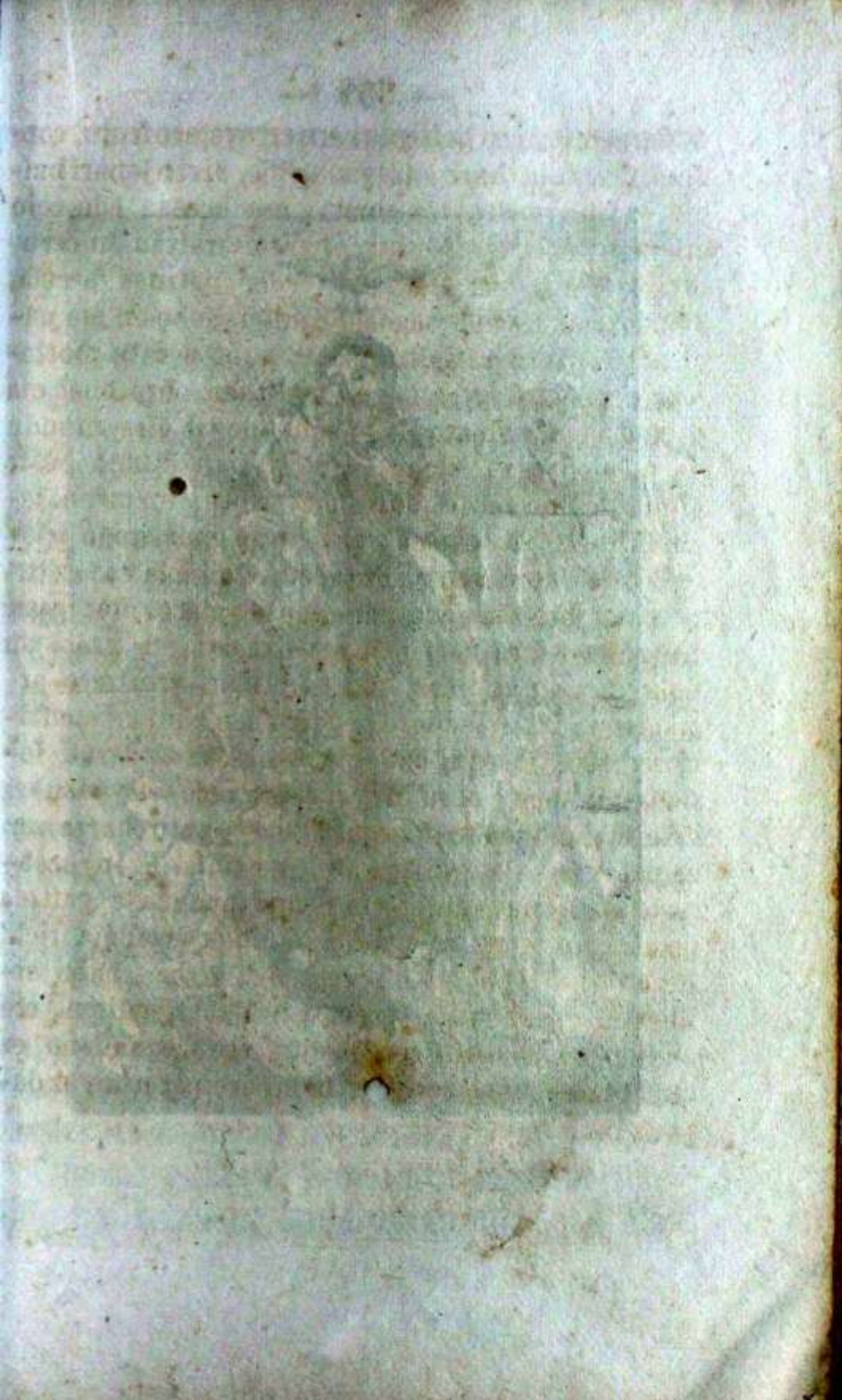
Paciencia prochugarria eta merecimentuzcoa izateco, gauza bearra da neque-penac Jaungoicoaren gracion sufritzea ; cergatic pacienciarequin asco sufritzeac ez dion ecer servitzen ceruraco pecatu larriarequin dagoenari : bacarric servitzen dio lurre-raco, esan nai det, munduco ondasunac iristeco. Eta au obeto aditu dezazun , gogoraerazo nai dizut Jesucristoc bere icasleai, guztia paciencian eramatera jarrierazotzeco ipiñi cien antz-esande edo ejemplo bera, esanaz, mundu onetan ceuden bitartean cirala, aurdun dagoen emacumearen antzecoac, bada onec arguiteco unean miñ vici viciac badaramazqui ere, guero arguitaratu duen aur ederra icusteac sentierazotzen dion pozaren pocez, guztia ontzat ematen dituela. Orobat cristau eguiazcoac ere, mundu onetan dauden bitartean, dira arguiteco dauden amac becelacoac; eramanquizunic asco ematen diezte negarrezco valleda oni dichecaten pena eta nequeac, cerbait tristura sentierazoaz beren viotzetan ; baña poztuco dira chit vicitzeren acabae-ran, ceru-erriraco obra ain aundi eta onac arguitaratu dituztela icusten dutenean. Baña arguite onagatic poztutzen dan amac naigabe chit samiñac sentituco lituzquean becela, baldin aimbeste sufritu

ondorean icusico baluque bere errayetaco frutu, consuelotzat izan bear citzayona, illic, arren janari baicic servitu bearco ez duela, era berean edo cein cristauc, nolerebait esateco, arguitaratzen du ceruerriraco, aur vici eta guztiz eder batzuec becela, Jaincoaren gracian dagoela eguiten duen on eta paciencian daraman gaitz guztia; baña pecatu mortalean dagoen bitartean eguiten dituen obra onac eta paciencian daramazquian neque-penac dira, mundu onetaco oñaceen artean arguitaratzen dituen beste aimbeste aur becela, aur illac ordea; lurraren janari izateco, da esatea, munduco ondasunac iris-teco baicic servitzen ez dutenac, eta iñola ere ez cerucoac, obra illac edo gai-ezac diralaco. Beragatic bada, bear dira Paciencia eta Gracia, eta graci au noiz edo noiz galtzeco, edo pecatuant erortzeco argaltasuna izaten badezu, eguizu lembaitlen contriciozco acto iracequi bat, eta confesatu al dezun lenena, aimbeste obra ill, ceruerriraco servitzen ez dizquitzen moduan arguitaratzeco patu charra izan ez dezazun. Alaz guztiag ere, ez dedilla egon peccataria obra onac eguiñ, eta neque-penac eta gaitzac paciencian eraman gabe, Jaungoicoagandic irichi dezan benic beiñ on-biurrera eguiazcoa, baña sinismen osoan bego, ecen, obra onac eguiten, eta neque-penac sufritzen baditu ere, egundaño ez duela merecituco ceruric, Jaincoaren gracian ez dagoen bitartean.

SAN JOSÉRENGANACO DEVOCIOA.

Ceruco Santuen artean San José gloriatsua da, dudaric gabe, cristaiari devocio eta confianza aundiagoa gogaerazo bear diotenetic bat. Bai; confianza aundia iduqui bear du beragan, jaquitean, Jaungoicoac autu zuela guizon guztien artean, virgiñtasuna galdu gabe Jesusen Ama izan zan Mariaren senartzat; eta nola Jaungoicoac bacoitzari ematen diozcan bear dituen laguntza eta graciac, aren bitartez eguiñ asmo duena ondo betetzeco, ¡ceñen graci aundiac emango ciozcan San Joséri, ondo bete cezaquean bere contura utzitzen cion lambidea! ¡Cér humilltasun sendoa, cér garbitasun ainguerucoya, cér caridade iracequia etzan arquituco San Josérengan, Mariaren senar izateco diña zan persona bacarrari cegocan becela!...

Onezaz gañera, San Joséc beste eguimbide bat bazuen, bada eman citzayon Ma-

riari , beraren senar becela gorde , amparatu eta laguntzeco ez ecic , baita ezcutzeco ere Deabruari Jaungoicoaren Semearen Guizon-eguitearen misterioa : nola auraguertu nai izan zuen Jainco guizon eguiñ onec , bere Aita ordecoztat autu zuen San José ; uste onetan aci , eta beraren contua izan cezan : ceña guztia San Joséc chit ondo bete zuen , eta Jesus ordañez , bere mendean osotoro egon citzayon .

Orain , bada , baldin ain ondo contu eguin bacion lurrean bere emazte Maria Virgiñari , eta Mariaren Seme Jesusi , biac beraren mendean egonaz , uzte izan bear degu , valimentu aundia iduquico duela ceruan ; eun doblatuan saristatuco ciola Jaungoicoac bere leyaltasun tacha gabea ; eta Jesus eta Mariac chit atseguñ izango dutela San Joséren bitartez gracia partitzen , beragandic artu cituzten servitzuen truque ; eta pensatu ere diteque , Jaincoa bera izango dala cristaüac muguierazoco dituena gracia escatzera , esaten dielarie Faraon Egiptoco erregueac ciona : *Zoazte Joségana.*

Eta eguiaz , aundia da , chit aundia San

Joséren valimentua , esperenciaz gañera,
Eleizaco Iracasleac, batez ere San Toma-
sec, San Bernardinoc , San Francisco Sa-
lescoac, Gersonec, Isolanoc eta beste ascoc
eracusten diguten becela; eta Santa Tere-
sac, bere vicitzaco liburuaren bostgarren
capituloan dio bere buruagatic: « Ain gaz-
« tea izanic, nola icusi nintzan ain elbarri-
« tua , lurreco sendaguiñac para ninduten
« becela , cerucoenganatzeco asmoa artu
« nuen... Nere bitarteco eta Jauntzat artu
« nuen San José gloriatsua, eta berari go-
« mendatu nintzayon chit : arguiro icusi
« nuen nola nere aita eta Jaun onec premia
« onetatic ez ecic onraren eta animaren ga-
« leraco beste aundiagoetatic ere atera nin-
« duen, nic escatzen jaquin nezaquean baño
« prochu aundiagoarequin. Oraindic ez det
« gogoan , escatu diozcadan gaucelatic bat
« irichi gabe utzi didanic... Badirudi pre-
« mia batean laguntzeco doaya eman ciela
« Jaunac beste Santuai ; baña esperenciaz
« daquit , Santu gloriatsu onec guztietan
« laguntzen duela , eta Jaunac adierazo nai
« digula, ecen, nola lurrean egon zan aren
« mendean , eta contu-artzallea baicic ez

« bazan ere, aitaren icena ceucalaco aguin-
« du cezayoquean , ala eguiten duela ce-
« ruan ere escatzen dion guztian. Orobat
« icusi dute beste persona batzuec , bera-
« rengana gomendatzeco nic esaten nie-
« nac... Beraren devoto eguiazcoa dan eta
« servitzu bereciac eguiten diozcan perso-
« naric ez det ezagutu dagoenic gueldi, vir-
« tutean gueyago aurreratu gabe. Baldin
« itzal aundico personaren bat banintz, po-
« cic arico nintzaque bat banaca esaten,
« neri eta beste ascori Santu gloriatsu onec
« eguindaco mesedeac... sinisten ez dida-
« nari ez diot besteric escatzen , ezpada,
« Jaincoaren amorez eguiñ dezala prueba,
« eta esperenciaz icusico du , ceñ ondasun
« aundia dan Patriarca gloriatsu oni go-
« mendatzea eta devocio izatea... »

Beragatic , ó au iracortzen dezun cris-
taüa , baderitzat zaudela erabaquia San
Joséren devoto izatera : eta ala , jaquizu,
ecen , San Joséren devocio eguiazcoa da-
goela batez ere oracio iracequiacquin be-
rari deitzean ; confesio eguiazco baten bi-
dez anima garbitzean ; bere gogocoen diran
servitzuen batzuec eguitean eta bere vir-

tuteac jarraitzean. San José da eguiaz vicimodu guztietacoac beguien aurrean beli iduqui bear duten ispillua. Ezcongayac icasi beaz dute San Joségandic garbitasuna eta ezcontza on bat izateco modua ; ezconduac, nola vici bear duten beren alderdiarequin, eta beren humeen gañean cer contua iduqui bear duten ; apaizac, Jesus nola tratatu bear degun aldarean ; eta cristau guztiac , nolaco aleguiñarequin aduratu bear duten comulgatzera dijoacenean. San Joséren vicitzaco ispillutic guztioac artu bear degu laneraco gogoa , gaitz eta persecucioetan paciencia , Maria chit santarenganaco devocioa , eta azquenic guztioac joan bear degu San Josérengana , amparatu gaitzan vicitzan , eta batez ere eriotzaco orduan. Eta gu socorritzera San José patriarcha gueyen limurtzen duen gaucetatic bat , nola baidan errezatzea berac izanducituen zazpi dolore eta gozo aundienac, orregatic emen ipintzen dira, jaquin dezaten nola errezatu bear diran.

SAN JOSÉ PATRIARCAREN ZAZPI DOLORE ETA GOZO AUNDIENEN ERREZOA.

Devocio vicienarequin aurrena errezatzen da contriciozco actoa, lembaitlen confesatzeco proposito sendoarequin, iristeco era onetan animaco eta viotzeco garbitasun aundiena, esanaz: *Nere Jesucristo Jauna.*

¡Oh San José patriarca gloriatsua! fede vici batec mugituric alderatzen naiz zure jar-lecu gloriazcora ceñean, Jesusen eta Mariaren merecimentuacgatic, eta cerorren merecimentu eta virtute bereciacgatic Jaungoicoac ipiñi zaituela, irmero sinisten dedan. Irichi zadazu, arren, pecatuen zazpi itur-buruetatic libratzeco, oen contraco virtuteetan irmo eta sendo irauteco, Espiritu Santuaren zazpi doayez nere anima apaintzeco, eta vicitasun aundiarequin Je-

sus eta Maria amatzeco graci. Eta zure violtz erruquitsua are gueyago orretaratzeco, oroituarazten dizquitzut Jesusequin eta Maria zure emazte chit santuarequin batean igaro ciñituen zazpi dolore aundienac eta izan ciñituen gozoac, cere naigabe eta atseguñaz oroitzen cerala, erruquitzu zaitecen nizaz, eta indazun escatzen dizudana, eta Jaungoicoa obeto servitzeco eta amatzeco, eta nere anima salvatzeco bear dedala Zuc ezagutzen dezuna. Amen.

Lembicico dolorea. Cupitzen naiz zuzaz, ó San José patriarca, Jaungoicoaren Semearen Guizon eguitearen misterioaren berri gabe, zure Emazte chit garbia aurdun icustean izan cenduen doloreagatic; eta part-artzen det sentitu cenduen poz eta atseguñean, Jaunaren Aingueruari aditzean itz ain consolagarri aec: *José Daviden semea, ez quezcaric izan Maria zure emaztearequin vicitzeco, ceren bere erra-*

yetan daramana, Espiritu Santuaren obraz sortua dan. Dolore eta gozo onen oroipenean erregutzen dizut, irichi zadazula gracia, arroqueriatic libre arqui nadin, eta humilltasunaren virtutez apaindua, eta Jaungoicoaren bildurrezco doayarequin aberastua (1).

Aita gurea eta Ave Maria.

Bigarren dolorea. Cupitzen nai zuzaz, ó San José Patriarca, Jesus eta Maria ostatuz estalpe batean icustean izan cenduen doloreagatic; eta part-artzen det, Aingueruac, artzayac eta erregueac Jesus adoratzen zutela icusteac sentierazo cizun poz eta atseguñean. Dolore eta gozo onen oroipenean erregutzen dizut, irichi zadazula gracia, guticiatic libre arqui nadin, eta li-

(1) Espiritu Santuaren doayac era onetan jartzen dira pecatuen zazpi itur-buruen contra. Icusi bedi Gaume, *Catecismo de perseverancia*, tom. III, pag. 268.

beraltasunezco virtutez apaindua, eta con-
selluzco doayarequin aberastua.

Aita gurea eta Ave Maria.

Irugarren dolorea. Cupitzen naiz, ó San José patriarca, Circuncisioco egunean Jesusi cerion odola icustean izan cenduen doloreagatic; eta part-artzen det, Jesus icena ipintzeac sentierazo cizun poz eta at-seguiñean. Dolore eta gozo onen oroipe-nean erregutzen dizut, irichi zadazula gracia loiqueriatric libre arqui nadin, eta garbitasunezco virtutez apaindua, eta jaquin-duriazco doayarequin aberastua.

Aita gurea eta Ave Maria.

Laugarren dolorea. Cupitzen nai zuzaz, ó San José Patriarca, Maria zure emaztea-ren anima batetic bestera dolorezco ezpata batec pasaco zuela esaten Simeoni aditzean izan cenduen doloreagatic; eta part-artzen det Simeonec eta Anac Jesusi eguiten cioz-

caten alabantzac aditzean sentitu cenduen poz eta atseguñean. Dolore eta gozo onen oroipenean erregutzen dizut , irichi zadazula gracia irain griñatic libre arqui nadin , eta pacienciazco virtutez apaindua, eta Jaincozco ezagumentuaren doayarequin aberastua.

Aita gurea eta Ave Maria.

Bostgarren dolorea. Cupitzen naiz zuzaz, ó San José patriarca, Jesus Herodesec perseguitua icustean izan cenduen dolorea-gatic ; eta part-arzen det, Egiptoco Jainco guezurrezcoac erortzen icustean sentitu cenduen poz eta atseguñean. Dolore eta gozo onen oroipenean erregutzen dizut, irichi zadazula gracia jan-edaneraco zale gueyeguitic libre arqui nadin , eta templanzazco virtutez apaindua , eta adimentuzco doayarequin aberastua.

Aita gurea eta Ave Maria.

Seigarren dolorea. Cupitzen naiz zuzaz, ó San José patriarca, Herodes erreguearen toquian Arquelao cegoela jaquitean izan cenduen doloreagatic; eta part-artzen det, Nazareten seguru egon cindezqueala uste izatean zure viotzat sentitu zuen poz eta atseguñean. Dolore eta gozo onen oroipenean erregutzen dizut, irichi zadazula gracia, envidiatic libre arqui nadin, eta caridadez apaindua, eta piedadezco doayarequin aberastua.

Aita gurea eta Ave Maria.

Zazpigarren dolorea. Cupitzen naiz zuzaz, ó San José patriarca, culpa gabe berderic Jesus galdu cenduelaco izan cenduen doloreagatic; eta part-artzen det, Eleizan arquitean sentitu cenduen poz eta atseguñean. Dolore eta gozo onen oroipenean erregutzen dizut, irichi zadazula gracia, naguitasunetic libre arqui nadin, eta er-

naitasunez apaindua , eta irmotasunezco doayarequin aberastua.

Aita gurea eta Ave Maria.

Jesus , José eta Maria , ematen dizutet viotza eta anima nerea.

JOSÉREN AGURRA.

Agur , José , guizon zucena eta graciaz betea , Jauna da zurequin , eta zu cera zorionecoena guizonen artean , ceren mantendu , zaitu eta goardatu cinituen Maria Virgiña , eta bere sabeleco frutu cerucoa Jesus.

San José Jaungoicoaren Amaren senar garbia eta Jesusen aita ustecoa , erregutu ezazu gu pecatariocgatic orain eta gure eriotzaco orduan. Amen, Jesus.

SAN ANTONIO PADUACOARENGANACO

DEVOCIOA.

Fede dunac San Antonioren ganaco duten devocioa eta confianza beti izandu da chit aundia, bada guztiac icusten dute beragan Santu aundi bat Jaungoicoac onratu duena beste asco ez becelaco moduan. Mirestuac izandu dira beti bere virtuteac, bere humilltasun aundia, bere garbitasun Ainguerucoya, aur Jesusenganaco bere amorio biguña, Aldareco Sacramentu guztiz santuaren ganaco bere fede iracequia, animac salvatzeaco bere celo vicia, herejeac arrazoirra ecarrierazotzeaco bere erru indartsua, ceñagatic zan, eguiatz, aec izan cezalequean etsairic gogorrena, eta guztienquico bere caridade iracequia; emendic datozen Santu onen aimesterañoco nequeac, gauz arrigarriac eta milagroac, bada obratzen cituen lurrean vici zan demboran, eta erriz erri cebillenean, eta obratzen ditu

orain ceruan Jaungoicoarequin vici dala ere. Bera da, fedez eta confianzaz deitzen dioten guztien consueloa : aren bitartez ar-quitzen dituzte galdutaco gauzac , bai iri-chi ere gorputzeraco eta animaraco, mundu onetaraco eta bestecoraco bear duten guz-tia.

San Antoniori bere devotoac eguiten diozcaten obsequioen artean gogocoene-taco bat da , beraren virtuteac jarraituaz gañera, Trinitade guztiz Santuari erreza-tzea iru *Aita gurea eta iru Ave Maria* eman ciozcan graci eta ornitu zuen doayacgatic, eta ala Maria chit santari, nola aur Jesusi eta Aldareco Sacramentu guztiz adoragar-riari izan cien devocioaren oroipenean.

ORACIOA.

Nere Aita San Antonio , beti iduqui det nic zugaran , escatzen dizudan onetan la-gundu eta ont-artuco nazulazco fedea eta confianza, chit maite izan cenduen Jauna-gatic, eta cere besoetan aimbeste bider idu-qui cenduen aur Jesusgatic. Vicitzan eta

eriotzan eguin ciñituen mirariacgatic erre-
gutzen dizut, Santu doatsua, irichi zada-
zula escatzen dizudana, baldin izan bear
badu Jesucristu gure Jaunaren servitzura-
co. Amen.

Orain eguiten da escaria, eta guero errezatzen da
Aita gurea bat.

ZUCEN-BIDE LABURRA ETA ERRAZA,

**edoceñ Santuren
onran iru egun edo bederatzi-
urren bat consagratzeco, eta Jai aundiren
bateraco ondo prestatzeco.**

---

1. Iru edo bederatzi egun oec igaro itzatzu al dezaquezun bacartasun eta devocio aundienarequin, baña au dala bide, lendican dauzcatzun piedadezco ejercicioac gueitu , edo guichitu , edo oi dituzun orduaz campora eguin gabe.

2. Saya zaitez egun oetan , zure lan jaquiñac obelo eta arreta gueyagorequin eguiten, eta esqueñi zayozcalzu, iru-eguneco edo bederatzi-urren au eguiten diozun Santuari. Escayozu zure uts-eguiñac ordaindu ditzala , eta zure erreguac eta eguiñac Jaunaren aurrean ipintzeaz mese-de eguiñ dizazula.

3. Egunoro dembora piscacho bat igaroco dezu Santuaren vicitza consideratzen edo iracortzen. Zure uts-eguiteac paraco

dituzu aren virtute, jarraitzera aleguiñean sayatuko ceranen parean, eta lotsatu eta humillduco cera, icustean zaudela imbeste utseguitez betea.

4. Baldin ez badaquizu iracortzen eta meditatzen, benic beiñ entzungo dezu Meza santua beraren onran, zure eguiñquisunac beta ematen badizute.

5. Esandaco egunetan errezatuko diozcatzu iru *Aita gurea*, *Ave Maria* eta *Gloria*, Trinitade guztiz Santuari, esquerrac emateco Santu oni eguindaco mesedeacgatic; ondorean escatuko diozu, Santu orren bitartez irichi uste dezun graci berecia.

6. Eta errazago iristeco, on izango da mortificacio edo penitenciaren bat egun aetan eguitea, eta gañera Santuaren jai vezperan barau ateratzea. Au guztia, aditzen da, eguiñ bear dezula cere confesorearen baimenarequin.

7. Bederatzi-urren edo iru-eguneco oni acabaera emango diozu confesio on eta comunio iracequi batequin; eta ez ezazu dudatu, cere partetic aleguiña eguitera, irichico dezula escatzen dezuna, conveni baldin bada zure betico salvacioraco.

GURE DEVOCIOZCO SANTUREN BATEN

jaya bear becela celebratzeco modua.

Egun onetan Santuaren devotoac Meza entzungo du beraren onran, besteetan baño devocio gueyagorequin, aurretican artuaz, al baditzaque, Confesioco eta Comunioco Sacramentu santuac. Guero dembora piscacho bat igaroco du Santuaren imagiña baten aurrean ondorengo afecto oec eguiten...

Gauza guztien Jaun eta Eguille Soberanoa, Aingueruac humillqui errespetatzen, Goi-aingueruac ichu ichuan obeditzen, Serafiñac eta Santuac gogozco adoracioac eguiten dizquitutena, nic adoratzen zaitut perfeccio guztien billcui, on eta santutasun guztiaren iturri beti dirauzun, eta beñere agortzen etzerana becela. (*Emen esangodiozu iru bider, guero eta devocio gueyagorequin: Adoratzen zaitut, Jauna; bai, adoratzen zaitut errespeto eta beneracioric aundienarequin*).

Esquerrac ematen disquitzut, Jauna, zure servitzari maite eta leyala San N. emen lurrean apaindu cenduen izatezco eta graciazco doai bereciacgatic, eta ceruan eman diozun gloriagatic. (*Eta doai oec zureac balira becela, esango dezu iru bider: Esquerrac, Jauna, milla esquer beracgatic*).

Ni criatura billau eta peccatari argal onec poz artzen det, ó Santu chit gloriatsua, cere griñac ain osotoro eci ciñituelaco, es-cualdi ain aundiac eta santutasun ain ga-ñecoa merecitu izan dituzulaco. Dembora berean lotsatzen naiz, ó nere Amparatzalle maitagarria, zure antz ain guichi dedalaco. (*Ar zazu atseguñ menetan aren irmo-tasun eta iraupenagatic, eta lotza zaitetz zure bildur eta naguitasunaz, esaten dio-zula iru bider: Ó Santu almensua, balia nazazu; nerau ventzutzen eta santututzen jarraitu zaitzadan*).

Miragarriac dira, eguiaz, zuc utzi ciz-

quigutzun virtutezco ejemploac , asco eta aundiac, nic eta zure devotoac cerutic zure valimentu indartsuaren bidez arturic dauz-
cagun mesedeac. Zure mesede oen esquer onac aequin batean emanic , atseguin aundi batequin esqueintzen dizut , ó nere Bitarteco gozoa , mundu guztian gaurco egun onetan ematen zatzun onra eta beneracioa , erregutuaz irichi zadazula gracia jarraitu ditzadan nic ere , zuc ain era miragarrian izan ciñituen virtuteac , batez ere... (*Señala ezazu emen , jarraitu nait dezun virtutea*).

Ó nere Jesus Jaungoico guztiz maitea, ar zazu , arren , zure Santu onen berotasuna nere epeltasunaren ordañez, bere mercedimentu aundiac nere pecatu larri eta nazcagarrien satisfacioan, bere ejemplo arregarriac nic eracarri izan nitzaquean escandaloen erremedioan. Eta zuc , Trinitade guztiz Santu eta doatsua, indazu baimena esqueintzeco zuri nere argaltasunen

leiz-ondo quirastutic, zure servitzari chit
leyalaren viotz garbi eta biguña, eta emen
lurrean zu amalzen aguerlu zuen caridade
chit iracequia, nere viotz gelatuac orain-
dañocoan amatu zaituen otzlasun negar-
garriaren ordaintzat. Eguizu, Jainco bacar
eta Irucoya, nic ere mundu onelan nagoen
bitartean, arc becela servitu eta alabatu,
amatu eta onratu zaitzadala, irichi deza-
dan arequin batean zu icustea, amalzea,
alabatzea eta gozatzea betico vicitzan.
Amen.

Bucatuco dezu iru bider esanaz soseguz, arretaz
eta devocioz :

Gaitz guztiac nigandic,
Jauna, quendu itzatzu ;
Zure Santua bitarte,
Graci au eguidazu :
Arc becela nic ere,
Zaitzadan onratu,
Canta beticoarequin
Glorian alabatu. Amen.

BICI-MODU DIFERENTEETACO OBLIGACIOAC.

ECHEETACO BURUEN OBLIGACIOAC.

1.ª Beren vici-moduari dagocan eran familia acitzea.

2.ª Joco eta eraquerietan acienda ez ondatzea.

3.ª Mirabeai, languilleai, etc., beren irabaciak bear becela pagatzea.

4.ª Beren humeen eta mendecoen oituren gañean ernaitasun aundia iduquitzea.

5.ª Jaungoicoaren itza aditzera eta Sacramentu santuac artzera maiz joan ditacen neurri egoquiak jartzea.

6.ª Prudenciarequin leciatzea.

7.ª Iradi edo beste griña gaiztoren bati lecuric eman gabe castigatzea.

8.ª Ongui-nayarequin tratatzea.

9.ª Cererebaitetan aritzen beti iduquitzea.

10.ª Beren eritasunetan laguntzea.

11.ª Ondo esan eta eguiñacquin onezco bidea ematea.

12.ª Jaungoicoari beracgatic gomen-datzea; eta maishu, nagusi edo echecoandre, etc., onac egoquitzea.

13.ª Semeac eta alabac, mutillac eta nescachac lecu batean elcarrequin egon ez ditecen bear diran neurriac artzea.

14.ª Bere itzacquin edo beste edoceñ guisalara gaitzeraco bidea familiari eman dezayoquean personaric echean ez artzea.

HUMEEN ETA MENDECOEN OBLIGACIOAC.

1.ª Gurasoai eta nagusi echecoandreai Jaungoicoaren ordezcoco batzuei becela beguiratzea, eta alatzat iduquitzea.

2.ª Viotzez maitatzea.

3.ª Bear becelaco errespetoa ecartzea, eta naiz beren aurrean egon ditecela, naiz ez, beracgatic beti ondo itz-eguitea.

4.^a Azcarqui obeditzea.

5.^a Leyalqui servitzea.

6.ª Premietan laguntzea.

7.ª Aen uts-eguiteac sufritzea, beti ishillic egonaz.

- 8.ª Aecgatic Jaungoicoari erregutzea.
- 9.ª Echecho gacen contua iduquitzea.

SENARREN OBLIGACIOAC.

- 1.ª Emaztea maite izatea , Jesucristoc Eleiza becela.
- 2.ª Ez despreciatzea , ceren dan iñola era utzi ecin dezaquean laguna.
- 3.ª Bere mendeco bati becela guiatzea.
- 4.ª Bere persona gordetzallea dalaco, aren contua iduquitzea.
- 5.ª Decenciarequin mantentzea.
- 6.ª Paciencia guziarequin sufritzea.
- 7.ª Amoriarequin laguntzea.
- 8.ª Ongui-nayarequin leciatzea.
- 9.ª Tratu gaiztoric , ez ilzez eta ez obraz ez ematea.
- 10.^a Humeen aurrean , chiquiac izan arren, berai gaitzeraco bidea izan ditzayequean gauzaric ez esatea eta ez eguitea.

EMAZTEEN OBLIGACIOAC.

- 1.ª Senarra estimatzea.
- 2.ª Errespetatzea bere buru-zaya be-
cela.
- 3.ª Obeditzea bere nagusi dan becela.
- 4.ª Azcartasun guztiarequin asisti-
tzea.
- 5.ª Beguirune aundiarequin lagun-
tzea.
- 6.ª Biguñtasunarequin erantzutea.
- 7.ª Ishiltzea aserre dagoenean, eta
aserreac dirauen bitartean.
- 8.ª Beraren uts-eguiteac pacienciare-
quin eramatea.
- 9.ª Senarra erreceloan sartzeco gai
izan ditequean elcartasunic iñorequin ez
artzea.
- 10.ª Humeen aciera onean senarra-
requin batean sayatzea.
- 11.ª Echeco gauzac eta bere ondasu-
nac alperric ez galtzea.
- 12.ª Aitaguiarraba-amaguiarrabacer-
respetatzea gurasoac becela.
- 13.ª Coñatacquin humilla izatea.

14.ª Echecho guztiacquin armoni ona gordetzea.

GALAYEN OBLIGACIOAC.

1.ª Doctriñara joatea.

2.ª Adintsu edo persona zarrai errespetoa ecartzea.

3.ª Jostaqueta periltsuetatic alde-eguitea.

4.ª Alperqueriatic, eta suspichazco lagunetatic igues eguitea.

5.ª Arratsetan berandu ez echeratzea.

6.ª Bere gorputza illduratzea edo mortificatzea.

7.ª Amorio limurietatic eta canta loyetic igues eguitea.

8.ª Ecercho ere, bere echecoa izan arren, ezcutuan ez artzea.

9.ª Jaungoicoari erregutzea ; eta guizon censuzcoen on esan edo consellua aditzea aciertu on bat izan dezan artu bear duen vici-moduan.

DONCELLEN OBLIGACIOAC.

- 1.ª Edoceñ eguiqueratan modesti aundia aguertzea.
- 2.ª Itzetan chit beguiratua izatea.
- 3.ª Iñor icusteco, edo bera bestec icusia izateco zaleric ez izatea.
- 4.ª Jantzian vanidaderic ez iduquitzea.
- 5.ª Guizonezcoacquin bacardadean itzeguitetic ignes eguitea.
- 6.ª Naitasun limuriai, dantzai, comediai, etc., gorroto izatea.
- 7.ª Erligiozco obrac maitatzea.
- 8.ª Une batean ere alperric ez egotea.
- 9.^a Bere vici moduari dagocan eraco illdura edo mortificacioaren bat eguitea.

ANDRE ALARGUNEN OBLIGACIOAC.

- 1.^a Virtutezco ispillu bat izatea andre ezcondu eta ezcongayentzat.
- 2.ª Erretiroaren nayecoa.
- 3.ª Alperqueriaren contrarioa.
- 4.ª Mortificacio maitatzallea.

- 5.ª Oraciora emana.
- 6.ª Bere icen onaren celotsua.

ABERATSEN OBLIGACIOAC.

- 1.ª Beren ondasunacgatic Jaungoicoari esquerrac ematea.
- 2.ª Oetan confianza ez ipintzea.
- 3.ª Logreriacquín ez gueitzea.
- 4.ª Beren mendean bide gaiztoz ez iduquitzea.
- 5.ª Beren griñai atseguin eguiteco oezaz ez servitzea.
- 6.ª Beartsuacquín eta Eleizarequin onguille izatea.
- 7.ª Maiz pensatzea, ecen, aberatsac, beren ondasunac gaizqui empleatzen dituztelaco, chit irriscu aundian daudela condenatzeco.

BEARTSUEN OBLIGACIOAC.

- 1.ª Berepobrezan jartzea osotoro Jaungoicoaren vorondatera.
- 2.ª Premiandagoelaco aitzaquiarequin besteren gauzac ez beretzea.

3.ª Sayatzea vici-modu honesto bat eratzen.

4.ª Betico ondasunetan aberastutzeco aleguiña eguita.

5.ª Oroitzea Jesucristo eta Maria chit santa ere pobreac izan cirala.

MERCATARIEN OBLIGACIOAC.

1.ª Contentatzea irabaci moderatu batequin.

2.ª Guztiai bear adiña ematea pishuan eta neurrian.

3.ª Sal-gauzac, onac charracquin ez nastutzea.

4.ª Sal-gauza genero bat berac bacarric ez artzea, eman ez daquion erriari pobrezan erortzeco bidea.

5.ª Edocein trampia edo engaño-modu eguitetic bere burua apartatzea.

6.ª Pobreacquin erruquitsua izatea.

OFICIALE ETA LANGUILLEEN OBLIGACIOAC.

1.ª Bere nequeac eta ez-izanac Jaungoicoari maiz esqueintzea.

2.ª Ernaitasun eta cintzotasun guztia-
requin lan eguitea.

3.ª Jai egunean lanic ez eguitea : ez
ernegatzea eta blasfemiari ez botatzea.

4.^a Besteren gauzac ez iduquitzea.

5.ª Beren nagusiai gastuac eta calteac
ez eraguitea.

6.ª Dembora alperric ez galtzea.

7.ª Itz emana ez faltatzea.

8.ª Lanean ari danean murmuracioric
ez eguitea, jolas lasairic ez iduquitzea, etc.

LAU GASTIGU S. IGNACIORENAC.

1.ª Iduqui ezazu , al dezaquezunera-
ño, zure viotza Jaungoicoagan , eta Jaun-
goicoa zure viotzean, egonaz beti beragan
pentsalzen.

2.ª Jaungoicoaren vorondate guztiz
santua izan bedi zure deseo guztien muga,
eta lambide guztien asiera.

3.ª Ez ezazu quendu iñoiz Jaungoicoa
zure beguien aurretic , naiz egon zaitecela
lagun artean , naiz bacardadean.

4.ª Jesucristoren vicitza izan bedi zu-

rearen ispillua lecu guztietan, eta arquite zaiquetean edoceñ estaduan.

IMPORTANCIA AUNDICO PENSAMENTUAC.

1.ª Ill bearra cera, eta zuc guichien uste dezun orduan. Onetan pensa dezazula edo ez dezazula, sinistatu dezazula edo ez dezazula, illico cera, eta juzgatua izango cera, eta salvatuco edo condenatuco cera, ona edo gaizquia eguiñ izango dezun eran; eta esan edo eguiñ al guztiacgatic ere, onetatic escapatuco elzera.

2.ª ¿Eta cér balioco dizu aberastasun guztiac inguratzeac, eta onra guztiac iristoac, eta gorputzari atseguñ guztiac emateac, zure anima galtzen badezu?

3.ª Aberartasunac eta onrac munduan gueratuco dira, gorputza obian, arrac jana izan dedin; eta pecatuan dagoen anima, infarnuan, Evangelioco aberats jaletzar arena obiratua izandu zan becela.

**ILLABEN EGUN BACOITZERACO
sentenciac.**

1.ª Jaincoac icusten nau. Jaincoac adi-
tzen nau. Jaincoac juzgatu bear nau.

2.^a Jaincoa da nere Eguillea, nere Er-
redimitzallea, nere Onguillea, nere Aita.
¿Venturatuco naiz, bada, bera ofendi-
tzera?

3.^a Anima, nere da, bacarra da, be-
ticoa da... ¿nere zorigaiztocoa galtzen bal-
din badet!

4.^a Anima salvatuta, guztia salvatua
dago; anima galdu ezquero, guztia gal-
dua dago, eta galdua betico.

5.^a Mundu guztia irabazteac ¿cér va-
lioco dio guizonari, anima galtzen baldin
badu?

6.^a Ez dago paqueric, ez zorionic eta
contenturic Jaincoagandic apartatua vici-
danarentzat.

7.ª Eriotza etortzen da, guichien uste
izaten dan orduan.

8.ª Istampatean eguiten da pecatu,
istampatean iltzen da, eta istampatean eror-
tzen da infarnuan.

9.ª Vicitza nolacoa, eriotza alacoa.

10.ª Eguiñac izandu guera bacar bacarric Jaincoarentzaco eta ceruraco.

11.ª Jaincoa amatzeaz osterontzeco guztia vanidadea da.

12.ª Une bateco atseguña... ¿eta guero?... guero, neque-oñaceen beticolasuna.

13.ª ¿Céin vici al izango da infarnuco su erretzallearen erdian, eta beti dirauten garren artean?

14.ª ¿Condenatu batec cér eguingo luque, nic dedan dembora baleucaque? Eta nic ¿cér eguiten det?

15.ª Obraz eguiñ gabeco deseo onez betea dago infarnua.

16.ª Estua da ceruco bidea, eta guichi araco bidetic dabiltzanac; infarnucoa zabala da, eta asco ara bide-eguiten dutenac. Guichiacquin vicitzea conveni da, guichiacquin salvatzeco.

17.ª Neque-eraman laburra, eta betico gozaera.

18.ª Pecatu venialac despreciatzen dituena, larrietan sarri erorico da.

19.^a Eriotzaco orduan, obra onac baicic ez gaituzte consolatuco, eguindaco gaiz-

quiac beste ecerc ez digu penaric emango.

20.ª Conveni izan zan Jesucristoc pa-
decitzea, eta ala bere glorian sertzea.

21.ª Cristo barauric, ni ase-betean ;
Cristo larru-gorrian, ni ondo jantzia ; Cris-
to penetan, ni leporañooco atseguñetan...

22. Oráin eguizu, eguiñ izana erio-
tzaco orduan naico cenduqueana ; bada
une artan naico dezu, baña demboraric
izango ez dezu.

23.ª Zaute ernai eta oracio eguizute,
erori elzaitezten tentacioan : Jesucristo da
gaztigatzen zaituztena.

24.ª Oracio-eguiñ bear da atsedem
gabe.

25.ª Ez da sartzen ceruetaco errei-
noan, norc bere buruari gogor eguiñ
gabe.

26.ª ¡ Ay munduaren zori gaiztooa,
gaitzeraco ematen dituen bideacgatic ! baña
are zorigaiztoagoa gaitzeracobide-emallea.
Jesucristo da au diona.

27.ª ¿ Cér poz sentitzen dute conde-
natuac oraiñ, mundu onetan gozatu cituz-
ten, eta infarnua eracarri cien atseguñe-
tatic ?

28.ª Bere anima salvatzeo aleguiña eguiten ez duenac, edo federic ez du, edo eroa da.

29.ª Salvatzeo conveni da, eternida-dea iduquitzea buruan, Jaungoicoa violetzean, eta mundua oñ-pean.

30.ª Ceruan sartu nai baldin badegu, iduqui dejagun beti gogoan Maria dala *ceruco atea*.

31.ª Gurequin dago beti Aingueru guardacoa: errespetatu dezagun bere presencia, aguertu dezayogun digun amorioaren esquer-ona, ar dezagun confianza bere laguntzan, eta devocio biguña izan deza-yogun San Joséri.

Ez gaitecela egundaño aztu oracio eguiteaz purgatorioco anima bedeincatuacgatic, pecatarien conversioagatic, eta Eleizaren eta Erreinoaren premiagatic.

BOST ESAERA ESPIRITUZCOAC,

Iristeco azquen-iraupena Jaungoicoaren servitzuan,
bada au da virtuteen osandea, eta ceru-erriraco gure bi-
dearen muga.

Nola ez digun ecer ere provechatuco ceruraco bi-
dea arteac, baldin bucaeraraño ez bagabiltza beti
bertatic, Madrida joan nai luquean bati, erri-buru
artara joateco deseoa eta bidean abiatzeac ecer ere
balioco ez liotequetean becela, baldin nideangueldi-
tuco balitzaque, eta ara iristeco bear diran gañeraco
neurriac artuco ez balituzque; era berean, guera
etzaitecen burlatua gure bidajearen muga dan erio-
tzaco orduan, eguiteco guztien gañecoa dan betico
salvacioa, iristeco sayatuco cera obraz jartzen bost
esaera oec, ceñac leyalqui gordetzen badituzu, ba-
zaudezque seguru, ondo allegatuco cerala doatsuen
errira, Jaungoicoaz gozatzeco bertan beticotasun
guztian. Amen.

Lembicicoa da : *Lenago ill, ecen ez pe-
catu eguiñ.* Bai, ala iduqui bear dezu era-
baquia : utzi guztia Jaungoicoa utzi baño
lenago. Onetan dago Jaunaren legueco
lembicico aguintea gordetzea. Orregatic
San Alfonso Ligorio deadar eguiten zuen :
Galdu dedilla guztia, Jaungoicoa galdu

baño lenago, eta mundu guztia mincaiztu dedilla, *Jaungoicoa izan dedin baño lenago*... Baña gure argaltasuna dale bide, pecatu larriren batean erortzeko desgracia izaten badezu, etzayozula orregatic lecuric eman desconfianzari, eta aidur gaiztoco espirituac, zu engañatzeco sortuerazoco dizun barrengo illuntasunari. Eguiñ bear dezuna da, piztuerazolzea bereala viotzean, cér eguin dezun ondo beguiraturic, zure culporen damua, eta gorrotatzea amorio guztia zor diozun Jaungoico baten ofensa dalaco, ceren ofenditu dezun ori dan zure Jaungoicoa, zure Eguillea, zure Erredimitzallea, zure Aita... eta erabaqui lembaitlen confesatzea. Portatu bear cera puzoya edan duen persona bat becela; onelacoac aleguiña eguiten du bereala puzoya gombitatzeco goragarri indartsu batequin, vicia quendu dezayon baño len: era be-rean, pecatu mortal bat desgraciaz eguiten badezu, bereala gombitatu bear dezu confesio santu eta damutsu baten bidez, pecatu orrec, puzoi indartsu batec becela infarnuco obi izugarri eta beticora amilldu saitzala, nai ez baldin badezu. Ala ez egui-

tea, bildurtu zaitez, cristatía : beguira, anima bat baicic ez dezu, eta galtzen badezu ; zure zorigaiztocoa ! jechico cera infarnura, nondic *iñoiz* ecin irtengo ceran. Pensa ezazu ondo, beti iraunde guztian izan bear dezula, edo doatsua ceruan, edo condenatua infarnuan... Pensaezazu, ecen, condenatzen bacera, ez dizutela servituco deus aberastasunac, atseguñac eta onrac, eta mundu onetaco ecererequin ecin trucatuco dezula zure patu zorigaiztoa.

Bigarrena da : *Pecatuaren bideetatic apartatzea*. Orrela eguiten ez badezu, seguru erorico cera pecatuan, bada Espiritu Santuac dionez, perilla nai duena, perillean galduco da. Erori nai ez badezu, eguiñ bear dezu abereac eguiten dutena bada pasa bear dutenean miñ artu duten, edo erori niran toquiren batetic, erretiratzendira, orretaraco chirco luceagoa eguingo badute ere. Beste moduz eguiten badezu, guertatuco zalzu eche batean, danic maicen garbitu eta autsa quendu arren, armiarmac iltzen ez badira guertatzen dana, au da, oec eguiten dituzten sareaz beatea guelditzea bereala, lenago becela : edo

guertatuco ere zatzu , belar gaiztoac eba-
qui dituen necazariari guertatzen zayona,
zañetic atera ez baditu , errotzea bereala
berriz , lenago becela. Beragatic , bada,
baldin igarri badiozu erori ciñala Jaungoi-
coaren aserrean beraren ofensarequin dan-
tzan , jocoan , nescach-mutillen arteco itz-
queta limurietan , onelaco edo alaco per-
sonarequin daucazun trataeran , araco to-
qui edo eche artan , igues eguiñ bear dezu
andic, eriotza billatu cenduen lecu quirastu
batetic becela.

Irugarrena da : *Jaunari oracio eguitea,*
eta Maria chit santari devocio izatea. Az-
quen iraupena, gure Ama Eleizac eracus-
ten duenez , da Jaungoicoaren doai chit
bereci bat , eta nola doai au Jaungoicoac
ez dien ematen escatzen diotenai baicic ;
orregatic San Tomasec eracuzten du , ce-
ruan sartu al izateco, beti escatu bear za-
yola. Bai , beti esan bear diogu Jaunari :
Betor gugana zure erreinoa , orain Jain-
coaren graciazcoa , eta guero betico glo-
riazcoa. Doai oec iristeco, Maria chit san-
tarenganaco devocioaz baliatu bear degu,
bideric indartsuenetaco batezaz becela. Be-

ra da ceruco canale edo odia, gaitzetic apartatzeco eta ona obratzeco bear ditugun graci guztiac ishuritzen zaizquiguna. Bera da ceruco atea, Eleizac eracusten duen becela, eta Jaunaren misericordiaric ez du inõorc iristen, aren bitartez baitzic, dio San German Constantinoplaco obispoac. Orregalic gomendatu bear zatzazca egunoro Maria chit santari eta eguiñ bere gogoco servitzuen batzuec, nola diran, Errosario santua devocioz errezatzea, eta bederatzirren bat eguitea edo barauren bat ateratzea, osasunac eta zure lanac eragotzico ez balizuteque; gauz oec ecin eguiñ badi-tuzu, utzi ezazu beintzat eguiñ gabe, eguitea cillegui ciñituzquean gauza aetacoen bat edo beste, demagun, lore bat usantzea, baso bat ur edatea, naico cenduquean toqui artara beguiratzea edo joatea, etc., guztiaz gañ saya zaitez jarraitzen beraren virtuteac, humilltasuna, biguntasuna, garbitasuna eta Jaincoari eta lagun urcoari izan cien amorioa. Chit encargatzen dizut esan dezayozula goiceoro, araco egunoroco ejercicio edo eguiquearen artean para dizudan oracio hura. Laburra bada ere, ce-

ñagatic beñere ez dezun utzi bear, nic aseguratzen dizul, ecen, baldin irauten badezu errezalzen, beraren bitartez irichico dezula orain gracia, eta guero betico gloria.

Laugarrena da: *Maiz artzea Sacramentu santuac, batez ere Comunio sagradua.* Berac dira Jaincozco graciaren odia, araco animac sendalzen dituen graci sendagarriarenac. Jesucristoc ipiñi cituen gure animen eritasunac sendatzeco, eta aetan berriz erortzetic gu gordetzeco. Gasho dagoenac bere gaitzetic sendatzeco boticacoa artu ez ecic, berriz gaizquitu ez dedin janari sano eta sendoaz bazcatzen sayatzen dan becela; era berean zuc-ere zure animaco gaitz aldietan bert-erori, eta betico iltzea nai ez badezu, artu bear dituzu maiz Penitenciaco eta Comunioco sacramentuac, aurrenecoaren bitartez iristeco zure pecatuen sendaeraco gracia, edo graci sendatzalle onen gueitzea eta aen barcacioa, baldin graci bura lenagotican bacenducan irichia; eta bigarrenaren bidez, zure anima bazcatzen, eta pecatuan erortzetic gordetzeco indartzen duena. Comunioco Sacra-

mentuan arquitzen da vicitzaren oguia. Au da cerutic jechitaco ogui vicia, gozotasun guztia beregan daucana, eta ceña bear becelaco prestaerarequin jaten duena, dio Jesucristoc, betiro vicico dala : ogui au da bere gorputza, guizon guztien espirituzco vicitzaraco eman zuena. Ez duenac, bada, jaten Jaincoaren Seme guizon eguiñaren gorputza, da esatea, maiz comulgatzen ez danac, ¡ceñ gauza nequeza izango duen, iñola ere eciña ez esateagatic, graciazco vicitza eguitea! ¿Vicico al litzaque luzaroan, gorputzeco janaria berandutic berandura, demagun, urtetic urtera baicic artuco ez luquean guizon edo emacumea?... Baña bear becelaco prestaeracquin comulgatzen danac (ez det esan nai, Jaincoaren aunditasunari dagozcanacquin, bada oec ecin irichi ditezque, ceren Jaungoicoa cabu gabea dan, eta gu ecereztasuna bera; ezpada gracian egotea, eta cerbait berotasunarequin comulgatzea) comulgatzen danac, diot, bear becelaco prestaeracquin, eta maiz, ¡ah! ¡nola corri eguiten duen ceruco bidean osasunez eta vicitzaz beteric. Orregatic San Francisco Sa-

lescoac cion, ecen, animac guiatu cituen
ogueita bost urleetan beste ecererequin
etzuela ezagutu izan aimesteraño santu-
tutzen, eta moduren batean Jaincotitzen,
nola Comunio sagraduarequin. Baña cóntu
maiz arizearequin Jaungoicoaren aser-
rean, ezagüeraz eguindaco pecatu venia-
lacquin, oituraz, vanidadez, edo bidezcoac
eta onestoac ez diran beste motivoen ba-
tzuecgatic. Contu... eta contu aundia en-
gañatu ez dezazun cere burua, engaña-
tuaz (guichi costatzen dan gauza) zure
anima guiaria, señari escatu bear zayon
beti baimena eta iritzia orretaraco... Maiz
comulgatzea da cristaüarentzat gauzaric
prochugarrienetacoa, eta Maria chit san-
taren atseguñ aundicoa ez ecic, bera gue-
yen cuturzen dutenetaco bat, bada Señeri
Gazteenac dio, ecen, amabi igande segui-
tuetan comulgatzeco voto edo promesa (le-
nago maiz comulgatzen bazan) edo urtea-
ren ill guztietan utsic eguñ gabe, edo il-
lean bein (lenago maiz comulgatzen ez ba-
zan) Maria chit santaren onran eta glorian
eguiten duenac, aren burua coroaturic San
Juanec icusi cituen Apocalipsis-co amabi

izarren oroipenean, gracien Erreguiña eta Señora aundi onengandic iristen duela escatzen zayon edoceñ gracia ; eta nai litzaquean hura iristen ez baldin bada, ori izango da convenico etzayolaco ; baña orduan emango dio beste graci bat, escatutacoa baño aundiagoa eta prochugarriagoa, esperenciac eguiztatzten duen becela. ¡ Ay fededunac, eguiñ oi dituzten beste voto edo promesen ordeztan, an eguingo balute, eguiatz obeto irichico luteque escatzen dutena.

Bostgarrena eta azquenecoa da : *Pizcortzea, Jaungoicoaren aurrean zaudelazcoaren fedea*. Arretaz consideratzen badira Abraham patriarca santuari, on ona edo perfectoa izan cedin, Jaungoicoac zucendutaco itz oec : *zabiltza nere aurrean mirabe leyal bat becela, eta izan zaitetz perfectoa* ; naita naiez ecarrico dute ondore onena. ¿ Norc, alabaña, ez du berealatic icusten onen importanci aundia ? Gogoratu eta sinistatu eguia oec : *Beguirozu, Jaungoicoac icusten zaituela... Beguirozu, pen-samentu ezcutatuenac ere beguien aurrean dauzcala... Beguirozu, bera ofenditzeco*

nai dezun lecuric gordeenera joaten bacera ere, beti bere aurrean egongo cerala, eta pecatu eguiñ nai izatea, ecin comprehenditu dileque...

¡Arquitu dileque, erregue almentsu bati bere aurrean iseca eguiñ naico lioquen guizonic, jaquiñic bere ministroac armatuta daudela, señailea ematen dien becin prest iseca castigatzeco; centsua galdua, edo griña porticen batec ichutua ez egotera, deritzat ez dalequeala. Ala ere, au da gauza bat egunoro, orduoro, uneoro gertatzen dana... ¡Cembat pecatu eguiten diran uneoro, eta guztiac aunditasunean eta majestadean caburic ez duen Jaungoico baten aurrean!... ¡eta ecin conta al criaturaen beguien aurrean, obratuco lutequelaric Jainco beraren justiciaren servitziari batzuec becela, aguinduco balieque bere escubideac vengatzeco!... Jaincoaren queñada bat beste gabe, peccataria, peccatua eguiten dagoen bitartean, aireac estutuco luque, lurrac irentsico luque, urac itoco luque, suac auts biurtuco luque... itz batean, criatura guztiac jazartuco luteque Jaincoaren alde peccatari censu ga-

been contra... Beragatic, bada, ¿ egui au ez da izango, ondo beguiratzen bazayo. bear baño indartsuagoa pecatutic zu apartaracitzeco? Pizcortu ezazu, bada beronen fedea, cergatic ondo consideratzen badezu, pecatuan erortzetic gordeaz gañera, eguingo zaitu santu, ez beste ascoen moducoa, ezpada santu aundi bat. Ala izan dedilla.

BICI-MODU DIFERENTEETACO GUERTACARI

EDO EJEMPLOAC.

Oraindaño aipatu dizudana, cristau maittea, izandu da seguitu bear dezun bidea, irauteco neurriac, eta desgraciaz erortzen bacera, alcha zaitequean modua, ceña dan Penitenciaco sacramentua; alaz guztiaz ere, Sacramentu onec prestaera aundia escatzen du bear becela eguiteco, ceren bestela, alchatu bearrean are ondorago joango ciñaque gaiztaquerian, cargatuaz zure pecatuac sacrilejiozco pishu astunarequin; eta era onetan gaizqui confesaturic alderatuco baciñaque mai sagradura,

¡ay ene! ¡nolaco gaiztaqueri berria eguingo cenduquean! Eguingo ciñaque Jesucristoren gorputz odolen culpapun, eta san Pauloc dion becela, condenacioa irenchico cenduque. Aparta zaitecen, bada ain bigabequeria izugarritic, contatzera noaquizu vici modu diferenteetaco guertacari batzuec, *Erriaren icasbidea* icendalzen dan San Ligororen liburutic atereac.

1.^{oa} Guertacari au da confesio gaiztoac eguiten cituen guizon batena, ceña arquitezan confesatu eciñic, confesio on bat eguiñnai izan zuenean; bada Jaincoac berac ala adierazten du, esaten duenean: *Ibillico cerate nere billa, eta ez nazute arquitecu, eta ceron pecatuan illico cerate*. San Ligoriodio ecen, Aita Capuchinoen condairetan esaten dala guizon bategatic, persona virtutetsutzat ceucatela gendeac, baña gaizqui confesatzen zala. Gaitz aundi batean erori zanean, oarterazoric confesa cedilla, deituerazo zuen sacerdote bat, ceñari esan cion bereala: *Nere aita, esan beza confesatu naicela, baña nic ez det confesatu nai*. — *¿Eta cergatic?* Sacerdoteac arrituric erantzun cion. — *Condenatua nagoelaco,*

eriac berriz esan cion , bada nola beñere ez ditudan confesatu osotoro nere pecatuac, Jaungoicoac eragozten dit orain, castiguz, ondo confesatu al izatea. Au esandacoan asi zan marru icaragarriac ematen eta mingaña chiqui chiqui eguiten, esanaz : *¡zorigaizloco mingaña , pecatuac confesatu etziñituena , ciñitzaqueanean !* Eta ala eman cion anima deabruari, mingaña chiquituaz eta marru icaragarriac atereaz ; gueraturic bere gorputza icatza becin beltz , eta adituzan ots izugarri bat sufrir ecin citequean quiratzarequin batean.

2.^{ena} Damu gabe eta etsimen osoan ill zan doncella baten guertacaria. Aita Martin del Rioc contatzen du , ecen , nescach gazte indiar bat, Catalin ceritzana cegoela servitzen Señora on batequin Peru-co provincian, Señorac berac eracarri zuena batayatua izalera eta Sacramentuac maiz artzera. Ascotan confesatzen zan , baña pecatuac ishiliac gordetzen cituen. Eriotzaco trancera eldu zanean, confesatu zan bederatzi bider , ordea guztietan gaizqui , eta confesioac bucatzean lagunai esaten cien, ecen, gorde eguiten cituela pecatuac. Part-

eman cioten echeoandreari, baña ordu-
raco jaquiñaren gañean cegoen, bere nes-
came iltzer cegoenaren pecatuac cirala loi-
querien batzuec, berari aditu izan ciolaco.
Gaztigaturic, bada, berriz confesorea etorri
zan eria exortatzera, confesio oso bat eguiñ
cezan; baña Catalin jarri zan setaz pecatu
aec confesoreari esan nai ez ean, eta ain
elsimen aundian erori zan, non, esan cion
azquenec: *Aita, utzi naza, ez bedi necatu
gureyago, bada dembora galtzen dago.* Eta
confesoreari atze-aldea emanec, asi zan
canta loyac cantatzen. Eta azqueneco as-
nasetan cegoenean, lagunac erregaturic
ar cezala Gurutze santua, erantzun cien:
*¡Cer Gurutze santu eta Gurutze santu! Ez
det ezagutzen, eta ez det nai ere ezagutu.*
Eta ala ill zan. Gau artatic bertatic alaco
uju eta quiralsac asi ciran sentitzen loqui
artan, non, Señora beartu zan eche alda-
tzera, eta guero condenaturic aguertu ci-
tzayon nescame lagun bati, eta esan cion,
ecen, bere confesio gaiztoacgatic infarnuan
cegoela.

3.^{ena} Galai baten guertacaria; emen
arguiro icusten da araco esaera aren eguia,

edo confesioa, edo condenacioa pecatu mortala eguiñ duenarentzat; eta pecatuzco egoera negargarritic irtetzeco ez dutela deus balio obra on eta penitencia guztiac, aurrelican confesioric eguiten ez baldin bada, non eta confesatzeco deseo eraguille eta eguiazco bat ez dan iduquitzen, orduan confesatu ecin ditequeanean. Arrazoya da ecin arguiagoa: pecatu larriac dauca gaiztaqueria neurri gabe bat; neurri gabeco erremedio bat bear da naita naiez zauri neurri gabe au sendatzeco; neurri gabeco erremedio au dira Sacramentuen bidez aplicatzen diran Jesucristoren merecimentuac: emendican dator, bada, baldin Sacramentuac artzen ez badira, artu al ditezqueanean, edo benic beiñ artzea benaz deseaten ez bada, artu ecin ditezqueanean, ez dala egundaño iristen erremedioa, Pelagio doacabeari desgraciaz suertatu citzayon becela.

San Benitoren condaira laburretan esaten da, ecen, Pelagio ceritzan eremutar batec, ganadu contuan bere gurasoen aguinduz egondu zan bitartean, vici modu arrigarria eguiten zuela, alacoa non, guz-

tiac ceucaten santutzat, eta ala vicitu zan urte ascoan. Gurasoac ill citzayozcanean, salduric utzi ciozcaten ondasun apurrac, jarri zan eremutarren vicitza eguiten. Bein batean lecu eman cion viotzean, bere zorrigaiztoan, loiqueriazco gogoracio bati. Pecatuan eroritacoan, tristura aundi batenpean ondoratua becela icusi zuen bere burua, ceren guisaajo arc etzuen confesatu nai izandu, galdu etzezan ceucan santufama. Seta onetan cegoen demboran pasa zan peregrino bat, eta esan cion: *Pelagio, confesa zaitez, Jaungoicoac barcatuco zaitu, eta berriro ceretuco dezu galdu cenduen paquea*; eta desaguertu zan. Onen ondo-rean Pelagioc erabaqui zuen eguitea bere pecatuaren penitencia, baña confesatu gabe, bada losenchatzen zan, Jaungoicoac venturaz barcatuco ciola confesio gabe. Sartu zan comentu batean, nun chit ondo artua izan zan bereala ceucan fama onagatic, eta an igaro zuen vicitza latza barauac atereaz eta penitenciac eguiñaz. Etorri citzayon eriotzaco ordua, eta eguiñ zuen azqueneco confesioa; baña nola vicitzan

utzi izan zuen bere pecatua lotzaz confesatu gabe, ala utzi zuen eriotzan ere. Jauna arturic ill zan, eta lurpetu zuten vicitzaco santu-uste berean. Bigaramon arratsean obi gañean topatu zuen sacristaiñac Pelagioren gorputza, lurpetu zuen berriz, baña ala bigarren arratsean nola irugarrenean arquite zuen beti lurpetu gabea, eta beragatic gazligatu bear izandu cion Abadeari cër pasatzen zan, eta onec, beste fraileacquin ara joanda, esan cion: Pelagio, vicitzan obedille izan ciñan becela, izan zaitez illda ere; esan nazazu Jaincoaren partetic ¿ea dan beraren vorondatea jarria izan dedin zure gorputza toqui bereci batean? Eta illdacoac, marru icaragarri bat emanaz erantzun cion: *¡Ay ene! ¡condenatua nayo, confesatu gabe utzi nuen culpa bategatic; icusi ezazu, Abadea, nere gorputza!* Eta une artan aren gorputza aguertu zan, chimpant izugarriac banatzen cituela, burni gorituac becela. Berealaguztiac eman ciolen iguesari; baña Pelagioc Abadeari deituta aguindu cion quen cezayola aotic, oraindic bertan ceucan

Hostia sagradua. Au eguiñic Pelagioc esan cien Eleizatic atera, eta urdategui batera bota cezatela, eta ala eguiñ zuten.

4.^{ena} Inglaterraco erregue baten alabaren guertacaria : au ere arestian esan denaren antzecoa da. Aita Francisco Rodriguez-ec contatzen du, ecen, Inglaterraco erreinoa gure Erligio santuaren mendean cegoenean, ango erregue Augubertoc ceucala alaba bat ain edertasun zoragarricoa, non Principe ascoc escatua izan zan. Galdetu cion aitac, ea ezcondu nai zuen, eta erantzun cion, castidadeco voto belicoa eguiña ceucala. Aitac erastu cion Erromaco dispensa, baña arc iñola ere etzuen ontzat artzen, esanaz, Jesucristo beste senar-ric nai etzuela : eta aitari etzion escatu beste gauzaric, ezpada utzi cezayola erretiroan vicitzen bacardadezco eche batean, eta nola aitac maite baizuen, etzion atsecaber-ric eman nai izan, eta aseguratu cion bear ambateco errenta, vici cedin erregue baten alabari cegocan moduan. Bere erretirora zanean, asi zan eguiten barau, oracio eta penitenciazco vicitza santu bat, as-

colan confesatzen eta comulgatzen zan, eta chit maiz joan oi zan hospital batera eriac servitzera. Vici modu au ceraman demboran, eta oraindic gaztea zala gaizquituric, ill zan. Aren servitzuan egondu izan zan Señora batec gau batean aditu zuen, oracio eguiten cegoela, dumbateco aundi bat, eta guero icusi zuen anima bat emacume ichuran su aundi baten erdian, eta deabru ascoc cateatua ceucatela, eta esan cion: Jaquin bear dezu, ni naicela Augubertoren alaba doacabea. — ¡Cér! servitzariac erantzun cion, ¿zu condenatua, vicitz ain santuaren ondoren? — Bai, nere culpaz condenatu naiz, animac berriz esan cion. — ¿Eta cergatic? — Jaquizu ecen, aurra nintzanean gusto artzen nuela, nic gogoanion pajeac libururen bat iracortzen cidanean. Paje onec bein batean, iracortzearen ondorean escua artu, eta muñ eguiñ cidan. Deabrua asi citzadan tentatzen alic eta arequin Jaungoicoa ofenditu nuen arteraño. Joan nintzan confesatzera, asi nintzan nere pecatua esaten, eta confesore centsu gabeac ishilduaraci ninduen, esanaz: ¡Cér!

¿erreguiña batec au eguiten du? Orduan nic lotsaz esan nion, amets bat izan zala. Gueroenean asi nintzan penitenciac eta limosnac eguiten, Jaungoicoac barcatu cizadan, baña confesatu gabe. Itzeco nengoenean confesoreari esan nion, ecen, ni, pecatari aundi bat izan nintzala: confesoreac erantzun cidan, gogoracio hura ayenatu bear nuela tentacio bat becela, guero eman nuen as-atzena, eta orain arquitzen naiz condenatua beticotasun guztiraco. Eta au esanda des-aguertu zan ain dumbateco aundiarequin, non, cirudien mundu guztia ondatzen zala, utziaz guela artan quirats aundi bat, egun ascoan iraun zuena.

Doacabe onec, alderatu izan balitz Penitenciac sacramentura bear becelaco prestaerarequin, alabanzazco cantac zucenduco liozcaque Jaunari ceruan, baña bere lotsa despreciagarri eta zori gaizto-coagatic, illatitzat servitzen du orain infarnuan. ¿Eta cembat persona ala guizonac nola emacumeac vici modu mola guztietacoac daude, beren gañean castigu berpera sentituco dutenac, baldin ez ba-

dijoaz damutasunarequin Sacramentu au artzera?

5.^{ena} Emacume ezcondu baten guertacaria, oraiñago esandacoaren chit antz aundicoa, eta San Ligorioe ere dacarrena. Aita Serafin Razzic dio, ecen, Señora noble bat vici zala Italiaco uri batean, ezcondua, eta santutzat ceucatenena. Eriolzacotranean artu cituen Sacramentu guztia, eta chit oñ onean utzi zuen bere virtuteen fama ill zanean. Jaungoicoari erregutzen ari citzayon beti alaba, aren animaren atsedenagatic. Oracioan cegoen egun batean, ots aundi bat aditu zuen alearen aldetic; itzuli zan, eta icusi zuen suzco cerriaren ichura lardascagarri bat, sufrit eciñezco quiralsa banatzen zuena, eta icuscarri arc alaco izua eman cion, non bacijoan botatzera leyotican bere burua: baña gueratu zan, adituric ots bat, ceñac esan cion: *Guera zaitez, alaba, ni naiz zure ama doacabe, santutzat ceucatenena; baña Jaungoicoac condenatu nau infarnura, zure aitarequin equiñ nituen pecatuacgatic, eta lotsaz iñoiz confesatu ez ditudalaco; etzayozu, bada, erregutu gueyago nigatic Jaun-*

goicoari, ceren ematen didazun tormentu aundiagoa. Eta itz oec esanda marruac eguiten desaguertu zan.

Galdetuco dezu venturaz, cristau mai-
tea : ¿Badateque aguertzea anima conde-
natua? Erantzungo dizut, bayetz; eta du-
datic atera zaitzadan, eman nai dizquitzut
arrazoyac. Entzun nazazu, bada, eta goa-
cen partezca. ¿Sinisten dezu Escritura Sa-
graduetan eta Credoan? Uste det, bayetz
erantzungo didazula, edo eta bestela esan-
go dizuque, fede-ausle edo herejea cerala.
Escritura eta Credotic daquigu, bada, gure
anima dala ill-ezcorra. Guerezco arrazoya
deadarca esaten dagoquigu, ecen, gure
animac vici bear duela gorputza illdacoan
ere, peccatariac artu dezaquean Jaungoi-
coagandic bere peccatuen castigu, mundu
onetan artu etzuena, eta justuac, bere vir-
tuteai dagocan saria : ceren bestela, Jaun-
goicoa ez litzaque izango justua. Eta au
ain arguiro icusten da, non, Russó ber-
perac aitortu zuen, esanaz : «Gure anima
«ill ecin ditequeana dala icusierazotzeco,
«emen mundu onetan gaiztaqueria garai,
«eta virtutea azpiratua egotea beste prue-

«baric ez balego ere, onec bacarrac quen-
«duco liquet arzaz iduqui nezaquean edo-
«ceñ duda.» Badaquizu eta sinisten dezu,
Credoan esaten danez, pecatuen barca-
cioan; da esatea, persona batec eguiñ al
pecatu guztiac eguiñagatic, ondo confe-
salzen baditu, guztiac barcatuac gueratzen
zayozcala; baña illtzen baldin bada bear
becela confesatu gabe, belico condenatua
guera dedin pecatu larri bat asco duela.
Eta nola lureco justicia bidezcoac (ceña
dan ceruco justiciaren part-artze bat) dauz-
can carcelac eta castiguac, gaizquilleac
ichian sartzeco eta castigatzeco, ceruco jus-
ticiac ere baditu carcelac eta castiguac pur-
gatorioan eta infarnuan, pecatuan edo oso-
toro garbitu gabe illtzen diranac castiga-
tzeco. Eguia oec jarriric, baliatu gaitecen
orain irudi batezaz. ¿Icusi dezu, edo aditu
dezu contatzen, nola juezac edo tribunalac
noicean bein aguintzen duen atera dedilla
gende tartera preso daudenelatic bat bere
lotsa gueyagoraco, eta beste bat izan dedi-
lla azotatua errico lecu aguiriedetan? Ez
dute, ordea, osterontzeco presoac irten
bearric lotsa artzera, eta atereaa izaten dana

ere ez dute icusten munduco biztanle guztiac, ez uri artaco gende guztiac, ezpada bera darabilten toquietan arquitzen diran banaca batzuec. Eguizu orain irudiaren egoquiera. Juez guztien Juez, eta vicien eta illen Jabe bacarra dan Jaungoico gure Jaunac edoceñ ordutan aguitu dezaque, eta noicean bein aguindu du, infarnuco leize zuloetan ichituac daudenelaco batzuec irten ditecela carcela artatic beren lotsa gueyagoraco, eta gure escarmentu eta pro-churaco; eta aguertu ditecela munduan, aguertzeco aguintzean daucan motivoari dagocan moduric onenean; eta aguertzen diranean, mundu guztiac icusi ditzala ez da gauza precisoa, asco da batzuec icusi, eta oec gañeracoai gaztigatzea, besteren buruan guztiac escarmentaturic, arret aundi eta bereci bat jarri dezaten confesio gaiztoric ez eguiteco, eta damu eguiazcoarequin eta asmo sendoarequin lagunduricaco confesio oso baten bidez ontzeco eta berri-tzeco len gaizqui eguindaco guztiac, guerta ez dezayoten probatu bearra guero beren buruelan patu zorigaiztoco hura bera. Au da zuc atera bear dezun frutua eta pro-

chua guertacari onelatic eta onelaco beste guztietatic.

6.º Urte ascoan pecatu loi bat confesioan ishilic gorde zuen Señora baten guertacaria. San Ligorio, eta bereciroago Aita Anton Coroccio, diotenez; Señora au vici zan erritican bi Erlijioso igaro ciran eta nola bai cegoen beti confesore arrotz baten esperanzan, aetaco bati erregutu cion adi cezayola Penitenciac tribunalean, eta confesatu zan. Erlijiosoac andic alde-eguinda-coan, lagunac confesoreari esan cion, ecen, Señora ari, sūgue asco icusi ciozcala aotic irtetzen, confesatzen cegoen bitartean, eta iransugue aundi batec ere bere burua azaldu zuela, baña ostera barrena itzuli zala, eta orduan, len irten ciran sugue guztiac, ari jarraica berriz sartzen icusi cituela. Confesoreac suspichaturic gauz arc cēr adieraci nai zuen, itzuli zan errira eta Señora aren echera, eta esan cioten, bera salan sartu zan unean bertan, supituan ill zala. Iru egun seguituetan barau eguiñ zuten eta erregutu cioten Jaungoicoari arengatic, escatuaz, arren, guertaera hura aguertu cezayela. Irugarren egunean Se-

ñora doacabea aguertu citzayen condena-
tua, jarriric dragoi izugarriaren ichuraco
deabru balen gañean, bi iransuguec er-
rosca guisan lepoa loturic itotzen zutela eta
bularrac jaten ciozcatela, buruan cirau bat,
beguietan bi apo, belarrietan guezi gori-
tuac, aoan su garrac, eta escuetan zacur
amorratu bi ozca eguiten eta jaten ciozca-
tenac cituela, eta oyu triste eta izugarri
bat emanaz, esan zuen: Ni naiz, orain
iru egun berorrec confesatu zuen Señora
doacabea, nere pecatuac aitortzen nituen
becela cijoacen irtetzen nere aotic pizti naz-
cagarrien ichuran, eta burua azalduta os-
tera barrena itzultzen araco berorren la-
gunac icusi zuen iran sugue aundi hura,
zan confesatu gabe beti lotsaz gorde izandu
nuen pecatu loyaren irudia; nai nuen con-
fesatu berorrequin, baña ez nintzan ven-
turatu, argatic ostera sartu zan barrena,
eta berarequin batean, lenago alerataco
beste guztiac. Aimbeste ichedoteaz Jaun-
goicoa aspertu zan, eta vicia bat batetan
quenduric, amilldu ninduen infarnura,
nun penaaracitzen nauten debruac pizti
izugarrien ichuran. Ciraiac oñazcatzen

nau buruan nere arroqueriagatic, eta illeac orrazalzen izan nuen arreta gueyeguiagatic; apoac ichutzen dizquidate beguiac, nic eguiten nituen beguiratze aragui atseguin̄corracgatic; guezi gorituac zauritzen dituzte nere belarriac, aditu izan cituzten murmuracio, jolas eta canta loyacgatic; suac aoa erretzen dit, eguin̄ izan nituen murmuracio eta musu-emate ichusiagatic; sugueac erroasca guisan lepoa inguraturic, jaten dizquidate bularrac, erabilli nituelaco pecatura muguierazleco moduan, soñeco escotatuac jantzi, eta laztan desonestoac eman izanagatic; escuac jaten ari zaizquit zacurrac, eguin̄ izan nituen obra gaizto eta uquitze ichusiagatic; baña azpian daramadan dragoi icaragarri onec gueyen gueyena penatzen edo atormentatzen nau, bada errayac erretzen dizquit, eta ori da nere pecatu loyen castiguan. ¡Ah, ez dago neretzat ez erremedioric eta ez erruquiric, betico oñaceac eta penac baicic! ¡Ay emacumeen zorigaiztocoac! cion gañera, bada oelatic asco lau pecatu motagatic condenatzen dira: loiqueriazco pecatuacgatic, gala eta apainduriacgatic,

sorguiñqueriagatic, eta confesioan pecatuac ishiltzeagatic : guizonac pecatu mola guzliagatic, baña emacumeac, batez ere lau oecgatic. Au esan zuenean lurra idiquizan, eta doacabea erori zan infarnuaren ondoraño, nun dagoen padecitzen, eta egongo dan beticotasun guzlian.

Jarri zaitez pensatzen, eta beguira eza-zu, cristaiña, Jaungoico gure Jaunac nola aguindu cion Señora oni irtetzeco infarnuco carceletatic, eta lotsa aiñ aundia eramateco, mundutarrac jaquin cezaten ichedoten dagoquien patua, pecatu eguinda confesatzen ez badira. ¡Ay guertacari icaragarri au iracortzetic ateraco bacenduque zuc, beste ascoc atera duten frutua, confesio on bat eguiñaz, eta vicitza osoloro mudatuaz ! Jaquintsu batec dio, berreun garizumac baño gende gueyago convertitu duela guertacari onec. Aita Jaime Corella misioguileac misio guztietan predicatzeco promesa eguiñ zuen, ezagaturic fededunai eracartzeten cien prochu aundia. Obispo Jaun batec ere para zuen fundacio bat, urteco demboraldi batzuetan guertacari au Eleizan predicatzeco edo iracortzeco encargua-

requin. Baña ¡zure zorigaizlocoa, beragan-
dic prochuric ateratzen ez badezu! ¡zure
zorigaizlocoa, confesatzen ez badituzu cere
pecatu guztia! ¡zure zorigaizlocoa, ondo
prestatu gabe joaten bacera Comunio sa-
gradua artzera! Obe cenduque iñoiz jayo
ez izana.

Ozta dago bidegabequeriaric, Comunio
gaiztoac ambat Jaungoicoa aserretzen due-
nic. Itz eta ejemplo arrigarriacquin adie-
razten dute au Eleizaco gurascac. Pecatu
mortalean comulgatzen danac. Herodesec
baño bidegabequeri aundiagoa eguiten du,
dio San Agustiñec : Judasec baño nazca-
garriagoa, dio San Juan Crisostomoc; Sal-
vatzallea gurutz-ilzatzean juduac eguiñ
zutena baño icaragarriagoa, diote beste
santu batzuez; eta guztien ordeez san Pau-
loc esaten du, Jaunaren gorputz eta odola
gaizqui artu izanaren culpa izango du; au
da, dio Glosa deritzan liburuac, izango da
castigatua, bere escuacquin Jaincoaren
Semea ill izan bazuen becela. Comunio sa-
crilegoa da bidegabequeri bat ain neur-
cailza, non beraren castigua Jaungoicoac
ez duen utzitzen infarnuraco, ezpada mun-

du onetan bertan asitzen da castigalzen eritasunacquin eta eriotzacquin; bada Apostoloen demboran ere, San Pauloc dionez, comunio sacrilegoac cirala bide ascoc sufritzen cituzten gorputzeco gaitz chit pisuac, eta beste asco illtzen ciran. San Ciprianoc contatzen du bere demboraco bapuzuecatic, ecen, aentzat Comunio sagra-
dua gaizqui artzea, eta lerturic ill arteraño, sufrit-ecin citezquean errayetaco miñac izatea : guztia bat zala. San Juan Crisostomoc ezagutu cituen persona asco gaizquiñac cituztenac pecatu enegatic; eta San Gregorio Aita Santuac aseguratzen du, ecen, ondamen icaragarriac eguiñ cituela Erroman peste edo izurriac, Pazcoaco comunio ondorean iraun zutelaco uri artan jostaquetac, jan-edan eragabeac, comediac eta loiqueriac; eta berebat contatzen du San Anselmoc guertatzen zala bere demboran ere, legue au gaizqui cumplitu izan zutelaco. San Bernardoren vicitzan iracortzen da, monge bat venturatu zala pecatu mortalean comulgatzera; baña ¡gauza icaragarria! ez al cion eman Santuac Hosti sagra-
dua, non Judasec becela estanda

eguiñ zuen, eta betico condenatu zan.

Aita Arbiol ospatsuac contalzen du, ecen, Señora bat joan zala confesatzera jai chit aundi batean, confesoreac icusiric bere nayeze cegoela pecatuzco ocasio aldecoan, esan cion, ecen, baldin ocasiotic lenaz apartatzen ez bazan, ecin absolvitu cezaqueala, eta egun artan ecin artuco zuela Comunion santua; arc odea artu nai izan zuen confesorearen esanari casoric eguiñ gabe, eta Hosti sagraduac berac ito zuen, eztarrira irichi citzayon unean, ill-da gueraturic Eleizan bertan persona ascoren aurrean.

Guis onetaco guertacari asco, anciñacoac ez ecic dembora oetacoac ere conta nitza-tzuque, eta egungo egunean guertalzen ez badira lenagocoetan ambat, ori da, uste dedanez, ceren cristau onac bildurturic, erretiratuco liraquean Sacramentu santuac maiz artzetic, eta Jesus onac, beguiraturic digun amorioari eta gure onari nayago ditu utzi sacrilegioac castigu ezagungarri gabe, cristau onac maiz ar ditzaten, ecen ez gaizqui artzalleen castiguacquin icaturic, artzera venturatu gabe gueratzea;

baña gaizqui artzalleac castigatzen ez badiu ere edoceñec ezagutzeco moduan, castigatzen ditu mundu onetan isilchoric adimentuco ichumenarequin, violetzeco gogortasunarequin eta bere escutic utzitzearequin, eta guero bestean, infarnuco pena beticoacquin. Gomendatu zalzaizca Maria chit santari, irichi ditzaquizun bear dituzun laguntzac maiz eta ondo artu al izateco Sacramentu santuac.

Eta are obeto ezagutu dezazun cembat conveni dan Sacramentu santuac prestaera onarequin artzea, eta oec eracartzen dituzten ondore desberdiñac; gai oni azque-na emateco contatuco dizut beste guertacari bat, Guraso santuen vicitzatan iracortzen dana. Obispo virtutetsu batec, jaquindu zuenean persona bi vici cirala elcarrequico tratamentu ez-garbian, Jaunari erregutu cion, baldin ondo baceritzayon, aguertu cezayola nola ceuden bere mende-coen concienciac, Jaincoac aditu ciozcan erreguac, eta egun batean, gende talde aundi bati Comunio sagradua emandacoan icusi zuen, batzuec ceucatela arpeguia ica-tza becin beltza, besteai chimpartac ceriz-

catela beguietatic , eta beste batzuec ceudela chit ederrac eta zuriz jantziac. Berritu zuen erregua Obispo onac, azaldu cezayon Jaincoac misterio artan escutatutzen zana. Bereala aguertu eitzayon Aingueru bat, eta esan cion : Jaquin bear dezu, ecen, onaco arpegui beltza daucaten oec dirala loyac eta desonestoac ; orraco beguietatic chimpartac darizcaten oriec dirala gũliciosoac, logreroac eta vengatzalleac ; eta araco ain ederrac eta zuriz jantziric icusten dituzun aec dirala gracion eta virtutez apainduac daudenac. Tratu ez-garbian elcarrequin vici cirala salatuac izandaco bi persona aec ere joan ciran comulgatzera , eta Obispo santuac icusiric ceudela ederrac eta arguitasunez inguratuac, uste izan zuen, engañatua izan zala ; Aingueruac, ordea esan cion, eguia zala aecgatic esan cioten guttia, baña ocasiotic apartaturic confessio on bat eguiñ zutelaco , barcatuac izan citzayezcatela beren pecatu guztia, onela gurraturic ondo prestatuac artzeco Comunio sagradua , ceñac eracarri ciezten ondore miragarri oec.

Beragatic , Jesucristogan nere senide

maitea, dizudan amorio aundiagatic erre-
gutzen eta encargatzen dizut, arren, Co-
munio sagradua artzera etzaitecela joan
beñere pecatu mortalean; baña etzaitez
izutu, egoera negargarri orrelan arquitzen
bacera; aurretic ondo confesa zaitez, eta
benetaco damutasuna arturic, eguiñ itza-
tzu humilltasunezco, confianzazco eta amo-
riozco acto iracequiac, eta prestaera one-
quin comulgatzen bacera, gueraluco cera,
Comunio sagradua bear becela artzen due-
nari Sacramentu onec eracartzen diozcan
frutu ugari eta cerucoyez betea: oetatic
bicañenac contactu nai dizquitut emen,
guero eta maizago artzera zaletu zaitecen.

1.^{coa} Gueitzen du gracia.

2.^{ena} Anima arguitzen du ezegutu de-
zan ona, jarraitzeco, eta gaiztoa, berari
igues-eguiteco.

3.^{ena} Pizcortzen ditu fedea eta espe-
ranza.

4.^{ena} Iracequitzen du caridadea.

5.^{ena} Gozatzen ditu ira eta beste griñac
gordeaz pecatu eguitetic.

6.^{ena} Bat eguiten gaitu Jesucristore-
quin.

7.^{ena} Ematen digu espirituzco gozolasun bat, ceña dala bide eguiten diran po-cie virtutezco obra guztiac.

8.^{ena} Deabruac ayenatzen ditu, ain maiz tentatu ez gaitzaten.

9.^{ena} Guera-arazten ditu concienciaren ozcadac.

10.^{ena} Iduqui-arazten digu Jaungoicoagan confianza aundi bat eriotzaco orduan.

11.^{ena} Bazcatzen du anima, indarra emanaz lurreco oguiac gorpulzari ematen dion becela.

12.^{ena} Eta azquenic, ematen dizquigu laguntza bereciac onean irauteco, eta iris-teco betico gloria, ceñaren prenda ciertoa dan, eta neretzat becela zuri ere viotz viotzez opa dizudan. Ala izan dedilla.

INFARNUAREN ORROAC,

EDO

CONDENATUEN DEADARRAC;

**Eta patu ain zorigaiztocoa dacarten
gaitzac sendatzeco
erremedioac.**

SENABQUERIB BLASFEMARI EDO ARNEGARIA-
REN OYUAC.

¡Ay arnegari atrebitua! ni izan nintzan zu cerana, eta zu izango cera ni naicena. Nic lenago arnegatzen nuen, zuc orain arnegatzen dezun becela; guezurrezco juramentuac eguitec nituen, biraüac botatzen nitaen, etzion ecereri barcatzen nere mingañ ciraüac, etzan frenoric bera escuratuco zuenic, eta... ¡ay! eriotzat achitu ninduen bildurric guichiena nionean. juzgatua izan nintzan, eta beti iraunde guttian infarnuetan gar eguitea da, condena-

tuta nagoen castigua. ¿Eta etzera escarmentatuco nere buruan? ¿nayagoco dezu nerequin zorigaiztocoa izan, zure vici modua emendatu baño? ¡ay zuri! vicitza mudatzen ez badezu, etzera libratuco ni orain naicena izaletic... ¡ay! ¡ay! ¡ay!

Deabruen pecatua dan blasfemia edo arneguaren contraco erremedioac.

Lembicico erremedioa. Goicean asmo sendo bat ar zazu ez arnegatzeco, eta orretaraco gracia escatuco diozu Jaungoicoari, Virgiña chit santaren bitartez, erreztuaz iru. *Ave Maria.*

Bigarren erremedioa. Aserretzen bace-ra, edo ira-griña somatzen bazatzu, zaude ishilic edo esazu: *Virgiña chit santa, lagun nazazu: Jaungoicoac valia nazala: madaricatua izan dedilla pecatua; alabaña, itz onac esaten ain erraz da nola gaiztoac.*

Irugarren erremedioa. Guertatzen bazatzu arnegatzea nolere bait zure gogoaren contra, escayozu Jaungoicoari beraren barcacioa, eta erreztatu *Ave Maria* bat; eta

neque aundi gabe albadezu, muñ eguiozu lurrari, bertan mingañarequin gurutze bat eguiñaz.

Laugarren erremedioa. Igues eguizu jo-coetatic eta gaizqui-esaleetatic; eta aditzen badezu gaizqui itz-eguiten, esazu: *Ave Maria chit garbia*, eta erregutu Jaungoicoari aecgatic, Mariaren Sociedade edo elcartasunecoac eguiten duten becela.

CAIN GORROTOTSUAREN OYUAC.

¡Ay zu, gorrotoan, eta amorruc gañ eguiñic zauden zorigaiztocoa, lagun urcoari agurric eguiñ ez ecic, beguiratu ere nai ez diozuna, eta aren contra beti gaizqui itz-eguiten dezuna! Beguira... ¡cér izua! onaco nere aldameneco toqui au... au da zuri ichedoten dagoquizun patua... nere anaya illerazo ciran gorrotoac ecarri ninduen one... ¡ay! ¡ay!... Eguizu, bada, penitencia, adisquidetu zaitez, maite itzatzu guizon guztiac, etsayac utzi gabe; bestela... ¡ay! ¡ay! etorrigo cera nere penac zureacquin batean gueitzera emengo qui-

rats eta estutasunarequin, eta cerorrec banatuco dezun beroarequin.

Igüiña eta gorrotoa sendatzeco erremedioac.

Lembicico erremedioa. Lagun urcoa amatuco dezu cere burua becela.

Bigarren erremedioa. Uste izango dezu, zuc Jaungoicoari eguiñ diozcatzun ofensac, lagun urcoac zuri eguiñ cizquitzunac baño paregabe aundiagoac dirala; eta oec zuc barcatzen ez badituzu, aec ez dizquitzula barcatuco Jaungoicoac. Zure lagun urcoac barcaciore ez duela mereci baldin baderitzalzu; barcayozu Jaungoicoaren amorez; bada Jaun onec mereci du, eta ala aguintzen dizu.

Irugarren erremedioa. Aztu ezazu lembait-len lagun urcoac eguiñ cizun ofensa, eta aren oroipena burura badatorquizu, bota ezazu bereala zugandic, arropara erortzen dan chimparta bat, su arlo baño len botalzen dan becela.

Laugarren erremedioa. Oroituco cera cristaüa cerala, au da, Cristoren jarraille

edo imitatzallea, eta ez ezazu aztu egundano, Cristoc sufritu cituela azoteac, arantzac eta lotsa gaiztoac; quendu ciozcatela soñecoac; gurutz-iltzatu zutela, eta cintzilib cegoen lecutic lembici eguiñ zuen gauza izan zala bere etsayai barcatzea, eta aecgatic bere Aita Beticoari erregulzea: barca zayezu, bada, zuc ere, eta erregutu ezazu beracgatic, cristaüa ceran becela. Ez ezazu gaizquiric esan aequin arquitzean, diosala eguiñ zayezu, asistitu itzatzu, eta beren premietan socorri itzatzu al dezaquezuneraño.

Bostgarren erremedioa. Aita gurea eta Ave Maria bat errezatuco dezu egunoro ofensac eta bidegabekeriac eguiñ dizquitzenacgatic.

JALETZAR ETA LUJURIOSOAREN OYUAC.

Iduricatzen edo imitatzen nazun pecataria... ¡ay! beguira... ¿icusten dezu? ona emen nere atseguñen frutua... ¡Cér pena! ¡Ah! dembora ematen zatzu zuri damutzeco; provechatu ezazu, icusi itzatzu ichedoten dizquitzen tormentuac: igues egui-

zu comedietatic, cafelegui eta ardandeguietatic; bola itzatzu sutara araco estampa, liburu eta paper desonesto eta irudi gaiztoco aec; urra itzatzu onestidadearen contraco jantziac; alde-eguizu jocoetatic, amorio limuri eta dantzelatic; utzi itzatzu lagun gaiztoac; gabaz etzaitez irten echeitic; ez itzatzu eguiñ gauz ichusiac cerorrequin eta ez besterequia; ez itzatzu esan, ez contatu eta ez cantatu gauza desonestoac; alacoric eguiten baldin badezu... ¡ay! ¡zu ere condenatuco cera ni becela! ¡ay! ¡ay!

Desonestidadea sendatzeco erremedioac.

Lembicico erremedioa. Goiz-arratsetan escatuco diozu prenda precioso au garbitasunaren Ama dan Virgiña chit santari, agur eguiñaz orretaraco iru *Ave Mariacquin*.

Bigarren erremedioa. Gogoracio loyen bat burura datorquizun becin laster bota ezazu zugandic, esanaz Mariari: *Virgiña chit santa, balia nazazu, asistitu nazazu.*

Irugarren erremedioa. Bereci zaitez lagun gaiztoetatic, dantza eta amorio limu-

rizco elcartasunetatic; azaletic ere ez dezu artu bear liburu edo paper desonestoric; etzayezu beguiratu estampa, pintura eta lujuriaren pizcorgarri diran beste irudiai; eta guztiac gañ, ez itzatzu eguiñ queñada edo eguiquera escandalosoac.

Laugarren erremedioa. Jantzico cera modestiaz; jan eta edan ezazu templanza-requin; ez esan itz loiric, ez aditu eta ez jarraitu jolas gaiztoric, eta zure beguiari ez eman libertaderic.

Bostgarren erremedioa. Oroitu zaitez, Jaungoicoa beguira dagoquizula, eta emen bertan vicia quenduta bota zaitzaqueala infarnuelara, beste ascoren artean Onani guertatu citzayon becela, bada ill zan peccatu loya eguiñ zuen une berean, eta condenatu zan.

Seigarren erremedioa. Maiz art itzatzu Sacramentu Santuac.

LAPUR GAIZTOAREN OYUAC.

¡ Ay zu, lapurretan iduricatzen nazun cristaua!... ¡ ay! beguira nazazu... ¿ ez dezu icusten?... oec dira, bada, lapurre-

ria utzitzen ez badezu , ichedoten dizquitzen penac. Etzaitez lilluratu ; adi ezazu bein belico... lapurrac dira , eta emen daude penatzen nerequin , bideelan ostutzen dutenac ez ecic, saldu erosietan bear ambat eman gabe edo licharreriac eguiñaz fede onean faltatzen dutenac , orobat lo-greroac , eta gastu alper eta bidegabeco auciacquin lagun urcoari calte eguiten dienac , edo zorrac pagatzen ez dituztenac : ¡zure zorigaiztocoa ! ¡aen zorigaiztocoa ! ceren confesatzen ez bacerate , eta jabeari bere gauza biurtzen ez badiozute, etorricocerate... ¡cér izua !... nerequin emen gar eguitera.

Lapurreria sendatzeco erremedioac.

Lembicico erremedioa. Ez ezazu nai izan besterentzat, zuretzat nai ez dezunic. Zuc ez badezu nai zure gauzaric iñorc guticiatzea edo cerorri quentzea, atera ezazu contua , ea naico ote duen lagun urcoac , berea dana zuc guticiatzea edo quentzea.

Bigarren erremedioa. Maiz ecarzu gogora, ezen, zure escu eta viotzari Jaungoicoa beguira dagoquiela , eta lapurrac

infarnuco gar-gorrietara botiac izango dirala.

Irugarren erremedioa. Besterena quentzeac pobreza sortzen du, ceren bide gaiztoz bildutacoac dacarren galtzea bide onez irabacitacoa: emendic etorri oi dira eritasunac, galmenac eta gaitz mota guztiac, eta guero infarnua. ¿Eta mundu osoa irabazteac sér servitzen du, anima deabruac baldin badaramate?

Laugarren erremedioa. Maiz eguizu limosna, bada besterena quentzeac pobreza dacarren becela, norc beretican limosna eguitea da ondasunac ugaritzeco bidea.

Bostgarren erremedioa. Beragatic, bada, zure ondasunac aguiñtzen dizutenerañooco limosnaren bat eguingo dezu egunoro, ez arroqueriaz edo guticiac, ezpada zure lagun urcoaren premiatic socorritzeagatic. Etzaitez arrotu ona eguiten dezulaco, elzera, ordea, orrezaz lotsatu bear; esan nai det, ez dezazula eguiñ icusia izan zaitecen, ez eta utzi ere eguiñ gabe, eguitean beguira dagozquitzulaco.

JUDAS SACRILEGOAREN OYUAC.

¡Ay cristaiia! ¿nai dezu jaquin cergatic nagoen carcel onetan, piztiac irenchia, gar tarlean eta oyuca beti belico? ¡ay! ¡oroitze utsac dardaraz jartzen nau! ¡oroipenac berac icaragarriro acitzen ditu nere tormentuac! ¡Comulgatu nintzan gaizqui, eta saldu eguiñ nuen nere Maishua! ¡Ay zuri! confesatzen ez badituzu comunio sacrilegoac eta gaizqui eguindaco confesioac, pecatuac ishilic gorde ciñituelaco, edo confesatu baciñituen ere, emendatu etciñalaco, eta pecatuaren ocasio eta bide aldecoetic apartatu etciñalaco. ¡Ay zure zorigaiztocoa!... Eguizu lembaitlen zure pecatu guzlien confesio oso bat, nerequin batean gar eguiñ nai ez badezu eternidade guztian. Etzaitez izan setatsua, etzayozca eguiñ entzungor Jaincoaren inspiracioai, ni eguiñ nintzayen becela, eta... ¡ay! ¡ay! icusico dezu.

Comunio sacrilegoac eta confesio gaiztoac eguiñ dituztenentzat erremedioac.

Lembicico erremedioa. Confesoreari lembici aguertu bear diozun pecatua izango da lotsa gueyena ematen dizun hura, orrela lotsaz beteric utzico dezu tentatzallea.

Bigarren erremedioa. Lotsac eragozpenic jartzen baldin badizu, aurreratu zayozca confesoreari ilz oecquin, edo guisonetaco beste balzuecquin: *Aita, badaucat alaco escupulo bat; aitortzera atrevitzen ez naicena*; eta beste gabe iguerico dizu cér esan nai diozun, eta billatuco ditubide egoquiac zuri laguntzeco. Baña au esaten ere lotsac utzitzen ez balizunque, zóaz orduan beste confesore batengana ceren bestela eguingo cenduque sacrilegioric ichusiena, eta arquituco cenduque erio-tza, Jaungoicoac vicitza eman edo gueitu nai dizun lecuan.

Irugarren erremedioa. Confesioac ascotan gaiztoac izaten dira ez eguian faltatu izan dalaco, ezpada emiendaric izan ez dalaco: gobaratic arropa ateralzean, gobara charra dala esaten degun becela manchac

quendu ez bacitzayozcan, era berean icusten badegu persona bat confesatuta ondo-rean dagoela arnegatzeco edo blasfematze-co, biraiac botatzeco, gorrotoraco, loique-riac eguiteco, murmuratzeco, etc., etc., lenagoco vicio ber beracquin, ecerere arlu izan ez balu becela, bideric asco izango degu esateco gaiztoa zala arc eguiñ zuen confesioa. Ez guera engañatu bear, ez da cumplitzen esanarequin: guztia esan nion confesoreari: bada gobara bat ona izateco arropa loi guztia bertan sartzea asco ez dan becela, ezpada eguiten bear dan guztia, arroparen ciquin guztia quentzeco, era berean confesio bat ona izateco, gauza bearra da anima guera dedilla pecatueta-tic garbitua.

Laugarren erremedioa. Confesio gaizto gueyenen sustraya da peçaturaco occasioe-tatic ez apartatzea, eta penitencia senda-garriac ez cumplitzea; aparta zaitez, bada, peligroetatic, cumpli ezazu confesoreac aguintzen dizuna, ar itzatzu prudenciac eracusten dituen neurriac, eta icusico dezu céin ezaguna izango dan zure vicitzaren mudantza.

Bostgarren erremedioa. Comulgatu baño len probatuco cera, eta beguiratuco diozu cere buruari éa gracion ote zauden; eta comulgatu ondorean gueratuco cera esquerrac ematen; eta contu, etzaitecela bereala irten Eleizatic, Judas becela.

CONDENATU GUZTIEN DEADARRA.

LABUR GOZATZEA, BETICO PENATZEA.

Pecatariac... ¡ay! ¿cér prochu ecarrico dizute ondasun guztiac inguratu izanac, onore aundiac irichi izanac, gorpulzari atseguñ guztiac emanac, opa becela vengantza artu izanac, azquenean anima galzen baldin badezute? ¡Ay! ¡cén azcar igaroco diran orain aimesteraño lilluratzen, zoratzen eta ichutzen zaituzten gauz oec guztiac!... baña ain azcar aitzen diran gauz oei darraican penen beticotasuna, ¡ay! ¿norc sufritu al izando du? ¿norc?... Emenda zaitzte bada, confesa itzatzute zuen pecatuac; bestela... ¡ay! ez det izan-

go alaitasunaren centsuric; contrara, gueituco didazute nere penen gogortasuna, etorriaz zuec ere belico neque-oñaceac padecitzen nagoen lecu onetara. Orretan pensa dezazutela edo ez dezazutela, sinistatu dezazutela edo ez dezazutela, illico cerate, eta... ¡ay! nic becela padecituco dezute!

Infarnuco pena beticoetan erortzetic libratzeco erremedio guztienquicoac.

Lembicico erremedioa. Goitz arratzetan errezatuco diozcazu iru *Ave Maria* Virgiña chit santari, *Aita gure bat Ave Mariarequin* Aingueru goardacoari, eta beste bat zure iceneco Santuari.

Bigarren erremedioa. Sarritan pensatuco dezu Jaungoicoa beguira eta celatazen dagoquizula, eta bere escuan daucalazu bertan illic utzi, eta infarnuetan obiratzea, beste pecatari ascorequin eguiñ izandu duen becela.

Irugarren erremedioa. Etzaitzala engañatu deabruac, esango dizunean: *pecatu eguizu, bada guero confesatuco cera.* ¡Ay, confesatuco dalazcoaren ustean pecatu egui-

ten duenaren zorigaiztocoa! ceren, edo ez du icusico eguiztatua bere uste gaiztoa, edo confesatzeratzen bada ere, gaizqui confesatuco da, dio Burdonic.

Laugarren erremedioa. Mortificatuco dituzu potencias eta sentiduac : bidezco gau-cetan mortificatzen ez daquienac, guichia-go jaquingo du debeatutacoetan, eta erorico da pecatuan.

Bostgarren erremedioa. Asteoroco egun batean barautuco cera, edo beintzat utzico dituzu zale gueyena ematen dizuten gau-celacoen batzuec.

Seigarren erremedioa. Egunoro eguingo dezu ordu erdico edo laurdeneco oracio mentala edo ishilicacoa.

Zazpigarren erremedioa. Devocio bereci bat izango diozu Maria Virgíña chit santari.

Zortzigarren erremedioa. Sacramentu santuac maiz artuco dituzu.

Bederatzigarren erremedioa. Iracorrigo dituzu liburu onac, eta gaiztoac ez iñoiz ere; onelacoren bat baldin badezu, erre ezazu : igues eguizu lagun gaiztoetatic, eta pecaturaco bidea izan litzatzuqueala iguertzen diezun lecu eta gaucetatic.

Amargarren erremedioa. Aleguiñean sayatuco cera gordetzen beti Jaungoicoaren legueco aguinteac, eta cere vici moduco eguin-bideac, eta onela eguiten baldin badezu, zorionecoa izango cera belicotasun guztian.

INDULGENCIAC EDO BARCAMENAC.

Eleiza Santa, Jesucristogan sortzen dituen seme-alaben zorionagatic daucan ce-loac, muguerazten duen ezquero guialzera oec ceruraco bidean erruquizco, graci eta barcamenezco eracardeacquin ascozaz maizago, izu eta castiguacquin baño, beste alde batelic oec ondo merecituac badauzcate ere, uste det Eleizaren espiritu onen erara obratu, eta beraren naya somatuco dedala, baldin liburucho onen osagarritzat fede dunai ematen badiet cémbat indulgencien, batez ere, viciera mota guztietaco personac erraz irabaci ditzatequen lista bat becela; ez jaquiñez utzi ez ditzaten eguiñ gabe orretaraco aguintzen diran obrac, eta beragatic guera ez ditacen ondasun ain aundia irichi gabe. Baña

ongui izango da *indulgenciaz* cér aditzen dan, eta bera irabazteco cér eguiñ eta cértatic itzuli bear dan, laburcho bederic lendanaz adieraztea.

Indulgencia da pecatu barcatuen pena demborazcoaren barcacioa. Onec adierazten du, ecen, betico pena bat, nola dan infarnucoa, mereci duela pecatu mortalac; eta venialac, vicitz onetan edo purgatorioan pagatu bear dan demborazcoa. Baldin pecatu mortala badago bear becela confesatua, confesatu al ditequeanean, edo baldin, ecin ditequeanean, gorrotatzen bada contricio oso edo onezco damuarequin, eta aldanean edo dembora datorreanean confesatzeco propositoarequin, betico pena hura gueratzen da contricio onen edo Penitenciaco sacramentuaren indarrez, ez osotoro des-eguindua, ezpada aldatua demborazco izatera, pena au izanic iraupen gueyagocoa edo guichiagocoa, confesatu zanaren edo contriciozco actoa eguiñ zuenaren damua, amorioa eta osterotzeco prestaerac izandu ciran erara: eta demborazcoa dala diogun pena aun pagatu bear da, edo mundu onetan edo purgatorioan,

pecatu venial barcatuenagatic esan dan be-
cela.

Pena demborazco au, ordea, bi modu-
tan quitatu diteque; edo nor berac, edo
beste baten bitartez, naiz mundu onetan,
naiz purgatorioan. Guc gueroc pagatuco
degu, baldin viotz iracequi batequin egui-
ten baditugu, Jaincoaren gracion eguiñi-
can *quitocoac* deitzen eta diran obra ba-
tzuec, nola diran oracioa, limosna eta ba-
raua, Trentoco Batzarre santuac erabaqui
zuen becela; bada berac dionez: « Ain aun-
« dia da Jaincozco on guitearen liberaltasu-
« na, ce, Jesucristoren graciaren bitartez
« quitatu dezayoquegun Aita Jaungoicoari
« ez bacarric pecatuaren satisfacio emateco
« guere gogoz eguiten ditugun penitenciac-
« quin eta confesoreac ematen dizquigunac-
« quin; baita ere, Jaungoicoac bialtzen diz-
« quigun castigu demborazcoacquin, aguer-
« tuaz onela digun amorioaren prueba aun-
« dia, padecitzen ditugula guc viotz ona-
« requin; » eta ala edoceñ oracio modu, ala
aozco, nola mental edo itz gabecoarequin;
edoceñ neque-pena ala gogozco nola go-
gorrezcoacquin, naiz izan Jaungoicoagan-

dic zucen zucen, naiz lagun urcoagandic, naiz elementu edo abereetatic datozquignac, nun eta viotz onez sufritzen ditugun; edoceñ limosna-mota, ala animaco nola gorputzecoacquin, baldin Jaungoicoaren amorez eguiten baditugu, quitatu dezaquegu pecatu barcatuari zor zayon pena demborazcoa: eta obra oec alaco moducoac izan ditezque, non, edo dala beren ugaritasunez, edo dala eguiñac izandu diran amorioaren berotasunez, leucatequean esan dan pena oso pagatzeco bear ambateco merecimentu edo valioa, eta orduan Jaungoicoa gueralzen da quito, eta ez du besteric ecer ere escatzen, ez mundu onetan eta ez bestean; eta ona emen norc berac pagatzeaz cér aditzen dan.

Besteren bitartez pagatzen da, adisquide edo onguilleren batec gure zorra beregañ artu, eta pagatzeco, esqueintzen diozcanean Jaungoicoari gorago esandaco obrac, edo irabacitaco merecimentuac. Jesucristo izan zan obracquin lembici pagatu zuena, eta gure adisquide justuac orain eguiten dute berpera, oracio, barau eta limosnac eguindacoan, oen merecimen-

tua aplicatzen digutenean : eta irabacitaco merecimentuacquin pagatzea eguiten du Eleizac, ceña dan Cristoren, Virgiña chit santaren eta Santuen merecimentu gorde-lari eta partitzallea, bada nola Jaunaren merecimentua dan cabu gabea, eta oei asco sobratu bai citzayen, sobratu au gueratu zan Eleizaco gordalluan, eta emendic ematen digu pagatzen cérequin lagundu (diol *laguntzen* digula, bada gueroc cerbait pagatu guenezaqueala, guztia berac pagatzea ez litzaque bidezco gauza; argatic bere partetic penitenciac edo satisfaciozco obrac eguiten sayatzen ez danac ez luque irabacico indulgenciaric, ceren jaquiñaren gañean egon bear degu, ecen, indulgenciac etzirala izan ipiñiac lasaiqueriari eta alperqueriari indarra emateco) : alaco moduan non, baldin Eleizac ematen badigu bere gordallutic gure zorra quitatzeco edo deseguiteco bear ambat, orduan cantidade oni deitzen diogu indulgencia osoa; eta onembesteco marcatu bat bacarric ematen badigu, deitzen diogu indulgencia partearra edo ez-osoa.

Esan danetican, bada ezagutzen da,

ecen, indulgenci osoa dala pena guztiaren barcacioa; da esatea, Eleizac barcatu dezaqueanarena: eta ala, bera irabazteco suerte zoriontsua daucana, gueratzen da, Jaungoicoaren aurrean batere zorric gabe, ez mundu onetan eta ez bestean.

Indulgencia partearra edo ez-osoa da emalleac señalatzen duen ambateco pena bacarric barcatzen duena. Eta ala, persona batec irabazten duenean onembeste urteco, eguneco, etc., indulgencia bat, demagun berroguei egunecoa, ez da aditzen purgatorioco berroguei egun descontatzen zayozcala, ezpada barcatzen zayola Eleizac anciñaeran jarriac ceuzcanelaco berroguei eguneco penitenciacquin quitatu al izango zuena; penitenci oec icendatzen dira canonic edo neurtartecoac, pecatuac castigatzeco neurri edo arguibidetzat servitzen zutelaco, eta Eleizac ipiñiac izan ciralaco. Ona ejemplo bat. Aguindua cegoen, ecen, *Jaungoicoaren icenaz, Virgiña chit santarenaz edo beste Santuren batenaz arnegatzen edo blasfematzen zuena egon cedilla zazpi igandetan Eleizaco atean meza nagusi ac cirauen bitartean, eta azquenecoan*

oñ-utsic eta capa gabe, eta aurreco zazpi ostiraletan ogui eta ur barautu cedilla; dembora onetan guztian eragotzia induquiric Eleizan zartzea. Orobat, bere gurasoai birau bat botatzen ciona, berroquei egunean ogui-ur utsacquin egon cedilla, etc. Orain, gauza ciertoa da, ecen, penitencia oec cintzo, humillqui eta Jaungoicoaren gracion cumplitzen cituenac, Eleizac ipiñitaco penari satisfacio eman ez ecic, mereci zuela ere Jaungoicoaren aurrean, barcatzea penitenci aren bidez pecatu barcatutaco aecgatic mundu onetan edo bestean pagatu bear zuen pena demborazcoaren guichi edo gueyago bat (ez det esango cémbat barcatzen citzayon, eta cémbat pagatu bear zuen, ceren ez daquigun, Jaungoicoac aguertu ez duelaco): berroquei baraucquin, bada, edo zazpi igandetan penitenciaz Eleizaco atean egonarequin Jaungoicoari pagatuco cion penaren parte au da, Eleizac bere gordallutic ematen diona, conceditzen duenean zazpi eguneco, berroqueico, etc., indulgencia bat, eta orobat gañeraco partear guztiac: beragatic, eun eta berroquei milloi eguneco indulgencia

bat (onembeste dira, guichi gora bera, concedituac daudenac, Errosariooco cofradiacoa izanic, errosarioaren parte bat errezatzen duenarenzat) zorionez iristen duenac, irabazten du eta quitatzen dio Jaungoicoari, eun eta berroguet milloi ogui-urezco barauacquin quitatuco lioquean ambat. Ona emen cér dan indulgenci oso bat, eta cér partear edo ez oso bat.

Baña, nola bere gordalluco ondasun oec Eleizac ez dituen ematen nola nai edo cér eguiten duen beguiratu gabe, ezpada condicio batzuen azpian, esan bear degu cerbait oen gañean, bada ascotan berac cumplitzean dago aec irabaztea.

Condicio oec dira bi modutacoac: batzuec indulgenciac irabaci bear dituen personari dagozcanac, eta besteac indulgenciac irabazteco, oen emalleac aguindutaco obra edo obrari dagozcanac. Lembicicoac, beste batzuen artean, dira oec:

- 1.ª Batayatua egotea;
- 2.^a indulgenci emallearen mendecoa izatea;
- 3.^a escomulgatua ez egotea;
- 4.^a Jaincoaren gracion arquitzea, benic bein azqueneco obra eguiten duenean, aguindutaco obrac asco ba-

dira; edo obra acabatzean, bacarra baldin bada. Beragatic, batayatu gabeac, emallearen mendecoa ez danac, escumicua daucanac edo pecatu mortalean dagoenac indulgencia irabazteoo aguintzen diran obrac eguingo balituzque ere, ez luque irabacico.

Oec irabazteoo aguintzen danari dagozcanac dira : 1.ª aguintzen diran obra edo obrac cumpli ditecela guztiac osotoro eta bear becela; 2.ª eguiñ ditecela ondo, ichusitu edo gaiztotu gabe artara zucentzen ez diran asmo edo motivoacquin, nola litzaquean eguitea arroqueriaz, gogozco zabarqueriarequin, etc., etc.; 3.ª eguiñ ditecela aguintzen dan demboran, lecuan eta moduan. Eta ala, indulgenciaric ez litzaque irabacico condicio oen faltaz, onaco aldi oetan :

1.^{coa} Utzico balitz eguiñ gabe ez jaquiñez edo ecin eguiñez aguindutaco gauza, edo beraren parte aundi bat, nun eta gauza eguindua etzuen aldatu beste gauzaren batean artaraco escubidea duenac; 2.ª Eguiten ez balitz aguintzen duenac ceucan motivoagatic, ezpada besteren bate-

gatic; 3.ª Eguiten ez balitz aguintzen dan lecuan, demboran edo moduan, edo orretaraco baliatuco baguiñaque bestezaz, nola litzaquean, aguinduco baguiñoque norbaiti gure ordeaz barautu dedilla, visitatu dezala Eleiza, edo bere dirutic eguiñ dezala limosna, etc.; 4.ª Eguiñ gabe utzico balitz berez precisoa dan gauzaren bat, naiz gure eta naiz bestec ala dala uste ez badegueren; 5.ª Ez luque irabacico indulgenci osoa pecatu mortal gabe egon arren, pecatu veniala daucanac edo oni naitasuna dionac; pecatu barcatu gabecoaren penaric iñoiz barcatzen ez dalaco, eta ona cergatic, condiciotzat jartzen danean Sacramentuac artzea, consejatzen dan, azquenengo eguingo dan obra izan dedilla Comunio santua. Baña emen oarterazo bear degu, ezen, condicio bear bearrecoren baten faltaz indulgenci osoa irabazten ez danean, irabazten dala partearra becela; 6.ª Aguidutacoa cumplitzeco bestezaz, bere mendeco batezaz becela baliatzen danac ez du irabazten indulgencia osoa, baldin beste orrec cumplitzen ez badu eguiaz eta benaz gauza aguindua: demagun, nic ematen

diodala lagunari diru pisca bat entregatu dezayon pobre bati, persona onec diru ori entregatzen ez baldin badu, nic ez det irabazten indulgencia. Esandaco falta oec eragozten dute, bai, indulgencia irabaztea; baña ez beste oec :

1.ª Ain chiquia bada eguiñ gabe utzitzen dan partea, non, ecerezqueriatzat artzen duten persona centsuzcoac : nola litzaquean ceremonia bat mezatan, distracio labur bat, gauza guichi bat gueyago artzea barau egunean, etc. ; 2.ª Emandaco limosna izatea chiquichoa, cémbat eman bear dan señalatzen ez danean ; 3.ª Oracio eguitera sartu ecin baditeque Eleizan, gendez betea dagoelaco, bada asco da orduan atetic, edo Eleiz-ateritic eguitea ; 4.ª Indulgencia irabazteco aguintzen zan guztia eguiñ arren, baldin ez baceucan intencioric, nun eta etzeucan ere contracoa, ceren onetaraco asco dan ala naico zala uste izatea : eta orregatic chit conveni da artzea noicean bein, egunaren asieran, astearen eta illaren aurrenean, al ditezquean indulgenciac irabazteco intencioa ; 5.ª Baldin aldarea edo capilla visitatzean, bertara joa-

ten ez bada, asco izanic ara beguiratzea Eleizan arkitzen dan toquitic, edo icusi dezaquean eran jartzea.

Indulgencia cér dan, eta irabazteco cér eguiñ, eta certatic itzuli bear dan adierazteco, oraindaño esana asco dala baderitzagu ere, oarterazoco degu arguitasun are gueyagoraco : Lendabici ; ematen danean indulgenci bat eriotzaco orduraco, demagun, *Jesusen* icen gozoa esanda irabazten dana, ez dago confesoreac aplicatu bearric, ezpada asco du iltzer dagoenac, al badu aoz, edo bestela viotzarequin esatea.

Bigarren ; eriotzaco orduraco indulgenciac emanac dauzcan Gurutze, Errosario edo medalla, etc. , lepotic cincilic edo escuetan iduquitzea obe balitz ere, ez da au bear bearrecoa : iltzer dagoenac asco du, aren jabea bera baldin bada, oean edo bere aldamenean iduquitzea, naiz ez icusi eta ez uquitu ; ez da ere precisoa iduqui dezala berequin azqueneco asnaserano, au beti procuratu bear bada ere.

Irugarren ; gauza seguruena da, ecen, illdacoen sufragioan aplicatzeco escubidarequin viciai emandaco indulgencia ecin

irabaci dezaqueala Jaungoicoaren gracion ez dagoenac; eta ala, illdacoari aplicatu nai diona, estadu onetan ez baldin badago, saya bedi jartzen, edo confesatuaz, edo eguiñaz contriciozco acto bat dembora danean confesatzeco propositoarequin.

Laugarren; iltzer daudenac irabaci ditzateque motivo diferenteacgatic emanac izan diran indulgenci asco, demagun, errosario diferenteacgatic, onelaco edo alaco Gurutzeagatic, etc., eta ori naiz ez jaquin edo ez gogoratu berac.

Bostgarren; vicientzat emandaco indulgenciac ecin aplicatu litzayezteque illdacoai, nun eta ematen dituenac ez duen señalatzen balitzayeztequela.

Seigarren; obra bat berarequin irabaci ditezque indulgenci asco, persona batec baño gueyagoac emanac daudenac, baldin obra hura era berean zucentzen bada, indulgenciac ematean batac eta besteac ceucaten intenciora; eguiñ dezagun contu, persona batec baño gueyagoc ematen dituztela indulgenciac liburu bat guztia edo beraren partea iracortzeagatic, imagiña bat adoratu bitartean onelaco edo alaco

oracio labur esateagatic, etc.; orain bada, asco da bein bacarric iracortzea edo adoratzea, guztiac irabazteco, eta orobat aguindutaco obra egun berean berritu ecin baditeque ere, nola litzaquean Comunioa edo baraua.

Azalduric, bada, aurretic, jaquin-bide eta oarquer oec, ara emen fededun guztiac irabaci ditzatequen indulgencien lista (1):

1.ª Asco dira Trisagio chit santua devocioz errezatzen duten guztientzat, Erromaco Aita Santuac eta Obispo jaunac emanac dauzcaten indulgenciac.

2.ª Sacramentu guztiz santua visitatzen dutenac iristen dituzten graciac dira asco, eta irabazten dituzten indulgenciac, conta al baño gueyago.

3.ª Diosala norbaiti eguilean: «*Alabatuia izan dedilla Jesucristo*» esaten duenarentzat, eta *Amen*, edo *beti izan dedilla*, erantzuten duenarentzat, emanac daude eun eta berrogueta amar eguneco indulgenciac: eta vicitzan oitura au izan

(1) Ferrari-ren liburuetatic aterea.

duenari ematen zayo indulgenci oso bat eriotzaco orduan, *Jesusen* icena devocioz esanaz viotzez bederic, aoz ecin baldin badu.

4.^a *Jesusen* edo *Mariaren* icena erreverenciarequin esaten duenari daude emanac ogueita bost egunecoac.

5.ª *Jesusen* icenaren letania errezatzen duenari, irureun egunecoac; eta *Mariaren* icenarena errezatzen duenari, berreunecoac.

6.ª Meza devocioz entzuten edo ematen duenari, ogueita amar milla eta zortzireun urtecoac, ceñac aplicatu litzayezcaquean illdacoai.

7.ª Cristoren pasioaren eta Maria chit santaren samiñtasunen onrañ *Aita gurea* eta *Ave Maria* bost bider errezatzen duenari, amar milla urtecoac.

8.ª Errosarioaren irugarren partea errezatzen duenari, bost urte eta bost berrogeico egunecoac. Gañera *Aita gure* bacoitzagatic, eun egunecoa, eta *Ave Maria* bacoitzagatic, beste aimbeste; eta urte guztian irauten badu devocio onetan, autu dezaque egun bat ceñean, confesatu eta

comulgaturic, eta erregutzen duela graci
au ematen duenaren motivoacgatic, ira-
bacico duen indulgenci oso bat, purgato-
rioco animai aplicatu dizayequena : baña
onetaraco errosarioac egon bear du bede-
incatua Santo Domingoren ordenaco fraile-
ren batec, edo escubide au daucanac; baita
ere da gauza precisoa misterioac esatea,
nun eta ez jaquiñez edo ecin icasiaz ulzi-
tzen diran esan gabe.

9.ª Pecatu mortalean daudenacgatic
amabost *Aita gure* eta *Ave Maria* erreza-
tzen dituenari, cembat bider au eguiten
duen, beste aimbeste bider ematen zayo
pecatu barcatuac zor duten penaren iru-
garren partearen barcacioa.

10.ª *Ave Maria* bat errezatzen due-
nari, iruroguei egunecoac; *Salve* bat esa-
teagatic, berroguei egunecoac; *Jesus* eta
Mariaren icenari burua macurtzeagatic,
oguei egunecoac; *Gloria Patri* esateanori
bera eguiten duenari, ogueita amar egu-
necoac; Aldareco Sacramentu santuari be-
launicatzeagatic, berreun egunecoac; Gu-
rutzeari muñ eguiteagatic urte bat eta 40
egunecoa. *Bedeincatua izan dedilla Maria*

Virgiña chit santaren Sortze santu eta mancha gabea esaten duenari, eun urtecoac.

11.ª Eleizacoac dijoacenean arguiarequin laguntzen duenari, zazpi urte eta zazpi berrogeico; argui gabe lagun eguiten dionari, bost urte eta bost berrogeico: nor bera joan ecin ditequeanean, beste bat arguiarequin bialtzen duenari, iru urte eta iru berrogeico.

12.ª Mezaren Sagaracoan parroquian jotzen dan ezquilla adituric, belaunicatuta oracio eguiten duenari, naiz echean, naiz campoan, edo arquitzen dan toquian, urte batecoa; eta onetaraco Eleizara badijoa, bicoa.

13.ª Bear becelaco prestaeracquin edoceñ jai egunetan confesatzen eta comulgatzen danari, bost urtecoac aldi bacoitzean; eguiten badu illean bein, eta Jesucristoren, *Virgiña chit santaren*, Apostoloen eta San Juan Bautistaren pestatan, amar urtecoac bacoitzeoro; eta bere errico pesta aundienean eguiten badu, osoa.

14.ª Goicean, egüerdian eta arratsean ezquillac jotzean *Jaunaren Aingueruaren* oracioa iru *Ave Mariacquin* belaunico (zu-

tic larumbat arralsean eta igande guzlian) errezatzen duenari, eun egunecoac bacoitzeoro; eta berac aututzen duen illeoroco egun batean confesaturic eta comulgaturic, eta Eleizaren motivo jaquiñacgatic erreguturic, indulgencia osoa.

15.ª Arralsean animen ezquilla aditzean, *Aita gure bat Ave Mariarequin*, eta guero: *Eman zayezu, Jauna, azquen gabeco descantsua, eta betico arguiac argui eguiñ dezayela*, Purgatorioco animacgatic belaunico errezatzen duenari, eun egunecoac bacoitzean; eta onela eguiten urte guzlian irauten badu, berac aututzen duen egun batean confesatu eta comulgaturic, eta Eleizaren motivoacgatic oracio eguiñic, indulgenci oso bat.

16.ª Laroguei urtecoac ematen zayozca errezatzen duenari onaco oracio au: *Nere Jesucristo Jauna, Aita guztiz gozoa, zure Ama maiteac artu zuen pozagatic Erresurrecioco gau sagraduan aguertu ciñitzayonean, eta Jaincozco arguiarequin gloriaz beteric ceundela icustean izan zuen atsequiñagatic, escatzen dizut arguitu nazazula Espiritu Santuaren doayacquin, nere*

vicitzaco egun guztietan equiñ dezaquedan zure vorondatea, bada vici cera eta erreinatzen dezu dembora guztien demboretan. Amen.

17.ª Damutu eta confesaturic Corpus jayeco matutiac errezatzen dituenari, edo aetara asistitzen duenari lareun egunecoac; lembicico vezperac errezatzen dituenari, edo aetara asistitzen duenari, lareun egunecoac; bigarrengetan orobat eguiten duenari, eun egunecoac; Meza esan edo entzuten duenari, lareun egunecoac; eta egun bereco Eleiz-errezo bacoitzagatic, eun eta irurogueicoac. Zortziurrempico egun guztietan, berreun egunecoac vezpera bacoitzagatic; berreunecoac matutia bacoitzagatic; berreunecoac Meza bacoitzagatic; larogueicoac Eleiz-errezo bacoitzagatic; eta berreunecoac procesiora asistitzeagatic.

Indulgenci oec guztia zabaltzen dira Mariaren Sortze edo Concecio mancha gabearen pestara, Jesusen icen gozoarenera (pesta onetan bost *Aita gure* eta *Ave Maria* gueyago esanaz), eta Jaunaren Bestiruditze edo Transfiguracioarenera; eta Ama Virgiñaren Visitacioco egunean ema-

ten dira eun egunecoac Vezpera, Matuti eta Meza bacoitzagatic; eta berrogueicoac Eleiz-errezo bacoitzagatic.

18.ª Ostiral arrats-aldetaco iruretan ezquilla jotzen aditzean bost Aita gure eta Ave Maria belaunico errezatzen dituenari Jesusen pasio eta agoniaren oroi-penean, eun egunecoac.

19.ª Illabete batean oracio mental edo itz gabecoa ordu erdian edo benic bein laurdenean egunoro eguiten duenari, egun oetacoren batean confesatu eta comulgatuaz, indulgencia osoa.

20.ª Iñautiri egunetan confesatu eta comulgaturic, Jauna patente dagoela visitatzen dutenai, indulgencia osoa.

21.ª Acto fedecoac, esperanzacoac eta caridadecoac piedadez, devocioz eta violetez illabete batean egunoro eguiten dituenac, autu dezaque egun oetacoren bat, ceñean confesatu eta comulgaturic irabacico duen indulgenci oso bat, purgatorioco animai aplicatu dezayequena. Eta emen conturatu bear da, ecen, acto oec eguiteco usatzen diran itzac izan ditezqueala nola naicoac, baldin adierazten badituzte

virtute Teologal bacoitzaren motivo bereciac.

22.ª Aita gurea eta Ave Maria batequin errezatzen badira otoitz labur, jaculatoriac deitzen diran oec : Agur Maria, Aita Jaungoicoaren Alaba, Agur Maria, Seme, etc. , indulgenci osoa bacoitzean.

Emen ez dira ipintzen Cofradi eta erlijiozco Billada batzuetan arquitzen diranac, ceren bertan sartuta daudenai dagocate, oec cembat eta nola diran jaquitea, edo besteai aditzera ematea.

Baña bai erregutzen zaye chit fededun guztiai, saya ditecela eguiten penitenciaren diñaco frutuac edo obra onac, zabarrac izan gabe indulgencien ondasun ain estimagarriac provechatzen, oecquin pagatu al izateco gure argaltasunac iristen ez duena ; eta ala eguiten badute, edo ez dira joango purgatoria, an garbituac izatera, edo chit laburra beintzat izango da, beren animac mundu onetatic alde-eguitean igaroco duten dembora sartu gabetanic ceruco glorian, nun guztioac elcarrequin icusi gaitecela. Amen.

SAN RAFAEL

EDO

ERIEN CONSUELOA.

Lembicico §. — *Eriac visitatzea, eta berai eguiñ ditzayeztequean oarquera edo on esanac.*

Eriac visitatzea edo socorritzea cein caridadezco obra aundia dan ezagutzeco, asco da gogoratzea Jesucristoc berac aezaz esaten diguna. San Mateoren Evangelio-co XXV garren capituloan segurutzen digu, ecen, eriari eguindaco visitac, bere personari eguiñac becela ezagutuco dituela juicioco egunean mundu guztiaren aurrean, eta aguinduco duela emateco dago-caten saria; *eria nintzan, eta visitatu ninduzuten.* (36 gar. v.)

Ari gaitecen bada, caridadezco obra ain aundi onetan, visitatuaz aide-eriac ez ecic,

arrotzac ere, naiz beren echeetan, naiz hospitaletan, uste izanic, ecen, oetaco ba-coitzean Jesucristo bera icusten degula. Baña gure visitac ez dute izan bear legor-rac, nola izan oi diran araco odei, eurirican bialdu gabe, eguraldia pishutzeco, eta vi-cidunac atsecabetzeco baicic servitzen ez duten aec; ezpada campoac erregatuaz, lurrari ugaritasuna emateco euri jasatan des-eguiten diranac becelacoac.

Batzuen visitac, bertan eguiñ oi dituz-ten erausi eta choraqueriagatic, ala erien-tzat nola echecoentzat servitzen dule con-sueloa eta gozaera emateco baño obelo, gogaitzeco eta atsecabetzeco. Guc ez degu eguiñ bear orrela; ezpada, premian bal-din badaude, eta guc albadegu, lagundu bear diegu limosnen batzuecquin, edo be-nic bein animaco socorruren batequin, aen egoera tristeaz cupitzen, eta Jaungoicoari gomendatzen diozcagun bitartean, dembo-ra berean conseju ongarriac emanaz, eta pensamentu santu batzuec gogoraerazoaz. Itz eguiñ guenezayeque era onetan, edo guis onetaco besteren batean :

1.^{oa} Jesucristogan nere senidea, oroitu

zaitez cerala cristaiia, ceñac esan nai duen Jesucristoren icaslea eta jarrailea. Jarraitu zayozu, bada orain, ain erraz iduritu zatza quiozcan ezquero oñacezco oe orretan, eta ezayozu Aita Beticoari, Salvatzalle adoragarriac Jetsemanico agonia gogorreanean esaten ciona: *Ene Aita, caliz au igaro bedi nigandic; baña edan dezadala nai badezu, eguiñ bedi zure vorondatea eta ez nereac.* Escayozu Jaunari libra zaitzala arquitzen ceran pena eta nequeetatic, baldin baditeque, baña sufri ditzatzula nai baldin badu, zuc ere nai ditzula, eguiñ dedilla bere vorondate chit santua, ceña cumplitu nai dezun, Jesus zure Maishu Jaincozcoac becela.

2.^{ena} Ondo daquizu, nere senidea, gauza bearra dala salvatzeco, eguitea Jaungoicoaren vorondatea. Jesucristoc berac segurutzen digun becela, esaten digunean bere Evangelio santuan (*Matth. c. VII, 21*): *Ez dirala sartuco ceruetaco erreinoan Jauna, Jauna, esaten dioten guztiac; ezpada Aita cerucoaren vorondatea equiten dutenac.* Ez dezazula aztu iñoiz, nola Aita gurearen oracioan esan diozun

Jaungoicoari egunoro : *Eguiñ bedi zure vorondatea nola ceruan ala lurrean* : Orain icusi nai du Jaunac, ea viotzez esaten cenduen, edo ez ote ciran itz soll uts batzuec baicic, orduan esaten ciñituenac. Baldin bacenduca morroi bat zure egunoroco lanetaraco, eta esanic prest dagoquizula aguintzen diozun guztiraco ; ¿cér esangocenduque arzaz, cerbait aguintzen diozun unean bertan asico balitzatuque aguindutacoaz quejatzen, eta eguiñ naico ez baluque? Guztioç guera Aita cerucoaren morroi batzuec, escatu nai dizquigun servitzu guztiaç sor diozcagunac; eta zu batez ere milla bider ez ecic, baita egunoro ere esqueñi zatzaizca, guztian eta chit leyalqui eguiteco beraren vorondate santua ; ¿eta quejatu al zaitezque orain beraren providenci adoragarriaren neurriaz? ¿Ucaluco diozu, zure mendetasunezco señaletzat escatzen dizun prueba ori? Esayozcatzu, bada, berriz eta berriz eta viotzeco sencillitasun osoarequin, Aita gureco itz oec : *Eguiñ bedi zure vorondatea nola ceruan ala lurrean*.

3.^{ena} Eritasunac paciencian eramatea,

animarentzat becin prochugarria da gorputzarentzat : prochugarria da gorputzarentzat, ceren, eria soseguz baldin badago, sasoi obean arkitzen da sendagayac obratu dezaten, eta ala berealago irichi dezan osasuna; eta animac ere irabazten du mercedimentu aundia, eta on-bide ederra ematen die ala ehecoai nola visitazera dijoazquionai. Paciencia artzen ez duenac, contrara, calte eguiten dio bere gorputzari, eta galera aundiac animari eracarriaz gañera, guztiac dauzcatzi aspertuac eta gogaituac.

4.^{ena} Gatzetan paciencia iduquitzeo, on da Jesucristoren penetan maiz pentsatzea, bada Jaun au da, profeta batec chit egoqui dionez, *Oñaceetaco Guizona*. Beguira zayozu nola dagoen larru gorrian, abe bati loturic, eta ecin conta al azote bere gañean artzen dituela : ¿nórc sufritzen du gueyago, zuc edo arc?... Beguira zayozu, arantzaz nola corozaten duten... nola Calvarioan quentzen diozcaten borchaz bere zauriai odol gogortuarequin itasiasiac ceuzcan soñecoac... nóla luzatzen duten gurutzeco oe gogorrean; nóla iltze

lodi gogorracquin josten duten escu-oñetan. ¡Cér diferencia, nere senidea, zure oetic arenera! ¡Zu oe biguñean, eta hura abe gogor batean! ¡Zu, buruco suavearen gañean, hura, arantza garrillo batequin! ¡Zu, etzanda eta ondo estalia, hura, lar-rugorrian eta iru iltzetatic isheguia! ¡Zu, echecoac ondo contu eguiña eta adisquideac visitatzen zaituztela, hura adisquideac utzia eta bere etsayen jostallu eguiña! ¡Zuri edaten ematen dizute, egarri becera, eta ari bere egarrian, beazuna eta ospiña baccarric ematen diote edaten, eta lotsagabequeriaz betetzen dute! Orain bada, senide maitea, baldin Jesus inocenteac badaramazqui paciencian aimbeste pena eta oñace, eta eriotza bera, ¿cergatic pecatari pobre batec ecin sufritu al izango du viotz onez bere calizaren parte guichi bat?

5.^{ena} Oroitu zaitetz, nere senidea, negar eta miseriazco hallada batean gauden deserritu batzuec guerala : gure gurasoac eta gueroconai ezarri diózcagunacquin eguindaco pecatuacgatic madaricatutaco lur onec ez ditu ematen pena, neque eta eriotzazco arantzac baicic. Alaitu zaitetz bada,

des-erri onec izango du bucaerà , baña bien bitartean pasa bear degu beraren nequeetatic , alic eta aguindua daucagun ceruerrico zoriontasunera iristen gueran arte-raño.

6.^{ena} Viotz on eta paciencia , nere senidea ; pensa ezazu , ecen , zure vicitza danielic contuzcoena izan bada ere , erorico ciñala uts-eguiteen batzuetan , eta oecquin ecin sartuco ciñala ceruetaco erreinoan. Gauza bearra da berac aurrelic garbitzea , edo mundu onetan zuc daramazquitzun penacquin edo oec ambateco beste batzuecquin ; edo bestean purgatorioco pena icaragarriacquin. ¡Cein aundia dan oelatic aetara dagoen diferencia ! Eta uts-eguite aundiren batean noizbait erori baldin bacerà , oroitu zaitez infarnua merecitu izan cenduela , eta une artan Jaunac vicia quendu izan balizu , orain oñacezco toqui artan arquituco ciñala , Evangelioac aberatsa becela. Eta ango su irentsille arequin ¿nóla vici al izango ciñaque ? ¿nola sufritu al izango ciñituzque beti dirauten gar vici aec ? Contu eguizu , ango neque oñaceac aldatu dizquitzula Jaungoicoac , oatua zauz-

can gaitz orrec sufrierazten dizquitzune-
tan ; sufri itzatzu , bada , paciencian eta
gracian ; esan nai det , eguiñ dezazula con-
fesio on bat , oraindic eguiñ ez badezu,
jarri zaitecen Jaungoicoaren gracian , eta
orduan neque oec berac izango dituzu me-
recimentu aundicoac , bada gracian ez
egotera , ez lizuteque ecercho ere servituco
ceruraco.

7.^{ena} Jaungoico gure Jauna portatzen
da gurequin , nere senidea , eria senda-
tzeco emplastoac ecer servitzen ez dutela
icustean , medicu on bat burniaz baliatzen
dan becela ; esan nai det , ecen , Jaungoico
gure Jaunac icusten duenean ez dutela iris-
ten peccataria convertitzea eta centzatzea
ez apaizen gaztigu eta sermoyac , ez ere
viotzera bialtzen diozcan muguida on eta
gogoracio santuac , baliatzen dala eritasu-
naz , ceñaren bidez eragozten dion joatea
ostatuetara , cafeteguiria , jocora , andre
galduen echera , etc. ; eta are gueyago da-
na , obligatzen du lenagoco vicitza gaiztoa
zucenzera , eta confesio on baten bidez,
burni batequin becela , vicio gogortuenac
ebaquitza. Onelacoarequin portatzen da

moduren batean Saulorequin becela , ce-
ñac , lurreratua izan zanean esan cion Jau-
nari : *¿ Cér nai dezu eguiñ dezadan ?* eta
erantzun citzayon cijoala Jaunaren apaiz
Ananiasengana , eta irichi zuen gorputz-
animelaco osasuna. ¡ O cembat diran gai-
tzarequin oatuac egondutacoan , beren be-
guiac graciaren arguira idiqui dituztenac,
confesio on bat eguiñ , gorputzeco eta ani-
maco osasuna irichi , eta azquenic salvatu
diranac !

Bigarren §. — *¿ Eleizacoac noiz eman bear
zaizcate eriari ?*

San Ligorioe dio , ecen , eriari Eleiza-
coac emateco , ez duela egon bear onec et-
simena artua , ezpada asco duela eriotzaco
perillean arquitzea. Eta ascozaz obea da
orduan ematea , bada dago ezagüera gue-
yagorequin , obeto prestatu diteque , eta
beragatic atera dezaque frutu gueyago Sa-
cramentuetatic , ceren oec eracartzen du-
ten gracia da aundiagoa edo chiquiagoa,
artzen dituenac daucan gayaren erara.

San Ligorioe berac dio gañera , Eleiza-

coac asco bider eman dezayozcaqueala eriari, barauric egon ez arren, gaitz berarequin seguitzen duen bitartean, benic bein sei edo sortzi egun igaro ezquero.

Ezagüeran sartutaco aurrai ere, orobat eman litzayezcaque Eleizacoac.

Eria visitatzen eta consolatzen dagoenac sortuerazo bizayo viotzean Aldareco Sacramentu guztiz santua edo Eleizacoac artzeco zalea, indartsuen janari onequin sendoturic gogor eguiñ dizayequean deabruaren erasoai indar aundiagoacquin eta gracia ugariagoarequin, esanaz, ala eguingo dala bat Jesus gure Erredimitzallearequin. Bada Jaun au etorri nai zayola bera visitazera, bere graciac emateco, eta ceru-errira lembaitlen eramateco; edo oraindic irichi ez bazayo eriotzaco ordua, gorputzeco osasuna emateco, conveni bazayo. San Cirilo Alejandriacoac dio, Aldareco Sacramentu santuac ayenatzen dituela gaitzac ere, eta eriai osasuna ematen diela. Eta San Gregorio Nacianzocoac contatzen du, bere aita sendatu zala Comunio sagradua artu zuen une berean. Nic ere asco icusi izandu ditut obedasuna sentitu dutenac Eleizacoac

artuta bereala, eta azquenic sendatu diranac.

Irugarren §. — *¿ Olio Santua noiz eman bear zaye eriai?*

Cristauari ematen zayon atzeneco Sacramentua nola bai dan Olio Santua, bera da ere vicitzaren coro espirituala. Onequin indarturic prestatzen da cristaüa ceru-errian sartzeco. Beragatic, Sacramentu au eman bear zaye eriari, ezagüera galdu dezan baño len, prochugarriagoa izan daquion. Argatic dio Erromaco Doctrina-liburuac, ecen, pecatu larria eguiten dutela araco anima-zai, eriai Olio Santua emateco, etsimena artuta ezagüera galtzen duten arteraño ichedoten dutenac.

Esan degu, gaitz batean maiz artu ditezqueala Eleizacoac, baña ez da berebat guertatzen Olio Santuarequin, bada ecin berritu diteque gaitz arc berac diraien bitartean, nun eta eria, lembicico gaitzetic ustez sendaturic, ez dan erortzen beste alaco peligroren batean.

Ezagüeran sartutaco aurrai bidezqui ematen zaye Olio Santua, oraindic comul-

gatu ecin badute ere; baña ezagüeran sartu diran edo ez dudatzen baldin bada, eman dizayeque condicioaren azpian.

Conveni da esatea eriarri, Olio Santuac eman dezayoqueala gorputzeco osasuna, animacoari ala conveni bazayo; baña ez du ematen osasun au, orretaraco dauden erremedioacquin irichi ecin danean. Juan Heroldoc contatzen du, persona batec illzan ondorean aguertu zuela, nola Olio Santua artu izan balu, gaiztetic bereala sendatu izango zan, baña artzea luzatu zuelaco ill zala, sentenciatua izanic purgatorioan eun urte pasatzera.

Gañera, Olio Santuac barcatzen ditu pecatuen cusuac, eta beragatic pecatu larri ezcutucoac edo eriac gogoratzen ez dituenac; eta ala eracutsi bear zayo eriarri, sentiduac igortzilzen zayozcan bitartean, artu bear duela oecquin eguindaco pecatuen damua, eta inguruan daudenacquin erantzun dezala: Amen.

Eriac jaquin bear ere du, Olio Santuac emango diozcala laguntza bereciac atzeneco agonian ayenatzeco beragandic infarnuaren indar eta eraso gogorrac. Orrega-

tic, Sacramentu au artu nai ez duenac, egui dirudi pecatu larria eguiten duela. Oneraño jarritaco doctriña, San Ligoriorena da.

Laugarren §. — *Gaizqui aditu, eta gaizquiago obratzen dan caridadeari beguiraturic, Sacramentu Santuac artzeco eritari esatera venturatzen ez diranai oarquerac.*

Aideac bein edo bein esaten dute: *Ez naiz ni venturatzen nere aide eritari berri char au aditzera ematera...*; baña nic erantzuten dizut: caridadean eta piedadean uts-eguiten dezula. ¿Piedadeac eta caridadeac etzaitu obligatzen zure aidearen onagatic beguiratzera? ¿Cergatic bada, ez diozu eratzen ondasun ain aundi bat, nola dan Sacramentu santuac artzea? Esaten didazu, ez dezula ori eguiten caridadearen faltaz, ezpada berari diozun amorioac berri au ematen ulzitzen ez dizulaco, eta izutu eguingo litzaqueala beldur ceralaco. Zaude ishilic, etzadazu esan orrelaco gauzaric, ceren zure caridade ori da gogortasuna,

da caridade bat gaizqui aditua, eta zure aidearequin usatzen dezun piedadea erruqui gabecoa. ¿Nola esango da maite dezula zure aidea, baldin atsecaberie edo izuric ez emateagatic, diozun becela, Sacramentu santuac dembora egoquian eta bear becela prestaturic artzeco aditzera ematen ez badiozu? eta artu gabetanic iltzen bada, edo ondo artzen ez baditu sentiduac lotuac becela dauzalaco, eta estadu gaiztoan iltzen bada, zú cera beraren condenacio eracarlea. ¿Esango da amorioa dala, Sacramentu gabe eta zacurra becela iltzen aide bati utzitzea? ¿Esango da amorioa dala utziarazten diona bati bere aidea infarnuan amiltzen, Sacramentuen bidez cerua eratu cezayoqueanean? Batzuec eriacquin agueretzen duten trataera au, caridadea baño obeto dala gogortasuna are arguiroago icusi dedin, baliatuco naiz irudi onezaz. Ama batec du seme gazte, lirañ eta chit ederra, viotz viotzez maite duena: esquer oneco seme onec amari erantzuten dio guisa bereco amorioarequin; baña ona non amac jaquiten duen gau batean semea lo dagoela, etsayac datocela bere seme

maiteari vicia quentzera. ¿Cér eguiten du orduan ama onac? chit damu du bere seme maiteari susto au eman bearra, baña ala ere erabaquitzen da ematera, eta consejatzen dio igues-eguin dezala, osoloro izutua eta etsayetatic libre icusi nayago due-laco, ecen ez sustoric ez emateagatic oean lo utzitzea, bertan ichu mustuan achitua izanic, uste ez duela illa, ganibetaz josia utzitzeco. Zure aidea zuc maite baldin badezu, ¿cergatic ama onec becela eguiten ez dezu? atsecabe guichi bat ez emateagatic utzico diozu iltzen pecatuan, etsayac uslecabean bera achituristic bota dezaten infarnuetara? ¡Zure gogortasunaren aundia! ¡Ce odolguirotasuna!... ¡Ah! infarnuetatic itz-eguin albalizuque, esango lizuque, nagusi batec bere morroyari esan ciona, bidajea cijoala lapurrac alerata ceramana quendu, zauriz betea eta odol ustoric erdi illean utzi zutenean. Nagusiari, bere negar eta oyu errucarrietan consolatzeagatic, morroyac esan cion; ¡Ay Jauna! banequien nic lapurrac cirala bide onetan, eta bildur nintzayon desgraciaren bati, baña berorri sustoric ez emateagatic, ez diot

ecer esan. ¡ Ay abere viotz gabea , deadar eguiñ cion nagusiac , etzan obea izango susto bat emanda igues eraguin ciñizadala , ecen ez utzi erortzen dedan guztia quenduric , viciaren esperanza gabe laga nauten lapurren escuetan!... Orobatesango luque zure aide edo adisquideac : ¡ obea etzan susto bat ematea , ecen ez iltzen utzitzea Sacramenturic gabe , edo luzatzea cer eguiten nuen ez nequien demboraraño , era onetan utziaz erori nedilla salvacioaren esperanza guztia quenduric beti beti atormentalzen nauten infarnuco lapurren escuetan!...

Zuc diozu , ez diozula sustoric eman nai zure aide edo adisquideari , Sacramentuac ar ditzala esanarequin ; eta nic erantzuten dizut , ecen , chit mesede guichi eguiten diozula itz oecquin , ceren tratatzen dezun cristau gaiztotzat ; eta Cristoren elsaitzat. Eta arrazoya da ecin arguiagoa , ceren cristau ona ez da izutzen Sacramentu santuac artzeagatic , contrara chit poztutzen eta consolatzen da , daquielaco ceñ aundia dan oen virtutea eta indarra , eta daquielaco ondo artutaco Sacramentuac ambat beste

ecere ecin lagundu dezayoqueala arquitzen dan egoera tristean. Emango diote gorputzeco osasuna, ala conveni bazayo, eta ez baldin bazayo, emango diote bear ambat paciencia, ill dedin vorondate onarequin eta aleguere Jaunaren laztanean, jaquiñic dijoala cerura Jaincoac berac laguntzen eta eusten diola; orregatic deitzen da Viaticoa edo Bideracoa, ceren laguntzen eta indartzzen gaituen beti iraunde doatsuraco bidaje onetan.

Esan det ere, tratatzen dezula Cristoren etsaitzat, ceren adizquideac beren adisquide eriai visita eguitera joaten diranean, ez die sustoric ematen, bai ordea atseguña eta consueloa, eta eriac artzen du visita hura, adisquidetasun eguiazcoaren señaile bat becela. Beraz zure aide eriarri Cristoren visitac izua emango diolaren bildur bacera, beguiratzen diozu ez Cristoren adisquidea, ezpada etsaya balitz becela, elsayen eguitecoa dalaco iñor izulzea.

Baña nic garbiro diotsut, ecen, zure aide edo adisquidea benetan maite bacenduque, Sacramentu Santuac artzea ez eragotzi edo luzaaraci ez ecic, ezpada contra-

ra , beste gauzaric etziñoqueala procura-
tucó aec artuerazteco becelaco arret eta
ernaitasunarequin. Entzun nazazu Jaun-
goicoagatic , eta bereala emango dizquitzut
prueba batzuec , ez guztiac , bada ala egui-
tera ez nituzque iñoiz bucatuco. ¿ Maite
dezu edo ez zure aide edo adisquidea ? Ba-
yetz esaten badidazu , beraz gaitz guztitic
libratu bear dezu , eratuaz aldezun on guz-
tia , onetan dago alabaña , eguiazco amo-
rioa. Zuc libra dezaquezu Sacramentuac-
quin cabu gabeco eta belico gaitzelic , ceña
dan condenacioa , eta eratu dezayoquezu
cabu gabeco eta belico ondasuna , ceña dan
salvacioa : beraz ala eguiten ez badezu ,
cera guizonic gogorrena eta odolguiroena ;
cera zure aide edo adisquidearen etsairic
aundiena ; cera bere saltzallea , bada Ju-
dasec adisquidetasunezco señalearequin be-
re Maishua etsayai entregatu cien becela
eguiten dezu zuc ere , adisquidetasunaren
apucoarequin uzten diozunean erortzen
bere etsayen escuetan , ceren zuc , diozun
becela , sustoric eman nai ez arren , orre-
gatic ez da gueratuco ill gabe , eta estadu
gaiztoan illico da , eta condenatuco da...

Baña beraren adisquide eguiazcolzat
contalzen bacera , animaco gaitzetic libra-
tu , eta ona procuratu ez ecic , libratu ere
bear dezu gorputzeco gaitzetic , eratuaz
osasuna , eta au Sacramentuacquin eguiaz
irichico diozu , bada oen bidez beretuco du
ostera osasuna , conveni bazayo , eta gue-
ratuco da libre gaitzetic. Aurrena emango
dizquitzut guertatutaco gaucen prueba
ucat-eciñac , eta esango dizut , ecen , ja-
quintsu ascoc ala segurutuaz gañera , nic
ere icusi izan ditudala asco persona , gai-
tzac alde-eguinda , osotoro sendatzerano
obera eman dutenac Sacramentu santuac
artutacoan. Orain ez dizut esan nai , erien
obedasun eta sendatze au dala Sacramen-
tuaren mirari edo graciaren bat , ezpada
ondore berezco bat , Sacramentutic dator-
rena bada ere. Aditzera emango naiz Filo-
sofiaco eguia jaquiñetatic. Gorputz-animen
artean dago , zuc uste izan dezaquezun
bat-lasun edo unioric estuena , alaco mo-
duan , non , anima baldin badago antsia-
tua , triste eta atsecabeltua , onen penac
mella eguiten dute gorputzean , jarriaz au
ere antsiatua , triste eta atsecabeltua , eta

contrara edo aldeerancira. Orain , gaitz gueyenac elorri oi dira humore edo ezaviciac desberdin edo naspillaturic egoletic; orregatic gorputzac ondo ez dagonean pasatzen dio animari bere oñacea eta pena : orduan esnatzen da bere griñac , vicio eta pecatuac lo modorrean becela venturaz ceucaten anima , eta asaldatzen da aice portiz icaragarri batec darabilen ichasoa- ren guisan , eta nola antzira baten ondoa loyez betea dagoenean , ango loi guztia goratzen dan antzira irabiatu ezquero , lenago batere loiric an etzegoela iduritu arren , alashe asten da anima bildur izaten , eta bildur au gueitzen zayo igarotaco vici- tzaco gaiztaquerien , culpa eta pecatuen oroipenarequin. Escritura Sagraduac con- latzen digu au pasa citzayola Antiocori, ceñac , eri cegoela , cion : *Orain oroitzen naiz Jerusalemenequin nituen gaiztaque- riaz ; au guertatu zan Volter eta Russore- quin , eta conta nitzatuquean beste chit ascorequin ; eta bildur eta izu onec guei- tzen du gorputzeco oñacea. Egoera onetan eriari eman dezayoquean erremedioric one- na edo sendagai bacarra da Sacramen-*

tuac ar-erazotzea, bada confesio on bate-
quin arantza hura ateratzen zayo viotzelic,
bere pecatuen pishua quentzen zayo gañe-
tic, iztaltzen zayozca concienciaren ozca-
dac, eta asitzen da gozaten, esan ecin
alaco paquea eta atseguña. Orduan ani-
mac bere paquea pasatzen dio gorputzari,
ceñac ostera cobratzen duen sosegua, jar-
riric sendagayen virtutea artu al deza-
quean eran, bada oec nola bai diran natu-
raleza edo izaquiaren laguntza batzuec, ez
da ecer ere aurreratzen nai ambat aplica-
tuagatican sasoi onean ez dagoenean; baña
naturaleza arquitzen bada ondo prestatua,
descantsuan eta soseguan, escutic artuta,
becela darabilte sendaguiñac beren erre-
medioacquin, eta eriac erraz iristen du
galdutaco osasuna.

Oneraño Filosofiaco eguia jaquiñetatic
itz-eguin det; orain ordea, Teologia Sa-
gradutican cerbait baliatu nai det, eta
diotsut, ecen, eritasunac eta eriotza, itz
batean esateco, pecatua dala bide etorri
dirala mundu onetara; eta bereciro esan
bear dizut, oec Jaungoicoac chit ascotan
bialtzen dituela bacoitzac eguin dituen pe-

catuen castiguan ; beste batzuetan pecatariac berac convertitu ditecen , gaitzaren penarequin animaco beguiac idiqui cituzten ascoengatic Escritura santuetan iracortzen degun becela. Orain bada , causa edo sustraya quentzen ez badin bada , ¿nola quenduco da ondorea? Confesio on baten bidez culpa edo pecatua des-eguiten ez bada , ¿nóla arinduco da pena beinzat , ceña dan eritasuna?

Goazen aurrera : badaquigu , comulgatzten danean artzen dala Jesucristo , Jaungoico eta guizon eguiazcoa ; ichnai icustea , gorrai aditcea , mutuai itza ematen ciena , eriac sendatzen eta illac ere piztutzen cituena bera , Evangelioan esaten dan becela ; badaquigu , Jainco-Guizon onen escua ez dagoela laburtua , orduan zan herpera dala gaurco egunean ere ; ¿cergatic bada , ez du eguingo orain , orduan eguiten zuena? Baña contú galdu ez dedin gure culpaz , fedearen eta confianzaren faltaz. Nazarettarrai becela , ceintsuen artean Jesusec elzituen eguiten , beren fede guichigatic , beste batzuecquin eguiten cituen mirariac ; baña beragan fedea eta confianza

ceucalenac , Cananeoarrac edo arrotzac izan arren , osasuna iristen zuten beraren soñecoaren ertza uquitze utsarequin , naiz izan citecela eritasunac danic zarrenac eta senda caitzenac.

Badin asco bazan , bada , Salvatzallearen jantziaren ertza fedez eta confianzaz uquitzea , ¿cergatic ez da asco izango beraren gorputz eta odol guztia eriaren barrumbean sartzea ? ¡Ay , au ascotan guertatzen da fedearen faltaz ! Eta arrazoya da arguia : cergatic ¿nóla esango degu aide arc baduela fedea eta confianza , baldin echetic irten bearrean , Jairo ceritzan Sinagogaco Principea irten zan becela (bada joan zan Jesusen billa echean gaizqui ceucan alaba bat sendatzera etorri cedin , eta onen moduco beste asco , Evangelioac dienez , eta Jesus joan citzayen , eta bereala sendatu cituen) baldin Jesusi edo Sacramentu santuac deitu bearrean , diot ber- riz , eguiten badute eguiñ-al guztia etorri ez dedin , ichedonaz atzeneco estutasuneraño , eta orduan ere eramanez mundua- ren beguiramentuagatic , esan ez dezaten utzi diotela iltzen Sacramentuac gabe za-

cur bati becela, ez eragozteagatic Campo santuan lupertua izatea, beguirapen gueyago eguiñic esa-mesa oei, Jesucristogan iduqui bear dan fede eta confianzari baño?

¡Ah, au ondo adituco balute aideac eta adisquideac! ¡ah, eriac au ondo pensatuco balute! seguru nago, oraindaño baño maizago escatuco, eta artu naico lituzquetela Sacramentu santuac.

Eta ideac eta adisquideac ez ecic, sendaguiñac ere contu gueyago iduquico luteque eriac dembora onean ar ditzaten Sacramentuac, arrazoi bigatic: lembicicoa, berentzat onragarriagoa izango litzaquealaco eriac sendatzea, Eleizacoac artu ondorean; eta bigarrena, ciertotzat daucadalaco, sendaera gueyago irichico lituzquetela bestela baño, emanac dauden arrazoyacgatic. Uste det sendaguiñac chit ondo eguingo lutequeala, baldin beren erremedioac frutu ona eman dezaten, maiz pensatuco baluteque eria Sacramentuacquin prestatzeco arrazoi oetan. Cergatic pintatzalle batec, bere lana ondo irtetzea nai duenean, coloreac ezarri bear diozcan eunari prestaera ona ematen sayatzen dan be-

cela , aurreneco lan au utzi ezquero guztia alperric galdua dalaco, era berean aleguiña eguiñ beardu sendaguiñac ere eria ondo prestatzen , eta prestamen onena da Sacramentu santuac arlzea.

Gañera, sendaguiñac gogoan iduqui bear ere dute , Jaunarena dala osasuna , eta Jaungoicoac ez baldin badu ematen , eguiñ al guztia eriarequin eguiñ arren , ez dutela ecer ere irichico. Ona emen cergatic icusten diran sendaguiñ adituenac ezagutu ecin dituzten gaitz batzuec , eta berac sendatzeco erremedioric onenac , indartsuenac eta confianza osocoac empleatzen badituzte ere ecerere balio ez dutenac. Campo santuco lurra suertez ain onguilletsua da, non , guztia estaltzen eta ezcutatzen duen ; eta Jaungoicoac noicean bein ala eguiñ nai izaten du aen arroqueria beeratzeco, jaquin dezaten , ecen , osasuna eta vicia Jaungoicoac ematen ez badin balditu , beren aleguiñ guztia alperricacoac dirala. Nic ezagutzen ditut sendaguiñ batzuec , eta nere adisquideac dira chit , eriren batengana deitzen dituzten becin lashter, Jesusen icen guztiz gozoa viotzez esanda , Maria chit

santaren , San Rafaelen , eta San Cosme eta San Damian medicuen bitartecotasunaz baliatzen diranac , eta gaitzac ala aguintzen duenean bereala eriai Sacramentu santuac ar-eracitzen dizcatenac ; eta bien bitartean berac beguiratzen die ondo eriai , eta gaitza icasiaz , eta sasoi onean errecetac eguiñaz , iristen dituzte sendaera chit zorionecoac. Badira contrara , beste batzuec humilltasun guichiagocoac , eta beren jaquinduriaz arroturic uste badute ere osasuna eta vicia beren escuetan daucatelata , uneoro chascoac pasatzen zaizcatenac , eta beren arroqueria centsu gabea dala bide , lotsa gorrian icusi oi diranac.

OARQUERA.

Eriaren oe ondoan jarrieracico dira Jesus gurutziltzatuaren eta Maria chit santaren imagiñac , baita ur bedeincatu pisca bat ere , oea eta guela noicean bein busti al izateco.

Eria chit gaizqui arquitzen danean , on da apaiza deitzea consolatu eta alaitu dezan ; eta au ecin baiditeque , asistitzen diotenetacoren batec zucendu bear dio oracio labur , baña iracequiren bat ; bada boticaco cucharacho gosho batequin gorputzaren aldetic asistitzen zayon becela , ala asistitu bear zayo

animarenetic ere celo santu eta prudencia cristaüac inspiratutaco oracio laburren batequin, eri errucarría alaitua guera dedin moduan, ez necatua: eta ala esango zayo, asco duela berac viotzez esatea, adituco dituen itz on eta oracio laburrac, ceñac izan bitez eriaren egoera eta estutasunari dagozcan moducoac.

Bostgarren §. — *Eriari gogoraeraci lezayozcaquean afectoac eta oracio laburrac.*

Nere Jaungoicoa, sinistalzen det zugar, egui utsic eguiñ eciña ceralaco; esperatzen det zugar, misericordia neurri gabea ceralaco; amatzen zaitut, ontasun cabu gabea ceralaco.

Nere Jaun Jaungoicoa sinistalzen det, Eleiz Ama Santa Catholicac sinistalzeco aguintzen duen guzlia.

Oarquera. *Laguntzalleac esango du emen Credoac soseguz eta devocioz, eta eriac esan dezala viotzarequin.*

Nere Jaungoicoa, zure misericordiagandic esperatzen det barcatuco dizquidatzula nere pecatu guzliac, eta emango didazula gracia, eta azquenean gloria.

Aita Beticoa, zure ontasun aundi eta misericordia neurri gabeagatic escatzen dizut nere pecatu guztien barcacioa : barca nazazu, nere Aita.

Nere Aita, Jesus zure Semearen merecimentuacgatic escatzen dizut nere pecatu guztien barcacioa.

Nere Aita, pecatarien Ama eta bitartecoa dan Maria chit santaren merecimentu eta erreguacgatic escatzen dizut nere pecatu guztien barcacioa.

Nere Aita, ceruco Santu eta Aingueru guztien merecimentu eta erreguacgatic escatzen dizut nere pecatu guztien barcacioa.

Nere Aita, barca zaizquidatzu nere pecatu guztia, nic viotz viotzetic barcatzen dietedan becela ofenditu nauten, eta bidegabequeric eguiñ dizquidaten guztiai.

¡Oh nere Salvatzalle Jesus, misericordia eta ontasunezco Jaungoico aundia! barca zayozu nere anima pecatari errucarri oni, Magdalenari eta gañeraco emacume gaiztoai barcatu ciñien becela; barca nazazu neri ere Seme ondatzalleari, Pedrori eta Lapur onari barcatu ciñien becela, bada viotz viotzez damu det zu ofenditu izana.

Nere Ama, Virgiña chit santa eta Jaungoicoaren Ama, erruqui zaitez nizaz, lagundu nazazu, irichi zadazu nere pecatu guztien contricio eguiazco bat, bada oec eguiñ izana ecin gueyago damu det.

Oarquera. *Laguntzalleac errezatuco ditu emen soseguz eta devocioz Aita gurea, Ave Maria, Salvea eta Contriciozco Actoa; eta eriac ere esan ditzala viotzarequin.*

Contentu nago guztia galduta ere Zu, nere Jaungoicoa, nere gauza guztia cecirana iristeagatic.

Nere Jaungoicoa, ¿nóiz icusico zaitut arpeguiz arpegui, eta nóiz amatuco zaitut nere viotz guztiarequin?

Nere Jesus, ¿nóiz egongo naiz seguru, Zu egundañ galduco etzaitudala?

Ó paradisoa, ó erri doatsua, ó amoriozco erria, ¿nóiz icusico zaitut!... ¿nóiz nereluco zaitut!...

Ó Jaungoico beticoa, zu beti amatzea espero eta deseo det.

Ez dezazula nai, nere Jaungoicoa, ni zugandic berecitzea. Ecer besteric ez det opa, Zu, ontasun neurrigabe ori baicic.

Jesus nere amorioa, nigatic izan zan gurutz-iltzatua; nic ere ill nai det beraren amorioagatic.

Nere Jaungoicoa, ¿nóla eman al nizquitzuque esquerrac, eguiñ dizquidatzun aimbeste mesede ain paregabeacgatic? Uste det betiro ceruan emango dizquitzudala.

Nere Jaungoicoa, amatzen zaitut nere viotz guziarequin, nere anima guziarequin, nere adimentu guziarequin, eta nere indar guztiacquin.

¡Ah beti amatu izan bacindudan, nere Jaungoicoa; ah egundaño ofenditu izan ez bacindudan!...

Maria, graciazco Ama, amoriozco Ama, misericordiazco Ama, jarri zaitez bitarteco nigatic.

Santa Maria, Jaungoicoaren Ama, erregutu ezazu nigatic orain, eta nere erioztzaco orduan.

San José, agonian daudenen bitartecoa, erregutu ezazu nigatic.

Ceruco gorteco Santu guztiac, erregutu ezazute nigatic.

Nere Aingueru goardacoa, socorri nazazu, eta nere etsayetatic gorde nazazu.

Aingueru guztiac, asistitu nazazute, lagundu nazazute cerura, zuecquin batean canta ditzadan Jaungoicoaren misericordia helicoac.

Jesus, José eta Maria, ematet dizutet violza eta anima nerea.

Jesus, José eta Maria, atzeneco trancean ampara ezazute anima nerea.

Jesus, Maria eta José, nere animari bético descansua eguiozute.

Oarquera. Oracio labur oec herritu ditezque nai ambat bider, bai gueratu ere onena dala deritzagun artan.

Seigarren §. — *Eriotza alderatzen dalazcoaren señaleac.*

Eriari laguntzen dagoenari conveni zayo jaquitea eriotz aurreco señaleac, azque-neco asnaselara danean obeto lagundu dezayoquean. Señale ezagunenac dira : pul-sua faltatzea, edo orain asi eta orain gueratu becela ibiltzea; asnasea antsiaz artzea; beguiac chit sartuac eta cristal colorecoac, edo oi baño zabalduagoac iduquitzea; su-

durra jartzea zorrotz eta ertzean churiscatua; aicea ematea aspoarequin becela; arpeguiac artzea lasto colorea, morea eta ubel gorritua; copetean icerdi otza ateratzea, mandiretaco ariac eta litchac biltzen eria abiatzea; gorputzeco ertz guztiac oz-tutzea, etc.

Eria azqueneco asnasea ematera dijoala adierazten duten señale aldeenecoac dira: asnase naguia edo bada ez badazcoa; pulsoric eza; ortzac estutzea edo carrascadac ematea; ezlarrico gargarrada, inlziri edo suspirio argal bat; berez irtetzen dan negar malco bat; aoa, beguiac, eta gorputz guztia oquertzea. Eria azqueneco señale oelacoren batequin dagoenean, laguntzalleac gogoraeracico diozca maiz, devocio iracequiarequin eta voz sendochogoarequin onaco oracio labor oec:

Zure escuetan, Jauna, gomendatzen det nere espiritua.

Nere Jesus, gomendatzen dizut nere anima au, zure odol guztiz preciotsuarequin erredimitu cenduena.

Nere Jesus, nere amorioa, maite zaitut, damu det zu ofenditu izana.

¡Ay beti amatu izan bacindudan; ay egundaño ofenditu izan ez bacindudan!

¡Oh Maria, Jaungoicoaren Ama eta nere Ama! erregutu ezazu nigatic orain arquitzen naicen nere eriolzaco ordu onetan.

Nere Jesus, salva nazazu.

Nere Ama Maria, ampara nazazu.

San José gloriatsua, asistitu nazazu.

San Miguel Goi-anguerua, socorri nazazu; etsayetatic libra nazazu.

Nere Aingueru goardaco santua, Jaincoaren aurrera joaten lagundu nazazu.

Aingueru guztiac, atozte nere socorruan, bada zuen premian arquitzen naiz.

Santu eta Santa guztiac, lagundu nazazute, eta eriolz on bat irichi zadazute.
Amen.

OARQUERAC.

Eriari laguntzen dagoenac oracio labur oec gogoraeracitzen diozcan bitartean, beste aide eta adisquideac belaunicatuco dira Maria chit santaren imagiñaren aurrean, naiz eria dagoen guelan bertan, naiz beste batean, eta errezatuco dute *Errosario* santua eta Maria chit Santaren *Letaniac*. Ala obeto lagundu al izango diote eriari, ecen ez bere oe in-

guruan negarrez, oyuca, eta iltzen dagoen gasboa-
reu pena gueitzen egonda. Asco izango da guera
ditecela bat edo bi, guerta ditequeanari errepara-
tzeco, eta osterontzecoac dijoacela oracio eguitera,
azqueneco asnasea emango duen arteraño.

Eria illdacoan, aren gaitza eta eriotza icusten
egondu diran gañeraco senide edo personai apaizac
edo iltzen lagundu diotenetacoren batec esango die:
Nere Jaun eta senideac; orainche joan da Urlia, N,
(illdacoaren icena) orainche sufritu du munduan
vicitzen asi zan unean bertan irabaci zuen pena;
quitatu du guztioac pagatu bear degun zorra. Espi-
ritu Santuac dio, gauz ona dala progucio echera
etortzea, guzaz ere cër izango dan emen gogoratzen
dalaco. Eta eguiac, guztioac etorri bearrac guera
trance onetara, guztioac ill bear degu, ez daquigu
ordea nun, edo echean eta oean au becela, edo
lecu des-erriren batean gauza guztien faltan eta
iñoren laguntza gabe. Ez daquigu nólacoa izango
dan gure eriotza, edo supitocoa, edo gueldica guel-
dicacoa, Sacramentu santuac artzeco dembora izan-
du duen gure senide onena becela. Guc onenean ez
degu izango demboraric; orregatic egon bear degu
beti prest eta gai onean salvacioa iristeco, alabaña
mundo guztia irabazteac ez liguque deus balioco,
anima galduco baguendugue. Saya gaitecen, bada,
ondo eta santutasunean vicitzen, obra onac egui-
ñaz, ceñac diran beste mundura daramagun onda-
sun bacarra: gañeraco guztia emen utzi bear degu,
Jaun onec utzi duela icusten dezuten becela.

Gomendatu dezayogun Jaungoicoari illdaco onen

anima. Chit gauz ona da persona batzuec eguiten dutena; au da, asco maitatzen dutenen bat iltzen zayotenean, bereala dijoaz confesatzera eta comulgatzera, eta aplicatzen diote artutaco Sacramentuen merecimentua; baita ere esqueintzen diozcate Jau-nari entzun al ditzaqueten Mezac, eguiten diezte beartsuai limosnen batzuec, erregutuaz zanaren animagatic errezatu dezatela.

Zori onecoac onelaco misericordia illdacoacquin usatzen dutenac, ceren berac ere irichico duten misericordia. Au da eguiñ bear dutena, eta ez aurrecoai icusitaco eceren prochu gabeco oituren batzuec, nola eguiñ oi dituzten caridade eta piedadezco obra oen orde, obligaciozcoac ere cumplitu gabe utzitzen dituzten cristaiac.

Testamentarioac iduqui bezate contu aundia cumplitzeco bereala testamentuan aguindutaco guztia. Guztioac bete ditzagun ondo gueron eguin-bideac, eta saritzat Jaungoicoac emango digu gracia mundu onetan, eta gloria bestean. Amen.

---

*Illean bein beintzat cristau guztia iracor-
ri bear luteque, viotzac lagunduaz, on-
dorengo*

ERIOTZAREN ONTZAT-ARTZE

A U.

Nere Jaungoicoa, adoratzen det zure izate beticoa; zure escuetan jartzen det neri eman didazuna, eta erioztaren bidez, zue señalatuco dezun unean galduco dana. Berealatic artzen det eriozt au viozt onez eta humilltasunezco espirituz, Jesucristo nere Jaunac sufritu zuenarequin batean; eta ontzat-artze onequin mereci uste det. Zure misericordia, ondo irten nadin pauso ain icaragarritic.

Nere eriotzagatic, ó Jaungoicoa, nere buruaren sacrificio bat eguiñ nai dizut, nere izatearen des-eguitearequin emanaz zure izatearen aunditasunari zor diodan mendetasunezco aguiria. Deseatzen del, nere eriotza izatea pecatuetatic garbitu nazan sacrificio bat, eta ar zadazula zuc, ó nere Jaungoicoa, zure Justiciari eguiñ diozcadan aimbeste ofensen satisfacioan; eta esperanza onequin pocic ontzat artzen det, eriotzac berez eta sentiduenzat daucan izu eta nagagarri guztia.

Nai det, ó nere Jaungoicoa, anima bereci dedilla nere gorputzetic, zugandic nere pecatuacgatic bereci naicen castiguan. Ontzat artzen det guera nadilla sentiduetaco ezagüera gabe, oequin eguiñ ditudan gaiztaquerien satisfacioan.

Ontzat artzen det, Jauna, nere gorputza izan dedilla lupertua eta oñ-pean erabillia, castigatzeco iduqui dedan arroqueria izan nendin criaturac icusia: ontzat

artzen det gueyago ez ditecela oroitu nizaz, ni maile izan nintzaten iduqui izan dedan atseguñaren castiguan : ontzat artzen ditut lurpeco bacardadea eta izua, erremediatzeco nere lasaiqueriac eta joslaquela perilltsuac : azquenic, ontzat artzen det auts biurtua eta arren janari izatea nere gorputza, heroni izan diodan amorio eragabearen castiguan.

¡Oh autsa! ¡oh arrac! nic artzen zaituztet, nic estimatzen zaituztet, eta beguiratzen dizulet Jaungoicoaren Justiciaren servitzari batzuei becela, castigatu dezazulen bere aguinteai contra eguiñeraci didaten ausardia eta urgullqueria : vengatu ilzatzute beraren escu-bideac, erremediatu ilzatzute eguiñ diozcadan bidegabequeriac, onda ezazute pecatuzco gorlputz au, Jaungoicoaren elsai au, gaizlaqueriaren bizaicai edo miembro oec, eta ateraerazo ezazute garai Eguillearen escualdia bere criatura desdiñarēn argallasunaren gañean.

Guzti guztira menderatzen naiz, ó nere Jaungoicoa, baita nere animari eriotzaco unean zure Justicia Jaincozcoac eman naico dion sentenciara ere. Amen.

¡Oh Jesus, ontasunezco Jaungoico, eta Aita erruquitsua! viotz humill, damutsu eta izutuarequin zure aurrean jarriric, gomendatzen dizut nere azqueneco ordua eta ondoren ichedoten didan guztia.

Nere oñac, beren muguida galduric, adieracico didatenean mundu onetaco nere izateac azquena aldean duela,

Erantzuten da. Jesus misericordioso, erruqui zaitez nizaz.

Nere escu icarati eta naguiac gurutze santuari eldu ecingo diotenean, eta damuz bederic, oe gañera erortzen utzico diodanean,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui zaitez nizaz.

Nere begui lilluratu eta oquertuac, eriotza gañ gañean icustean izuturic, beren

beguirada illun eta tritea Zugan ezarrico dutenean,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui zaitez nizaz.

Nere ezpañ ill-otz eta quiscortuac Zure icen aderagarria azquenecu aldian esango dutenean,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui zaitez nizaz.

Nere arpegui ubel-moretuac erruqui eta izua emango dienean inguruan iduquico ditudanai, eta nere ille erio-icerdiz bustiac buruan lazturic, nere azquena aldean dala adieracico dutenean,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui zaitez nizaz.

Guizonen jolasic gueyago ez adizteco istera dijoacen nere belarriac, idiquico diranean adizteco beticotasun guztian izan bear dedan patua erabaquico duen sententia,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui zaitez nizaz.

Nere burua iduripen izugarriacquin nas-
turic eriotzacó antsiac inguratuco dute-
nean, eta aguindaco gaiztaquerien oroipe-
narequin zure justiciaren bildurrac icara-
turic egongo dan nere animac gogor eguin-
go duenean zure misericordietan daucadan
esperanza quenduric, elsimen icaragarrie-
nean amilldu nai nindunquean infarnuco
etsayaren contra,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui
zaitez nizaz.

Nere viotza oñacearen indarrez argaldua
eta estutua, eriotzaren bildurrez antsiatua,
eta nere salvacioaren etsayen contra eguin-
go cituen indarca aundiacquin necatua eta
osoloro eroria egongo danean,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui
zaitez nizaz.

Laster aituco naicelazcoaren señale di-
ran nere azqueneco malcoac ishurico ditu-
danean, ar itzatzu, Jauna, nere pecatuen
ordaintzat, ill nadin penitencian esqueñi-

tacoa becela, eta trance icaragarri artan,
Erant. Jesus misericordioso, erruqui
zaitez nizaz.

Nere inguruan egongo diran aide eta
adisquideac nere egoera errucarriaz cupi-
turic, nere alde deituco dizutenean,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui
zaitez nizaz.

Nere centsuen contua galduric mundu
guztia neretzat aituco danean, eta azque-
neco agoniaren eta eriotzaren neque go-
gorren artean oyuzca egongo naicenean,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui
zaitez nizaz.

Nere viotzaren atzeneco suspirioac, bul-
tzatuco dutenean nere anima gorputzetic
irtetzera, ar itzatzu, Jauna, Zugana lem-
baitlén joateco daucadan deseo santu bate-
tic sortuac becela, eta orduan,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui
zaitez nizaz.

Nere animac atzeneco asnasearequin

mundu onetatic betico irtenic, nere gorputza ubel-oritua eta ill-otza utzico due-nean, beronen des-eguite au ar-ezazu, Jauna, zure Magestadeari emango diodan mendetasunezco aguiari bat becela, eta ordu arlan,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui zaitez nizaz.

Azquenic, nere anima Zure aurrean aguerturic, lembicico aldian icusico due-nean zure Magestadearen arguitasun distiatzallea, ez dezazula bota, arren, zure beguetatic; ar nazazu zure misericordia-ren albo amorezcoan, zure alabanzac cantaditzadan beticotasun guztian; eta orduan, orain eta beli,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui zaitez nizaz.

Pecatarien Ama eta bitartecoa dan Maria chit santaren merecimentu eta erre-guacgatic, bada esperatzen det erregutuco duela nigatic nere eriotzaco orduan,

Erant. Jesus misericordioso, erruqui zaitez nizaz.

Jesus, José eta Maria, ematen dizutet violza eta anima nerea.

Jesus, Maria eta José, atzeneco trancean nere anima ampara ezazute.

Jesus, Maria eta José, nere animari bético descantsua eguiozute.

ERAC SENDATZEN DANEAN EGUINGO DUEN

ORACIOA.

Esquerrac ematen dizquitut, nere Jaungoicoa, visitatu nazun gaitz eta osteran eman didazun osasunagatic; misericordia izan dezu nerequin, erruquitu cera nere gaitzaz; eguizu, Jauna, esqueñi dizazudala beti zure alabatzen sacrificioa eta nere osasunarena. Ez dezu nai izandu ni iltzea, ita eritu banazu, izandu da sendatzeco, eta oartuerazotzeco, nere osasuna eta vicia, guztia dala zurea, eta beregatic

bacar bacarric empleatu bear dedale penitenciazco, piedade eta caridadezco obretan. Emendic aurrera, bada, nere Aita eta Jaungoicoa, ez det bestetam empleatuco, alaituric zure graci Jaincozcoaren laguntzacquin. Eguizu, Jauna, ez dezadala aztu libratu nazun peligroa, eta ez dedilla gueitu ere nigan vicitzaren amorioa aztuaracitzeco moduan nere gaitzean eguiña daucadan propositoa, ceña dan, emendic aurrera ondo vicitzecoa, Penitencia eta Comunioco Sacramentu santuac maiz artzecoa, eta misericordiazco obrac eguiten aritzecoa. Amen.

Oarquera. Eria echetic irten dediquean becin laster joango da Meza santua entzutera, eta Jaincoari esquer onac emateco confesatu eta comulgatuco da, visitatuaz gañera Maria chit santaren ecantz edo imagiña.

ORACIO MENTALA EDO ISHILICACOA
EGUITECO MODUA.

Oracio mentala eguiñ aurretic escatuco da Espiritu Santuaren gracia ondorengo Antifona, verso eta oracioarequin, eta ori bera eguingo da meditacio guztietan.

Atoz, ó Espiritu Santua, zure doayez bete itzatzu zure fededunen viotzac, iracequiaz berengan zure amorioaren sua.

ʎ. Zure espiritua bialdu ezazu, eta eguiñac izango dira.

R. Eta berrituco dezu lurraren gañichura.

ORACIOA.

Ó zure fededunen viotzac Espiritu Santuaren arguiarequin iracasi dituzun Jauncoicoa; iguzu zucen jaquitea Espiritu beronen erara, eta beraren consueloaz be-

ti gozatzea ; Jesucristo gure Jaunagatic.
Amen.

**Egunoro eta meditacio bacoitzean eguiñ
bear diran**

ACTOAC.

PRESTAERACO ORACIOA.

Nere Jaun eta Jaungoicoa, chit irmero
sinistalzen det Zu emen aurrean zaudela.

Adoratzen zaitut, nere Jaungoicoa, vio-
tzeco mendetasun eta amorio guztiarequin,
eta humillqui escatzen dizut nere pecatu
guztien barcacioa.

Meditacio au esqueintzen dizut , nere
Jauna eta Aita , eta uste det , emango di-
dazula ondo eguiteco bear dedan gracia.
Orretaraco zuenganatzen naiz, ó nere Ama,
Virgiña chit santa , eta Aingueru eta San-
tuac , erregutu dezazuten nigatic, eta iri-

chi, meditacio au prochuarequin eguiteco bear dedana. Amen.

Guero sosegu aundiarequin asico da iracortzen mediatu bear dan puntua, beguiratzen diolaric Jaungoicoagandic etorri balitzayo becela, bertan esaten dana egoquituaz bere anima orduan arqutizen dan egoerari, eta onela icusico du bacoitzac beregan emendatu, zucendu edo ondu bear duena, eta guero eguingo ditu asmo edo proposito eraguilleac eta oen ondoren erreguac eta itz-escariac naiz Ama Virgiñari, naiz Jesucristori, edo naiz Aita Beticoari, artu duen asmoa eta deseaten duen guztia eguiteco conveni zayon gracia irichi dezan.

MEDITACIOAREN BUCAERA.

ESQUER EMATEA.

Esquerrac ematen dizquitzut, nere Jaungoicoa, meditacio onetan gogoraerazo dizquidatzun pensamentu, afecto eta inspiracio onacgatic.

ESQUEÑIA.

Esqueintzen dizquitzut meditacio onetan artu ditudan asmoac, eta escatzen dizut

berac obraz eguiteco bear dedan graci chit
eraguillea; eta orretaraco erregutzen dizut
Zuri, nere Ama Maria, eta zuei, nere de-
vociozeo Aingueru eta Santuac, bitarteco
jarririe graci au irichi zadazutela. Amen.

GURE AZQUEN-FIÑEN GAÑEAN
MEDITACIO LABURRAC ILLAREN EGUN
GUZTIETARACO,

AITA

JUAN PEDRO PINAMONTE

JESUITAC IPIÑIAC.

**Oracio mental edo ishilicacoa eguiteco
MODUA.**

Meditacioaren faltatic dator anima batec espirituco gaucetan ain guichi aurreratzea. Eta ala, nor bere betico salvacioaren eguitecoric aundienean benetan aurreratu nai duenari, conveni zayo aritzea egunoro oracio mentalean edo meditacioan. Eta au erraz eguiñ dezazun, ipintzen dizut eracus-bide labur au :

Lendabici : Jarri zaitez Jaungoicoaren aurrean fede vicizco acto baten bidez. Bi-

garrena : Uste izanic cere beguien aurrean daucazula, adora ezazu humilltasun guztiarequin. Irugarrena : Esqueñi zatzaizcagogo osoz, zucenduaz berari ceran eta dezaquezun guztia. Escayozu argui dezalazure adimentua, mediatu bear dezun eguia ondo ezagultzeco, eta iracequi dezalazure vorondatea, egui onec eracusten dizuna eguiteco. Oni deritza prestaeraco oracioa.

Bigarren lecuan adimentuarequin eguiñ bear dezuna da : Lendabici, pisatzea con-tuz puntu bacoitzeco izac, consideratuaz cearo oec esan nai duten guztia Bigarren, arretaz beguiratzea éa oraindañoco zure vicimodua ongui datorren mediatzen dezun egui aequin, sayatuaz gogoan ondo artzen, eta beraren importancia ezagutzen. Irugarren, beguirada bat ematea zure oraingo vici moduari icusteco, éa maiz uts-eguiten dezun, eta céren bidez, zure uts-eguiteen sustraya arquituric, osotoro ateratzeco. Gauz oec gogoan ondo artzen, juzgatzen eta beren gañean pensatzen adimentuac eguiten dituen lanetan dago bategere ere meditacioa.

Irugarren lecuan, pasa zaitez emendic

vorondatearen afectoetara. Lendabici, damu eguiazcoarequin gorrotatuaz lenagocozure vicitza gaiztoa. Bigarren, asmo sendo bat artuaz andic aurrera eguiteco meditacio orretan ezagatu eta icasi dezuna. Eta irugarren, bucatuco dezu meditacioa itz amorez beteac zucenduaz Trinidadegutziz santuari, edo Jesucristori, edo Ama Virgiñari, edo Aingueru goardacoari, edozure devociozco Santuai, dembora berean berrituaz Jaincoaren amorezco actoac, humilltasunezcoac, pacienciazcoac, asmo onezcoac eta zuc bearren dituzun gracienscaerazcoac. Au guztia da oracio mental edo ishilicacoaren azqueneco partea.

Meditacio onetan aritzeco bidea erraztuzeco, paratzen dizut gai chit egoqui bat, guizonaren azgen-fiñetatic aterea, ceren oen oroipena dan erremedioric indartsuena peaturic ez eguiteco, bada Espiritu Santuac eracusten digunez, oec gogoan darabilzquianac, egundaño ez du peaturic eguingo. (Eccles. vii). Ari zaitez, bada, egunoro ordu laurden batean bederic ain valio aundico eguia oetan pensatzen, orregatic meditacio bacoitza partitu da puntu

batzuetan, oec banaca consideraturic adimentua guera dedin sinismen osoan eta osotoro des-engañaturic, eta vorondatea erabaquiric, bere animaren salvacioraco aleguñ guztia eguitera.

Jesucristoren errayacgatic erregutzen dizut, gogoan ondo sarturic iduqui deza-zula, ecen, eguia oetacoren bat ondo edo gaizqui consideratzean dagoqueala, bear bada zure betico zoriona edo gaitza.

Consideracio oetacoren batec, besteac baño muguida eta indar gueyago eguiten baldin badio zure animari, gueratu zaitez bertan dembora gueyagoan, eta berritu ezazu biaramonean ere, ceren servituco dizun prochu eta aurrerapen aundiraco. Ala eguiteco aguintzen du San Ignacioc, oracioco maishu aundi arc.

Meditacioco dembora guztia ez da empleatu bear adimentuzco lan bacarretan: gai onetan eguitecoric aundiena da vorondatearen aldelic acto iracequietan aritzea, nola dan, edo pecatuen gorrolozcoa, edo Jaincoari beragandic artutaco mesedeen esquer ematecoa, edo lurreco ondasunen despreciozcoa, edo vicitza gaiztoa muda-

turic, beste bat, munduco oitura galgarien, gorputzaren atseguinien, eta deabruaren promes engaigarrien osotoro contra-coa asteco proposito sendozcoa.

Berritu itzatzu maiz Jaincoaren amorez-co eta pecatuaren gorrotozco actoac. Esca ezazu Virgiña chit santaren valimentu indartsua.

Egunoro eguiteco señalatzen dan frutua, diferentea da beti; baña igartzen badiozu vicioren bat ventzutzeo, edo virtuteren bat iristeco, batec gueyago laguntzen dizula besteac baño, ari zaitez artan urren-go egunean ez ecic ill guztian ere, baldin baderitzatzu ala conveni dala Jaincoaren aloria gueyagoraco eta zure animaren oneraco.

Baldin egumen batean edo bestean ez badezu betaric meditatzeo, iracorri itzatzu beintzat bi edo iru bider egun artaco puntuac, eta erabilli beti gogoan. Espiritu Santuac lagun daguizula, eta erregutu ezazu zure salvacioa benetan opa duen onegatic.

ILLAREN EGUN BACOITZERACO

MEDITACIOAC.

LEMBICICO EGUNA.

SALVACIOAREN IMPORTANCIA.

1. Nere salvacioa da eguiteco bat osororo nerea : eguiteco onetan neronec pensatzen ez badet, ¿nórc pensatuco du nigatic?

2. Eguiteco au alaco moduan da nerea, non, onetan dijoan nere anima, eta nere gorputza; nerau naicen guztia. Eta nic segurutzen ez badet, ¿nórc neri segurutuco dit?

3. Da nere eguitecoa, nondic dagoen cintzilik becela nere eternidade guztia. Eta eguiteco au nic ondo eguiten ez badet, ¿nórc eguingo du nigatic?

¿Cértan nago bada? ¿cergatic nere anima salvatzeco ez det aleguiñ guztia egui-

ten? Anima bacar au ambat maitatu bear dedan gauzaric ez det, iñoiz ilco ez dan anima au da nic dedan gauzaric baliosoen: bein bacarric galtzen baldin badet, guztia betico galdu det.

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Esqueñi zayozcatzu Trinitade guztiz santuari zure eguiera guztia Virginia chit garbiaren, Ainguer goardacoaren eta eguneco Santuaren bitartez, izan ditecen Jaungoicoaren gloria gueyagoraco eta zure animaren salvacioraco. *Esango dezu iru bider Gloria Aitari, etc.*

BIGARREN EGUNA.

ERIOZACO ORDUAREN ECIN-JAQUIÑA.

Sentencia emana dago: *Ill bear naiz: ill bear naiz.*

1. Ez daquit, ordea, noiz: ill niteque ordu onetan bertan.

2. Nun, ez daquit: ill niteque ocasio artan.

3. Nola, ez daquit: ill niteque pecatu

artan. ¡Eta ain pocic pecatu eguiten det!
¡Eta berriz ere ain erraz erortzen naiz pe-
catuan! ¡Eta pecaturaco bideetatic ez det
iguesic eguiten! ¡Cér fede da nere fedea!

*Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa
eta frutua.*

Partituco dezu dembora, señalatuaz
egunaren ordu bacoitzean eguiñ bear di-
tuzun gauzac. Alperric galtzen dezun ordu
hura baliteque zure vicitzaren azquenecoa;
eta ordu onec berac, ondo empleatu ezque-
ro, segurutu dizazuque salvacioa.

IRUGARREN EGUNA.

ERIOZAREN GAZTIGUA.

Supitoan iltzen ez banaiz, etorrico da
eguna, ceñean esango didaten presta na-
dilla ondo iltzeco; eta orduan,

1. ¿Izango det confesatzeco lecuric,
baldin gaitzaren indarrez ozta itz-eguiñ al
izango badet?

2. ¿Izango det conciencia examiña-
tzeco demboraric, baldin bildur eta icaraz
beteric, neregán ozta egongo banaiz?

3. ¿Izango det damua artzeco viotzic, aibeste pecaturequin nastua egongo bada nere conciencia? ¡Oh nere Jaungoicoa! Eta orduan cér eguingo del!

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Eguizu zure vicitza guztico confesio generala, lenago inoiz eguiñ izan ez bacenduen, eta eguiñ izan badezu, ordutandic onerañocoa, zucenduaz zure animaren contuac, eta itzali itzatzu Sacramentu onen bidez concienciaren quezca guztiac. Autu ezazu confesore on bat, eta Jaunac ematen dizun dembora onezaz balia zaitez zure vicitza gaiztoa utzitzera osotoro erabaquitzeco.

LAUGARREN EGUNA.

ERIOTZARACO PRESTAERA.

¿Cér eguitea on izango det nic, eriotza santu bateraco prestatzeco?

1. Len eguiñ izana, ordu artan naico dedan hura bera.

2. Ordu artan dirudinez ecin eguingo dedana.

3. Nere anima salbatzeco, ordu artan erremedio gabe eguiñ bearco dedana. Nere pecatuen penitencia, contriciozco acto iracequiac, pecaturaco bideetatic igues-eguiteco proposito sendo sendoac.

Meditacio onetatic atera bear dedan asmoa eta frutua.

Gaurco nere obra eta eguinquizun guztiac eguiten sayatuco naiz, nere vicitzaren azquenecoac balira becela. Eguingo ditut nere pecatuac ambat contriciozco acto, berrituaz emendatzeco propositoac. *Erreza zayozcatzu San Joséri zazpi.* Aita gurea.

BOSTGARREN EGUNA.

ILTZER DAGOENAREN EGOERA.

1. Dembora igaroac estutzen du; penitencia eguiñ gabe dauzcatzin aimbeste pecatuc.

2. Oraingoac tristetzen du; aimbeste irriscu condenatzeco, eta ez du icusten oetatic irtetzeco bideric.

3. Etorquizunac izutzen du; beguien aurrean dauca eternidadea, eta ez daqui, edo gloriázcoa edo infarnuzcoa. Justuac icaratuco dira; ¿cér eguingo del nic, peccatari errucarri onec?

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Confesa zaitez bereala, gaur bertan, baldin pecatu mortalean arquitzen ceran quezca badaucazu; eta gracion zaudela baderitzatzu, mesede onen esquer ona aguer zayozu Jaunari, erregutuaz berari eta Virgiña chit santari gorde zaitzatela estadu onetan eriotzaraño.

Erreza ezazu Virgiña chit santaren Letania.

SEIGARREN EGUNA.

VICITZAREN AZQUENECO UNEA.

1. Une artan anima berecico da gorputzetic, eta sentiduetaco atseguñ guztietatic.

2. Une artan aituco dira onrac, aitu-

co dira aberastasunac, aituco dira adisquideac.

3. Une artan condenatu niteque. Orain vici naicen une au baldin balitz nere azquenecoa, ¿cér izango lizaque nizaz? ¡Ó eternidadea cinzilik daucazun untea!

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Examiña ezazu egunaren ordu bacoitzean; ea nola igaro dezun lenagocoa, san Ignacioc eguiñ oi zuen becela; eta ar zazu oitura Virgiña chit santarenganatzeco erlojua aditzen dezun guztian, esaten diozula *Ave Maria* bat.

ZAZPIGARREN EGUNA.

ANIMA DIJOA JUICIORA.

Iltzen naicen unean bertan nere anima izango da eramana Jaunaren Tribunalera. Uste izango det nagoela icusten :

1. Nere oe barrenean Jesucristo nere contra aserreturic dagoen, eta azqueneco sententia ematera etorri zadan Juez becela.

2. Ezquerreco aldetic infarnuco dea-brua chit alai , eta liburu aundi bat ipintzen nere beguien aurrean anche bat banaca iracorri ditzadan nere vicitzaco pecatu guztiac.

3. Escuicotic nere Aingueru goardacoa , liburu chiqui batean iracortzen nic eguin ditudan obra on piscac , eta arpegui tristearequin liburu au ipintzen nere beguien aurrean. ¡Oh cér irudipena! ¡Cér icustecoa! ¡Cér izua!

*Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa
eta frutua.*

Gaur arratsean oeratzen ceranean jarri zaitez iltzer dagoenaren egoeran , uste izanaz escu batean Gurutze Santua eta bestean candela piztua dauzcatzizula. Gogora itzatzu berriro meditacio onetaco puntuac, eta galdezayozu cere buruari: ¿Cér naiconuque nic eguiñ izana, ordu au baldin balitz nere vicitzaren azquenecoa?

ZORTZIGARREN EGUNA.

ANIMAREN JUICIO BACARRICACOA.

1. Chit estua eta bat banacoa izango da pensamentu guztien, itz guztien eta obra guztien contu artzea. Salatuco naute tentatu izan ninduten deabruac, gaitzeraco bidea nic eman nien lagunac, eta bere quezca eta imurtziacquin aimbeste bider contuan ipiñi izan ninduen nere concien-
ciac berac.

2. Jueza izango da osotoro zucena, eta erruquiric gabea. Pecatuac bere aurrean eguiñ nituen, eta ala, berac icusi zuen guztia, aditu zuen, eta jaquindu zuen.

3. Sentencia izango da urratu, aldatu edo mudatu ecingo dana: an ez da izango apucoric, ez erreguric, ez beste iñoren-ganatzeric; edo betico vicitza, edo betico eriotza.

*Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa
eta frutua.*

Gaur egun guztian erabilli ezazu chit gogoan Jesucristo Juezaren presencia; eta

edocein lani equin baño len, esayozu cere buruari: ¿Cér sentenci emango zat orain eguitera noan gauz onegatic? Oeratu baño len esan itzatzu iru *Ave Maria*, eta muñ eguiozu lurrari.

BEDERATZIGARREN EGUNA.

ERIO TZ ONDORECO ANIMAREN EGOERA.

1. Sentencia emandacoan, baldin gloriaracoa bada, anima bereala joango da cerura doai eta virtutez apaindua, pest aundien artean Aingueru santuac laguntzen diotela. ¡Norc irichi al izango du poz au cér nolacoa izango dan!

2. Sentencia baldin bada betico penaracoa, anima, doai eta virtute guztiac quenduric, bereala eramango dute dea-bruac infarnura. ¡Oh cér pena izugarria ango garretan sartzean!

3. Bi sentenci oetatic bat, erremedio gabe eman bear zayo bacoitzari. ¿Bietatic céñ izango ote da neretzat?

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Gaur arrastaldean, concienciaren examiña eguindacoan jarri zaitez pensatzen arretaz zure vicitza igaroaren gañean; eta beguira ezazu, eá oraindaño cér sentencia merecitu dezun, eta oeratu baño len eman bear balitzatzuque, nólacoa merecico cenduquean.

Lurrean auspez jarriric Aita gurea bat iru Gloriarequin Trinitade guztiz Santuari.

AMARGARREN EGUNA.

ERIoTZ ONDORECO GORPUTZAREN EGOERA.

Eguizu contu ill eta guero ere cere gorputza icusten zaudela.

1. ¿Nola gueratzen da? Ill-otza, oritua, ichusi eta izugarria. Ez ecer icusten du, ez aditzen du, ez sentitzen du, eta ez muguitzen da. Dago bacarric, eta iñoren laguntza gabe.

2. ¿Cerequin dago jantzia? zatar despreciagarrienarequin edo, habitu pobre-

ren batequin. Ematen duen izuac ayenatzen ditu guztiac beragandic, alaco moduan non, ozta arquitzen dan estaltzera dijoaquionic.

3. ¿Nora daramate? Eleizara, apaizac lagun dituela; eta oec ere uzten dute oracioac esaten diozcatenean, lur-zulo batean sartu eta lurrez estali dezaten, anche oñ azpian zampatua, usteldua eta arrac jana izan dedin. Eta ¿au da, imbeste erregalo eta gozamenturequin nic tratatzen dedan gorputza?

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Visita ezazu Aldareco Sacramentu guztiz santua, eta guero Campo santura joanda ango obi edo sepulturac icusiric, esango dezu bost bider: Au da, egunen batean nere gorputza ecarrico duten echea, bertan usteltzera eta ar tartean des-eguitera.

Purgatorioco animacgatic *Aita gurea* eta *Ave Maria*.

AMAICAGARREN EGUNA.

VICITZAREN PROCESOA.

Vici naicen artean, uneoro eguiteratzen dijoa nere vicitzaren procesoa, eta etorrico da bera iracorrico dan eguna.

1. Iracorrico dira eguiñ izan bear ez nituzquean gaiztaqueri guztiac, baña ala ere eguiñ nituenac.

2. Iracorrico dira eguiñ ez banituen ere, eguiñ bear nituen obra on guztiac.

3. Emango zat guzti guztiaren sentenci azquenecoa. Baña ¿cér sentencia? nere vicitzaco obracquin nerau prestatzen ari naicena.

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Zure vicitza igaroari pasada bat emanic, icusi itzatzu, eguiñ bear ciñituen obrac eguiñ gabez, eguindaco pecatuac; cembat obra on utzi dituzun esamesen bildurrez edo beste motivoen batzuecgatic; cembat liquitsqueria eguiñ dituzun: damutu zaitéz

batezaz eta bestezaz: eta ar ezazu vici modu berri on bat eguiteco asmo sendoa.

Erreza ezazu Trinidad e guztiz santuaren Trisagioa.

AMABIGARREN EGUNA.

PENITENCIARACO MUGUIGARRIAC.

Pecatu eguiñ badet, beartua nago penitencia eguitera, ¿ala ez da? Baña ¿noiz eguingo det?

1. Ill ezquero ecin dateque, demboraric ez dagoelaco.

2. Eriotzan, da chit nequeza, dembora guichi dagoelaco.

3. Ez daucat bada nere escuan oraingo dembora baicic; beraz, edo bereala eguiñ bear det penitencia, edo bestela orain bertatic bildur izan bear det, egundaño eguingo ez dedala.

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Saya zaitez guztiai ematen ejemplo onazure eguiñacquin, eta oneraco gogoa eta

bidea cere consejuacquín , escatuaz cere oracioetan lagun urco guztien salvacioa.

Errezatuco dezu Errosarioa pecaturaco bidea eman al izan dieztezunacgatic, Virgiña chit santari gogotic escatuaz, arren, zu cerala bide iñor condenatu ez dedilla.

AMAIRUGARREN EGUNA.

AZQUEN-JUICIOCO EGUNAREN SEÑALEAC.

Fedecoac dira Juicioaren aurretic icusico diran señaleac, gure Erredimitzalleac lendanaz adieraci cituelaco.

1. Izango dira asco chit: eguzquia illundua eta odei beltzez inguratua, illarguia bere arguia galduric eta odol colorecoa, izarrac erorico dira, ichasoac marru eguingo du, lurra idiquico da leice zulo aundietan, icusico dira lur-icarac, guer-rac, izurriac, gorrotoac, etc.

2. Desdich oec guztia izango dira supitocoac, eta ustecabecoac: etorrico dira munduac aetan guichiena pensatuco duenean, munduan gueyen gueyena pecatu eguingo danean, eta emendatzeco lecuric gueroztic munduac izango ez duenean.

3. Izango dira icaragarriac: cerutic erorico da suzco euri jasa izugarri bat, eta onec bere garren artean ondatuac ulzico ditu guizonac, abereac, arbolac, erriac, gazteluac, jaureguiac; itz batean, mundu guztia. ¡Oh ceñen su icaragarria! Centsu gabeco criaturac ere osotoro arrituric orduan gueratuco baldin badira, ¿cér eguingo dute peccariac?

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frulua.

Gaurco egun onetan ari bear dezu eguiten:

1. Jaincoaren Justiciaren bildurrezco actoac.

2. Zure peccatuen contriciozcoac.

3. Seme bat bere aitagana dijoan becelaco amorio eta errespetoarequin, zu ere Jaunaren erruquimentura joalecoac.

Bucatuco dezu iru Aita gurea eta Ave Mariarequin.

AMALAU GARREN EGUNA.

GORPUTZEN PIZTEA.

Aingueruen trompeta-soñu icaragar-
rira :

1. Nere gorputz au piztuko da, datzan
toquian datzala, au bertan.

2. Nere gorputz onequin osterá batu-
tzera etorríco da nere anima, edo cerutic,
edo infarnutic.

3. Anima gorputzarequin batulacoan,
gorputza ere gueratuco da gueyago ilco
ez dan moduan. Baña gueyago ez ill izate
au ¿nólacoa izango da? ¡Madarícatuac
ordu artan, vicitz onetaco atseguíñ-conten-
tuac! ¡Bedeíncatua beti betíco emengo pe-
nitencia!

*Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa
eta frutua.*

Eguizu gaur mortificacioren bat, nola
dan barau, cilicio edo onelaco beste cer-
bait; utzi ezazu jan gabe chit zale ceran
gauzaren bat, eta escuratu itzatzu senti-

duac, batez ere beguiac, quentzen dituzula
icus-mira alper guztietatic.

*Eguin lurrean iru gurutze mingañare-
quin itz gaiztoen penitencian.*

AMABOSTGARREN EGUNA.

JUEZAREN ETORRERA.

Jesucristo aguertuco da bere gortearre-
quin garailari baten erara, odei gañelic
magestade aundian Aingueruen alabantza
guztizcoen artean, Maria chit santa Apos-
toloacquin batean aldamenetic duela;
aguertuco da Juez-lana eguitera.

1. Eguillea dan aldetic, escatuco dit
nere salvacioraco eman cizquidan aimbeste
laguntza eta bideen contua; eta nic esquer
gabe onec ain gaizqui empleatu nituenena.

2. Aita dan aldetic, escatuco dit nere-
quin izan zuen aimbeste amorioren contua;
eta nic, ezagüera gabe onec ain gaizqui
erantzun nionarena.

3. Erredimitzalle dan aldetic, escatuco
dit nigatic ishuri zuen aimbeste odolen
contua; eta nic, basapiztiac baño odolgui-

roago onec, aimbeste bider oñpean erabili nuenarena.

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Gorputzean erabili ezazu gaur iru orduz penitencia eraguiteco egoqui dan gauzaren bat, nola dan, gurutzea, catechoac edo zurdazco soca guerrian, edo onelaco beste cerbait, Jesucristoren pasioaren oroipenean. Erabiltzu ere bularrean Santo Cristo bat, laguntz esque berari, Aitaric amoriotsuenari becela maiz deitzeco, bere lлага chit santuac adoratuaz, eta oetaco bacoitzari *Aita gurea* bat *Gloriarequin* esanaz.

AMASEIGARREN EGUNA.

CONCIENCEN AGUERTZEA.

1. Eguiñ ditudan pecatu guztietatic, bat bacarra ere ez da gueratuco ezculuan. Guztiac izango dira iracorriac. Eta guztiac aditucodituzte. ¡Nolacóa izango dan orduco nere lotsa!

2. ¡Cembat pecatu arguitaraco diran

orduan, nic ishilie neuzcanác, eta egundáño aintzat artu izan ez nituenac! ; Cembat izango dira pensamentuzcoac, nere culpaz erreparoric eguiñ izan ez nienac! ; Cér aitzáqui eman al izango det orduan?

3. Jaungoicoaren contra eguiñ ditudan pecatu guztien aurrean ipiñico dituberac eguiñ dizquidan on eta gracia guztiac, arpeguira emanaz, nóla osticoperatu dedan bere odol guztiz preciolsua, alperric galdu bere Sacramentuac, eta gogor eguiñ eta despreciatu bere inspiracioac. ; Cér desesperacioa nic orduan izango dedana!

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Ordu laurden batean bederic erretirazaitez gaur Eleizara edo Gurutze santu baten aurrera, eta examiña ezazu ondo zure conciencia, bai eguindaco pecatu guztien, baña batez ere viotzeco deseo, afecto, gogo eta atseguñ utsezcoen gañean, eta bai tenagoco confesioen gañean ere.

Ezayozcatzu Espiritu Santuari iru Credo, arguitu dizazun adimentua zure pe-

*catuac ezagutzeco, eta gañera eguizu con-
triciozco actoa.*

AMAZAZPIGARREN EGUNA.

ON ETA GAIZTOEN BEREIZTEA.

Onac eta gaiztoac elcarrequin vici dira mundu onetan, eta ill eta guero ere, guztia lecuan batean lurpetuac izaten dira. Baña Juicioco eguna datorrenean, ez da orrela izango: Aingueruac ateraco dira, eta berecico dituzte gaiztoac justuen tartetic.

1. Escuico altedic egongo dira autuac, eta venturaz oen artean icusico ditut, mundu onetan nic burla eguiten nienac.

2. Ezquerrecotic egongo dira conde-natuac, eta venturaz nerequin pecatu eguiñ zutenac, nun eta etzuten emendatu beren vicitza gaiztoa.

3. ¿Cein alde ote da egun artan ni egongo naicena?

*Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa
eta frutua.*

Devocio biguñ bat ar zayezu Aingueru santuai, batez ere zure Goardacoari, egun

icaragarri artan condenatuetic berecituric eraman zaitzan escuico aldera. Ain mesede aundia iristeco, berealatic ar ezazu aen inspiracio santuai obeditu eta leyalqui jarraitzeco asmo sendoa.

Bederatzi Gloria, bederatzi Aingueru-Coroen onran.

EMEZORTZIGARREN EGUNA.

AZQUENECO SENTENCIA.

Pecatariac justuacgandic berecitacoan, Cristoc emango du sententia.

1. Iñoiz ere borraratuco ez dan sententia.

2. Berealasho cumplituco dan sententia.

3. Beticotasun guztiraco bein bacarric emango dan sententia. Betico madaricacioa pecatu eguinda beñere damutu nai izandu etzuenari. Betico bedeincacioa egundaño peccaturic eguiñ etzuenari, edo peccatu eguiñ bazuen ere, mugonez penitenci eguiatzcoa eguin zuenari.

*Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa
eta frutua.*

Besoac gurutze guisan zabalduric erreza
ezazu estacio bat, eta lurrean auspezturic
esan itzatzu iru bider itz oec: *Jauna, eguin
det pecatu, erruqui zaitez nizaz; eguiñaz
iru acto:*

- 1.^{coa} Humilltasunezcoa.
- 2.^{ena} Damutasunezcoa.
- 3.^{ena} Jesus gurutz-iltzatuari barcacioa
iristeco escari iracequizcoa.

EMERETZIGARREN EGUNA.

DEMBORAREN VALIOA.

Dembora da ondasun bat precioric aun-
dienecoa; une batec aimeste valio du,
non, une bacar orretan beretu dezaquean
animac, pecatuaren bidez galdu zuen Jaun-
goicoa. Consideratuco det:

1. Cembait on eguiñ dezaquedan gaur
bertan, eta eguiten ez dedan.
2. Egun au badijoala, eta gueyago
etorrico ez dala.
3. Egun onen contu chit estua eman
bearco dedala, baña onetan ez dedala pen-

satzen. Eta orobat izango da nere vicitzaren une guztiena. ¡ Nere zorigaiztocoa , gaizqui empleatu izan baldin baditut !

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Saya zaitez igarotzen egun au , virtutezco obracquin ceruraco irabaciac gueitzeco deseo santu batequin , eguiñaz guztia animaren oneraco gai izan ditequean motivo santuren bategatic. Ala , Meza demboran ari zaitez eguiten adoraciozco , fedezco eta esquer onezco actoac : entzun ezazu erlijioz , caridadez , edo obedienciaz. *Errezatu zayozu Errosarioa Virgiña chit santari, mesede ugariac escatuaz.*

OGUEIGARREN EGUNA.

INFARNUAREN GAÑEAN.

¿ Cér da infarnua ?

1. Da carcela illun illun bat , cate gogorren-pean lasaitasun eta libertadearen izpiric gabe bertan vicitzen dana.

2. Da suzco eche bat , beti erretzen , baña iñoiz ill gabe bertan egoten dana.

3. Da tormentu guztien lecu bat, pena guztiac, arintasunic chiquiena iñoiz sentitu gabe bertan padecitzen dirana.

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Sutan sartu ezazu escua, edo para ezazu beatz bat candel arguiaren gañean, iduquiaz onela, albadezaquezu, dembora pis-cacho batean, eta emendic contu atera ezazu, nolacoa izango dan infarnuco sua, ceñaren aldean emengo au ez dan angoaren antz edo irudia baicic.

Iru Salve Ama Virginiari.

OGUEITA BATGARREN EGUNA.

CONDENATUEN EGOERA.

¿Cér eguiten da infarnuan?

1. An ezagutzen da céin gaitz aundia dan pecatua, orain ain guichi ezagutzen dana.

2. An padecitzen da, orain ain pena guichi ematen digun pecatuaren pena.

3. An madaricatzen da, orain quentzen ez dan pecaturaco bidea. ¡Oh pecata-

riaren zorigaiztoco vicitza, eta are zorigaiztoagoa, baldin émen nayerara vicitu bazan !

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Quen ezazu bertatic pecatuan gueyen gueyena amillduerazotzen zaituen ocasio, edo lagun, edo liburu, edo joco, edo eche hura. Esqueñi zatzaizca Jaungoicoari edoceñ neque vicitz onetan eramatera, betico penetan erortzetic libratzeagatic. Erregutu zayozu Jaungoicoari eta Virgiña chit santari pecatu mortalean daudenacgatic.

Ama Virgiñaren Letania, edo nere Jesucristo Jauna.

OGUEITA BIGARREN EGUNA.

SALVACIOAREN ECIN JAQUIÑA.

1. Pecatu eguiñ badet, infarnua merrecitu det, eta ez daquit ciertoro Jaungoicoac barcatu ote didan.

2. Condenatu niteque, bada berriz pecatu eguiñ dezaquet; eta ez daquit cier-

toro, ocasioan jarri ezquero, libratuco ote naicen erori gabe.

3. Oitura gaiztoac utzitzen ez baditut, ez dago dudaric condenatuco naicela : eta ez daquit ciertoro onduco ote naicen ill baño lenago. ¿Cér izango da nizaz, baldin eriolzaco unean, Sacramentuac artula egon arren, lecu ematen badiot viotzean pensamentu gaizto edo atseguñ loi bati, nere vicitzan iduqui dedan oiturac aimbeste bider eraguiñ didan pecatu ari? ¿Cér izango da nizaz?

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Ar zazu bereala confesatzeco asmo sendo bat, baldin arquitzen bacera pecatuan. Jarri ezazu arret aundiagoa maicen erori oi ceran pecatu hura emendatzeco, ceren bera dan zure salvacioa irriscu eta perill aundiagoan ipintzen dizuna.

Zoaz Ama Virgiñaren aldare aurrera, eta errezatu zayozcatzu iru Ave Maria bere Zortze chit garbiaren onran.

OGUEITA IRUGARREN EGUNA.

CEMBAT CONDENATZEN DIRAN.

1. Condenatzen erraz da, infarnuraco bidea alabaña da guztiz zabala, eta ascoc jarraitzen diotena. Ala dio Cristo gure Jaunac.

2. Salvatzen gaitz da, ceren estua dan ceruco atea, eta guichi bertatic sartzen diranac. Jesucristo da au diona.

3. Munduaren asieratic oraindañoco guizon eta emacume gueyenac condenatu dira, eta aurrera ere, Santuac diotenez, gueyenac condenatuco dira. ¿Cér da nic nere buruaz uste dedana?

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Otorduan utzi ezazu jan gabe gogocoena dezun jaqui hura. Quen zayozu cere buruari, eman oi diozun gozaldiren bat pecatu gabe eguiñ ditequeenetacoa bada ere. Erreza itzatzu belaunico Fedeco actoac, Esperanzacoac eta Caridadecoac.

OGUEITA LAUGARREN EGUNA.

CONDENATU BATEN AITORMENA.

1. Asco eta asco eguiñ du Jaungoicoac ni salvatze arren. ¡Cembait on-eguiñ ala gorputzecoac nola animacoac, bera amatzera ni cuturtzeco! ¡Cembat arguitasun, cembat gaztigu, cembat Sacramentu, cecuraco bidean ni zuzen guiatzeco! Palacatu nau esqueñi aundiacquin : izitu nau amenazoacquin : muguieracinaizandunau damutasunera ; baña nere seta gogorrac guztia alperric galdu du.

2. Chit erraz salvatu netiquean... ¡Ah pecaturaco ocasio hura aurrenetican ebaqui izan bant! ¡Ah gaztigu arzaz baliatu izan banintz! ¡Ah iraun izan banu sendo proposito artan! Asmo indartsu batec, gaitz-bidea benetan ebaquitze batec, garai onean eguindaco confesio batec eramango ninuen cerura.

3. ¿Eta ninc ecerez bategatic condenatunai izandu det? Bai : istampateco atseguñ bategatic nago sentenciatua emengo betico tormentuetara. Bai : neronec ondo nequiela

amildu naiz su eta garrezco leice ondo-
gabe onetara , aintzal artu gabez confeso-
reen on esanac , ez nere concienciaren oz-
cadac eta ez Jaungoicoaren erruquimentua.

*Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa
eta frutua.*

1. Esquer aundiac emayozcatzu Jaun-
goicoari , cristau-errian jayotzeco gracia
eguin dizulaco , eta aimbeste arguitasun
eman dizquitzulaco. Orain bada , zure da-
mutasun gueyagoraco gogora itzatzu guz-
tiac , batez ere vici modu berria artu cen-
duen edo oitura gaiztoac utzi ciñituen
aldetic dagozquitzunac.

2. Erregutu zayozu Jaungoicoari con-
denatzeco perillean arkitzen diranacgatic.

*Erreza ezazu iru bider Nere Jesucristo
Jauna.*

OGUEITA BOSTGARREN EGUNA.

BETICO CONDENACIOA.

¿ Cér da condenatzea ?

1. Da Jaungoicoa galtzea , eta betico
galtzea.

2. Da su-gar vicietan erretzen egotea, eta beti ala egotea.

3. Da prochu gabe desesperatzea, eta betico desesperatzea. ¡ Oh beti ! ¡ Oh iñoiz caburic ez ! ¡ Oh eternidadea !

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Soma ezazu gaur gorputza mortificatze-co moduren bat, nola dan, eseritzen ce-ranean sillari gueyegui ez arrimatzea; be-launico zaudenean oñ bat airean iduquit-zea; bacardadean oracio eguitez dezunean, besoac gurutze guisan zabaltzea; calean zabiltzanean, beguiac lurrera beguira era-biltzea; eta mortificacio zale danari erraz gogoratuco zayozcan beste onetaco gauzac.

Errezatuco dezu Aldareco Sacramentu guztiz santuaren estacioa.

OGUEITA SEIGARREN EGUNA.

PENITENCIA GUERORACO EZ UTZITZEA.

Pecatu eguiñ det; beraz sententia ema-na daucat: edo infarnua, edo penitencia. Berriz ere pecatu eguiten det, eta onduco

naicen esperantzarequin vici naiz contentu ;
baña ¿ norc segurutuco dizquit iru gauza
oec ?

- 1.^{coa} Izango dedala ontzeco dembora.
- 2.^{ena} Dembora izan arren , gogoa izan-
go dedala.
- 3.^{ena} Bein ondu ezquero , ez naicela
berriz erorico eta condenatuco.

*Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa
eta frutua.*

Beguirazayezu gaur zure escuai iru bi-
der , bacoitzean esanaz : Escu oec igartu
eta usteldu bearrac dira , oitu zaitez pensa-
mentu au goiceoro burura ecartzen . Onela
convertitu zuen santo Domingoc emacume
pecatari bat.

*Bost Aita gurea , Ave Maria eta Gloria ,
besoac gurutze guisan zabalduric.*

OGUEITA ZAZPIGARREN EGUNA.

GLORIA.

Ceruco lembicico sarreran ¿ cér proga-
tucodet ?

1. Bat batetango ondasun eta alseguin

guztien ugalde bat gaitzaren cutsuric gabe. Gozatuco ditut poz contentu guztiac penaren arrazaric gabe. ¡ Oh cein aundia izango dan nere consueloa !

2. Zorion ecin aundiago oec gozatuco ditut Jesusequin , Ama Virgiñarequin , eta ceruco Aingueru guztiacquin batean. ¡ Oh cér elcartasun atseguñezcoa eta zorionecoa !

3. Gozatuco ditut doatsuera guztiac, eta beti betico, batere sustoric eta beñere galtzeco bildurric gabe. ¡ Oh zoriontasun esan al baño aundiagoa !

*Meditacio onetatic atera bear dedan asmoa
eta frutua.*

Edocean penac atsecabetzen , edo atseguñac tentatzen naüenean, esangodiot nere buruari : cerua , cerua , gloria , betico zoriona , san Felipe Neric , Cardenal eguiñnai izãndu zutenean , esan zuen becela. Ceruco ondasunen consideracioarequin icusico det lurreco guztiac despreciatzen , san Ignacioc eguiten zuen becela, esanaz : ¡ Ay ceñen uts eta despreciagarria iduritzen za-

dan mundu au, cerura beguiratzen dedanean!

Esan itzatzu iru *Credo* Trinidade guztiz santuaren onran.

OGUEITA ZORTZIGARREN EGUNA.

CERURACO BIDEA.

Bi bide baicic ez daude cerura iristeco, bata inocenciacoa, eta bestea penitenciacoa.

1. ¿Gordetzen det oraindic inocencia, eta batayoan eman ci zadan gracia? ¡Ah nere errucarria! ¡cémbat bider galdu dedan, eta besteai galdueracico nien garbisunaren contraco pecatutzar ichusiacquín!

2. Baña ¿eguiñ det pecatu oen eta gañeracoen bear becelaco penitencia? ¡Cér penitenci, baldin guzti guztian nere gogo eta nayera billatuaz, beti mortificacioaren iguesi ibilli banaiz!

3. Au onela izanic, ¿salvatu uste det eta nai det? Bai. ¿Baña cein bidetic? Bi ate oetaco batetic sartu bear naiz ceruan: inocencia galdu nuen, penitenciaric ez det eguiten; ¿nola bada salvatuco naiz?

*Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa
eta frutua.*

Alcha itzatzu beguiac cerurontz , eta
zaude pensatzen zorioneco erri artan , uste
izanaz , ecen , baldin aitatutaco bide bieta-
tic , bati men menetan jarraitzen badiozu ,
anche vicico cerala belicotasun guztian.

*Eguiñ Fedeco actoac , Esperanzacoac eta
Caridadecoac.*

OGUEITA BEDERATZIGARREN EGUNA.

CERUAREN IRABAZPENA.

1. Jaungoicoac ecer guichi escatzen
dit ni salvatzeco : bacar bacarric aguintzen
dit gorde dezadala bere legue santua ; le-
gue guztiz gorde-erraza , guztiz zucena eta
guztiz ariña.

2. Onetaraco Jaincoac berac laguntzen
dit , bere aldetic gauzaric eguiñ nequece-
nac erraztuaz bere arguitasunen graciare-
quin , bere merecimentuen valioarequin ,
berac emandaco jarraicayen indarrare-
quin.

3. Nic eguiten dedan apur au Jaun-

goicoac pagatzen dit betico sariarequin; istampateco atsecabeac betico atseguñarequin; nere neque eta pena laburrac betico gloriarequin.

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Betico sariaren aunditasuna considera-tzeac muguieraci bear zaitu, bera iristea-gatic gauz aundiac eguitera eta padecitze-ra, eta Trinitade guztiz santuari esango diozcatzu iru *Aita gurea* eta *Ave Maria* iru *Gloriarequin*, ezagüera au josia utzi diza-zun zure violzean.

OGUEITA AMARGARREN EGUNA.

ETERNIDADEA.

1. Guizon eta emacume guztiac joango dira beren eternidadeco echera; beraz ni ere joango naiz. Eche au nor berac bere vicitzan eguiten du beretzat.

2. Istampateco atseguñ uts batequin gombidatzen nau deabruac, eternidadeco nere echea infarnuan eguitera, eta ni jar-tzen naiz artara.

3. Penitencia guichirequin deitzen nau Jaungoicoac, eternidadeco nere echea ceruan eguitera; eta ni uzcur jartzen nazayo. ¡Oh nere centsu gabea! ¡Ceñen eroa naicen!

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

Oean sartzen ceranean, saya zaitez egoten ordu erdi batean bederic loac artu gabe eta alde batera bacarric beguirazent dezula, edo burucotzat ol bat ipiñiric beste aimbeste demboran; eta onec aimbesteraño necatzen eta aspertzen bazaitu, esayozu cere buruari: ¿cér izango da bada, infarnuco tormentuac eternidade guztian sufritzea? Au bera esan ezazu naigabe, pena edo eramanquizunen bat datorquizon bacoitzean.

Ama Virgiñaren zazpi Doloreen erreverencian zazpi *Ave Maria*, bacoitzeoro lur-rari muñ eguiñaz.

OGUEITA AMAICAGARREN EGUNA.

CONCIENCIAREN ERANTZUERAC.

1. ¿Certaraco para nau Jaungoicoac munduan? bacar bacarric nere burua salvalzeco.

2. ¿Cémbat gai eta bide eman dizquit nere salvacioraco? conta al baño gueyago ala gorputzaren aldetic nola animarenetic.

3. ¿Oraindaño cér eguiñ det nic, salvalzeco? Al nezaquean oquerrena, eta condenatzeco bacarric mundu onetara etorria banego becela.

Meditacio onetatic atera bear dezun asmoa eta frutua.

1. Eguizu aurreco illeco confesio generala, eta examiña ezazu zure animaren estadua, icusteco ea vicioetan edo virtuteetan gueyago aurreralu dezun.

2. Eguiñ dezun gaizquiaz damutu zaitetz, eta ar ezazu urrengo illa obeto empleatzeco asmo sendoa, pensatuaz bera izan ditequeala zure vicitzaren azquenecoa. Esqueñi zayozu Jaungoicoari ceran guztia,

zure anima , gorputza , potenci eta senti-
duac , obra , itz eta pensamentu guztiac,
eta goiceoro jaiquitzen ceranean , esan eza-
zu san Ignacioc esan oi zuen

ORACIOA.

Ar ezazu , Jauna , nere libertade guztia :
ar itzatzu nere memoria , entendimentu eta
vorondatea beren jarduera guztiacquin.
Zuc eman didazu nic dedan guztia , eta ala,
ostera itzultzen dizut , batere urritu gabe,
guztia osotoro ematen dizut , cere Provi-
denciarequin zucendu eta gobernatu deza-
zun. Zure gracia eta amorioa bacarric es-
catzen dizquitzut , oecquin nai ambat abe-
rats izango naiz , ez dizut escatzen eta ez
det nai ere ecer besteric.

JAUNGOICOAREN GLORIA GUEYAGORACO.

THE FIRST PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF KING CHARLES THE FIRST
BY JOHN BURNET

IN THE FIRST PART OF THIS HISTORY
WE HAVE SEEN THE KING'S REIGN
FROM HIS CORONATION TO HIS DEATH
AND THE SECOND PART OF THE HISTORY
WILL SHOW US THE STATE OF THE
COMMONWEALTH AT THAT TIME
AND THE REASONS OF THE
DIVERSITY OF OPINIONS
AND THE COURSE OF THE
GOVERNMENT

THE SECOND PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF KING CHARLES THE FIRST
BY JOHN BURNET

**LIBURU ONETACO ORÁCIO ETA DEVOCIOZCO
EJERCICIOAC CEIN ORRITAN DAUDEN JAQUITECO .**

BIDEA.

ORRIAC.

Festa mudacorren tabla.	4
Igande letracquin asteco edoceñ ogun jaquiteco mo- dua.. . . .	6
Egunaria edo pronosticoa.. . . .	7
Pronosticoan ipiñi ez diran Festac ceñ egunetan diran.	19
Sarrera.	21
Cristauaren goiceraco ejercicioa.	25
Arratseraco ejercicioa.	31
Ondo, eta provechu aundiarequin confesatzeco mo- dua.. . . .	34
Examiña arreo oracioa.	36
Examiña ondoreraco oracioa.	44
Confesioa eguiteco modua	50
Confesioa ondoreraco oracioa.	53
Comunioraco prestaera.	55
Provechu aundiarequin comulgatzeco modua.	61
Comunio aurreraco oracioa.	63
Comunio aurreraco oarquera.	68

Comunio ondoreraco oarquera.	70
Comunio ondoreraco oracioa.	72
Comunio espirituala.	83
Gogozco comunioa eguiteco modua.	84
Batayo santuan eguindaco aguindu edo promesen berritzea.	85
Mezaren gañean icasbidea.	94
Meza santua devocioz entzuteco modua.	111
Irutasun edo Trinitade guztiz santuari Trisagioa.	169
Indulgenciac irabazteco esqueñaia.	172
Trinitade guztiz doatsuari erregu iracequia.	179
Trinitade guztiz santuari esqueñiac.	185
Aldareco Sacramentu guztiz santuari visita.	189
Sacramentu guztiz beneragarriari eta Maria chit santaren viotz sagraduari anima onac bederatzi coroetaco Aingueruacquin batean eguiten dioten adoracioa.	196
Aldareco Sacramentu guztiz santuari esqueñiac.	199
Aldareco Sacramentu guztiz santuaren bersoac.	200
Artutaco mesede guztien, ala ceruco nola lurrecoen esquer emateac.	208
Jaungoicoari escatu bear dioguna.	216
Jaincozco amorioaren jarduera edo ejercicioa.	220
Maria chit santari visita.	227
Maria chit santari agurrac eta esqueñiac.	233
<i>Mariaren Gortea.</i> — Ala icendatzen dan Billadan sartuac daudenac Virgiña chit santari eguiten dioz- caten visitetan esan ditzatequen oracioac.	235
Virgiña chit santaren onran Errosarioa.	245

Errosarioa errezatzeco modua.	250
Maria chit santaren zazpi doloreetaco coroa.	269
Cristau guztiai erregua, erabilli dezaten gorputzean Virgiña chit santaren escuplarioa, errosarioa edo medalla.	280
Gurutze bide edo calvarioco ejercicio santua.	283
Devociozco espirituarequin gurutzea eramaten Je- sucristori jarraitzeko modua.	317
Campoco edo gorputzeko mortificacioa.	322
Barrengo mortificacioa.. . . .	343
Paciencia.	357
San Josérenganaco devocioa.	365
San Antonio Paduacoarenganaco devocioa.	377
Zucen-bide laburra eta erraza, edo ceñ Santuren on- ran iru egun edo bederatzi-urren bat consagratze- co, eta jai aundiren bateraco ondo prestatzeko.. . . .	380
Gure devociozco Santuren baten Jaya bear becela celebratzeco modua.	382
Bici modu diferenteetaco obligacioac.. . . .	386
Lau gaztigu san Ignaciorenac.	394
Importancia aundico pensamentuac.	395
Illaren egun bacoitceraco sentenciac.	396
Bost esaera espirituzcoac azquen iraupena iristeco Jaungoicoaren servitzuan.	400
Bici-modu diferenteetaco guertacari edo ejemploac.	410
Infarnuaren orroac, edo condenatuen deadarrac, eta patu ain zorigaiztocoa dacarten gaitzac sendatzeco erremedioac.. . . .	435
Blasfemia edo arneguaren contraco erremedioac.. . . .	436

Igüiña eta gorrotoa sendatzeco erremedioac.	438
Desonestidadea sendatzeco erremedioac.. . . .	440
Lapurreria sendatzeco erremedioac.	442
Comunio sacrilegoac eta confesio gaiztoac eguiñ dituztenenzat erremedioac.	443
Condenatu guztien deadaarra..	447
Infarnuco pena beticoetan erortzetic libratzeco erremedio guztienquicoac.	448
Indulgenciac edo Barcamenac.	450
San Rafael, edo erien consueloa.	471
Eriotzaren ontzat artzea.	506
Eriac sendatzen danean eguingo duen oracioa.. . . .	514
Oracioa mentala edo ishilicacoa eguiteco modua.. . . .	516
Egunoro, eta meditacioa bacoitzean eguiñ bear diran actoac.	517
Meditacioaren bucaera..	518
Gure azquen-fiñen gañean meditacio laburrac.	520
Illaren egun bacoitzeraco meditacioac.	525

Mad
EE-M
1-95

1200

oct 31

